

- riešenie aktuálnych otázok
a životných problémov ľadoveka 21. storočia

- praktická pomoc, rady, návody ako
sú zorientovať v zložitosti udatnosti života a spásy

Homišie YKLAS

Lubomír Štanček

Lubomír Štanček

„Ocko, vždy viem, keď som nešťastný, ale ako mám poznáť, či som šťastný?“ Ešte vám však dlžím jednu dôležitú informáciu a to: na čo tento kratučký návod vlastne je?

Ak vás to teda zaujíma, je to návod na „Šťastný život.“ ...pribili ho na kríž. A on roztahol ruky, a odvtedy príahuje ľudí k sebe. Kto kedy spočítal ľudí, ktorí v jeho kríži a jeho objatí našli útočište?“ A dodnes sú ním ľudia fascinovaní... Grófka sa ho opýtala: „Ste unavený životom?“ Michelangelo jej odpovedal: „Nie, mám smäd po živote.“... Musí to byť však láska vrcholne trpežlivá a žiada sa mi povedať medová...

1+1+1=1 A spýtala sa: „Deti, je to pravda?“ 1x1x1x=1. Tomu veria katolíci! U Boha sa nesčítava, tam sa všetko násobí...“ ...stal sa vodcom jednej bandy dvanásťich apoštolov... ...a on odpovedal: „Dnes je viera abstraktná a abstrakcia nepotrebuje matku.“... „Duch Svätý doslova odstránil moje posledné protikatolícke predsudky. Čím viac som čítal dejiny Cirkvi a Sväté písma, tým menej som mohol zostať protestantom.“ „Ak by som videl, že Boh je pri mne, modlil by som sa. Ale je to len obyčajný psychologický trik.“ Dráma hladu vo svete vyzýva kresťanov!... Náš nepriateľ nám povie: „Ja ti postrážim tvoje svetlo, aby nezhaslo. ...Len mi ho daj!... Chceme poznáť zloženie častí atómu a zrátať počet hviezd, vymedziť ohraničenie vesmíru, no nepoznáme základné pravdy, ktoré môžu uzdraviť naše duše... ...čím viac vnikáme do jej tajomstva, tým sa nám zdá nepochopiteľnejšia, ba protirečivejšia. Už vieme, kde získame pokoj? Pochopili sme to všetci?“

„Čo ten borec tu na tom kríži?!?!“ ...Je to memento, že nie hlava, ale srdce je pravým domovom evanjelia... ...my však spokojne zabijame deti a tvárimo sa, že sme super „pro life“, no pritom tvoríme kultúru smrti... Pán Ježiš nehryzie. Skôr hrozí, že my pohryzieme jeho, keď ho budeme prijímať. ...žena pohanka tu vyriešila tú záhadu, nad ktorou sa majstri - učitelia Izraela, stali bláznami... „Čo majú hodinové ručičky, malý fosforový ruženec a viera spoločné?... ...bojíme sa detí viac ako diabla a keď ich prijmeme, strachujeme sa, čo s nimi... ...čo ich robí schopnými počuť a vidieť jemné znamenia, ktoré Boh zosiela na tento svet, a tak lámu diktatúru zvykov... „Podte si vypočuť nadzemský zvuk drahocenných huslí!“ ...zdanlive nepatrny prípad mohol nadobudnúť dôležitosť pre celok... Jediný spôsob, ako „zavrieť dvere“ pred Panom, je nevedomosť... Môžeme povedať nie samotnej láske, ak je taká ohurujúca, že zhliadnúť ju, by nám prinieslo smrť šťastím? ...mŕtve duše, ktoré sa rozkladajú, ktoré zapáchajú, ktoré sa topia v hriechu. To musí byť zdrvujúci pohľad... Keď sme už všetko vyskúšali a napriek tomu to nefunguje, je na čase, precítať si návod na obsluhu... ...pokušenie nenávidieť ho bolo neznesiteľné. ...a veľká časť najväčších a najvýznamnejších svetových vedcov všetkých čias by nám vedela potvrdiť, že čím viac bádali a skúmali zákonitosti tohto sveta, tým jasnejši a zreteľnejši dotyk Boha v nich videli...“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

O B S A H

Prvá adventná nedeľa v roku „A“	Mt 24,31-44
Návod na začiatku cirkevného roka	
Druha adventná nedeľa v roku „A“	Mt 3;1-12
Božie kráľovstvo	
Tretia adventná nedeľa v roku „A“	Mt 11,2-11
Koho čakáme	
Bohorodičky Panny Márie v roku „A“	Lk 2,16-21
Matka	
Štvrtá adventná nedeľa v roku „A“	Mt 1,18-24
Ježiš je tu pre nás	
Narodenie Pána v roku „A“ (omša cez deň)	Jn 1,1-10
Svedkovia slávy	
Sviatok sv. Štefana v roku „A“	Mt 10,17-22
Božie slovo ostrejšie ako každý dvojsečný meč	
Bohorodičky Panny Márie v roku „A“	Lk 2,16-21
Dali mu meno 'Ježiš'	
Druhá vianočná nedeľa v roku „A“	Jn 1,1-18
Boh ma prijal za svoje dieťa	
Zjavenie Pána Ježiša 6.januára v roku „A“	Mt 2,1-12
Viera troch mudrcov	
Prvá nedel'a pôstna v roku „A“	Mt 4;1-11
Poslušnosť	
Druha nedel'a pôstna v roku „A“	Mt 17,1-9
Vidieť Ježiša Krista	
Tretia nedel'a pôstna v roku „A“	Jn 4,5-42
Ježiš zdroj živej vody	

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Štvrtá nedela pôstna v roku "A"	Jn 9,1-41
Zodpovednosť	
Piata nedela pôstna v roku "A"	Jn 11,1-45
Lazár, pod' von!	
Kvetná nedela v roku "A"	Mt 26,14-27,66
Pod vedením Matky	
Zelený štvrtok v roku „A“	Jn 13,1-15
Eucharistia – Pascha Cirkvi	
Veľký piatok v roku "A"	Jn 18,1-19,42
Jeho rany nás uzdravili	
Veľký piatok v roku "A"	Jn 18,1-19,42
Vziať kríž na plecia	
Vigília veľkonočnej nedele v roku „A“	Mt 28,1-10
Žiť nádej z prázdneho hrobu	
Druhá veľkonočná nedela v roku "A"	Jn 20,19-31
Božie milosrdensvo prameň pokaja	
Tretia veľkonočná nedela v roku "A"	Lk 24,13-35
V ohni Ducha	
Štvrtá veľkonočná nedela v roku "A"	Jn 10,1-10
„Počúvaj Izrael !“	
Piata veľkonočná nedela v roku "A"	Jn 14,1-12
Každodenná cesta kresťana	
Šiesta veľkonočná nedela v roku "A"	Jn 14,15-21
Otec vám dá iného Tešiteľa – Ducha pravdy	
Siedma veľkonočná nedela v roku "A"	Jn 17,1-11a
Modlitba	
Najsvätejšieho tela a krvi Pána Ježiša v roku "A" Jn 6,51-58	
Chlieb z neba	

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Nedeľa Najsvätejšej Trojice v roku „A“	Jn 3,16-18
Veriť neznamená vedieť	
Narodenie Jána Krstiteľa v roku „A“	Lk 1,57-66,80
Jej susedia a príbuzní sa radovali s ňou	
Prvá nedeľa v období cez rok „A“	Mt 3, 13-17
Kristus prichádza za nami	
Druhá nedeľa v období cez rok „A“	Jn 1,29-34
Môj život svedectva	
Druhá nedeľa v období cez rok „A“	Jn 1,29-34
Svedčiť o Kristovi	
Tretia nedeľa v období cez rok „A“	Mt 4,12-23
Prijať a vyžarovať Kristovo svetlo	
Štvrtá nedeľa v období cez rok „A“	Mt 5,1-12a
Ježišove blahoslavenstvá	
Piata nedeľa v období cez rok „A“	Mt 5,13-16
Svetlo sveta	
Šiesta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 5,20.17-37
Spravodlivosť	
Siedma nedeľa v období cez rok „A“	Mt 5, 38-48
Svätość – povolenie každého kresťana	
Ôsma nedeľa v období cez rok „A“	Mt 6,24-34
Božia prozreteleňnosť	
Deviata nedeľa v období cez rok „A“	Mt 7, 21-27
Byť oddaný viere	
Desiata nedeľa v období cez rok „A“	Mt 10,26-33
Nasledovanie Ježiša	
Jedenásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 9,36-10,38
„Chodťte a hlásajte.“	

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Dvanásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 10,26-33
Kto je náš nepriateľ?	
Trinásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 10, 37-42
Nájdenie života	
Štrnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 11,25-30
Tichý a pokorný srdcom	
Pätnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 13,1-23
Dobrá pôda – dobrá úroda	
Šestnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 13,24-43
Zlo a dobro	
Sedemnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 13,44-52
Hľadať zmysel života	
Osemnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 14,13-21
Sýtiť je aj povinnosť kresťanov	
Devätnásta nedeľa v období cez rok „A“	Mt 11,25-30
Kam vedú naše kroky	
Nanebovzatie Panny Márie cez rok „A“	Zjv 11,19a, 12,1. 3-6a. 10ab
Znamenie ženy	
Dvadsiata nedeľa v období cez rok „A“	Mt 15,21-28
Ekumenizmus a viera	
Dvadsiata prvá nedeľa v období cez rok „A“	Mt 16,13-20
Kto je pre mňa Ježiš Kristus	
Dvadsiata druhá nedeľa v období cez rok „A“	Mt 16,21-27
Kríž náš každodenný	
Dvadsiata tretia nedeľa v období cez rok „A“	Mt 18,15-20
Napomenutie	
Dvadsiata štvrtá nedeľa v období cez rok „A“	Mt 18,21-35
Odpustenie	

- ĽUBOMÍR STANČEK -

- Dvadsiata piata nedeľa v období cez rok „A“   Mt 20,1-16
Milosrdná láska
- Dvadsiata šiesta nedeľa v období cez rok „A“   Mt 20,1-16
Aktuálne je pokánie
- Dvadsiata siedma nedeľa v období cez rok „A“   Mt 21,33-43
Prehodnoťme svoj život
- Dvadsiata ôsma nedeľa v období cez rok „A“   Mt 22, 1-14
Všetci sme pozvaní...
- Dvadsiata deviata nedeľa v období cez rok „A“   Mt 22,15-21
Náš život Bohu právom patrí
- Dvadsiata deviata nedeľa v období cez rok „A“   Mt 22,15-21
Naša pravda... chyby v zákone a využívanie ich, interrupcie...
- Tridsiata nedeľa v období cez rok „A“   Mt 22,34-40
Milovať budeš...
- Tridsiata prvá nedeľa v období cez rok „A“   Mt 23,1-12
Hovoria a nekonajú
1. novembra Slávnosť všetkých svätých   Mt 5,1-12a
Sväti a svätošť
- Tridsiata druhá nedeľa v období cez rok „A“   Mt 25,1-13
Hodina „H“
- Tridsiata tretia nedeľa v období cez rok „A“   Mt 25,14-30
Boh si praje naše angažovanie sa
- Tridsiata štvrtá nedeľa cez rok „A“ - Krista Kráľa   Mt 25,14-30
Pred Božím súdom rozhodne to, čo sme urobili či neuroobili

Návod na začiatku cirkevného roka

Ako žiť a prežiť čas pred nami.

AI.

Držím v ruke návod na obsluhu mobilného telefónu. S takýmito a podobnými návodmi na obsluhu sa stretávame dennodenne. Pri každej kúpe nejakého spotrebiča dostaneme ako samozrejmosť aj múdru kničku, v ktorej sa dočítame, ako pracovať z dotyčným spotrebičom, čo s ním robiť nemáme prípadne čo robiť, keď sa nám na ňom niečo pokazí. Tieto návody na dobrú spoľahlivosť môžu byť maličké možno ako tento, ale môžu to byť aj obrovské knihy dosahujúce niekoľko tisícok strán. Jednoducho povedané - čím je spotrebič náročnejší na obsluhu, tým je návodu geometricky viac. Existujú však aj stroje, ktoré vyžadujú niekoľkoročnú prípravu, aby sa zabezpečilo, že budú fungovať a ten vyučený technik si poradí s každým problémom. Prečo tu dnes toľko hovoríme o nejakých návodoch? Je to preto, lebo v dnešnom evanjeliu sme tiež dostali od Pána Ježiša jeden návod. A tento návod určite nepatrí medzi tie extra dlhé, vedľ som ho prečítal behom pári sekúnd. A dovolím si teda povedať, že je to jeden z najkratších návodov aké poznám, vedľ sa vojde do dvoch viet. Aké sú to vety?

KE.

„Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myšľou a milovať budeš svojho blízkeho ako seba samého“ (Mt.22,37-39).

Tak, to je celý návod týchto pári slov. Ešte vám však dlžím jednu dôležitú informáciu a to: načo tento kratučký návod vlastne je..? Ak vás to teda zaujíma, poviem vám to - je to návod na „Šťastný život.“

DI

- ĽUBOMÍR STANČEK -

A kto z nás by nechcel byť skutočne šťastný a prežiť život, ktorý sa oplatí žiť...? Nebolo tomu inak ani za Ježišových čias. A tak môžeme byť naozaj vďační jeruzalemskému vzdelancovi, že nadhodil onú závažnú otázku. Máme tak možnosť počuť priamo z Ježišových úst, ako na to a byť šťastní. Pre počúvajúceho farizeja nie je nezvyčajná ani prvá odpoveď s prikázaním lásky k Bohu, ani druhá s prikázaním lásky k blížnemu. Ježiš tieto odpovede citoval z Biblie z úplne rozdielnych kníh. Prikázanie lásky k blížnemu je dokonca dosť skryté. Nachádza sa v Knihe Levitikus, ktorá nie je veľmi pútavá na čítanie. Je plná predpisov a nariadení o starozákoných bohoslužobných úkonoch a musíme povedať, že aj pre mňa je to 'španielska dedina'. Ale predstavte si práve z tejto nezáživnej knihy Ježiš čerpal „**Nebud pomstivý proti príslušníkom svojho ľudu a nehľadaj voči nemu pomstu, ale miluj blížneho svojho ako seba samého**“ (Lv. 19,18). A prikázanie o láske k Bohu je z Knihy Deuteronomíum, ktorá je už omnoho známejšia a pútavejšia a je to vlastne odpoveď lásky národa, ktorý Boh vyviedol z Egyptského zajatia. Starozákoný autor v nej napísal „**Počúvaj Izrael, Pán je náš Boh, Pán jediný! A ty budeš milovať Pána svojho Boha**“ (Dt. 6,4)... a ďalej to už poznáme z dnešného evanjelia. Neboli to nezvyčajné odpovede. Nezvyčajné bolo to, že Ježiš ich postavil na roveň a vyhlasuje ich za najväčšie prikázanie. Svedčí o tom aj veta, akou Ježiš zakončil tento rozhovor „**Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci**“ (Mt. 22,40). Nijaké iné náboženstvo - okrem kresťanstva, nevedie svojich prívržencov k takému typu vzťahov medzi božstvom a každým jedným človekom a všetkými dovedna.

PAR

Vstúpme do seba a uznajme, že láska je to najcennejšie a najkrajšie, čo máme. To ona nás robí šťastnejšími. Svätý František Saleský raz nádherne povedal „*Na jednu lyžičku medu sa chytí viac múch než na celý sud octu*“. A my a to si musíme uznať, že často pracujeme, len s tým sudom octu. Sú to hnevy, nadávky, rozčúlenia, zlorečenie, trieskanie, urážky, vyhrážky proti

- ĽUBOMÍR STANČEK -

všetkému, čo nie je podľa nás. Môže sa to týkať manžela, ktorý si rád vypije, nepomáha manželke, nechce sa mu do kostola na svätú spoved' a podobne.

A dosiahli sme takýmto správaním úspech? Určite nie a keď, tak len chvíľkový a sami však cítime, že to nebolo z presvedčenia toho druhého, ale akosi nasilu. Ved' naše činy nie sú medom, ale páchnu octom a preto sa len ľažko stanú činmi vedúcimi k šťastnému životu. Skúsme to podľa návodu z dnešného evanjelia. Verme, že iba láska môže niekoho pritiahnúť a zmeniť. Musí to byť však láska vrcholne trpežlivá a žiada sa mi povedať medová. Lebo len s takouto láskou môžeme vidieť úspech.

Rovnako, ako ho videla svätá Monika matka neporiadneho syna Augustína. Sudom octu by ho nikdy neobrátila. A my sme jej za jej 15 ročnú trpežlivú medovú lásku vdăční. Áno môžeme si povedať, že mala šťastie a že nám sa to aj tak nemôže stať, že takéto veci sa dneska už nedejú.

MY:

Musíme však všetkým, ktorí tomu neveria, povedať ešte jeden príbeh a nie je to príbeh z ďalekej minulosti, ale súčasný.

Študentka Majka sa dostala na vysokú školu na internát s tromi spolužiačkami. Zbadala u nich mnohé neresti: pili alkohol, volali si chlapcov na izbu, potom boli nevyfspáte a vynechávali skúšky. Hrešili, oplzlo nadávali a posmievali sa viere. Majka bola z toho prekvapená a chcela si nájsť iný privát. Keď sa o tom rozprávala s knúazom, ten jej poradil: „Čo ak je to Božia vôľa, aby si bola apoštolkou pre tieto dievčatá?“ Ona na to povedala: „Len či to dokážem...“ Knúaz jej povedal: „S Božou pomocou určite. Všetky modlitby a pobožnosti obetujte na tento cieľ a konajte apoštolát s láskou. Nielen s obyčajnou zdvorilostnou láskou, ale s Ježišovou láskou, ktorá sa skladá zo služieb, ktoré voľakedy robili otroci svojim pánom.“ Začala. Svoje veci umiestnila na posledné miesto, pre svoje šaty a prádlo si nechala najmenší priestor v skrini, sama upratovala izbu, očistila všetkým topánky, oprala a žehlila pre všetky sama. Pripravila kávu, doniesla nákup, zohnala skriptá, opisovala prednášky, vysvetľovala ľažké otázky. Skrátka im posluhovala. Dievčence ju pre to obdivovali a pýtali sa jej, kde berie podnety k tolkej

- ĽUBOMÍR STANČEK -

láske. Povedala im: „Čítam rada životopisy veľkých ľudí. Alberta Schweitzera, Jeana Vaniera, Terézie z Kalkaty, ľudí, ktorí žili a žijú tu pre iných.“ Zapáčilo sa im to a chceli si to tiež prečítať, preto im knižky veľmi rada požičala. Potom často debatovali o zmysle života. Môže byť zmyslom života pôžitok z alkoholu, zo sexuálnej neviazanosti, pôžitok z leňošenia? Vôbec nejaký pôžitok, egoizmus, sebectvo? Po dlhých mesiacoch sa zhodli na tom, že zmyslom života je: žiť tu pre iných. Aj v ďalšom roku boli dievčence spolu. A Majka pokračovala v týchto drobných službách pre ne. Povedali jej: „Život veľkých humánnych ľudí je príťažlivý, páči sa nám, ale kde vziať k tomu sily?“ Majka na to: „Zo všetkých ľudí, najviacej tu žil pre iných Ježiš Kristus. On je pre nás nielen príkladom, ale aj posilou. Preto chodím každý večer na svätú omšu a sväté prijímanie, aby ma Ježiš posilňoval v láske a čistote života.“ Ale ona sama ich nikdy nepozývala na svätú omšu. Až samé zatúžili. Vzala ich so sebou, lebo už dlhé roky nevideli kostol. V treťom roku si spolužiačky usporiadali zanedbaný mravný život. Po dôkladnej ľútosti sa vyspovedali a prijali Eucharistiu. Vtedy už nemali na izbe alkohol ani cigarety, ani nočné neresti s chlapcami. A ich študijný prospech sa nádherne vylepšil. Vo štvrtom roku si prehĺbili svoj duchovný život a stali sa apoštolkami lásky medzi ďalšími spolužiačkami. A tak s heslom - „žiť tu s Ježišom pre iných“ vstúpili na svoju životnú dráhu šťastné a veselé.

Sme na začiatku cirkevného roka. Začína sa možnosť čoho? Odpovedzme si. Zmena života. V čom? Ako? Prečo? Nikto nás nenúti. Ježiš pozýva... Nový život. Radostnejší. Pokojnejší. ...vernosť, pohoda...

ADE:

Uznajme v tejto chvíli, že to, čo nás mení, je láska a o tej som tu dnes hovoril - o láske nie na silu, ale o tej trpezlivej medovej láske, ktorá môže vrchy prenášať. Odídme dneska hlboko zasiahnutí práve ňou - láskou, ktorá je opísaná v tomto 'návode na šťastný život'.

A na záver už len jednu múdrost z Murphyho zákonov. A znie takto, pre nás na túto chvíľu veľmi aktuálne. „*Ked' sme už všetko vyskúšali a napriek tomu to nefunguje, je načase prečítať si návod na obsluhu*“ My sme si ho dnes prečítali tak je načase začať podľa toho s veľkouchuťou žiť. Amen.

Božie kráľovstvo

Nebeské kráľovstvo je už tu medzi nami.¹

AI

Viacerí z vás isto poznáte Alexandra Veľkého - slávneho dobyvateľa, macedónskeho kráľa. Podmanil si všetky kráľovstvá na prednom východe od Egypta až po Indiu a vytvoril tak najväčšiu ríšu, akú svet dovtedy poznal. Avšak ani jeho kráľovstvo neobstalo a hned po jeho smrti sa rozpadlo.

My však poznáme kráľovstvo, ktoré je tu od vekov a ktorého moc nebude nikdy zlomená - je to Božie kráľovstvo.

KE

Židovský národ po celé stáročia očakával príchod kráľovstva, nad ktorým bude vládnuť vytúžený Mesiáš. Nebolo tomu inak ani v čase, keď vystúpil Ježiš a ešte pred ním prorok Ján Krstiteľ. V dnešnom Matúšovom evanjeliu Ján Krstiteľ na pústi hlása: „**Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo**“ (Mt 3,2).

DI

Vždy sa diskutovalo o tom, čo presne chápať pod výrazom Božie (nebeské) kráľovstvo. Aj v období života Pána Ježiša si židia pod týmto pojmom predstavovali rozličné skutočnosti. Pre niektorých to bolo čisto vnútorné kráľovstvo, ktoré chápali ako dokonalé dodržiavanie Božieho zákona. Takto ho chápala náboženská skupina farizejov. Pre iných naopak, to bolo spoločenské a politické kráľovstvo, ktoré ma človek realizovať aj bojom a revolúciou ak treba.

Keď na pústi vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal o príchode nebeského kráľovstva, nemal na mysli ani jednu z uvedených predstáv.

¹ Porov.: KRIŽAN, P.: Seminár, Spišská Kapitula, 2010

- ĽUBOMÍR STANČEK -

V Ježišových kázňach príchod Božieho kráľovstva znamená, že keď Boh posal svojho Syna na svet, rozhodol sa tak povediac, že 'osobne vezme do rúk osudy sveta, aby mohol pôsobiť vo svete zvnútra'. Svet sa stal novým stvorením, odkedy Boh zostúpil ako Kráľ. S Ježišom Božie kráľovstvo už nie je iba niečo „bezprostredné“. Je prítomné. „Nové a výlučné posolstvo Ježiša“, píše Svätý Otec, „spočíva v skutočnosti, že hovorí: „Boh koná teraz – toto je hodina, v ktorej sa Boh zjavuje v histórii ako Pán, ako živý Boh.“

Ježiš po zmŕtvychvstaní vystúpil na nebesia. Avšak týmto sa všetko neskončilo. Boh nás nenechal samých. Zanechal nám svoju Cirkev a on sám sa stal jeho hlavou. Preto Cirkev už tu na zemi treba považovať za zárodok Božieho kráľovstva. V nej sa buduje Božie kráľovstvo ako nový svet Božej lásky. Tu zhromažďuje vykúpených ľudí a utvára z nich veľkú rodinu Božích detí. Kristus prišiel napraviť, čo ľudia pokazili hriechom. Celé ľudstvo osloboďil z otroctva zlého ducha. Svet hriechu začal pretvárať na nový 'svet lásky'. V Písme čítame: „**Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové**“ (2Kor 5, 17). To je teda Božie kráľovstvo.

PAR

Budúcnosť s Bohom je určená pre tých, ktorí už teraz prijímajú jeho kráľovstvo. Preto život v Cirkvi je nevyhnutným predpokladom na jeho konečné dosiahnutie.

V poslednom čase sa veľa hovorí - hlavne v médiách, o chybách a morálnych pádoch jej predstaviteľov. Áno, je pravda aj v Cirkvi sa nájdú chyby. Nesmieme však zabúdať, že my všetci tvoríme túto rodinu Božích detí a my všetci sme zároveň aj hriešni. Nedívajme sa na Cirkev iba ako na nejakú ľudskú inštitúciu, ale ako na Božsko-ľudskú ustanovizeň, ktorú založil Ježiš, je jej hlavou a my, ako hovorí svätý Pavol, 'sme jej údmi'.

MY

Pozrime si príklad:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Takto ju chápal aj Július Langbehn, slávny nemecký kultúrny kritik, katolík - konvertita, z liberalného protestantizmu. Od roku 1890 do roku 1907 svojimi knihami držal v napnutí nemecký kultúrny svet. Zomrel 56-ročný v chýre svätosti - aspoň u ľudí, ktorí ho bližšie poznali. Do Cirkvi ho pritiahol "božský obsah Cirkvi". Po konverzii píše priateľovi - neskoršiemu svojmu životopiscovi, dominikánovi Momme Nissenovi, že vedomie byť s Kristom a Cirkvou spojený, ho opojuje takým šťastím, že sa bojí, či rozumu ostane dosť sily venovať sa dostatočne i potrebným zemským záujmom. Bol to človek, ktorý nadobudnutú vieru hlboko prežíval a veľkoryso, dôsledne v jej duchu i konal. Na novej ceste života prešiel i cez mnohé sklamania, ktoré vážne ohrozili jeho radosť i šťastie z katolicizmu a z Cirkvi. Keďže mal možnosť bližšie poznať život katolíckej inteligencie a ľudu, zbadal uňho s nemilým prekvapením začiatočníka - idealistu duchovne prázdnego a bezstarostnej nedôslednosti. Bol znepokojený, keď videl kde-tu "prach" na knázskej reverende. Veľmi sa nad tým divil a nechápal, ako je to v Cirkvi možné. Avšak tento muž, keď uvažoval nad ňou ako nad Božím kráľovstvom, prišiel k poznaniu, že katolík, ani knáz nie je ešte Cirkev, že chybou svojho člena, hoci knaza, Cirkev neprestáva byť Božou inštitúciou, neprestáva jej poslanie i záväzok človeka k nej. Poznal s radostou, že s Cirkvou je práve tak, ako so slnkom. Pre nepatrnu tónu, ktorú osvietenými predmetmi tvorí, neprestáva jeho skutočnosť, nevyhnutnosť a životodarné požehnanie pre svet. Tieto poznania jeho vieru v Cirkev nielenže neotriasli, ale ju upevnili a zúrodnili.

Majme teda v láske Cirkev, pretože je chrámom Ducha Svätého a tento chrám je miestom, kde sa stretávame so svojím Bohom, kde ho uctievame. Má prostriedky spásy - sviatosti a najmä Eucharistia je tá, cez ktorú sa Božie kráľovstvo sprítomňuje v našich srdciach a zjednocujeme sa s Kráľom.

ADE

Alexander Macedónsky rozširoval svoje kráľovstvo silou a mečom, preto jeho kráľovstvo ani dlho nevydržalo. Avšak Kráľ - Ježiš Kristus ho dobyl svojím krížom na Kalvárii, svojou smrťou na kríži. Jeho kráľovstvo je večné a nikdy nebude zničené. My, ktorí sme v Cirkvi, sme jeho súčasťou. Buďme preto

- ĽUBOMÍR STANČEK -

vďační Bohu za toto spoločenstvo lásky a modlime sa, aby aj ostatní objavili v Cirkvi vzácný poklad, cez ktorý Boh vylieva svoju milosť na túto zem.

Amen.

Tretia adventná nedeľa v roku „A“

Mt 11,2-11

Koho čakáme

Povzbudit veriacich, aby skutočne očakávali toho, ktorý má prísť.²

AI

Nedávno mi rozprával môj známy, že v rámci vykonávania si kurzu v autoškole, bolo potrebné zájsť aj na políciu, aby mu mohli vyhotoviť vodičský preukaz. Nakoľko jeho brat si robil vodičské oprávnenie pred rokom, hned mu povedal, do ktorých dverí má ísť – prvé poschodie, druhé dvere zľava. A tak aj urobil. Ked' tam však ráno prišiel, nepríjemné ho prekvapila dlhá rada čakajúcich ľudí. Kedže však vedel, že je to nevyhnutné, trpeživo ostal čakať s ostatnými. Ale to najväčšie prekvapenie ešte len malo prísť, keď po troch hodinách čakania vstúpil dnu a zistil, že sa nachádza v úplne inom oddelení, ktoré sa na to miesto prestáhovalo len pred pár týždňami.

Vidíme, aké je dôležité, pýtať sa na správnom mieste a predovšetkým správne očakávať to, čo skutočne potrebujeme pre svoj život.

KE

Ked' Ján Krstiteľ počul o Kristových skutkoch, poslal k nemu z väzenia svojich učeníkov s jedinou otázkou: „***Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?***“ (Mt 11,3).

DI

Minulú nedeľu sme počuli, ako Ján v judejskej púšti nebojácné ohlasuje príchod Mesiáša, ktorý „má v ruke vejačku, vyčistiť si humno, pšenicu si

² Porov.: KRIŽAN, K., Seminár, Spišská Kapitula 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

zhromaždí do sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni“. V dnešnom Evanjeliu podľa svätého Matúša počujeme, že Mesiáš sice „čistí svoje humno“ a „zhromažduje pšenicu“, ale úplne iným spôsobom. Kým Ján ešte pred krátkym časom hlásal Mesiáša ako prísneho sudcu, teraz sa v útrobách väzenia dozvedá o tom, ktorý vracia slepým zrak, hluchým sluch, malomocným a chromým zdravie, mŕtvym život... a pýta sa: „Ty si ten, ktorý má príst, alebo...?“

Skúsme sa zamyslieť, aké pohnútky mohli viesť Jána k tejto otázke? Vari si sám stále nebol istý, že práve Kristus je skutočne tým, ktorý mal príst? Nestačila mu jeho vlastná skúsenosť s Kristom, keď sa mu on sám dal pokrstiť v rieke Jordán? Ján vedel, že je predchodom Mesiáša, vedel aj to, že tým Mesiášom je Kristus, ale nebol mu jasný spôsob, akým prejaví svoju moc. Vychádzajúc zo slov, ktoré povedal pri kázaní v judejskej púšti môžeme konštatovať, že Ján očakával okamžitý koniec, rázne zakročenie voči hrievníkom, ale Kristus koná niečo iného. Tomuto Jánovmu postoju sa ani nemožno diviť, vedť on iba odrážal predstavy o očakávanom Mesiášovi, ktoré boli známe v tej dobe. Napríklad židovský národ, ktorý už stáročia očakával príchod toľko predpovedaného Mesiáša, si ho predstavoval ako veľkého kráľa, mûdreho muža a Spasiteľa, ktorý príde na konci čias, opäť zjednotí svoj vyvolený ľud a vytvorí tak Božie kráľovstvo na Zemi. Podobne Zelóti si Mesiáša predstavovali ako neohrozeného politického vodcu, ktorý nastolí prevrat tým, že ako veliteľ obrovských vojenských légií zrovna všetko so zemou a vytvorí nový štát, ktorý mu bude úplne podriadený.

O Ježišovi z Nazareta. Čo je však veľmi dôležité, že Ján neostal len pri týchto pochybnostiach, ale ďalej hľadal pravdu a pri najbližšej príležitosti posiela svojich učeníkov za ním, aby mu položili jasné a priamu otázku: „Si to ty, alebo si len ďalší z mnohých prorokov?“ Na prvý pohľad sa nám Ježišova odpoveď môže zdať, akoby šla proti starobylej zásade: na priamu otázku, priama odpoveď. Avšak jeho slová sú v skutočnosti viac než priame – namiesto

- ĽUBOMÍR STANČEK -

jednoduchého áno alebo nie, Ježiš vymenúva skutky, ktoré dokážu vysvetliť a presvedčiť oveľa viac ako akékoľvek silné slová. Hoci to evanjeliá nespomínajú, smelo môžeme povedať, že Ježišova odpoveď naplnila Jána radosťou; radosťou z pravdy, ktorú hlásal, ktorú si overil, ktorej zasvätil svoj život. Ked' sa teda Jánovi učeníci vrátili k svojmu majstrovi a zvestovali mu, čo videli a počuli, Ján v plnej pravde pochopil, čo tým chcel Ježiš povedať – svojou odpoveďou mu totiž pripomenal slová proroka Izaiáša z dnešného prvého čítania, ktoré tak dobre poznal, ale neuvedomoval si ich plný význam: „Vtedy sa roztvoria oči slepých a uši hluchých sa otvoria. Vtedy sťa jeleň bude skákať chromý a jazyk nemého zaplesá, ba vyvierať budú na púšti vody a potoky na pustatine...“ A tak sa Jánovi Krstiteľovi otvoril zrak, ked' pochopil, že skutočná veľkosť Mesiáša nespočíva v moci, ale v láske, a že ovocím tejto lásky je radosť...

PAR

Advent je čas očakávania. Čakanie je sprevádzané radosťou vtedy, keď viem, na koho čakám a viem, čo pre mňa znamená. My sme sa dnes prehupli do druhej polovice Adventného obdobia, a preto je na mieste, aby sme si každý z nás položili otázku: Koho čakám? Ján Krstiteľ vedel, koho očakáva, ale nebol si skutočne istý, či je to on; tak skúmal, hľadal, pýtal sa... až ho napokon toto poznanie priviedlo k obrovskej vnútornej radosti, aj keď za tmavými múrmami väzenia. Aj nám sa dnes ponúka jedna z posledných možností, aby sme si oprášili a očistili svoj pohľad na toho, ktorý má príst.

V prvom rade si treba položiť otázku: Sú pre mňa blížiace sa Vianoce naozaj sviatkami toho, ktorý má príst alebo očakávam niečo iné? Nie sú pre mňa Vianoce iba sviatkami rodinnej pohody, keď sa všetci „rozlietaní“ aspoň raz ročne zídeme pri jednom štedrovečernom stole? Alebo dobré programy v televízii? Vyberané jedlá? Radosť zo vzájomného obdarovávania či to, že každý je zrazu taký milý, láskavý, štedrý? Na akom mieste v rebríčku mojich očakávaní a túžob tohtoročných Vianoc sa nachádza Mesiáš? To je prvá otázka, ktorú si dnes vážne musíme každý sám pred sebou a pred Bohom zodpovedať.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Iste, všetko to, čo sme vymenovali, nevyhnutne patrí k Vianociam a ich zvykom, ale ak nad tým všetkým nie je Boh, tak darmo budeme očakávať trvalé šťastie a vnútorný pokoj. Tak ako židia uprednostnili predstavu hmotného, pozemského kráľa a keď potom prišiel skutočný Mesiáš a oni si ho nevšimli, tak my sa naopak snažme o to, aby nám táto podstata neunikla.

Lenže nestačí nám len to, že budeme s radosťou a otvoreným srdcom očakávať príchod Krista, ktorý sa nachádza na prvom mieste v rebríčku priorít nášho srdca. Práve teraz - v polovici adventu, máme príležitosť opýtať sa toho, ktorého očakávame: Ty si ten, ktorý má prísť, alebo... očakávam niekoho, kto zodpovedá iba mojim predstavám, ale nie je pravým Mesiášom? Ján Krstiteľ to pochopil z Ježišovej odpovede na jeho otázku. Keď totiž počul o Kristových skutkoch,... poslal učeníkov opýtať sa... – Aj my každú nedele v evanjeliu počúvame o Kristových skutkoch. Otázkou je, či aj v nás evanjelium vzbudzuje otázky, alebo zostávame nedotknutí?

Kľúčom k rozlíšeniu je práve Kristova odpoveď Jánovým učeníkom: „*Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlásia evanjelium.*“

Slepí vidia – ak tí, ktorí nemajú možnosť alebo nechcú vidieť Krista, vidia na mne jeho spôsob života...

Chromí chodia – ak tí, ktorí nejdú za Kristom po vlastných nohách, majú možnosť priblížiť sa k nemu prostredníctvom mňa...

Malomocní sú čistí – ak do prostredia, ktoré je výslovne profánne, alebo až 'nečisté', skrze môj život s Kristom preniká jeho milosť...

Hluchí počujú – ak tí, ktorí nie sú schopní počuť radostnú zvesť evanjelia, počujú aspoň trochu dobra z mojich úst...

Mŕtvi vstávajú – ak tí, na ktorých si nikto nikdy nespomenie, 'ožívajú' aspoň v mojich modlitbách...

Chudobným sa hlásia evanjelium – ak je môj život určovaný evanjelom aj vtedy, keď mi to nikto „nezaplati“ svojím obdivom či uznaním...

- ĽUBOMÍR STANČEK -

...ak áno, vtedy „správnym spôsobom“ očakávam „správneho“ Mesiáša. Pretože narodenie Krista – to nie je len nejaký dávny príbeh, ktorý si každoročne pripomíname... ale on sa chce znova a znova nanovo narodiť v každom ľudskom srdci. Nie je to teda čosi mŕtve alebo zaniknuté, ale on je Život a aj nás vyzýva k životu, k činnosti. Tak ako Kristove skutky presvedčili Jána, podobne aj my svojimi každodennými skutkami presviedčajme Krista, že to s ním myslíme naozaj vážne... aby tak naša vianočná radosť bola úplná, pretože budeme vedieť na koho sme čakali a čo pre nás znamená...

MY

*Pozrite, pred niekoľkými rokmi vyšla v Taliansku kniha s názvom *Ipotesi su Gesu – Hypotézy o Ježišovi*, ktorá sa stala bestsellerom. Jej autor Vittorio Messori skúmal osobnosť Ježiša Krista, jeho učenie a skutky, smrť a zmŕtvychvstanie tak, ako sa skúmajú veľké osobnosti dejín. Po rokoch štúdia došiel k tomuto záveru: Ježiš z Nazareta je skutočne tým, za koho sa vydával a za koho ho pokladali prví kresťania: je Božím poslom ľudstva, ba viac, je Božím Synom. Toto podľa Messoriho vyplýva z novozákoných spisov, svedectva apoštolskej viery a viery všetkých kresťanov. Novinár a spisovateľ sa vybral hľadať pravdu. Nedal sa na štúdium všelijakých ateistických a protináboženských príručiek, ktoré všetko krásne a dobré v náboženstve popierajú a biele robia čiernym, ale siahol za čistým prameňom – spismi Nového zákona, a tak dospel k pravde.*

Aj my, ak chceme očakávať skutočného Krista očisteného od akýchkoľvek prifarbení, musíme ho hľadať tam, kde sa nachádza v najčistejšej forme – jeho slová a skutky nájdeme najistejšie zaznamenané vo Svätom písme, a jeho samotného vo sviatostiach – predovšetkým v Eucharistii a sviatosti zmierenia...

Ak ho budeme hľadať a očakávať takýmto spôsobom, potom by sa nám nikdy nemohlo stať to, čo opisuje známy taliansky rozprávač príbehov Bruno Ferrero v jednej zo svojich kníh, keď spomína nasledujúcu legendu:

„Prídem zajtra. Čakajte ma. Podpísaný: Ježiš.“ Táto správa spôsobila rozruch v celej dedine. Farár, starosta i významné osobnosti začali premýšľať o tom, čo by mali urobiť, aby bolo pre Božieho Syna prijatie v ich dedine skutočne nezabudnuteľné. Urobili

- ĽUBOMÍR STANČEK -

prieskum a dohodli sa, že každá rodina podaruje Ježišovi to najkrajšie a najvzácnejšie, čo má. Mala to byť jedinečná udalosť a dedina sa chcela ukázať v tom najlepšom svetle.

Na druhý deň si všimli, že po ceste, ktorá vedie k dedine sa vlečie žobrák v poplátaných šatách, s rozčaptanými topánkami a dlhou bradou. „To je on!“, zvolal farár. „To môže byť len on! Myslel som si, že sa preoblečie za žobráka.“

„To je pravda! To je pravda!“, volali všetci. Všetci sa zbehlí okolo chudobného muža a dávali mu svoje vzácné dary a predbiehali sa vo vychvaľovaní toho svojho. Úprimne prekvapený muž všetko nakladal na voz s koňom, ktorý mu osobne odovzdal starosta. Napokon sa chudobný človek podakoval, všetkým požehnal a odišiel aj s vozom.

Miestni obyvatelia si s úľavou vydýchli – predstavili sa v naozaj dobrom svetle. Farár dokonca dodal, že aj anjeli im môžu závidieť.

Podvečer však dorazil do dediny Ježiš. „Prepáčte, že meškám“, povedal. „Mal som ešte nejaké povinnosti...“

„Ale vedť ty si Ježiš!“, zvolal zarazený farár. „Takže... Tamten človek...“

„To bol podvodník! Okradol nás!“, jačal dav. „Podieme rýchlo za ním!“ Všetci sa rozbehli v snahe zachrániť svoje dary, svoj vzácný majetok.

A Ježiš, ako zvyčajne, zostal sám uprostred opusteného námestia.“

A tak, usilujme sa aj my o dôverné spoločenstvo s Bohom a s Ježišom prežívaním Božej prítomnosti, modlitbou, svätoú omšou, svätým prijímaním a službou blížnym; aby tieto Vianoce nemusel Ježiš zostať sám opustený v jasličkách na úkor iných hodnôt v rebríčku našich očakávaní a túžob tohtoročných Vianoc...

ADE

Využíme tieto posledné dni adventného čakania, pýtajme sa, skúmajme svoje srdcia, hľadajme skutočného Ježiša,... aby sme tak mohli o dva týždne radostne vojsť do tých správnych dverí, kde so srdcom plným chvály a vdăky budeme môcť radostne povedať: „Áno, Pane, ja viem, že ty si ten, ktorý má prísť a nemusím čakať nič iné, lebo ty si pre mňa všetko.“

Amen.

Matka

Prijat Máriu ako Matku.³

AI

Čo si predstavíte pod slovom 'matka'? Určite každému prídu na um len tie najkrajšie asociácie. Možno si spomeniete na svoje detstvo a domov, čo sú najkrajšie spomienky. Popri všetkých našich mamách, máme mamu, ktorá patrí nám všetkým - je to Panna Mária. Dnes slávime sviatok jej materstva a vyznávame, že Panna Mária porodila Boha a človeka.

KE

Dnes počuli o pastieroch, ktorí „...vyrozprávali všetko, čo im bol povedané o tomto dieťati“ (Jn 2,17).

DI

K vianočným sviatkom neodmysliteľne patrí pastierska idylka. Pastieri sú prví, ktorí sa prichádzajú pokloniť novonarodenému kráľovi, Ježišovi. Môžeme si položiť otázku - prečo asi pastieri? Prečo sa neprišli pokloniť poprední židovskí predstaviteľia, ale prichádzajú obyčajní pastieri. Odpoveďou môže byť ich bdelosť a pohotovosť odpovedať na výzvu anjela. Evanjelista Lukáš píše: „V tom istom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. Tu zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva... Anjel im povedal: „...Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán...“ Pastieri si povedali: „Podme teda do Betlehema a pozrime, čo sa to stalo, ako nám oznamil Pán.“... Pastieri boli jednoduchí ľudia, ktorí si plnili svoje každodenné poslanie, zrazu sa stalo čosi nezvyčajné. Majú nebeské zjavenie, vidia anjela. Je prirodzené, že mali strach. Dostávajú poslanie od anjela, aby sa šli pokloniť novonarodenému kráľovi. Pastieri vo svojej jednoduchosti poslúchli, a keď našli Máriu s Jozefom, museli im vyrozprávať všetko, čo im povedal anjel. Sú

³ Porov.: SUROVČEK, J.: Seminár. Spišská Kapitula., 2007.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

príkladom jednoduchých ľudí, ktorí sa vedia podeliť so všetkým, čo majú. Zaujímavý postoj Márie, ktorý akoby bol v kontraste s konaním pastierov. „**Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.**“ Kým pastieri vo svojej prostoduchosti hovoria všetko, čo sa im prihodilo, Mária zaujíma postoj poslucháčky. Mária necháva pastierov vyrozprávať sa, necháva ich radovať sa. Ona je skutočnou orodovnicou, vedľ vypočúva prosby, modlitby radosti i starosti toľkých ľudí. Ako matka Boha – Bohorodička, ich predkladá svojmu Synovi. Vedľ ako matka má k nemu blízky vzťah.

PAR

Zišli sa tu dnes v prvý deň roka, aby sme oslavili, tú ktorá je matkou Boha, Bohorodičkou. No zároveň je aj našou Matkou. Kde by nám bolo tak dobre, ako pri matke. Matka nás pozorne počúva, čo jej chceme povedať. Tak ako kedysi v betlehemskej maštali počúvala, čo jej hovorili nadšení pastieri, tak počúva aj nás. Počúva všetky naše modlitby, všetky naše skryté túžby. Chce počuť všetky naše starosti. Mária nás chápe tak, ako matka chápe svoje deti. Vie, čo potrebujeme. Vie o našej túžbe po Kristovi a ukazuje nám cestu k nemu. Mária nás sprevádza na ceste k dokonalosti, svojím milosrdným pohľadom. Zároveň nás povzbudzuje, aby sme vytrvali a nestrácali odvahu pri prvých prekážkach. Jej meno je posilou pri boji s diabлом. Vedľ ona bola bez hriechu a celý život odporovala diablu. Ktosi povedal: „Ked' máme matku, nie sme sirotami.“ My máme, je ňou Mária. Dostali sme ju za matku pod krížom, ked' ju Pán zveril Jánovi slovami: „**Hľa tvoja matka.**“ Vedľ tak, ako bola Ježišova, tak je matkou, tých ktorí ho nasledujú. Pod jej materským pohľadom vstupujeme do nového roka. Ked' budeme s ňou po svojom boku, nikdy nezablúdime, ale pôjdeme po istej ceste. Kým máme matku, nie sme sami.

MY

Nasledujúci príbeh hovorí obrazne o tom, ako Boh stvoril Matku.

Dobrý Boh sa rozhadol stvoriť matku. Lopotil sa s tým šesť dní, ked' sa mu zjavil anjel povedal mu: „Tým len strácaš čas.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Boh mu odpovedal: „Čítať si podmienky na objednávke? Musí mať 180 pohyblivých častí, uspokojiť sa s kávou a so zvyškami minulého dňa. Musí mať bozk schopný uzdraviť všetko od zlomenej nohy až po sklamanie v láske. A musí mať šesť párov rúk.“

Anjel potriásol hlavou a neveriac sa opýtal:

„Šesť párov rúk?“

„Ruky nie sú ľažká vec,“ povedal Boh, „ale mama musí mať tri páry očí.“

„Tak veľa?“

Boh prisvedčil. „Jeden páár, aby videla cez zatvorené dvere, keď sa pyta: „Deti, čo tam vnútri vyvádzate?“, aj keď to vie. Druhý páár má za hlavou, aby videla, čo by nemala, ale musí vidieť. A ešte ďalší páár, aby povedala dieťaťu, keď sa dostane do neprijemnosti potichu povedala: „Rozumiem, ale aj tak ľa mám rada.“

Anjel pomaly obišiel model matky a zvedavo skúmal.

„Je veľmi útla,“ povedal s povzdychom.

„Ale odolná!“ odvetil Pán rázne. „Nevieš si predstaviť, čo všetko, čo je schopná urobiť jedna mama.“

Anjel sa teraz sklonil pred modelom matky a prešiel jej prstom po líci.

„Tu je jedna kvapka,“ povedal.

„To nie je kvapka, ale slza.“

„A na čo je tá slza?“

„Prezrádza radosť, smútok, sklamanie, bolest, osamelosť a pýchu.“

„Si génius“ zvolal napokon anjel.

„Pravdupovediac,“ povedal nostalgicky Boh, „tú slzu som nestvoril ja.“

Slzy si spôsobujeme sami tým, že si navzájom ubližujeme a tak zraňujeme svoju lásku. Dnes máme pred očami tú, ktorá bola vybratá za Matku Boha a zároveň za Matku všetkých nás. Nezraňujme preto Máriinu materinskú lásku. Vedť každá matka trpí, keď je jej dieťa nešťastné. Tak aj Mária trpí, keď nechceme prijať Krista, našu radosť a nádej nášho života. Mária dnes pozýva, aby sme spolu s pastiermi hľadali Krista, aby sme sa mu poklonili a zmenili svoj život.

ADE

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Nebeská Matka prichádzame k tvojím nohám v prve hodiny Nového roka. Ty si bola vybratá za Matku Spasiteľa a v ňom si prijala nás všetkých za svojich synov a dcéry. Chceme ti dnes predložiť všetky starosti, ktoré nás trápi. Tebe predkladáme všetky svoje plány a predsavzatia i všetky skryté túžby. Predlož ich svojmu Synovi, ved' máš k nemu ako matka najbližšie. Chceme ťa odprosiť za všetko, čo ti my - tvoje deti, často spôsobujeme. Zároveň sa zverujeme tvojej ochrane, sprevádzaj nás svojím milosrdným pohľadom, pomáhaj nám svojím mocným príhovorom, aby sme plnili Božiu vôľu a tak raz dosiahli s tebou spoločenstvo s Bohom.

Amen.

Štvrtá adventná nedele v roku „A“

Mt 1,18-24

Ježiš je tu pre nás

Poukázať na radosné prežívanie Božej prítomnosti v našom živote.⁴

AI

Tešíte sa na Vianoce? Možno si niektorí poviete, čo je to za otázka? Ako deti sme sa určite nemohli dočkať, kedy prídu Vianoce. Počítali sme na prstoch, koľkokrát sa ešte vyspíme a pôjdeme rozbaľovať darčeky, ktoré si nájdeme pod stromčekom. Tešili sme sa na sneh a sánkovačku, na to, že budú prázdniny. Blížiace sa vianočné sviatky nám však ponúkajú omnoho viac. Prinášajú nám samotného Ježiša, ktorý je našou radosťou a nádejou. Ako sme sa pripravili na jeho prijatie? Tešíme sa naň?

KE

---

⁴ Porov.: MAJERNÍK, R. Seminárna práca. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Blíži sa radostný a očakávaný príchod Spasiteľa, o ktorom nám evanjelista Matúš dnes hovorí „*Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,*“ čo v preklade znamená: „*Boh s nami*“ (Mt 1,24).

DI

Prisľúbenie nie je dané len nám, alebo súčasníkom Panny Márie, ale odznelo oveľa skôr a to z úst proroka Izaiáša, ako sme počuli v prvom čítaní, ktorý svojím prorockým duchom, už okolo r.735 pred Kristom, videl pannu ktorá porodí dieťa a napriek tomu ostáva naďalej pannou. Toto proroctvo bolo veľmi významné a dôležité, preto si ho židia často pripomínali. Proroctvo malo posilniť vieri Izraelitov, že Boh ich neopustil a je stále s nimi. Jahve bol vždy so svojím ľudom. Ostal verný svojmu národu a úžasne zázračným spôsobom naplnil tento prísľub v Panne Márii. Ona je tou, ktorá v pokore svojho srdca privolila a stala sa tak matkou Emanuela. Hľa panna počne..., aké veľké a zároveň tajomné je to slovo, v ktorom Cirkev už od svojho zrodu vidí splnenie Božieho prisľúbenia. Ved' koľko dcér Izraela chcelo a túžilo stať sa matkou prisľúbeného Mesiáša...! Hľa, to je tá panna, ktorá sa svojím „áno“, stane matkou nás všetkých. Akú radosť cítiť v tomto slube. Židia žili v nádeji a radostnom očakávaní, kedy príde ten deň, v ktorom sa narodí slúbený Emanuel. Táto radosť a nádej ich živili a pomáhali prekonávať útrapy a ťažkosti, ktoré každodenne zažívali. Pomáhala im prekonať a vydržať babylonské zajatie. Nádej sa stala ich silou a vzpruhou, keď sa zdalo, že je všetko stratené, že ich Boh - Jahve mlčí, že zabudol na nich, že sa skryl. No nebeský Otec nezabudol a dáva svetu Emanuela, ktorého meno značí: Boh s nami.

Izraelsky národ mal určite ťažkosť ako si vysvetliť, že panna počne a pritom naďalej ostáva pannou. K tomuto prísľubu mohol pristupovať len s vierou. Svätý Augustín vyznáva: „Mária zostala pannou pri počatí, keď ho nosila, pannou keď ho porodila, pannou vždy.“ Ved' Bohu nič nie je nemožné. On sám si najprv vyvolil židovský národ a na ňom ukázal svoju moc a potom si z tohto národa vyvolil devu, ktorá sa stala matkou Boha. Je to privilégium, ktoré

- ĽUBOMÍR STANČEK -

určite napĺňalo radosťou a odvahou, hoci sa zdalo, že sa tento príslub dlho nevyplňa. Preto proroci povzbudzovali svojich krajanov, vracali sa k tomuto zasľúbeniu, aby neochabovala ich viera a nádej v Boha.

V tomto Emanueli bude Boh človeku bližší než kedykoľvek predtým. Vedť týmto Emanuelom nie je nik iný ako Ježiš Kristus - Boh s nami. Aj dnes v ňom spočíva celá naša nádej. Boh je s nami predovšetkým vo svätostiach a najmä v Eucharistii. Aj tu je Ježiš v bohostánku stále prítomný, ostáva s nami, ba čo viac - pri slávení a prijímaní Eucharistie sa nám dáva a v našom srdci si robí príbytok. Táto Božia prítomnosť v Eucharistii je zárukou neprestajného a láskyplného prebývania Boha medzi nami. Narodil sa kvôli nám ľuďom a priniesol zemi vykúpenie a spásu. Je to najväčší dar, aký môžeme dostať a tento dar je dôvodom našej radosti. Emanuel prišiel na svet, aby mu zjavil svoju lásku, aby ukázal ľuďom, akú veľkosť a cenu má pre neho každý človek. Boh prišiel na tento svet a ostáva stále s nami. On nie je kdesi ďaleko či vysoko, je pri nás, ba čo viac - je v nás. A to je veľké tajomstvo, ktoré nás napĺňa radosťou a plesaním. Emanuel je Boh s nami, je to Boh v nás.

PAR

Aj my si za chvíľu pripomenieme túto veľkú udalosť, radostné posolstvo, ktoré nám bolo zvestované už v Starom zákone. Bratia a sestry, nechajme sa aj my naplniť nádejou a radostne očakávajme narodenie Emanuela - Ježiša Krista. V tom je nám vzorom Panna Mária. Ona bola celá preniknutá bázňou a radosťou, že sa stane matkou toho, ktorého jej národ tolko očakával. Mária bola pripravená a odhodlaná splniť to, čo Boh Izraela slúbil ústami proroka Izaiáša... Tu si môžeme položiť otázku: Ako sme my pripravení na príchod Boha na stretnutie sa s Ježišom? Naša príprava by nemala spočívať len v obklopení sa pozlátkom, ktoré je nám ponúkané v reklamách, či v horúčkovitom upratovaní a nakupovaní. Áno aj to je potrebné, ale nie najdôležitejšie. Preto sa nechajme inšpirovať príkladom Panny Márie, jej úprimným a radostným prijatím Božieho posolstva. Je to výzva aj pre nás, aby sme si pripravili svoje vnútro na príchod a

- ĽUBOMÍR STANČEK -

stretnutie sa s dieťaťom Ježišom. Otvorme svoje srdcia, očistíme si ich, aby sme ich mali pripravené na prijatie Ježiša. Veď on je 'Boh s nami', ktorý nás neopustí, kráča s nami každý deň naším životom a posilňuje nás. Neprepasme túto šancu, chopme sa jej a využime túto ponuku Boha a príležitosť, aby sme ho spoznali ako svojho osobného Pána a Spasiteľa. Môže nás pritom povzbudiť aj výzva, ktorú predniesol Boží sluha Ján Pavol II., hned po svojom zvolení za pápeža. „Nebojte sa a otvorte dokorán dvere Kristovi.“

Áno, otvorme svoje srdcia nášmu Spasiteľovi, aby sme tak nanovo a hlbšie prezili radosť z jeho príchodu k nám. Nebojme sa a prijmime ho aj napriek starostiam a ťažkostiam, ktoré sa na nás valia. Čo očakávame tento rok od Vianoc? Nostalgické spomienky na detstvo? Darčeky? Rodinnú pohodu? Alebo očakávame aj niečo nové, hlbšie? Boh sám nám dáva znamenie, aby sme videli, čo robí, čo nám chce dať a predovšetkým to, ako sa o nás stará a miluje nás. Chce, aby sme znamenie vyzerali, videli ho a prijali.

MY

Preto je v našom živote veľmi dôležité, aby sme očakávali s otvoreným srdcom a s nádejou príchod nášho Spasiteľa - Emanuela. Pekne o tom hovorí aj nasledujúci príbeh.

Na adventnom venci horeli štyri sviece. Bolo celkom ticho. Také ticho, že bolo počuť, ako sa sviečky začali rozprávať. Prvá vzdychla a povedala: „Volám sa 'Pokoj'. Svietim, ale ľudia nezachovávajú pokoj, nechcú ma.“ Jej svetlo bolo čoraz slabšie až nakoniec zhaslo. Druhá sviečka sa mihotala a vravela: „Volám sa 'Viera'. Ale som zbytočná. Ľudia nechcú počuť nič o Bohu. Nemá význam, aby som horela.“ Miestnosťou zavanul prúd vzduchu a aj druhá sviečka zhasla. Tichučko a smutne sa prihlásila k slovu aj tretia svieca. Volám sa 'Láska'. Už nemám síl horiť. Ľudia ma odsúvajú nabok. Vidia len seba samých, a nie druhých, ktorých by mali milovať.“ Aj jej svetlo sa naposledy zamihotalo a zhaslo. Tu vošlo do izby dieťa. Pozrelo sa na sviečky a povedalo: „Nože, nože, vy predsa máte horiť, a nie byť zhasnuté!“ A bolo mu do pláču. Vtom sa ozvala štvrtá svieca. Povedala: „Neboj sa! Dokial horím, môžeme zapáliť aj ostatné sviečky. Volám sa 'Nádej'!“ A dieťa zapálilo od tejto sviečky všetky ostatné zhasnuté sviece.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Svojím narodením Ježiš priniesol nádej. Dovoľme mu nech on sám zapáli naše srdcia, lebo len s ním dokážeme prekonať všetky prekážky a ťažkosti. Ak chceme, aby tento rok boli Vianoce aspoň trocha iné, krajšie, otvorme mu dvere svojho srdca, pozvime ho do nášho života, aby sa tak Ježiš mohol narodiť aj v našom srdci. Emanuel, ktorého prijmeme v Eucharistii, naplní celé naše vnútro svojou prítomnosťou, bude prebývať v nás, zaplaví nás svojou láskou. Prežívajme spoločenstvo s Bohom počas týchto Vianoc, nechajme sa naplniť a preniknúť jeho svätou prítomnosťou a môžeme si byť istí, že nám v našom živote na adventnom venci budú horieť vždy všetky sviece.

ADE

Príchod Emanuela na tento svet je pre nás veľkým Božím darom. To je ten pravý dôvod, pre ktorý sa každý rok tešíme a máme tešiť na Vianoce. Blížiace sa narodenie Ježiša Krista je pre nás príležitosťou, ako sa s ním osobne stretnúť. Preto sa teraz spolu modlime: Ježišu, ďakujeme ti za tvoj príchod na tento svet, medzi nás. Otvárame ti teraz dvere svojho srdca, aby si sa mohol narodiť aj v našom srdci. Prijímame ňa za svojho Pána a Spasiteľa a odovzdávame ti celý svoj život. Napĺňaj nás aj počas tohoročných sviatkov tvojho narodenia svojou láskou, milosťou a pokojom.

Amen.

Svedkovia slávy

Nech je náš život jedným veľkým svedectvom.⁵

AI

Zamýšlali ste sa už nad tým, kedy máte narodeniny? Ako si môžeme predstaviť deň, ktorý 'je náš'? Asi by pri nás mali byť naši blízki, všetci by sme sa mali radovať a cítiť, že milujeme a sme milovaní.

A, čo myslíte, aký sviatok je dnes? Vianoce. A kto má narodeniny v dnešný deň? No... moja teta, ale ja teraz myslím na niekoho iného. Áno, pred viac ako dvetisíc rokmi sa v Betleheme narodil Ježiško. I on by mal mať pocit, že je milovaný a že sú pri ňom všetci, ktorých má rád. Ako to urobiť? Jednoducho. Budme s ním. A to nie je všetko. Jeho rodina sú všetci ľudia. Chce byť i s tými, čo ho nepoznajú. To je výzva pre nás. Nech cez nás svet spozná svojho Vykupiteľa. O tom si dnes povieme...

KE

Je najkrajší sviatok roka. Prežime ho teda tak, aby sme mohli odpovedať na Jánovu výzvu: „**Toto je ten, o ktorom som hovoril...**“ (Jn 1,15).

Ako môžeme odpovedať na toto zvolanie? Jednoducho. Stačí, keď povieme spolu s evanjelistom: „**A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy!**“ (Jn 1,14)

DI

Prečo máme takto hovoriť? Zamyslime sa nad tým, čo nám hovorí Božie slovo. Už keď sa pozrieme na Evanjelium podľa Jána, ktorého prológ sme si prečítali, zistíme, že ho stavia veľmi zaujímavo. Celé je jedným veľkým svedectvom. A je v ňom veľký výpočet svedkov Ježišovho pôsobenia i jeho Božstva:

⁵ Porov.: MALEC, V.: Seminár, Spišská Kapitula, 2010

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Prvý je Ján Krstiteľ, ktorý nám dal dnešnú výzvu svojím vyznaním. A v tom pokračuje, keď vraví o tom, čo videl pri krste Ježiša...

Potom sa spomína samaritánka. Ježiš sa s ňou rozpráva, povie jej, aké má hriechy a ona ide a zvestuje všetkým, koho stretla. Vďaka nej idú samaritáni za Ježišom, vidia a uveria.

Sú tu ešte sluhovia, ktorí na svadbe v Káne načrú do vody a tá je premenená na víno. A aj zástupy ľudí, ktorí sú uzdravení, ktorým rozmnožil chlieb, z ktorých vyhnal zlých duchov.

Živým svedectvom je živý Lazár, ktorého Ježiš po štyroch dňoch od jeho úmrtia vzkriesil. A preto sa veľrada rozhodla, že i on musí zomrieť...

Ďalej, kto oznamil apoštolom, že Ježiš vstal z mŕtvych? No predsa Mária Magdaléna.

Samozrejme najväčší svedok je sám Ježiš. Všetko, čo robí, čo káže, je zamerané na to, kto je on, kto je Otec, ktorý ho poslal, a že Otec a Syn sú jedno.

Posledný z tohto zoznamu, čo tu vystupuje, je sám Ján apoštol, ktorý tam bol a videl to a jeho svedectvo je pravdivé.

Hľadíme tu na ľudí, ktorí sa nebáli a napĺňali Božiu vôľu, ktorí sú i nám príkladom, a vďaka nim i my dnes môžeme poznať toto Tajomstvo spásy. Tak Slovo neostalo mŕtve, ale zachovalo sa po dnes. A o čom svedčili? O veľkosti a sláve Boha.

Práve to je zhrnuté v dnešnom evanjeliu. Ježiš je to Slovo, čo bolo na počiatku u Boha, a je Boh. Všetko existuje vďaka nemu. I my i svet i tento deň. On je Láska. Je Nežnosť, je Krása. Miluje nás. Chráni nás. Po prvom hriechu, neodvrhol človeka. Slúbil mu pomoc a svoj sľub dodržal. Splnil ho na nás. Dal nám Zákon, posielal prorokov, aby sme vždy pamätali na neho. Pomoc zavŕšil príchodom Vykupiteľa a naším spasením. Stará sa o nás. Je našim svetlom. Vedie nás. Posilňuje. „*Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou*“ (*Jn 1, 16*). Skrze neho prišli milosrdensť a pravda. Ak padneme, on nás dvíha. Opatruje nás. Teší sa, keď sme šťastní a plače, keď sme smutní. Áno, Ten, ktorý

- ĽUBOMÍR STANČEK -

je, je Jediný a Večný, sa zaujíma o teba, o mňa, o každého z nás. Je absolútne dokonalý a preto nechce smrť, dokonca ani smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil.

Povedzte, po tom všetkom, čo pre Pán robí pre ľudí, patrí sa aby bol oslavovaný? Je to dostatočný dôkaz o jeho veľkosti, sláve a láske? Mali všetci tí, ktorých sme si vymenovali, o čom svedčiť? Mali. A bolo to potrebné?

Stačí, keď sa pozrieme, ako na túto Božiu lásku odpovedali ľudia. „**Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal**“ (Jn 1,10) „**Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijal.**“ (Jn 1,11). Je na Zemi, aby nás vykúpil a čo urobíme my? Prijmeme ho alebo odmietneme? No dá sa odmietnuť niekto 'taký'? Môžeme povedať nie samotnej láske, ak je taká ohurujúca, že zhliadnuť ju by nám prinieslo smrť šťastím?

Jediný spôsob, ako „zavrieť dvere“ pred Pánom je nevedomosť. Neviem, 'koho' neprijímam a tak ma to netrápi. A toto sa musí zmeniť. Odmietanie Krista musí skončiť.

Preto evanjelista cíti potrebu povedať svetu, kto je Ježiš - Svetlo sveta. Preto musel spomenúť toľkých svedkov nazaretskej činnosti vo svojom svätom spise. Preto museli oni označiť svetu, kto je Pán. Avšak tých svedkov potrebujeme viac. Evanjelium sa musí šíriť. A ohlasovať ho máme my. My sme tí ďalší, čo v tento presvätý deň majú zvolať: „**Uvideli sme jeho slávu...**“ (Jn 1,14).

PAR

A teraz, chlapi, zamyslite sa. Je každý z vás novodobý Ján Krstiteľ? Vy, ženy, ste tie, čo oznamia radostnú zvest svetu tak, ako to urobila Mária Magdaléna? Sme, my starší, tí, čo Pána pozývajú k sebe ako Nikodém? Deti, ste také, ako o vás sám Ježiš tvrdil: „**Ak nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva!**“ (Mt 18,3)?

My všetci sme tí, čo dostali obrovský dar. Nachádzame sa v chráme. Slávime najsvätejšiu obetu. Máme možnosť spoznať úžasné Tajomstvo spásy.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

A navyše ho tu aj prežívame. To, čo sa stalo pred dvetisíc rokmi nie je len jednorazová udalosť. Deje sa to ustavične. Každý deň. A zvlášť dnes. Ježiš sa má narodiť aj teraz. Kde? V našich srdciach. Opýtajme sa sami seba: „Som na to pripravený? Som duchovným Betlehemom, kde sa aspoň v maštaľke nájde miesto pre Spasiteľa sveta?“

To spoznáme podľa našej radosti, horlivosti a ochoty svedčiť, keď prijmeme Eucharistiu. Ako to máme robiť? Našim životom. Povedzme si o tom bližšie.

Sme tu, na LITURGII a ona je vrcholom dňa. Tu pri premenení kňaz povie: „Toto je moje telo...“ a „Toto je moja krv...“ a chlieb s vínom sa menia na Krista. Uvedomujeme si to? Skúsme prežiť túto chvíľu a pouvažujme nad tým. Čerpajme silu z jeho prítomnosti. Skúsme si predstaviť, čo by sme povedali Ježišovi, keby stál pred nami. A povedzme mu to v modlitbe po prijímaní, pretože vtedy nám bude ešte bližšie. Bude v nás. V nás sa narodí Jezuliatko. Zázrak. Tu vidíme jeho slávu. A viac, tu ju cítime. Je to ten vrcholný bod. Zamyslime sa – ak je toto vrchol, z toho vyplýva, že mu niečo musí prechádzať a niečo nasledovať. Je to ako kopec, alebo hora. Najprv musím vyliezť hore – tak som v najvyššom bode a potom musím zísť dole – možno aj druhou stranou kopca.

Preto liturgii predchádza MARTÝRIA, svedectvo. Ide o našu modlitbu, cestu do kostola, kde všetci môžu vidieť – aha, ja idem do chrámu Božieho spoznať tajomstvo spásy a milostí.

Po liturgii má nasledovať DIAKONIA – služba. Viete si predstaviť lepšie svedectvo, ako sú dobré skutky? Tak sa celý deň a potom celý náš život stane dosvedčením Kristovej milosti.

A to do takej miery, že sa nás všetci ľudia začnú pýtať: „Prečo si taký dobrý, taká dobrá?“ A my na to: „Pretože sa dnes narodila Láska... vo mne.“

MY

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Viete, prečo sa Pán Ježiš, keď vstal z mŕtvyh, zjavil ako prvej Márii Magdaléne? Pretože vedel, že keď to bude vedieť ona, tak to budú vedieť všetci... A to je úloha pre nás. Nech sa tom dozvie celý svet. Nech každý človek pochopí, že tu Láska. Ktosi sa narodil, aby nám povedal, KTO je Boh. Aby nám ukázal, AKÝ je Boh. Prišiel na svet, aby mohol zomrieť... aby mohol vstať... aby sme tak spoznali jeho veľkosť... a uvideli jeho slávu... To zažívame teraz. Boh je tu. Je všade. Pri nás. Okolo nás. V nás. A my sa máme stať prameňom jeho lásky. Ako to máme spraviť? Ako Ježiš...

Bolo to roku 1950 v Taliansku. Starý neapolský kardinál nevedel, čo si má o tom mysliť. Zažil už všeličo, ale takéto niečo ešte nie! Pred ním v kancelárii sedí mladý kňaz. Prosí o dovolenie, aby sa mohol stať tulákom! Chce žiť na ulici medzi neapolskými uličníkmi.

Starý kardinál také niečo nevie pochopiť. Pozná situáciu v Neapole - 200 000 nezamestnaných. A veľké množstvo chlapcov sa potuluje po uliciach, lebo ich rodičia sú bez práce a nemôžu ich uživiť. Žijú z krádeží, príležitostne aj z obchodu s drogami a žobrania. Spávajú kade-tade po kútoch. Sú ako divé mačky a obávajú sa polície. Tento mladý kňaz, Mário Borelli, im chce pomôcť, chce im dať strechu, chlieb a trochu ľudského tepla. To vie kardinál pochopiť. Ale prečo sa má aj kňaz stať tulákom?

Mário vie presne, prečo: „Keď pôjdem za týmito chlapcami ako kňaz, napĺujú mi do tváre. Sú hrozne nedôverčiví.“

Kardinál premýšľa: „Dajte mi desať dní na rozmyslenie.“

Po desiatich dňoch plán schválil. Mário ide na ulicu, starú čiapku stiahnutú na ucho, roztrhané šaty, v kútku úst cigaretový ohorok. Žobre, zbiera cigaretové ohorky a stane sa chlapcom z ulice.

Pomaly si získava srdcia týchto chlapcov. Stane sa dokonca vodcom jednej bandy. Keď nájde primitívne prístrešie, idú chlapci za ním. Nemôžu inakšie, sú ním fascinovaní. Tento Mário má v sebe čosi, čomu nemožno odolať. Nemali na to slovo, lebo to nikdy nezažili. Ako mohli vedieť, že to bola láska?

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Možno teraz lepšie pochopíme, prečo sa Boh stal človekom. Chcel byť jedným z nás, aby nás zachránil. „Boh s nami“: to je Ježiš.⁶

Samozrejme, od nás nikto nežiada, aby sme šli žobrať na ulicu. Mário je pre nás príklad v tom, aký postoj zaujať k druhým ľuďom. On šiel, mohli by sme povedať k tej „najpodradnejšej“ skupine, k takým, ktorých všetci odpísali. K narkomanom, zlodejom, žobrákom – k tým, ktorých nikto nemal rád, ktorých nikto nechcel vidieť a dobre bolo, len ak oni neotravovali... A on im zrazu preukázal dobrotu. Lásku. Šli za ním, viete prečo? Lebo on si ich vážil. A cítili, že ich berie tak, akoby i oni mali nejakú hodnotu. Neboli preňho iba premárnené životy, tí, ktorí tu len zavadzajú. Každý z nich bol 'niekto'.

To isté urobil Ježiš. Človek po prvom páde stratil akékoľvek práva... Bol sa vyhnancom, zavrhnutým. A Boh urobil presne to, čo Mário Borelli. Stal sa jedným z nás. Dnes sa stal jedným z nás. Žil medzi nami. Stal sa vodcom jednej bandy dvanásťich apoštolov. A dodnes sú ním ľudia fascinovaní. To, čo nás k nemu ťahá a priťahuje, je Láska. A môže existovať väčší dôkaz lásky, ako kríž? Nie.

A preto sa tak máme správať i my. Pamäťajme, že žijeme medzi ľuďmi. Doma, na ulici, v práci, v škole – stále sa s niekým stretávame. A jednajme s nimi tak, aby z nás priam vyžarovalo, ako veľmi si ich vážime. Keď sa budú pri nás cítiť dobre, začnú sa zamýšľať, prečo sme na nich takí. Zistia, že tu – v chráme Božom, sme spoznali pravdu. Že sú výnimočné bytosti. Že kvôli nim, dnes Pán prichádza na svet. Že za nich zomiera a vstáva. Že sú ľudia...

AD

Teraz sa, pozrite okolo seba. Pozrite, na svojich spolusediacich – susedov, na ľudí pred vami i za vami. Tváre, čo vidíte, sú vaši blížni. Všetci sme tu jedna veľká rodina. Ježišova rodina. Sedíme alebo stojíme na tomto mieste, pretože tu sa nachádza ON.

---

⁶ LEFEVRE, P.: Veľké pravdy v malých príbehoch. Jeden z nás. LÚČ vydavateľské družstvo Bratislava, Špitálska 7. 1994 . str. 81

- ĽUBOMÍR STANČEK -

On nás zjednocuje. On nás spája. Sme s ním. No do tejto rodiny patria ešte ľudia, ktorí tu dnes s nami nie sú. I tí, čo Krista nepoznajú, alebo mu nerozumejú, či nechcú ho poznať. A pre nich sa každý z nás musí stať Kristom. Každý má byť v kontakte s nimi ako Mário Borelli. Nech nám v tom Božia milosť pomáha. Za to sa modlime: „Pane, daj, aby všetci boli jedno a boli v tebe...“

Amen.

Sviatok sv. Štefana v roku "A"

Mt 10,17-22

Božie slovo ostrejšie ako každý dvojsečný meč

Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.“

AI

Dnes z každej strany niečo počujeme. Z televízie, rádia, internetu... Veľa vecí prečítame. To preto, lebo sa toho veľa nahovorí. Každý si môže povedať, čo chce, kedy chce. Slovo akoby strácalo hodnotu. Preto sa zamyslime, čo vychádza z našich úst. Dnes sme mohli počuť v Božom slove:

KE

„Ale keď vás vydajú, nestarajte sa , ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané , čo máte povedať . Vedť to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás“(Mt 10,19-20).

Duch bude v nás hovoriť. Ten Duch, skrze ktorého je v našich srdciach rozliata Božia láska. Bude hovoriť Slovo, ktoré je ostrejšie ako každý dvojsečný meč. Slovo, ktorému budú odporovať. Lebo to Slovo, Ježiš, je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať,

DI

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Cirkev nám dnes dáva pred zrak sv. Štefana. Štefan stojí oproti nepriateľským židom. On - plný Ducha, hovorí a im pukajú srdcia, pretože nie sú schopní odporovať múdrosti a Duchu, ktorým hovorí. Všetci, čo sedeli vo veľrade, uprene naňho hľadeli a videli, že jeho tvár je ako tvár anjela. Odvolávajú sa na Mojžiša a pritom jeho tvár žiari ako Mojžišova. Zabúdajú na všetky divy, ktoré urobil. Presne tak ako pri Ježišovi. Keď konal zázraky volali: „Hosanna Synovi Dávidovmu.“ a o pár dní „**Ukrižuj, ukrižuj ho.**“ Žiak nie je nad učiteľa. Ježiš hovorí: „**Mňa prenasledovali, aj vás budú prenasledovať.**“

A na Štefanovi sa splňa toto slovo, lebo on je verný učeník. Ale on sa iba plný Ducha zahľadel na nebo, kde videl svojho Majstra sedieť po pravici Najvyššieho.

PAR

Štefan mal tvár ako anjel, lebo bol naplnený Božím Duchom. Božím Duchom, skrze ktorého je v našich srdciach rozliata Božia láska. V našich srdciach, ktoré sa menia z kamenných na srdcia z mäsa. Srdcia, ktoré budú vyžarovať Lásku. Také srdcia, ktoré menia nás celých. Menia našu tvár, ako tvár Štefana. Žiarila ako tvár anjela. Štefan naplnený láskou Ducha Svätého.

A dnes každý túži po láske. Prečo žiť ak nie pre Lásku..? Lásku, ktorá vyviera zo vzťahu s Bohom. Ved Štefan neboli veľký tým, že konal zázraky a divy, ale tým, že sa rozprával s Bohom. že sa tak ako Mojžiš rozprával s Bohom z tváre do tváre. A bolo to na ňom vidno. Každý, kto ho stretol, videl to dokonca aj na jeho výzore. Ale bolo to cítiť aj z toho, čo hovoril. Hovoril slová, ktoré ľudí hlboko zasahovali. Ľudia menili svoje životy. Uverili v Ježiša a dávali sa pokrstiť. Pretože Božie slovo je ostrejšie ako každý dvojsečný meč. Nenecháva poslucháča chladným. Núti sa rozhodnúť a zaujať postoj. Prijmem Ježiša do svojho života, alebo budem kričať: „**Ukrižuj, ukrižuj ho!**“ Uverím v toho, ktorého hlásal Štefan, alebo budem kameňovať človeka s tvárou anjela. A my vieme, že dnes to už nie je iba o Štefanovi, ale o nás. Lebo Božie slovo hovorí: „ale keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi

- ĽUBOMÍR STANČEK -

svedkami až po samý kraj zeme ... keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca - Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo. Ale aj vy vydávate svedectvo.“ Je na nás vidno tak, ako na Štefanovi, že sme stretli Ježiša? Že sme stretli živého, majestátneho a úžasného Boha ako Mojžiš? Je to vidno na našom výzore? Je to vidno na tom, čo hovoríme, konáme, ako sa správame? Akými sme svedkami. Ako svedčíme o Kristovi vo svojej práci, mladí medzi svojimi rovesníkmi, a celkove medzi ľuďmi, medzi ktorými žijeme? Máme byť naplnení Božím Duchom a ten nám dá, čo máme povedať. Sám Duch nášho Otca chce cez nás hovoriť. A vtedy to bude to ostré slovo. To Slovo, ktoré dáva život. Slovo, ktoré má moc.

Na to, aby to tak bolo, sa potrebujeme týmto Božím slovom napĺňať. Mnohí každý deň čítame noviny, internet, knihy, pozerať telenovely a všetko možné. Ale čítame Božie slovo - Sväté písma? Modlíme sa s Božím slovom? Dáme Bohu aspoň 10 minút cez deň? Možno päť minút na kolenách len s Bohom ráno a päť minút večer. Prečítať si jeden odstavec z evanjelia denne. To zaberie 30 sekúnd. Sv. Hieronym povedal: „Kto nepozná Písmo, nepozná Krista...“ a my musíme poznáť Krista, ak ho chceme ohlasovať a svedčiť oňom ďalej. Lebo inak nám ľudia neuveria. Oni to vycítia. To naše slovo nebude mať tú moc.

MY

Sväty Peter keď prvýkrát po zoslaní Ducha kázal, tak uverilo tritisíc ľudí. Pri druhom kázaní stúpol na päť tisíc ľudí. To preto lebo, kázal s mocou a Boh dosvedčoval jeho slová uzdraveniami a zázrakmi.

Evangelizátor Emiliano Tardiff bol pozvaný na kongres v Montreali v júni 1977, kde sa zúčastnilo viac ako 65 000 ľudí, ktorí pri záverečnej omši naplnili olympijský štadión. Prítomný bol kardinál Roy, šesť biskupov a 920 kňazov. Na druhej strane stál aj starosta mesta a hned pri oltári sedelo na vozíčkoch vyše sto invalidov. Otec Emiliano sa modlil za chorých. Celý štadión velebil Boha. Keď sa tu zrazu jedna žena - Rose Aimée, ktorá jedenásť rokov trpela sklerózou, zdvihla zo svojho vozíčka a pred zrakmi všetkých

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sa začala prechádzať. Potom vstali jeden, dvaja, traja chorí... Dvanásť mrzákov vstalo zo svojich vozíčkov a začalo chodiť. Ľudia tleskali a plní dojatia plakali.. Plakali od šťastia a pohnutia.

Ak je takto hlásané Slovo, mnohí uveria v Krista. Dokonca je oveľa viacej tých, čo uveria, ako tých, čo neuveria. Uveria, lebo hlásanie je autentické. Lebo sa ohlasuje Boh, ktorý je živý. Boh, ktorý reálne vstupuje do ľudských životov. A je to vidno na tých životoch. Že sa menia tieto životy. Že sa menia títo ľudia. Že sú ľudia zrazu radostnejší, pokojnejší, šťastnejší.

ADE

A tak, bratia a sestry, prajem vám aj sebe, aby sme takého Pána Ježiša stretli, a takého aj podávali ďalej. Ježiša, ktorý je živý. Ježiša, ktorý túži vstúpiť do našich životov, do našich rodín. So svojou mocou, požehnaním, uzdravením.

Amen.

Bohorodičky Panny Márie v roku "A"

Lk 2,16-21

Dali mu meno 'Ježiš'

Veľký význam mena, ktoré sme dostali pri krste a meno kresťan

AI

Už je po Vianociach! Vzdychol si pred párom rukmi môj kamarát, keď sme sa skoro ráno vracali z polnočnej. Dobre sme sa najedli, rozbalili darčeky, so zimomriavkami na chrbte v krásne vyzdobenom kostole zaspievali 'Tichú noc'...

...a už je po Vianociach... Aj dnes majú mnohí ľudia podobný pohľad na vianočné sviatky. Vianoce však ani zdáleka nie sú len o tých krásnych pocitoch, ktoré zažívame zväčša len na Štedrý deň a keď ich niet, vraciame sa do bežného života. Čas Vianoc však trvá stále a postupne nám ponúka tajomstvá, nad

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ktorými môžeme uvažovať a pri ich aplikovaní do života nosiť vianočnú radosť vo svojom srdci po celý rok.

KE

Krátky úryvok z Lukášovho evanjelia, nás dnes vovádza do tajov Ježišovho narodenia a pomenovania. Predstavuje nám Máriu ako rodičku Boha, ktorá v zhode s vypočutím si anjelovho zvestovania, nazýva svojho syna menom 'Ježiš'.

DI

Skúsme sa spoločne myšľou preniesť tých 2000 rokov späť. V dobe narodenia Ježiša Krista, malo veľký význam meno človeka. Pomenovanie vystihovalo väčšinou niektorú vlastnosť rodu, situáciu pri narodení dieťaťa, bolo zvykom dávať meno aj po niekom z rodiny – čomu sme svedkami pri situácii okolo narodenia Jána Krstiteľa. Vo viacerých prípadoch zo Starého zákona poznáme, že meno dával sám Boh. Vo svojom zjavení a oznámení narodenia povedal meno ich očakávaného dieťaťa. Tak dostali napríklad deti proroka Ozeáša, či už spomínaný Ján Krstiteľ. Vo Svätom písme sa tiež stretáme aj z premenovaním, čiže novým menom pre človeka. Meno bolo súčasťou poslania a prisľúbenia. Keď Boh robí prisľúbenia a zmluvy, začína pre človeka nový život a Boh mu vtedy dáva nové meno. Poznáme to z prípadu Abrama, ktorý bol po zmluve s Bohom premenovaný na Abraháma. Podobne praotec Jakub dostal meno Izrael. Aj v Novom zákone vidíme príklady premenovania. Hned v úvode svojho verejného účinkovania si Ježiš povoláva Šimona a mení mu meno na Peter, neskôr sme svedkami zmeny Šaulovho mena na Pavol po svojom obrátení. Vidíme teda veľký význam a dôležitosť mena v čase Ježiša Krista.

Dnešné evanjelium poukazuje na Máriu - matku Boha, ktorá dáva meno svojmu synovi. Meno Ježiš, po hebrejskom 'Jesuah', znamená - Boh spasí. Podľa mimobiblických údajov, v čase Ježiša Krista, bolo toto meno dosť časté. Ľudia ho dávali svojim synom v nádeji očakávaného mesiáša. Avšak práve reálny Kristus Ježiš, ktorého dnes poznáme z evanjelií, je ten, v ktorom sa toto meno

- ĽUBOMÍR STANČEK -

oslávilo. Meno Ježiš nemá u Krista význam nádeje, ale znamená jeho poslanie. To on je ten, ktorý nás prišiel spasíť a 'niet pod nebom iného mena, v ktorom by sme mohli byť spasení' - ako hovorí sv. Peter.

Veľmi milou, no pre niekoho veľmi ťažkou úlohou, je dnes vybrať meno svojmu dieťaťu. Každý z nás dostal pri krste meno, ktoré je veľmi dôležité. Boh nás totiž každého pozná po mene. Rodičia vedia, že pri krste je potrebné dať dieťaťu meno svätca, ktorý bude jeho patrónom. Rovnako od krstu máme privilégium nosiť meno kresťan. To znamená, že sme včlenení do tajomného Kristovho tela, ktorým je Cirkev. A menom kresťan žijeme v Kristovom znamení, ktorým je kríž.

PAR

Ako my, chápeme svoje meno? Vieme aký význam má naše meno? Čoraz viac sa totiž stretáme s rodičmi, ktorí prídu zapísť krst a dieťaťu vyberú meno, ktoré nás niekedy dosť prekvapí. Mená z telenoviek, či mená po hercoch, športovcoch alebo dokonca len nejaké zvučné slovo, ktorého poriadny význam ani rodičia nepoznajú. Máme pritom celý rad krásnych mien, za ktorými stoja sväte životy mnohých ľudí, ktoré nám matka Cirkev dáva za vzor. Ja osobne som rád, že mi dali rodičia meno sv. biskupa Patrika, veľkého misionára Írska. Jeho život mi je vzorom a krásnym návodom na svätošť. Chcel by som tiež poukázať na jeden problém v spojitosti s narodením človeka, ktorý je v dnešnej dobe populárny. Dosť často sa totiž stretáme so znameniami. Skúmame v akom znamení sme narodení a sľubujeme si od toho budúcnosť, či životný osud. V novinách, či na internete čítame horoskopy a veríme, že neživé, Bohom stvorené hviezdy, majú nejaký vplyv na náš život. My kresťania sme však v krste narodení a žijeme v znamení kríža. Lebo to je Kristovo znamenie. Nie býk, blíženci, rak a pod.. To všetko nás ťahá k astrológiu a okultizmu, čo protirečí Kristovi. Lebo ak si z neživých hviezd robíme démonov, ktorí riadia naše osudy, nečudujme sa, keď očakávanú úlohu hviezd vezme do rúk sám

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Démon – Satan. Preto nezabúdajme, že 'len v mene kresťan sme požehnaní', len v znamení kríža budeme zachránení a len meno Ježiš nám prináša spásu.

MY

Boh nás pozná po mene. Vie, že vzývame jeho meno a sme poznačení jeho menom. Ak sme teda kresťanmi, znamená, že sme spojení s Kristom. Kristus je naša hlava a náš brat. Pozýva nás, aby sme prichádzali k nemu. Naša kresťanská identita sa buduje predovšetkým spájaním sa s Kristom. A Kristus aj nám dnes adresuje výzvu zo Zjavenia sv. Jána: „Hľa, stojím pri dverách a klopem.“ Ježiš nás čaká. Nič mu nie je milšie, ako keď sa zjednotíme s ním vo sviatosti Eucharistie. On vie, že sme slabí a hriešni. Preto nám zanechal sviatosť kňazstva, aby sme sa mohli prostredníctvom kňazov vo sviatosti pokánia očistiť a tak neustále zostať v Ježišovej blízkosti. Jedno čo si musíme uvedomiť je fakt, že život bez Ježiša v stave hriechu a odlúčenia, je život veľmi ťažký. Len s veľkou námahou sa budeme predierať životom a náš život bude smutný a prázdny. Nebojme sa naplniť ho Kristom. V ňom je dynamika, ktorú hľadá dnešný svet, no nenachádza ju, lebo si myslí, že dynamika sa nachádza v materializme. Ten však nakoniec úplne neosobne sklame každého, kto doň vkladal dôveru. A Kristus stále stojí pri dverách. Neruší svoju ponuku bývať a stolovať s nami. Stačí tak málo. Otvoriť mu dvere a nevyháňať ho. Môžeme mu otvoriť aj prejavením lásky k bližnému a žehnaním všetkým. Aj tým, ktorí nám zle robia. Vtedy aj nás Boh bohatko požehná. Práve dnes, keď je začiatok kalendárneho roka a prajeme si úspechy, mali by sme myslieť na vzájomné prianie Božieho požehnania. V prvom čítaní z Knihy Numeri sme počuli Pánov príkaz, ktorý dal Mojžišovi, aby žehnali izraelských synov. Boh vždy plní sľuby. Na dôkaz toho, mení ľuďom mená. Verme, že koho my žehnáme, toho Boh žehná. Majme vo svojej mysli vždy postoj žehnania ku všetkým ľuďom.

ADE

Vianoce, drahí bratia a sestry, milá mládež, ešte neskončili. Dávajú nám možnosť čerpať z pokladov Božieho slova, ktoré nám liturgia ponúka

- ĽUBOMÍR STANČEK -

v úryvkoch o narodení a pomenovaní nášho Pána. Buďme si vedomí dôležitosti nášho krstného mena i privilégia mena kresťan. Nezabudnime, že v Ježišovom mene nachádzame požehnanie a spásu. Nespoliehajme sa na žiadne iné pochybné možnosti riadenia nášho života. Život s Ježišom je dejinne overený správny spôsob života, čo máme možnosť vidieť na príkladoch sväteho života našich patrónov ale i našich veriacich predkov.

Na príhovor Bohorodičky Panny Márie, s ktorou začíname tento kalendárny rok, vám prajem, nech Boh žehná vaše rodiny a všetkých vás, nech vás ochraňuje vo všetkých situáciách v ktorých a počas roka nájdete. Nech vám Pán ukáže svoju lásku.

Amen.

Druhá vianočná nedelea v roku „A“

Jn 1,1-18

Boh ma prijal za svoje dieťa

Ježiš nám dáva vo sviatostiach silu, aby sme rástli v povolaní Božieho dieťaťa.
AI

V paraguajskom meste Itaipú sa nachádza majestátny hydroenergetický komplex. Popri mohutných betónových múroch priehrady, kamióny vyzerajú ako bezvýznamné mravce. Vyrába toľko elektrickej energie, že sa vyváža aj do Brazílie a Argentíny. Pri priehrade sa však nachádzajú robotnícke domčeky, v ktorých svietia sviečkami. Niekoľko metrov od najväčších turbín a generátorov nemajú elektrické osvetlenie. Prečo? Chýba im prípojka, ktorá by priviedla energiu do ich domov.

KE

V tejto vianočnej dobe rozjímame nad tajomstvom vtelenia, skutočnosti, že Boh sa stal človekom, a hľadíme na malé dieťa Ježiša – Spasiteľa sveta, uloženého v jasliach. A práve toto tajomstvo nám pomáha odhaliť zmysel slov

- ĽUBOMÍR STANČEK -

dnešného evanjelia: „*Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi*“.
(Jn 1,12).

DI

Radostná zvesť o tom, že Boh je náš Otec a my sme jeho deti, ľudia Starého zákona nemali. Bol to Ježiš, ktorý nám to svojím životom, slovami a skutkami, zjavil. Zo strany Boha to však nebola žiadna novota. Keď čítame dejiny izraelského národa na stránkach Biblie, musíme napokon skonštatovať, že Boh sa o nich staral ako ten najstarostlivejší, najláskavejší a najmilosrdnejší Otec. Táto jeho láska spočívala v prvom rade v tom, že im dal vodcov; počnúc Mojžišom, ktorých si sám povolal, aby prostredníctvom nich viedol a spravoval svoj ľud. Oni sami museli tento úrad, túto moc s vierou prijať. Vôbec to nebolo také ľahké. Lebo Boh si nevyberá v prvom rade podľa schopnosti, výzoru a sympatií. Jasne nám to ukazuje príbeh Mojžiša. Pán mu zveril na prvý pohľad nereálnu úlohu – vyviesť Izrael z egyptského otroctva a pritom on nemal ani tú najzákladnejšiu schopnosť, ktorú potrebuje každý človek – mal totižto rečovú chybu. V rozhovore s Bohom z horiaceho kríka namieta: „Kto som ja, aby som šiel k faraónovi a aby som vyviedol Izraelitov z Egypta?!” (*Ex 3,11*) a ďalej: „Nie tak, Pane! Ja nie som výrečný muž. Nebol som predtým a nie som ani teraz, odkedy sa rozprávaš so svojím sluhom, lebo mám nemotorné ústa a ťarbavý jazyk“ (*Ex 4,10*).

Ďalší pekný príklad je z obdobia kráľov, keď Pán poslal proroka Samuela, aby pomazal nového kráľa, lebo Šaul sa spreneveril tomuto úradu. Bol poslaný do Betlehema k Izaimu, ktorý mal ôsmych synov. Samuel by pomazal za kráľa najradšej hned prvého, ale Pán mu povedal nie s výčitkou: „Nehľaď na jeho výzor a na výšku jeho postavy, lebo ho nepokladám za súceho. Ved Pán nehľadí, ako hľadí človek. Lebo človek hľadí na výzor, ale Pán hľadí na srdce“ (*1Sam 16,7*).

Napokon museli z poľa zavolať najmladšieho syna, Dávida, lebo až oňom sa Boh vyjadril: „Vstaň, pomaž ho, lebo to je on!“ (*1Sam 16,12*). Na záver tohto

- ĽUBOMÍR STANČEK -

príbehu Písma dodáva: „A od toho dňa pôsobil na Dávida Pánov duch“ (*1Sam 16,13*). Pomazanie je moc, keď v nás začne pôsobiť Pánov duch - Duch Svätý. Každý z nás bol takto pomazaný, označený pečaťou Ducha Svätého pri krste. A od tej chvíle sme sa stali Božími deťmi. Boli sme Kristovou obetou vytrhnutí z otroctva hriechu a stali sme sa novým stvorením, slobodným Božím dieľaťom. Ako každý človek neostane dieľaťom, ale rastie, tak sme povolaní rást aj my. Svätý Ján evanjelista v dnešnom evanjeliu píše: „Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi“ (*Jn 1,12*). Čiže som Božím dieľaťom, ale zároveň som dostal silu, aby som v tomto povolaní rástol.

PAR: Vedľa krátka na to dodáva: „Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou“ (*Jn 1,16*). Cieľom nášho snaženia sa, rastu vo svätosti je, aby sme čo najplnešie využili každú milosť, ktorú nám Pán dáva. Aby sme spolu so sväтыm Pavlom mohli povedať: „Ale z Božej milosti som tým, čím som a jeho milosť nebola vo mne märna“ (*1Kor 15,10*). Najkrajším príkladom takéhoto života je Panna Mária. Keď ju anjel oslovuje pri zvestovaní: „Zdrava 's, milosti plná“ (*Lk 1,28*), tak to hovorí plným právom, lebo ona neprijala ani jednu milosť od Boha nadarmo. Dnes je Boh rovnako štedrý na svoje milosti ako predtým. Pýtame sa, ako a kde nám ich dáva? Odpoveď je jednoduchá. Vo svojich sviatostiach. Problém je, že dnes už zriedkavo stretнемe človeka, ktorý verí v silu sviatostí. Muži a ženy počítajú s možnosťou rozvodu ešte pred uzavretím sviatostného manželstva, namiesto toho, aby dôverovali Bohu, že im dá silu, aby ich vzájomná láska rástla počas celého života. Mladí už pred prijatím sviatosti birmovania vedia, že nechcú kráčať životom v sile Ducha Svätého. Keď sa takto odmietavo stavíme voči Ježišovi, ktorý je vo svojich sviatostiach stále živý medzi nami, aj o nás platí smutná veta z dnešného Božieho slova: „Prišiel do svojho vlastného a vlastní ho neprijali“ (*Jn 1,11*). Veriť v silu sviatosti, znamená: povedať Bohu: „Áno.“ V Matúšovom evanjeliu sa Ježiš pyta dvoch slepcov, ktorí ho žiadali o uzdravenie: „Veríte, že to môžem urobiť?“ (*Mt 9,28*) Pyta sa aj teba: „Veríš, že vo sviatosti krstu, zmierenia,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

birmovania, manželstva a hlavne v Eucharistii sa stávam prameňom tvojho života, a neexistuje situácia ani bytosť, ktorá by ťa o to dokázala obrať, keď mi dôveruješ?“ Tí dvaja slepci odpovedali: „Áno, Pane.“ a boli uzdravení. Čo odpovieš ty? Ak nás nepresvedčila o jeho láske smrť na kríži, čo nás presvedčí? Pohŕdame Ježišovými milosťami, používame ich na to, aby sme ho urážali. Ako môžeme spôsobovať také bolesti nášmu Pánovi a pritom s pokojom prichádzat do jeho chrámu a ešte ho aj o niečo prosiť? Nič nezraňuje Ježiša tak, ako nezáujem, nedôvera a ľahostajnosť duše voči jeho dobrote!

MY

Pokiaľ žijeme na tejto zemi, Boh zaviazal sám seba milosrdenstvom voči nám. To znamená, že máme slobodnú vôľu – môžeme ho milovať, alebo ním pohŕdať. Keď už toľko ráz od nás zakúsil trpkosť urážky, prečo sa konečne nerozhodnúť pre dobrodružstvo života s jeho milosťou?

Sestra klaristka Briege McKenna hovorí vo svojej knižke 'Sila sviatosti'⁷ o tom, ako za ňou prišiel jeden zúfalý muž, menom Jim. Povedal: „Sestra, som ženatý pätnásť rokov. Mám skvelú manželku a tri prekrásne deti. No práve sa stalo niečo strašné. Asi pred týždňom som sa rozhadol, že prídem domov z práce skôr. Keď som vošiel, práve zazvonil telefón, tak som ho zdvihol. Avšak moja manželka už zdvihla telefón na druhej linke a počul som, čo hovorí. Dohovárala si rande s iným mužom. Myslel som si, že to nemôže byť pravda. Nemohol som uveriť, že sa to stalo práve nám, vedť sme mali dobré manželstvo.“ Chcel sa o tom porozprávať s manželkou, keď zložila telefón, ale ona odmietla o tom diskutovať. Veľmi ho ničila myšlienka, že jeho manželka sa stretáva s iným mužom. Manželka o tom stále odmietala hovoriť aj počas niekolkých nasledujúcich týždňov. Jim vedel, že sa raz do týždňa stretáva s iným mužom. Všetko, čo o tom manželka povedala, bolo: „Len sa mu snažím pomôcť.“ Jim hľadal radu u manželského poradcu, ktorý mu povedal: „Dajte jej ultimátum - ak sa nezmení, potom ju opustite.“ Prišiel za sestrou Briege, kľakol si pred Najsvätejšou sviatostou a vzlykal: „Sestra Briege, milujem svoju manželku. Viem, že moje manželstvo je pred Bohom posvätné. Neexistuje niečo, čo by som mohol urobiť, aby som ho zachránil?“ Pokračoval: „Verím v túto

⁷ Porov.: McKENNA BRIEGE, *Sila sviatosti*, Serafin 2000, s. 48 - 52

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sviatosť a nechcem ju opustiť. Milujem ju.“ Sestra Briege sa pozrela na toho dobrého muža a nevedela, čo povedať. Tak sa modlila: „Ježišu, prosím ťa, povedz mi, čo mu mám povedať.“ Hlas z bohostánku jej povedal: „Povedz mu, že to bude možno horšie, ale zlepší sa to. Povedz mu, že som s ním a budem mu pomáhať milosťou tejto sviatosti. Povedz mu, aby sa nevzdával.“ Nuž je to dobrá správa počuť, že sa to zhorší, ale potom sa to zlepší!? Jim len hľadel na ňu, keď mu to povedala, ako keby sa s tým nevedel vyrovnať. Každý týždeň počas nasledujúcich desiatich mesiacov precestoval veľkú vzdialenosť, aby navštívil sestru Briege. Jediné, čo robil, bolo, že sedel v kaplnke. Ona sa modlila a on len sedel a rozprával. Vyrozprával jej všetko, čo mal na srdci, a potom ju poprosil, aby som sa s ním modlila. Modlila sa s ním a povzbudzovala ho, aby sa nevzdával. Vyšlo najavo, že milenec jeho manželky zaplatil špiritistovi, aby zničil jeho manželstvo. Špiritista napísal Jimovi: „Stretol som sa s vašou manželkou v druhom živote. Naozaj vám nepatrí, takže jej budete musieť dovoliť odísť. Toto manželstvo sa musí rozpadnúť.“ Jim jej ukázal všetky tieto listy. Vždy, keď o tom počula, stále vo vnútri počula posolstvo: „Väčší je ten, ktorý je vo vás, než ten, ktorý je vo svete.“ Povzbudzovala ho: „Nevzdávajte sa, máte po boku Ježiša. Ste ženatý a máte milosti sviatosti. Chodievajte na svätú omšu každý deň. Vyhráte tento zápas.“ V tom čase s ním o tom jeho manželka stále nehovorila, a to ho ubíjalo. No stále chodil na svätú omšu a nikdy manželku neodsudzoval. Jim vedel, že keď bol v práci, jeho manželka sa každý týždeň stretávala s tým mužom. Jim prosil Boha, aby jej dal milosť odvrátiť sa od pokušenia zradiť manželský slub. Raz v noci zavolal sestre Briege. Zdôveril sa jej: „Briege, už je po všetkom. Chcem sa vám podakovať za to, ako ste ma v tom všetkom podporovali.“ Pomyseľa si teda, že ju Boh použil na to, aby mu pomohla dostať sa cez toto ťažké obdobie jeho života, a teraz to už bolo v poriadku. Asi o tri mesiace sa pripravovala na cestu. Keď sa pozrela do zrkadla, akoby jej Boh ukázal v zrkadle obraz toho muža a povedal jej: „Zavolaj mu dnes.“ A tak mu zatelefonovala. Prešli asi tri alebo štyri mesiace, odkedy sa s ním rozprávala. Zvolal: „Sestra, práve som vám chcel zavolať. Môžem prísť a porozprávať sa s vami?“ Prišiel ešte v ten deň. Keď vošiel do kaplnky, posadil sa do lavice a sklonil hlavu. Prosil: „Prosím vás, modlite sa so mnou. Nemôžem vám nič povedať. Ale ak Boh bude chcieť, aby ste to vedeli, odhalí vám to, lebo ste mi tak veľmi pomohli.“ Počula ako jej Pán hovorí: „Jeho manželka je tehotná a nie je to jeho dieťa.“ Pozrela sa naňho a povedala mu: „Jim, vaša manželka bude mať dieťa.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pozrel na ňu a prikývol. Spýtala sa: „Kedy ste sa to dozvedeli? Ako sa cítite?“ Odpovedal: „Sestra, manželka mi to povedala krátko po tom, čo sa rozšila s tým mužom.“ Opäť sa ho opýtala: „Ako sa cítite?“ Chytil jej obe ruky a dokázal len plakať. Každý iný by pociťoval hnev a pomstu. Chytil ju za ruky a zašeplal: „Sestra Briege, ak mi môže Ježiš odpustiť, kedykoľvek zhreším, ako by som nemohol odpustiť svojej manželke? Keď mi to povedala, uistil som ju, že dieťa prijmem ako svoje vlastné a že som jej odpustil.“ Sestra sa opýtala: „Ako na to zareagovala?“ Odpovedal: „Pozrela sa na mňa. Otvorila ústa a zvolala: „Ak to ty, človek, ktorého som tak hlboko zranila, môžeš urobiť, aký potom musí byť Boh?““

Drahí bratia a sestry, pokiaľ budeme zúfalo hľadieť na bezradnosť situácie, hľadať oporu iba vo svojich schopnostiach, nikdy nedáme priestor Bohu. Keby takto konal Mojžiš, vyvolený národ by bol doteraz v Egypte. Keby takto konal Jim, dávno by sa rozviedol a zdvihol smutnú štatistiku rozvodov.

„Neboj sa, len ver!“ (*Mk 5,36*), hovorí Ježiš. „Neboj sa, len ver!“ slová adresované Jairovi, ktorého chcelo okolie presvedčiť, že jeho mŕtvej dcérke už Ježiš nepomôže. „Neboj sa, len ver!“ znie z Ježišových úst aj dnes. „Neboj sa, len ver!“ - patrí každému z nás, kto sa s dôverou obráti na Ježiša so svojou bolesťou v srdci.

ADE

Milosrdný Ježišu, keď si v smrteľnej úzkosti na kríži zvolal: „Žíznim!“ (*Jn 19,28*), bol to tvoj smäd po spáse duší. Nik vtedy nechápal zmysel tohto slova, iba tvoja Matka, ktorá stála pod krížom. Na jej mocný príhovor ťa prosíme, aby sme si vždy s dôverou žiadali od teba potrebné milosti pre náš život. Daj nám k tomu potrebnú vieru, aby sme neopovrhli najväčším Prameňom života, ktorý je tak blízko nás, a raz nehľadeli na seba, ako na tie chatrče, v ktorých svietia sviečkami, hoci pár metrov od nich je najväčšia hydrocentrála na svete.

Amen.

Viera troch mudrcov

Príkladom troch mudrcov posilniť vieru.⁸

AI

Kto z nás nikdy nečítal horoskop? Mnohí ich čítajú denne a často podľa nich riadia svoj život. Myslia si, že ich táto interpretácia postavenia hviezd priviedie k šťastiu. No znamenia na oblohe môže dať aj samotný Boh, aby nás priviedol k sebe.

KE

Pred 2000 rokmi sa na cestu za šťastím, za znamením hviezdy, vybrali aj traja mudrci z blízkeho východu. Prišli do Jeruzalema pokloniť sa novonarodenému Kráľovi, lebo videli jeho hviezdu na východe. (*Porov. Mt 2,2*). Vo viere v Božie znamenie sa vybrali na dlhú a nebezpečnú cestu.

DI

Mudrci, ktorí prichádzajú k jasliam malého Ježiša a ktorých tradícia označuje ako troch kráľov – Gašpara, Melichara a Baltazára – sú pravdepodobne perzskými knázmi, ktorí skúmali hviezdy a vykladali sny, boli teda vlastne astrológovia. Odvolávajúc sa pravdepodobne na nejaké staré proroctvo, pri skúmaní postavenia hviezd a planét, dospeli k záveru, že v Izraeli sa má narodiť 'veľký kráľ' a aj napriek veľkej vzdialenosťi a náročnej ceste sa rozhodli ísť sa mu pokloniť a doniesť mu svoje dary. Museli iste prekonať mnohé nástrahy na tejto dlhej, ťažkej a nebezpečnej ceste až konečne dorazili do Izraelskej krajiny, kde v tom čase vládol kráľ Herodes. Tak ako každý, kto by hľadal novonarodeného kráľa, začali svoje hľadanie v kráľovskom paláci. Určite boli aj oni prekvapení, že kráľ Herodes o novom kráľovi nič nevie, ale ešte väčšie prekvapenie bolo u Herodesa, ktorý sa začal obávať o svoj trón a preto kázal trom mudrcom oznaomiť mu, kde našli dieťa pod zámienkou, že aj on sa

⁸ Porov.: DRDÁK, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

mu chce ísť pokloniť. Herodes si nechal zavolať veľkňazov a zákonníkov, ktorí poznali Sväté písmo a vykladali jeho zmysel, a pýtal sa ich, či existujú nejaké proroctvá o tom, kde sa má narodiť 'veľký izraelský kráľ'. Ich odpoveď znala, že sa má narodiť v Dávidovom meste – Betleheme. Traja mudrci teda smerovali do Betlehema a nasledovali hviezdu, ktorá ich viedla až k maštaľke, kde bol v jasličkách uložený malý Ježiš. Traja mudrci si nového kráľa určite predstavovali inak, no napriek tomu sa pokorne skláňajú pred malým dieťaťom, ktoré teraz ešte bezmocné, má byť 'kráľom celej zeme'. Odovzdávajú mu svoje dary: zlato - symbol lásky, kadidlo - symbol modlitby, myrhu - symbol utrpenia. Tak naznačili, aká bude životná cesta tohto nezvyčajného kráľa. Na spiatočnej ceste ich Boh, poznajúc Herodesovu zlobu, posila inou cestou do svojej vlasti. Aj nás iste udivuje viera týchto troch vznešených mužov, ktorí vynaložili mnoho námahy na to, aby sa poklonili kráľovi ďalekej zeme a doniesli mu vzácné dary. My nevidíme na oblohe hviezdu, ktorá by nás viedla do chrámu, k bohostánku, kde je ten istý kráľ – Ježiš, rovnako bezmocný, ako keď ležal v jasličkách. Aj my sme dnes prejavili svoju vieru rovnako ako traja mudrci, keď sme sa prišli pokloniť nášmu Pánovi. Tak ako sa kedysi skrže hviezdu zjavil mudrcom, tak sa aj dnes zjavuje nám cez Božie slovo, Cirkev a sviatosti. Aj toto svedectvo pohanských kňazov posilňuje našu vieru, ktorá nemusí prekonávať toľko nástrah ako oni na svojej dlhej ceste. Je však otázne, či by sme boli schopní prejaviť svoju vieru tak ako oni, keď často nie sme schopní pre vieru priniesť ani oveľa menšie obete.

PAR

Dnes s odstupom mnohých storočí máme okrem proroctiev a Svätého písma aj príklad mnohých mučeníkov a svätých, ktorí nás utvrdzujú v tom, že naša viera má opodstatnenie, že máme čomu veriť. Mnohí ľudia ľahko veria nepotvrdeným správam - fámam, bez toho, že by si žiadali aspoň nejaké dôkazy, ale keď sa jedná o vieru v Boha, tak žiadajú nevyvrátitelné dôkazy všetkého čo hovorí Sväté písmo a Cirkev. Viera, to nie je prijímanie len toho, čo sa nám

- ĽUBOMÍR STANČEK -

z náboženstva páči, čo nás nadchýňa či napĺňa radosťou. Veriť znamená: priať na seba aj tie nepríjemné skutočnosti. Ježiš sám hovorí: „**Kto ide za mnou a nenesie svoj križ, nemôže byť mojím učeníkom**“ (Lk 14,27). Nemôžeme sa teda nazývať kresťanmi, ak sa vyhýbame svojim povinnostiam či ťažším stránkam svojho života a hľadáme ľahšiu a príjemnejšiu cestu. Mudrci neváhali zanechať všetko a vydať sa na dlhú a náročnú cestu za kráľom, za ktorého považovali Krista a to len na základe postavenia hviezd.

My máme Písмо a Cirkev, no ani to nám často nestačí a nechceme sa dať presvedčiť, aby sme zanechali starý spôsob života a žili po novom – ako Božie deti. Na rozdiel od mudrcov, máme dokonca prisľúbenú veľkú odmenu v nebi. Mnohokrát by sme chceli mať všetko isté a bojíme sa vykročiť len v dôvere v Božiu prozretelnosť a lásku. Aký ťažký je niekedy krok viery, o ktorom hovoria mnohí svätí. Krok, pri ktorom sa bezpodmienečne spoliehame len na Boha a celý svoj život vkladáme do jeho rúk. Skúsme si sami seba predstaviť na mieste mudrcov – vzdelaných a vážených ľudí svojej doby. Boli by sme aj my schopní takejto obety a dôvery v Boha? Boh nás volá, podáva nám svoju dlaň a čaká, či ju prijmeme, aby sme spolu s ním kráčali životom. Ak ideme na túru, odporúča sa, aby vždy išli aspoň dvaja, aby si v prípade potreby mohli vzájomne pomôcť. Ak lezie sa na skalnú stenu, jeden istí toho druhého. Aj Boh chce byť našim spoločníkom, ktorý nás bude vždy istiť a ak padneme, pomôže nám vstať. Stačí len málo – priať jeho ponuku, úplne a bezpodmienečne mu dôverovať. Len tak nás môže viesť bezpečne po ceste nášho života, ako náš horský vodca.

Ak sa nebojíme často zveriť náš život slabému a nedokonalému človeku, prečo sa bojíme zveriť ho všemohúcemu Bohu? Veď on nám povedal: „**Nepredáva sa päť vrabcov za dva haliere? A Boh ani na jedného z nich nezabudne. Vy však máte aj všetky vlasys na hlate spočítané. Nebojte sa, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov!**“ (Lk 12,6–7) Boh sa o nás stará, o každý náš vlas, preto sa nebojme svoj život vlažiť do jeho láskových rúk pri tomto putovaní za Kristom, veď nič sa nemôže stať bez jeho vôle. Nespoliehame sa my na vlastné

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sily a Boha voláme na pomoc až keď sme už v úzkych? Svätopisec píše, že „*lepšie je utiekať sa k Pánovi, ako sa spoliehať na človeka*“ (Ž 118,8). No je to tak aj v našom živote? Ako sme na tom s našou vierou o ktorej Ježiš hovorí: „*Ak budete mať vieriú ako horčičné zrnko a poviete tomuto vrchu: „Prejdi odtiaľto ta!“, prejde. A nič vám nebude nemožné*“ (Mt 17,20). Vieri si nemôžeme nijako zaslúžiť, sami získať nejakou činnosťou či cvičením. Je to božská čnosť, ktorú dáva do našich sŕdc sám Boh. Jeho musíme prosiť, aby naša viera rástla a silnela, aby sme každý deň vedeli aj v maličkostíach skladať svoj život do Božích rúk.

MY

Poučení máme mnoho i vo vlastnom živote. Vypočujme si na poučenie a povzbudenie jeden príklad.

V domčeku na periférii žila šťastná rodinka. V kuchyni raz v noci vypukol hrozny požiar. Plamene šľahali a rodičia i deti v zmätku utekali von. V tej chvíli si s hrôzou všimli, že im chýba najmenší päťročný chlapček. Keď vychádzali von, obrátil sa prestrašený syčaním plameňov a ostrým dymom späť a vybehol do svojej izby na naschodí. Čo robiť? Otec a matka sa na seba zúfalo pozerali a dve staršie dievčatá začali od strachu kričať. Vrhnúť sa do tejto žeravej pece sa už nedalo a požiarnici stále neprichádzali. A zrazu, tam hore na poschodí sa otvorilo okno, v ňom sa objavil chlapček a zúfalo volal: „Ocko, ocko!“ Otec pribehol pod okno a zakričal: „Skoč dole!“ Dieťa pod sebou videlo len oheň a čierny dym. Počulo však hlas a tak zavolalo: „Ocko, ja ťa nevidím...“ „Ale ja ťa vidím a to stačí. Skoč dole!“ kričal otec. Dieťa vyskočilo a zdravé padlo do pevného náručia svojho otca, ktorý ho za letu chytil.

Skúsme aj my takto dôverovať nášmu nebeskému Otcovi, ktorý nám ponúka svoje milujúce náručie. My často nevidíme veci také, aké naozaj sú. Vidíme ich len zo svojho pohľadu. No Boh vie, čo je pre nás naozaj dobré a čo naozaj potrebujeme, aby sme boli šťastní. Prekonajme strach a rozhodnime sa plní dôvery skočiť do náručia Boha, ktorý na nás čaká aby nám pomohol, aby nás zachránil z hriechu a daroval nám večný život. Veriť - to nie je spoliehať sa

- ĽUBOMÍR STANČEK -

na to, čo si môžeme overiť vlastnými zmyslami. Často sa hovorí o takzvanom 'kroku viery' – nemôžeme si byť na 100% istí, že sa máme s niekým oženiť či výdať sa za niekoho, alebo aj tým, že sa máme stať kňazom. Vždy je tu priestor na pochybnosti, ktoré nikdy úplne neumľčíme. Prekonať sa dajú len pevnou vierou, ktorá je Božím darom, Božou milosťou. Boh od nás chce len to, aby sme mu dôverovali a nebáli sa vykročiť, aj keď nevieme presne, čo nás na konci nášho putovania čaká – tak ako traja mudrci nenašli nového kráľa v prepychu, ale chudobné dieťa v jasličkách v maštaľke. Ak sa spolochneme na Božie vedenie, nikdy nebudeme sklamaní, nikdy naozaj neprehráme. No naša viera nie je rovnako silná, každý sme na inom úseku svojej cesty za Kristom a Boh od nás očakáva, že si budeme aj navzájom pomáhať a tí silnejší budú povzbudzovať i napomínať slabších – podporia ich, keď už nebudú vládať. Lebo do neba sa nikto nedostane sám, dostaneme sa tam len spolu, ako jedno spoločenstvo.

ADE

Vždy, keď sa pozrieme na betlehem, ktorý leží pod naším vianočným stromčekom, zamyslime sa nad vierou troch mudrcov a rozhodnime sa v dôvere v Božiu dobrotu a lásku vykročiť na cestu za Kristom, aj keby nás to stalo veľké obety, ved' naša odmena v nebi bude omnoho väčšia ako čokoľvek, čo nám môže dať tento svet.

Amen.

Poslušnosť

Ježiš je vzor v poslušnosti Božej vôli.⁹

AI

Diabol je známy zvodca a pokušiteľ. Prichádza, aby zničil priateľstvo človeka s Bohom. Pôstne obdobie, do ktorého sme vstúpili, je aj časom obnovy nášho naštrbeného priateľstva s Pánom.

KE

Diabol v raji zviedol prvých ľudí na hriech. V evanjeliu dnešnej prvej pôstnej nedele sa dozvedáme, že prichádza aj za Ježišom na púšť, „**aby ho pokúšal**“ (*Mt 4,1*).

DI

Všimnime si súvis medzi jednotlivými čítaniami. V prvom čítaní je človek - Adam vystavený skúške, kde vyslovuje svoje „**nie**“ Bohu a prikláňa sa na stranu diabla; v evanjeliu podstupuje skúšku iný človek – Ježiš Kristus, ten však na rozdiel od Adama, diablu odoláva a vyslovuje svoje „**áno**“ Bohu.

Evanjeliá hovoria o čase Ježišovej samoty na púšti hned po tom, ako prijal krst od Jána. Ježiš vedený Duchom na púšť zostáva tam štyridsať dní bez jedla. Keď sa tento čas končí, satan ho trikrát pokúša tým, že podrobuje skúške jeho synovský vzťah k Bohu. Ježiš odráža tieto útoky, ktoré sú opakováním Adamovho pokušenia v raji a Izraela na púšti. (*porov. KKC 538*).

Evanjelisti poukazujú na spasiteľný význam tejto tajomnej udalosti. Ježiš je nový Adam, ktorý zostáva verný tam, kde prvý Adam podľahol pokušeniu. Ježiš dokonale plní povolenie Izraela. Na rozdiel od tých, ktorí kedysi štyridsať rokov pokúšali Boha na púšti, Ježiš Kristus sa zjavuje ako Boží služobník, úplne poslušný Božej vôli. Tak víťazí nad diablon. Ježišovo víťazstvo nad Pokušiteľom

9 Porov.: FORGÁČ, P. *Seminár z homiletiky*. , Spišská Kapitula 2010

- ĽUBOMÍR STANČEK -

na púšti anticipuje víťazstvo umučenia, vrcholnej poslušnosti jeho synovskej lásky k Otcovi (*porov. KKC 539*).

Teda Ježišova cesta víťazstva nad pokušením a hriechom je cesta poslušnosti.

PAR

Zamyslime sa, ako je to v našom živote s poslušnosťou. Ako sa nám darí plniť Božie príkazy, napĺňať jeho vôľu? Je to iba bezduché zachovávanie toho, čo ako kresťan musím a mal by som, zaškrtávanie si nejakých fajočiek za nedeľnú omšu, plnenie si náboženských povinností a pod. alebo je to samotná Láska, ktorá nás poháňa vpred? Aké sú opravdivé motívy nášho konania? Sme iba plnitelia Zákona alebo Božie deti, ktoré milujú svojho Otca? Ježišova poslušnosť k Otcovi je dokonalá. V Písme sa píše, že: „On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridŕžal sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, *...uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži*“ (Flp 2,6-8). Keby sa Ježiš vybral cestou Adama, „odmenou“ za naše hriechy by bola stále iba večná smrť. „*Lebo ako sa neposlušnosťou jedného človeka (Adama) mnohí stali hriešníkmi, tak zasa poslušnosťou jedného (Ježiša) sa mnohí stanú spravodlivými*“ (Rim 5,19) .

Nech je Ježiš pre nás vzorom pravej poslušnosti. Poslušnosti plynúcej z lásky. Buďme ako deti, ktoré s radosťou plnia vôľu svojich otcov, lebo vedia, že oni chcú pre nich len to najlepšie.

Ak teda naozaj milujeme Boha, budeme mu poslušní. Prosme Pána, aby odstránil z nášho srdca každé 'musím' a namiesto neho vložil 'chcem'. Chcem plniť Pane twoju vôľu. Chcem konať tak, ako ty chceš. Chcem ti byť poslušný, lebo ty so môj milovaný Otec.

MY

Jeden knaz rozprával príhodu, ktorá sa udiala v Nemecku počas druhej svetovej vojny. Syn sa chystal v nedeľu do kostola. Otec, vychovávaný podľa nového nemeckého náboženstva, mu hovorí: „Načo chodíš do kostola? Vedť to nie je už moderné. My máme svojho vodcu, sme mocným národom. K tomu sa musíš modliť a nie k tomu starému

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pánu Bohu. "Syn sa obliekal ďalej. Po ďalšom dohováraní otca mu kľudne, ale pevne povedal: „Božie a cirkevné prikázanie to predpisujú a ja som katolík. Preto do kostola pôjdem.“ „Aké prikázania! My sme slobodný národ, nepotrebuje žiadne predpisy,“ zasyčal otec. A tak aj odišiel. Ked' po skončení omše, vychádzal z kostola, zbadal v poslednej lavici postavu, strácajúcu sa v prítmí a vrúcne pláču. Šiel bližšie a spoznal svojho otca.

Boh odmenil synovu poslušnosť obrátením jeho otca. Ježišova poslušnosť zase priniesla spásu pre všetkých ľudí.

Pokušenie z raja nepominulo a nadálej trvá. Naša poslušnosť Bohu je stále vystavovaná skúške. I dnes existujú mnohé hady, ktorí človeku našeptávajú: „Čo to robíš? Prečo sa nezbavíš týchto svojich náboženských pút? Nevieš, čo ťa čaká - budeš slobodný, autonómny, ako Boh!“ Rozhovor, ktorí prebehol v raji, v rôznych podobách, stále prebieha. Ježiš prišiel, aby sme boli schopní dať hriechu jasné zbohom, rovnako ako to sám urobil pri pokušení na púšti.

ADE

Neposlušnosť vzdialila prvých ľudí od Boha. Opakom môže byť naša poslušnosť. Práve ňou sa skúsme v tomto pôstnom čase viac priblížiť bližšie Pánovi, a tak sa aj lepšie pripraviť na slávenie veľkonočného tajomstva.

Amen.

Vidieť Ježiša Krista

Povzbudiť veriacich, aby skutočne v Eucharistii nevideli nikoho, iba Ježiša.¹⁰

AI

Určite mnohí z nás máme skúsenosť, že sme sa ocitli na vysokom štíte tatranského kopca, odkiaľ sa nám naskytol nádherný pohľad na majestátnu prírodnú scenériu pod nami, a zároveň možnosť vidieť ponad oblaky... Aké myšlienky nás v tejto situácii napadli? Jeden môj známy pri takejto príležitosti nedávno poznamenal: „To by musel byť slepý človek, aby v tejto nádhore nevidel jasný dotyk Boha.“ Áno, sú situácie a miesta v živote, pri ktorých sa jednoducho nedá nevidieť a necítiť prítomnosť Krista.

KE:

Čítame v evanjeliu. že keď traja učenici vystúpia s Ježišom na vysoký vrch do samoty, kde sa stanú svedkami Pánovho premenenia, vyjadrujú svoju radosť z tohto Božieho daru cez apoštola Petra: „*Pane, dobre je nám tu, postavme tu tri stánky... A keď potom zdvihli oči, nevideli nikoho, iba Ježiša*“ (Porov. Mt 17,4.8).

DI

Minulú nedeľu sme Pána Ježiša videli ako človeka; bol zlým duchom pokúšaný, aby robil veci, ktoré sa nezlučujú s vôleou jeho Otca. Odmietať prejaviť svoju božskú moc vo svoj prospech a rázne odbil pokušiteľa poukázaním na Božie slovo v Písme.

Dnešnú nedeľu zas vidíme Pána Ježiša, ako sa prejavuje v Božej sláve ako Syn Boží - ako Boh: skrze jeho ľudské telo prežaruje žiara, ktorá premieňa jeho ľudskú prirodzenosť a svedčí o jeho účasti na Božom živote.

Z tohto dnešného evanjelia o premenení Pána na hore Tábor venujme pozornosť zvlášť jednej skutočnosti, ktorá nás môže v tomto období osobitne

¹⁰ Porov.: KRIŽIAN, K.: Seminárr z homiletiky. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

zaujímať: pred tromi apoštolmi Petrom, Jakubom a Jánom, sa na hore zjavil premenený Pán. Na horu sa vznieslo ovzdušie slávy, nevýslovného pokoja a zahalilo všetkých. Tí traja apoštoli, ktorí prišli z únavnej práce, z pochybností a protivenstiev, sa cítia ako v pokojnom prístave po poriadnej búrke: „*Pane, dobre je nám tu*“, hovorí Peter. Apoštoli by chceli zostať na vrchu a už uvažujú, ako konkrétnie uskutočniť svoj plán: „*Postavme tu tri stánky*“. Niet sa im čo čudovať, ved' kým „normálna“ Božia cesta, ktorú ako jedinú doteraz poznali je: cesta k nášmu uchu, cez počúvanie k poslušnosti srdca; týmto trom vyvoleným sa Pán dáva vidieť aj videním. Tento zážitok autentického videnia premeneného Pána sa potom určite odráža aj na ich ďalšom prežívaní každodenného života – keď sa opäť vydávajú na rovinu, kde nachádzajú dav ľudí a ostatných apoštolov, kde ich opäť čaká námaha, pochybnosti a protivenstvá... to všetko prežívajú akoby nanovo, pretože videli premeneného Pána...

PAR

Dnešné evanjelium nám hovorí, že apoštoli boli tiež takí, ako sme niekedy aj my. Denne žili s Pánom Ježišom, ale už si na neho tak zvykli, že ho už ani poriadne nevideli, nevnímali. Toľkokrát ho počuli kázať, že už všetko počúvali na pol ucha. Čím viac kázaní počuli, tým menej pozornosti im venovali. Musel prísť náraz, šok, aby ho zase uvideli. Pán sa rozhodol, že to tak nenechá. Vzal ich preč z ich každodenných zvyklostí, na osamelé miesto.

Aj my potrebujeme utiecť z denného ruchu na osamelé miesto, aby sme uvideli Ježiša. Naše kostoly nám plnia funkciu púste, samoty na vrchu. Každú nedelu prichádzame sem do Božieho chrámu, na slávenie Eucharistie. Aj to je nás vrch Tábor, hora premenenia. Boh nás týždeň čo týždeň pozýva a my máme možnosť vždy znova, v plnej slobode, sa rozhodnúť, či pôjdeme. Keď niekedy počúvame z úst našich blízkych slová: „A čo ti tam, prosím ťa, dávajú, že tam chodíš každú nedelu?“ A ak sa niekto náhodou rozhodne ešte aj cez týždeň ísť na svätú omšu: „Čo ti už nestačí chodiť v nedelu? Načo tam, prosím ťa, chodíš?“ Ako sa dá odpovedať týmto ľuďom? Dá sa vôbec presvedčivo na to

- ĽUBOMÍR STANČEK -

odpovedať? Existujú isté skutočnosti či situácie v živote, pri ktorých sa jednoducho nedá slovami vyjadriť to, čo pri nich prežívame... nech je slovná zásoba jazyka akokoľvek bohatá, nevieme nájsť správne slová... a medzi takéto skutočnosti jednoznačne patrí aj svätá omša, v ktorej Pán Ježiš prostredníctvom kňaza premení chlieb a víno na svoje telo a krv.

Svätý otec Benedikt XVI. svoju knihu textov a zamyslení o Eucharistii nazval 'Prameň a vrchol'. Prečo tento názov? On sám hned v jej úvode cituje slová konštitúcie Druhého vatikánskeho koncilu o posvätnnej liturgii Sacrosanctum concilium: „Liturgia je vrcholom, ku ktorému smeruje činnosť Cirkvi, a zároveň prameňom, z ktorého prúdi všetka jej sila. Veď apoštolské práce si kladú za cieľ, aby sa všetci, ktorí sa vierou a krstom stali Božími deťmi, zhromažďovali v Cirkvi a chválili Boha, mali účasť na obete a požívali Pánovu večeru... Obnova zmluvy Boha s ľudmi v Eucharistii privádza veriacich do podnetnej Kristovej lásky a roznecuje ich. Teda z liturgie - zvlášť z Eucharistie, ako z prameňa, prúdi do nás milosť a ňou sa s najväčšou účinnosťou dosahuje posvätenie ľudí a oslava Boha v Kristovi, ku ktorému ako k svojmu cieľu smerujú všetky ostatné činnosti Cirkvi.“ (*SC 10*)

Zázrak premenenia Pána môžeme zažiť i pri dnešnej svätej omši v tichu obradu premenenia. Pri svätom prijímaní môžeme zblízka uvidieť žiaru láskyplných očí Pána Ježiša. Stane sa to? Ak sa nám po svätej omši nebude chcieť odtiaľto odísť – ako sa nechcelo apoštolom z hory Tábor, potom môžeme pokojne odísť. Ak zažijeme pocit, že je tu dobre, kľudne sa môžeme po skončení svätej omše vrátiť k manželke, k deťom, k práci. Pretože nám bol kostol horou Premenia a stretnutia, pretože sme skutočne videli Pána, ktorý naplnil naše srdcia žiarou svojej slávy... Kedže takto máme bližšie k Ježišovi, budeme mať preto určite bližšie i k ľuďom. Pri každom zážitku premenenia dostáva nás život natrvalo novú hodnotu, a keď potom otvoríme oči, nebudem vôkol seba vidieť nič iné, len Ježiša. Tieto skutočnosti veľmi pekne vystihol svätý pápež Lev Veľký, keď povedal: „Účasť na tele a krvi Kristovej pôsobí, že sa premieňame

- ĽUBOMÍR STANČEK -

v to, čo prijímame, a v plnosti nesieme v duchu i tele toho, v ktorom sme zomreli, boli pochovaní a vzkriesení.“

MY

Byť účastní na svätej omši a vidieť v nej živého Ježiša Krista, sú dve rozdielne veci. Záleží len od úmyslu a pohnútok, s akými na svätú omšu prichádzame.

K jednému kňazovi prišiel človek, ktorý sa chcel posmievať viere a pýtal sa: „Ako je možné, že z chleba a vína sa stáva telo a krv Ježiša Krista?“ Kňaz odpovedal: „Ked' už tvoje telo dokáže premeniť potravu, ktorú prijímaš na telo a krv a iné látky, prečo by Boh nemohol dokázať iné veci?“ Tento človek sa ale nevzdal: „Ako však môže byť v takejto malej hostii prítomný celý Kristus?“ Kňaz mu odpovedal: „Krajina, ktorá pred tebou leží, je taká veľká a tvoje oko také malé až zanedbateľné. A predsa je obraz celej tejto veľkej krajiny v tvojom oku. Prečo by teda nebolo možné, aby v malej podobe chleba bol prítomný celý Kristus?“ Muž však ani pod ťachou týchto zdôvodnení ešte nekapituloval a položil tretiu otázku: „Ako môže byť ten istý Kristus prítomný súčasne vo všetkých vašich kostoloch?“ V tom zobrajal kňaz zrkadlo a nechal ho, aby sa do neho pozrel. Potom pustil zrkadlo na zem, takže sa rozbilo na märne kúsky a povedal dotyčnému: „V každom kúsku pôvodného celého zrkadla môžeš vidieť svoj obraz! Prečo túto schopnosť tvrdohlavo upieraš Bohu, ktorý je pôvodcom všetkého?“

Vidíme, že naozaj závisí len od toho, čo od svätej omše očakávame a čo v nej vidíme. Niekto si chodí v nedeľu povinne odsiedieť jednu hodinu do kostola len kvôli tomu, že tak odjakživa chodí celá rodina, ale nemá hlbší záujem o to, čo sa tam deje. Iní sem chodia, pretože ich babička by sa nahnevala, keby neprišli. Ďalší strávia tento čas pozieraním na hodiny, kedy už konečne bude koniec a budú môcť odísť... To sú ľudia, ktorí vo svätej omši vidia všetko, len nie živého Ježiša. Existujú však aj takí, a verím, že nás je väčšina, ktorí sem prišli vidieť a zažiť živého Krista; ktorí môžu s radostne horiacim srdcom vyhlásiť: „Pane, dobre je nám tu!“ To sú tí, ktorí nešpekulujú, ako je to, či ono možné či nemožné, ktorí nepozerajú na povrch, na vonkajšok,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ale snažia sa ísť do hĺbky... sú to tí, ktorí nepotrebujú fyzikálne vysvetlenie možnosti premenenia na telo a krv Ježiša Krista, celistvosti Krista v malej hostií či prítomnosti toho istého Krista v každom kostole sveta, ...pretože im jednoducho stačí, že je to tak a oddane tomu veria. Títo ľudia pochopili, že k správnemu prežívaniu svätej omše netreba nič viac, iba mať oči upreté na Ježiša a snažiť sa ho vidieť a zažiť v každom jej úkone. Iba tak sa dá v plnosti získať všetko to bohatstvo milostí, ktoré má Kristus pre nás už oddávna pripravené.

ADE:

Pohľad z vysokého štítu Tatier či Álp je nádherný. Ale ani zdáleka sa nevyrovňa tomu, čo môžeme vidieť, zažiť a získať pri každej svätej omši. Pretože kým v Tatrách vidíme iba odblesk jeho krásy a slávy, tu na tomto oltári máme možnosť stretnúť sa so živým, premeneným Kristom. A komu by stačilo vidieť iba malú časť, keď má na dosah všetko? A tak ťa, Pane, prosíme o milosť, aby žiadna svätá omša nebola v našom živote prežitá ľahostajne či ľahkovážne, ale s vedomím, že si tu ty a chceš nás naplniť.

Amen.

Tretia nedele pôstna v roku "A"

Jn 4,5-42

Ježiš zdroj živej vody

Poukázať na to že Ježiš je prameňom skutočného ľudského šťastia.¹¹

AI

Predstavme si leto: sú tropické horúčavy, my sme sa vybrali na výlet, ale zabudli sme si so sebou zobrať vodu, či akékoľvek tekutiny na pite. Spočiatku sa smäd príliš nehlási a ak začne, dá sa to vydržať. Ale čím ďalej, tým viac sa ozýva

---

¹¹ Porov.: MAJERNÍK, R.: Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a my už pomaly nemyslíme na nič iné, len na to, kde by sa dala získať voda. Veru, nie je to nič príjemné. Ak sa nám včas nepodarí vodu zaobstarať, nemusí to dobre skončiť. Zakúsili ste už niekedy takýto smäď? Boli ste už niekedy tak poriadne smädní? Stačilo siahnuť po vode a bol smäď zahnany.

KE

Ježiš nám v dnešnom evanjeliu sľubuje inú vodu, hovorí: „**Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žižniť na veky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života**“ (Jn 4,15).

DI

Ježiš sa z Júdska a Jeruzalema chce vrátiť do Galiley a zvolí si k tomu priamu cestu cez Samáriu. Nábožní -\$ pravoverní židia sa so Samaritánmi nestretávali. Prečo? V siedmom storočí pred Kristom, bolo toto územie dobyté Asýrčanmi, väčšina obyvateľov bola odvedená do zajatia a na ich miesto boli presídlení asýrske kolonisti, ktorí sa zmiešali s pozostalým izraelským obyvateľstvom. Preto začali byť považovaní Samariťania za nečistý, zmiešaný národ. Samaritáni si to uvedomovali - preto ten údiv ženy samaritánky, keď ju Ježiš požiadal o vodu. Ježiš však nerobí rozdiel medzi ľuďmi, netriedi ich na kategórie: čistý / nečistý. Ježiš tu nežiada o vodu pretože je smädný, ale sám jej chce ponúknuť vodu a to nie hocakú. Na otázku samaritánky: „**Pane ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu?**“ (Jn 4,12). Ježiš vysvetľuje o akú kvalitu vody ide. Voda ktorú jej Ježiš ponúka je obrazom večného života. Života, ktorý Ježiš ponúka každému človekovi bez rozdielu. Preto je zrejmé, že tu ide o inú vodu ako je prirodzená a o iný smäď ako je telesný. Je to smäď, každej ľudskej bytosti po šťastnom, naplnenom a zmysluplnom živote; je to smäď, ktorý človek pociťuje aj vtedy, keď sú naplnené všetky jeho prirodzené pozemské túžby. Veľmi pekne to vyjadril F. M. Dostojevskij: „Keď sa človek dosýta najedol tak, už na to nemyslí, naopak hned' povie: „Tak už som sa nasýtil a čo mám urobiť teraz?“ Túto otázku si kladie celé ľudstvo, každý jednotlivec. Ježišova odpoveď sľubuje niečo, čo dáva

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nepokojnému človeku pokoj, napĺňa jeho srdce a všetky nevysloviteľné túžby. Je to dar večného života, dar živej vody, ktorou je sám Ježiš. Je to práve on sám ktorý sa ponúka, ktorý uhasí smäď nášho srdca po láske, po šťastnom a plnohodnotnom živote. Kristus sa tu ponúka ako zdroj a prameň skutočného a hlbokého uspokojenia ľudských túžob a prianí. Je to prameň, z ktorého môžeme bez prestania a neustále čerpať živú vodu. Sám Boh sa nám tu ponúka a daruje, aby jeho stvorenia boli šťastné a naplnené. On sám je živou vodou ktorú ponúkol samaritánke a ktorú ponúka každému človeku.

PAR

Je to prameň, ku ktorému môžeme kedykoľvek a neustále pristupovať a čerpať z neho, bez obmedzení, bez prestania. Aj my sme pozvaní pristúpiť k prameňu živej vody a piť plnými dúškami. Ježiš každému jednému z nás ponúka túto vodu, chce sa darovať každému jednému z nás. Ježiš vraví aj nám: „Chceš uhasiť svoj smäď, chceš naplniť svoje srdce láskou a pokojom? Potom príď ku mne a čerpaj z prameňa spásy.“ Každý z nás určite túži žiť svoj život naplno, zmysluplne a plnohodnotne. To sa nám podarí len vtedy, ak máme odkiaľ čerpať silu a pomoc pre náš každodenný život. A my máme odkiaľ naberať energiu a chuť do života. Tým zdrojom a prameňom je sám Ježiš, predovšetkým Kristus prítomný v Eucharistii. Aj my dnes tu a teraz sa môžeme posilniť, potrebné je však: aby sme otvorili svoje srdce Ježišovi, aby sme sa nebáli prijať ho a piť zo živej vody ktorú nám ponúka. Ježiš sa nám dáva zadarmo a od nás chce tak málo - len aby sme ho prijali. Pristupujme radi a často k tomuto zdroju sily, tak často, ako sa len dá. Bratia a sestry, ako často v každodennom živote sledujeme v obchodoch rôzne akcie, zľavy, hľadáme, kde kúpime tovar za čo najnižšiu cenu. A tu sa nám ponúka niečo úplne zadarmo. Táto akcia platí stále a bez obmedzenia. Stačí nám len prísť a nabrať si plným priečasťím.

MY

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Prosme spolu so Samaritánkou: „*Pane daj mi takej vody*“ a pime túto živú vodu plnými dúškami.

Známy umelec Michalangelo raz povedal jednej grófke: „Mám 86 rokov a dúfam, že má Pán Boh čoskoro povolá.“ Grófka sa ho opýtala: „Ste unavený životom?“ Michalangelo jej odpovedal: „Nie, mám smäd po živote.“

Aj my - ak chceme byť vo svojom živote šťastní, musíme uhasiť tento smäd po blaženom živote tým, že pristúpime k Darcovi živej vode, Darcovi večného a nekonečného šťastia. Nebojme sa prosiť Krista o tento dar a buďme si istí, že nás Ježiš vypočuje a napojí nás, uhasí náš smäd, lebo on je Darca, nielen nášho pozemského života, ale aj toho nebeského. Pekne nám to vykresľuje aj nasledujúci príbeh:

V Číne stal jeden múdry muž pri rieke a dlho pozoroval tečúcu vodu. „Prečo sem chodíš?“ pýtali sa ho. Mudrc dlho neodpovedal a potom povedal: „Tá voda je ako dobrý človek. Kam príde, prináša vlahu, dáva rásť rastlinám, prináša život ľuďom. Rozdáva sa veľkodušne a štedro.“

Tak je to aj s Ježišom. Rozdáva sa ochotne a veľkodušne, nerobí žiadny rozdiel medzi ľuďmi. Všade kam príde a kde ho príjmu, prináša vlahu, dáva vzrast a obdarúva životom. Otvorme preto teraz v tejto chvíli svoje srdce, prijmime Ježiša, ktorý sa nám ponúka, ktorý sa nám s veľkou radosťou darúva a zakúsime hlboký pokoj a šťastie vo svojom srdci.

ADE:

Ak je horúci letný deň, my sme na výlete a zabudli sme si zobrať vodu, sme ochotní urobiť všetko pre to, aby sme si čo najskôr nejakú vodu zadovážili. Ak sme si zabudli nabrať živej vody na cestu v duchovnom živote, môžeme to napraviť a urobiť tak teraz. Veď Ježiš je tu a podáva nám pohár plný pramenitej živej vody. Preto sa teraz spoločne modlime: Ježišu, otváram ti svoje vnútro, prijímam ťa za svojho Pána a Spasiteľa a prosím uhas smäd v mojom srdci po šťastí, pokoji a radosti. Amen.

Zodpovednosť

Je na mne, aby som využil správne to, čo mi Boh dáva.¹²

AI

Pozorovali ste niekedy čmeliaka? Pozorovali ste, aký je veľký? Ak by sme si lepšie všímali, mohla by nám napadnúť otázka: ako je možné, že čmeliak lieta? Vedľ má také veľké telo a len maličké krídelká. Z fyziologického hľadiska - také malé krídelká neunesú takého 'obra'. Napriek tomu, bez ohľadu na fyziku, či štatistiku, čmeliak dokáže vzlietnuť. Vie to, pretože dostal od Boha dar. Má krídla. Nezáleží na tom, že sú maličké. Nejde o to, kolko sú ho to stojí. Hlavné je, že je rozhodnutý využívať to, čo mu Boh dal.

I nám Boh dal veľa milostí. A o ich využívaní si dnes povieme...

KE

Vieme, aké to je, keď sa niekomu zle vodí? Predstavme si, ako by sme sa cítili my, keby nás postihla nejaká choroba alebo nešťastie... Nič príjemné. Asi by sme sa pýtali: „Prečo?“ Čím sme si to zaslúžili, alebo ako sme zhrešili?! Pán nám na to odpovedá: „**Nezhreší ani on, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky**“ (Jn 9,3).

DI

Židia a hlavne farizeji verili, že Pán nijakú ohavnosť, nijaký hriech nenechá len tak - nepotrestaný. Sám Pán to zjavil Mojžišovi, keď vyhlásil: „**Nikoho však nenechá bez trestu, navštěvuje hriechy otcov na deťoch až do tretieho a štvrtého pokolenia**“ (Nm 14,18).

V starozákonnom zmýšľaní ľudí – keď sa niekto veľmi prehrešil, tak ešte i jeho deti a vnúčatá mali byť za to potrestané. Trestom mala byť buď chudoba, alebo nejaká choroba, či nešťastie v rodine. Preto sa napríklad Tóbi modlil: „**Teraz si, pane, spomeň na mňa a zhliadni na mňa! Netrestaj ma za moje hriechy, ani za**

¹² Porov.: MALEC, V.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

hriechy a nedbalosť mojich otcov, ktorými sme sa previnili proti tebe...“ (Tob 3,3).

Iste - poznáme dedičný hriech. Prvý hriech Adamov sa prenáša na každého človeka a s ním je spojená i náklonnosť k zlému. Tiež vieme, že žiadny hriech nie je dobrý, každý nás oddeluje od Boha a zanecháva v nás následky. Ten prvý, najťažší následok je: zatratenie. Židia dávali veľký dôraz na Božiu spravodlivosť. Preto sa aj Ježiša pýtajú, keď videli slepca: „**Rabbi, kto zhrešil - on, alebo jeho rodičia -, že sa narodil slepý?**“ (Jn 9,3)

Ale my dnes už vieme, že hoci je Pán spravodlivý, ešte viac je milosrdný. V tom istom verši, kde Pán hovorí, že trestá do štvrtého pokolenia, sa píše: „**Pán je zhovievavý a veľmi milostivý, odpúšťa hriechy a poklesky**“ (Nm 14,18). A Pán sám dal nariadenie: „**Nebudú zomierať otcovia za synov ani synovia za otcov, ale každý zomrie za svoj hriech!**“ (Dt 24,16).

Preto Ježiš v synagóge začína slovami: „**Duch pána je nado mnou... lebo ma poslal: „Ohlásiť rok Pánovej milosti a deň pomsty nášho Boha na potešenie všetkých zarmútených.**““ (Lk 4,18).

Pán je spravodlivý - príde deň jeho pomsty. Ale je to len deň! A milosti? Ohlasuje ju na ROK!

Čas milosti prišiel i pre slepého. Pán ho uzdravuje. Ale slepec dostał viac, ako svetlo pre oči. Tento človek dokázal o Ježišovi svedčiť tak, ako málokto. Postavili ho pred farizejov a on rovno povedal: „**Je prorok**“ (Jn 9,17).

Pritom jeho vlastní rodičia sa báli, že ich vyhodia zo synagógy. A práve pre tento strach povedali jednu veľkú pravdu: „**Jeho sa spýtajte. Má svoje roky, nech hovorí sám za seba**“ (Jn 9,21). Poukázali na to, že je dospelý a je schopný rozhodovať sa sám za seba.

V ďalšom texte krásne vidíme, ako bol tento človek – podľa všetkých ten, čo bol prekliaty, schopný používať svoj rozum. On, obyčajný žobrák dokázal poučovať múdrych a vzdelaných farizejov: „**Vieme, že hriechníkov Boh nevyslyší; ale vyslyší toho, kto si Boha ctí a plní jeho vôľu. Od vekov nebolo počuť, že by**

bol niekto otvoril oči slepému od narodenia. Keby on neboli od Boha, nemohol by nič také urobiť“ (Jn 9,31 –33). A vrchol všetkého je, že keď sa stretne s Ježišom, uverí v neho a začne sa mu klaňať.

Je to nádherný obraz toho, ako i utrpenie, ktoré Boh dal tomuto človeku – malo svoj zmysel, pretože ho pripravilo na milosť, ktorú mal dostať. Mala sa na ňom zjaviť Pánova sláva. To znamená, že jeho úlohou nebolo stať sa tým, na ktorom Ježiš urobí zázrak. On mal byť tým, čo o tom vydá svedectvo a poučí ľudí o Božej pravde. A to zvládol dokonale.

PAR

Čo však hovorí Boh nám? Čo si z toho evanjelia môžeme zobrať do života? Uvedomme si, kto je tu medzi nami taký, kto nikdy netrpel? Kto nikdy nezažil, že by mu niekedy v živote niekto ublížil? Kto sa nikdy nemusel trápiť s chorobami, alebo vlastnou slabosťou? Kto necítil bolest, keď videl osobu, ktorú miluje, trpieť a nemohol s tým nič urobiť? Za mnohé utrpenia a bolesti si môžeme sami, ale mnohé na nás Pán dopúšťa, aby nám čosi ukázal, aby nás niečo naučil. Hovorí sa: „*Boh dopúšťa, ale neopúšťa!*“

Sú situácie, keď trpíme a nedá sa to zmeniť. Ale po rokoch si mnohokrát uvedomíme, že keby sa niektoré veci neboli stali, nemali by sme silu obstáť v skúškach, ktoré nás čakajú. Keby sa nás teraz pýtali: „*Si kresťan?*“ Čo odpovieme? Keby sa nás pýtal šéf a hrozilo by, že kvôli tomu prídeme o miesto, ako sa zachováme? A ak by tu prišli teroristi s tým, že postrieľajú každého, kto je katolík – priznali by sme to? Samozrejme, nikto nás strieľať nejde. Ale ide o naše rozhodnutie. Chcem byť kresťanom? Tak potom ním musím byť 'naplno'. Ak by bol môj život len prechádzkou ružovou záhradou a všetko by bolo pekné – tu zrazu príde skúška a bum! Nemal by som silu ostať verný.

Pán nám dal veľký dar. Máme rozum a slobodnú vôľu. Sám sa môžem rozhodnúť, ako chcem žiť, čo chcem robiť. Ale zodpovední sme až vtedy, keď sme ochotní prijať za svoje rozhodnutie následky. Máme na to silu?

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Modlime sa a prosme o silu v skúškach a súženiach. Nemusíme zomrieť ako veľkí mučeníci, stačí keď budem konať drobné veci, dobré skutky. Tie sú dôkazom nášho rozhodnutia. Nimi vydáme svedectvo, ako vydal uzdravený pred veľradou. Ak ukážeme ľuďom – cez tieto drobné činy, koľko je v nás lásky, pochopia, že sa na nás a cez nás zjavujú Božie skutky.

MY

Boh má s nami svoj plán. Preto každý z nás má vo svete úlohu. Nezastupiteľnú úlohu. O tom svedčí i príbeh o malej skrutke:

Na oceľovej zaoceánskej lodi je množstvo skrutiek a nitov. Držia oceľové pláty pokope. Jedného dňa si povedala malá skrutka niekde na konci lode: „Už ma tu nebaví trčať stále na jednom mieste a nemäť žiadne pohodlie. Musím sa trochu uvoľniť.“ Začala sa otáčať, až sa uvoľnila.

„Zbláznila si sa?“ kričali na ňu ostatné skrutky. „Akonáhle vypadnesť, vypadneme aj my a celá loď sa potopí!“

„Čo je mi do toho,“ kričala skrutka, „to je moja vec, či sa uvoľním alebo nie, do toho nikoho nič nie je!“

Otočila sa dvakrát dookola. Ako to urobila, plát sa uvoľnil a skrutka sa stratila v mori.

Uvoľnený plát vytrhol druhé skrutky, až celý plát s rachotom spadol do vĺn. Voda začala tiecť do vnútra lode.

O chvíľu sa vytrhol ďalší plát, loď sa naklonila a do večera sa potopila. Tak obrovská hora ocele a milióny skrutiek prišli navnivoč vinou jedinej skrutky, ktorá povýšila svoj prospěch nad prospěch ostatných.

Vidíme tú podobnosť? Svet je veľký a my malí. Ale každý z nás je jeho dôležitou súčasťou. Všetci spolu vytvárame a ovplyvňujeme život. Sme skrutky, čo všetko držia pokope.

Stačí jedno zlé rozhodnutie – a ublížime mnohým. Ale predstavme si, čo by sa stalo, keby tá skrutka bola poslúchla svoje kamarátky a pochopila by, aká je dôležitá. Ostala by na mieste a obrovská loď by priviedla náklad i cestujúcich

- ĽUBOMÍR STANČEK -

bezpečne do prístavu. Znamenalo by to, že skrutka znášala ďalej tlak, čo na ňu vyvíjali oceľové pláty, hoci by jej to nebolo príjemné.

Avšak práve vďaka tomu sa stane niečo úžasné. Lod' z ocele – neuveriteľne ľažká, pláva po vode a bezpečne dôjde do prístavu. Skrutka - taká malá a predsa všetko závisí od nej.

I my našimi skutkami - i keď zdanlivo malými, robíme tento svet krajším. Tak plníme Božiu vôľu. Sem-tam nás Pán musí na niečo pripraviť - utrpením, ale posledné rozhodnutie je na nás. Rozhodnime sa správne a budeme svedkami zázraku. Tak uvidíme, ako malý – zdanlivo bezvýznamný človek, dokáže životom lepšie svedčiť o Bohu ako skúsený teológ.

ADE:

Uvažujme nad tým, čo nás čaká. Prežívame pôstnu dobu, ktorá nás pripravuje na Veľkonočné sviatky. Je to čas, kedy môžeme hodnotiť svoj život a keď môžeme povedať: „Toto sa musí zmeniť!“ Že to nedokážeme? Ak dokáže čmeliak s malinkými krídelkami lietať, ak dokáže slepec poučovať mûdrych farizejov, tak môže i náš jednoduchý život priviesť mnohých viere. Hlavne musíme za svoj život prevziať zodpovednosť a Pán sa postará o ostatné. Preto prosme spoločne: „Pane, nech sa na nás zjaví Tvoja milosť!“

Amen.

Lazár, pod von!

Vyjdite zo svojich hrobov hriechu.¹³

AI

Určite ste už videli nejaký film ohľadom druhej svetovej vojny a koncentračných táborov. Často to nie je ľahké pozerať, lebo zábery sú veľmi tvrdé. Možno to, čo si tam vyžaduje 'najsilnejší žalúdok', sú zábery mŕtvyx tiel. Mnohokrát až kopy mŕtvyx tiel. ...nedá sa na to pozerať. Prečo je to tak? Zrejme preto, že vieme, že sú to telá ľudí, ktoré niekedy boli plné života a ktorým sa stala nejaká veľká krivda. Preto také zbery nami otriasajú. Ak by sme mali tú moc vzkriesiť tieto telá a vrátiť im život a tak napraviť krivdu, určite by sme to urobili.

KE:

Dnešnými liturgickými čítaniami sa vinie téma vzkriesenia. Ježiš hovorí o sebe Marte : „**Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky**“ (Jn 11,25-26). Potom kriesi z mŕtvyx jej brata Lazára.

DI:

Čo to pre nás znamená? Čo nám Ježiš chce týmto vzkriesením Lazára povedať? Ako sa nás týka to, že pred 2000 rokmi stal z hrobu nejaký Lazár? Vedť ten neskôr aj tak zomrie, nie je tu dodnes.

Asi toľko že, Ježiš je 'vzkriesenie a život'. Ježiš je 'naše vzkriesenie a život'. Zlútúva sa nad nami a má s nami súcit, tak ako mal súcit s Lazárom, keď ho vyviedol z hrobu.

Ježiš nás volá dnes rovnako z hrobu ako volal vtedy Lazára. Lazár je totiž symbolom celého ľudstva, ktoré zomrelo kvôli hriechu. „**Preto ako skrze jedného človeka vstúpil do tohto sveta hriech a skrze hriechu smrť, tak aj smrť**

¹³ Porov.: ORAVEC, M.: Seminárna práca. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

prešla na všetkých ľudí, lebo všetci zhrešili“ (Rim 5,1). Ježiš nás dnes volá z hrobu a smrti hriechu. Nehovorí len o telesnom zmŕtvychvstaní, ale hovorí o 'vzkriesení pre večný život' - tak ako on vstal. Ako sme to počuli v prvom čítaní. „*Vložím do vás svojho ducha, že ožijete“ (Ez 37,14) „...ja pootváram hroby, vyvediem vás z hrobov, ľud môj...“ (Ez 37,12).*

PAR:

Hovorili sme, aký je strašný pohľad na haldy mŕtvyx tiel v dokumentoch o koncentračných táborech. No predstavme si, aký musí byť strašný pohľad na haldy mŕtvyx duší. Keby sme mali možnosť vidieť realitu duchovného sveta, ktorý je oveľa reálnejší ako ten fyzický, ako by to vyzeralo. Mŕtve duše, ktoré sa rozkladajú, ktoré zapáchajú. Ktoré sa topia v hriechu. To musí byť zdrvujúci pohľad. A do tejto situácie prichádza Ježiš a hovorí: „**Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť...**“ (Jn 11,25) Volá nás - vyjdite zo svojich hrobov, vyjdite von zo svojej ľahostajnosti, strnulosť, sebectva, z neporiadku a chaosu v ktorom žijete, z hriechu v ktorom žijete. Obráťte sa ku mne a ja otvorím vaše hroby.

Prichádza veľký týždeň, kedy v jeho závere budeme sláviť Ježišovo zmŕtvychvstanie, kde dúfame, že aj my tak raz vstaneme. Preto ak sme sa ešte v tejto pôstnej dobe vážnejšie nezamysleli nad svojím životom, urobme to teraz. Ešte nie je neskoro. Každý nový deň je dar od Boha, aby sme sa odvrátili a očistili od svojich hriechov. Zanechali starý spôsob života a začali nový - s Kristom. Neodvracajme sa od Boha.

MY:

Prečo šiel Ježiš do Jeruzalema? Veď mu hovorili učeníci: „Rabbi, len nedávno ťa židia chceli ukameňovať a zasa ta ideš?!” Ježiš dobre vedel, čo ho čaká v Jeruzaleme. Veď to sám predpovedal: „*Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom a odsúdia ho na smrť“ (Mk 10,33).*

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Zburcovala ho láska ku svojmu priateľovi. Dôvodom všetkého je nasledujúca skutočnosť: Boh neustále miloval človeka, i keď ten sa proti nemu postavil a duchovne zomrel. Boh sa neodvrátil od človeka. Dnes to môžeme vidieť na Ježišovi. Prichádza k Lazárovmu hrobu a tak má rád Lazára, že sa chveje v duchu a plače. Môžeme vidieť jeho veľkú lásku. Ako veľmi miluje človeka a ako veľmi po ňom túži. Ako veľmi túži, aby povstal zo svojho hriechu a vrátil sa k nemu, aby ho mohol zahrnúť tým, po čom človek vždy túžil a vždy bude túžiť: Láskou. A nie takou hocíjakou. Ale takou, akou vie milovať iba Boh. Láskou, ktorá dáva večný život. Láskou, ktorá odpúšťa hriechy a tak robí človeka slobodným od pocitu vinu, lebo zbavuje viny. Byť slobodný je úžasné.

Páter Pio, keď raz išiel do spovedeľnice okolo radu ľudí, cítil veľký smrad. Bol to jeho dar od Boha, že cítil smrad hriechu.

Hriechu, ktorý rozkladá a zabíja dušu. No duše, ktoré vychádzali zo spovedeľnice, už tento problém nemali. Opäť boli obrazom svojho Stvoriteľa...
ADE:

Chcem Vás preto ešte raz povzbudiť. Ak sme tak neurobili, využime ešte príležitosť na svätú spoved. Vydobyme si slobodu Božích detí a vzkriesme k životu svoju dušu. To je oveľa viac ako samotné vzkriesenie tela, ako sme to dnes videli na Lazárovi.

Amen.

Pod vedením Matky

Panna Mária nám pomáha zjednotiť sa s trpiacim Kristom
cez malé obety konané s veľkou láskou.¹⁴

AI:

Každý z nás si dobre pamätá tú situáciu z detstva, keď sme boli chorí a naša mama nás vzala k pani doktorke. Prišli sme do čakárne. Keďže väčšinou sme nachladli v zime, dala nám dole čiapku, šál, vetrovku, pohladením nám upravila strapaté vlasy a zavesila veci na vešiak. Potom sa na nás milo usmiala a ukázala nám miesto, kde si máme sadnúť. Keď prišiel na nás rad, vošla s nami do ordinácie, pani doktorka nás vyšetrila a predpísala nám lieky, aby sme boli zdraví.

KE:

Pred malou chvíľou sme si vypočuli pašie z Evanjelia podľa Matúša. V jeho opise umučenia Pána Ježiša a rovnako aj u ostatných dvoch synoptikov Marka a Lukáša, nie je zachytená jedna skutočnosť. Prítomnosť Panny Márie pri Ježišovom utrpení a smrti. Podáva nám to iba evanjelista Ján, ako to budeme počuť počas obradov na Veľký piatok: „*Pri Ježišovom kríži stála jeho matka*“ (Jn 19,25).

DI:

Počas nasledujúcich dní Veľkého týždňa a hlavne v jeho závere, nás Cirkev pozýva, znova prežiť s Ježišom chvíle jeho utrpenia a smrti. Určite to nie je ľahká úloha. Krátko pred tým ako Ježiša zajali, si apoštoli mysleli, že to každý z nich dokáže. Dokonca Peter mu povedal: „*Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem,*“ a „*Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa*“ (Mt 26,33.35). Napokon to dopadlo tak, že nevedeli vytrvať pri svojom Majstrovi ani počas jeho modlitby v Getsemanskej záhrade a nie to ešte na krížovej ceste.

¹⁴ Porov.: SCHREINER M.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Jeden z nich však nasledoval Ježiša až na Kalváriu. Bol to Jeho milovaný učeník Ján. Počas Ježišovej agónie v Getsemanskej záhrade patril medzi tých troch učeníkov, ktorým náš Spasiteľ adresoval smutnú výčitku: „**To ste nemohli ani hodinu bdiť so mnou?**“ (*Mt 26,40*). Lebo namiesto modlitby ich premohol spánok. Čo sa stalo? Ako sa zmenil? Odkiaľ dostał silu tento mladík, že napokon sprevádzal Ježiša až do chvíle Jeho smrti? Pozorne čítajme slová Písma. On sám vo svojom evanjeliu v scéne pod krížom na Golgote píše: „**Ked' Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval ...**“ (*Jn 19,26*). Ján tam stojí v prítomnosti Ježišovej Matky. Nasledoval Ježiša spolu s Pannou Máriou a to mu dalo silu. Hoci evanjelium spomína túto skutočnosť iba pod krížom, cirkevná tradícia a mystické vízie viacerých svätých nám to jasne potvrdzujú.

V Loretánskych litániach vzývame Pannu Máriu ako Kráľovnú mučeníkov. Tento titul jej patrí plným právom. Lebo všetky bolesti, rany, muky, osočovania, odsúdenia, ktoré musel znieť Ježiš pre našu spásu, a ktoré obetoval na oltári kríža, ona prežívala vo svojej duši a obetovala ich Bohu na oltári svojho srdca. Ako sa o nej píše, že uchovávala Božie slovo vo svojom srdci a premýšľala o ňom (*Porov. Lk 2,51b*), tak pri Ježišovom umučení nosila vo svojom srdci jeho bolesti. Ako spolupracovala Panna Mária so svojím Synom na vykúpení sveta? Ked' Ježiš chodil po mestách a dedinách a hlásal Božie kráľovstvo, Panna Mária nehlásala. Ked' vystúpil na nebesia, neprevzala vedenie mladej Cirkvi, i ked' žila uprostred nej. Ked' Ježiš konal zázraky, ona ich nekonala. Tak teda čo robila? Modlila sa a trpela. Ak chceme spolupracovať s Ježišom na našej spáse a spáse našich blížnych, musíme konáť ako ona. Modliť sa a prinášať obetu. Toto vôbec nevyzerá lákavo. S Pannou Máriou na Kalváriu kráčal len jeden z dvanástich. Dnes tiež nie je viac tých učeníkov jej Syna, ktorí by sa vydali na cestu modlitby a obety. Túto skutočnosť vie posúdiť iba sám Boh, lebo len On vidí do srdca každého z nás.

PAR:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Nikto z ľudí si nevie predstaviť, aké veľké puto lásky spájalo Pannu Máriu a jej Syna. A preto nepoznáme ani hĺbku bolestí, ktoré prežívala, keď sprevádzala Ježiša pri umučení. A predsa hrdinsky išla s ním až na Kalváriu. Keď stála pod krížom, Ježiš sa pozrel na milovaného učeníka Jána a jej povedal: „**Žena, hľa tvoj syn!**“ (*Jn 19,26*) A Ona sa poslušne stala našou Matkou, lebo vždy povedala Bohu: „Áno“. Ako nás musí nesmierne milovať! Ved' všetku lásku, ktorú venovala pred tým svojmu Synovi, po tejto jeho výzve venuje nám, svojim deťom. Ježiš raz povedal svojim učeníkom: „**Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma**“ (*Lk 9,23*). Panna Mária sprevádza už dve tisícročia každého kresťana, ktorý sa vydá na túto cestu kríža. Ako vyzerá táto naša krížová cesta?

Známeho teológa, Karla Rahnera sa raz opýtali na to, prečo klesá v našej dobe mariánska úcta, a on odpovedal: „*Dnes je viera abstraktná a abstrakcia nepotrebuje matku.*“ Viera je živá len vtedy, keď koná skutky. Skutok viery znamená povedať Bohu „áno“ na každú jeho ponuku. A toto robila Panna Mária od zvestovania až po Kalváriu. V scéne umučenia Ježiša vidíme okolo neho dav bezcitných mučiteľov. Ale medzi nimi sa nájdú aj tiché nenápadné postavy, ktoré mali s ním súcit. Pilátova žena, Šimon z Cyrény, Veronika ... a hlavne jeho Matka. Ježiš hľadá takéto srdcia aj v týchto dňoch. On sám povedal: „**Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom**“ (*Mt 11,29*).

Nežiada od nás, aby sme sa dali zbičovať, trním korunovať, pribiť na kríž ako on a tak dosiahnuť svoju spásu. Naša cesta je cesta drobných obiet, ktoré prinesie deň. Sychravé počasie, nezhody v práci, trpežlivosť s deťmi, dôslednosť v príprave do školy,... Keď sa toto naučíme z lásky k Ježišovi v tichosti obetovať na oltári nášho srdca, spôsobíme mu veľkú radosť. Ved' každý deň zakusuje od ľudí toľko opovrhnutia a urážok.

MY:

Svätosť nespočíva vo veľkosti skutku vykonaného pre Boha, ale skôr v tom, s akou veľkou láskou povieme Bohu „áno“ na to, čo nám posiela.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Stredoveký kňaz svätého života Henry Suso, túžil vykonať pre Boha čo najviac dobrého. S týmto zámerom sa veľa postil, modlil, staral o chudobných, snažil sa venovať Bohu každú minútu dňa. Uprostred tohto jeho snaženia mu raz Ježiš povedal toto: „Henry, som nesmierne šťastný z toho, čo všetko konáš pre mňa. Ale dokážeš prijať s takou ochotou aj to, čo ti dám ja?“ „Áno, Pane“ pohotovo zareagoval Henry. Krátko na to sa začali diať v meste, kde pôsobil, čudné veci. Niekoľko otrávilo mestskú studňu. Žaloba padla na neho. Potom mladé dievča, ktoré čakalo dieťa mimo manželského vzťahu, sa vyjadrilo, že jeho otcom je Henry. Kríž bol každým dňom ľažší. Zmorený týmito udalosťami si raz večer kľakol pred Pána a povedal mu: „Ježišu, prijať obety, ktoré ponúkaš ty, je oveľa ľažší kríž ako všetky moje pôsty, ktoré sa zdajú byť na prvý pohľad oveľa väčšie.“

Ked' svätá Terezka od dieťaťa Ježiš čítala o veľkých skutkoch svätcov, ktoré robili tu na zemi pre Pána Boha, povedala Ježišovi: „Ježišu, ja som taká malá a slabá a nedokážem robiť pre Teba také veľké veci. Preto Ti chceme darovať malé veci, ale vykonané s čo najväčšou láskou k Tebe.“

Terezkina cesta je aj našou cestou ako sa zjednotiť s Ježišovým utrpením počas týchto dní. Prijať od neho aj tie najmenšie veci s veľkou láskou. Nie je to ľahké a práve preto by sme mali hľadať pomoc u našej nebeskej Matky, ktorá sa najdokonalejšie zjednotila s utrpením jej Syna.

ADE:

Ako naše mamy starostlivo vedú svoje deti k lekárovi, keď sú choré, tak nás naša nebeská Matka vedie ku svojmu Synovi - Lekárovi duší. Lebo srdce Panny Márie je predsieňou do Ježišovho Srdca. Panna Mária chce s nami prežívať naše utrpenie ako prežívala utrpenie svojho Syna. Chce nás touto cestou očisťovania zjednotiť s ním, aby sme okúsili jeho uzdravujúcu moc, ako je napísané: „**Jeho ranami sme uzdravení**“ (Iz 53,5). Len tak okúsime sladké ovocie jeho vykúpenia a budeme môcť so sv. Pavlom povedať: „My ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre iných bláznovstvo, ale pre nás Božiu moc a Božiu múdrost“ (Porov. 1Kor 1,23-25). Amen.

Eucharistia – Pascha Cirkvi

Ježiš je prítomný v Eucharistii.¹⁵

AI:

Dopoludnia sme kňazi slávili s otcom biskupom svätú omšu s obnovením kňazských sľubov a svätením olejov na celý budúci rok na pomazanie chorých, birmovanie, vysluhovanie orda a krst...

KE:

Táto - dnes už druhá bohoslužba slova, nás upriamuje na udalosti Pánovej poslednej večere. Dnešný večer slávime ustanovenie Eucharistie, kde sa nám Pán Ježiš dáva v chlebe a víne. Je to veľká Božia láska, ktorá sa dáva ľuďom. V evanjeliu o tom čítame: „*A pretože miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajinosti*“ (Jn 13,2).

DI:

Prvé čítanie z Knihy Exodus nám podáva správu o slávení Paschy v židovskom národe. Počas tejto noci, keď Izraeliti jedli baránka, Pán prešiel egyptskou krajinou a usmrtil všetko prvorodené v Egypte, následkom čoho bol odpor faraóna. Definitívne zlomený a zotročovaný ľud mohol konečne opustiť cudziu krajinu.

Pre židov sa táto noc stala najvýznamnejšou v ich dejinách a podľa Pánovho príkazu tento deň slávili z pokolenia na pokolenie ako sviatok Paschy, v preklade 'Pánov prechod' (porov. Ex 12,14).

Ked' sa Ježiš posadil so svojimi apoštolmi k Poslednej večeri vo štvrtok pred svojou smrťou, slávil predvečer sviatku Paschy. Späťosť Poslednej večere a Paschy bola pre Ježiša veľmi významná. Pascha - slávnosť vyslobodenia

¹⁵ Porov.: FORGÁČ, P.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Izraelitov z Egypta bolo najvýznamnejšie dielo spásy v Starom zákone – bola dôkazom Božej lásky a starostlivosti o jeho ľud, ako aj príslubom budúcej spásy. V židovskej rodine pri takejto veľkonočnej večeri, bolo tradíciou predpísané, že sa najmladší syn obrátil na otca s nasledujúcou otázkou: „Čo znamená tento obrad, ktorý budeme tejto noci sláviť?“ A otec vysvetľoval, ako Boh svojou mocou vyviedol ľud z Egypta a uzavrel s ním zmluvu na Sinaji.

Vo večeradle to bol pravdepodobne najmladší Ján, kto sa takto opýtal Ježiša. A Ježiš odpovedal: „*Toto je moje telo, ktoré je pre vás*“ a ďalej: „*Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi*“ (1 Kor 11,24-25).

Týmito Ježišovými slovami bola teda ustanovená Eucharistia. Ježišom slávená veľkonočná Pascha tu dostala nový sviatostný rozmer.

PAR:

Aj my si musíme položiť otázku. Čo znamená obrad dnešného večera a obrady, ktoré ideme sláviť v týchto dňoch? „*Kristus bol vydaný za naše hriechy a vzkriesený pre naše ospravedlnenie*“ (Rim 4,25). Miloval nás tak veľmi, že sa dal zavesiť na drevo kríža a zomrel za nás, aby nás vykúpil Bohu. Prelial svoju krv a sám sa stal veľkonočným baránkom, čím priniesol oslobodenie od otroctva hriechu a od jeho následkov. To, čo ideme sláviť, už nie je žiadne nové umieranie a vstávanie z mŕtvych, ale je to sprítomnenie, pamiatka. Je to Ježiš v Eucharistii. Vždy, keď slávime Eucharistiu, sprítomňujeme Pánovu večeru, jeho Paschu. Ako sa Ježiš dáva apoštolom vo večeradle, keď hovorí: „vezmte a jedzte“, tak sa aj nám dnes dáva v Eucharistii. Keď vyslovuje slová „toto je moje telo, ktoré je pre vás“, myslí tým skutočnú svoju prítomnosť v chlebe a víne. Hovorí: „pre vás“ to znamená - pre nás všetkých, čo sme v neho uverili.

Keď kňaz pri sv. omši vyslovuje modlitbu premenenia nad chlebom a vínom, sám Ježiš prichádza so svojím telom a krvou. Je tu naozaj prítomný, rovnako ako bol prítomný počas večere so svojimi apoštolmi. Boh nás nadovšetko miluje - preto je Eucharistia. Tým, že umyl vo večeradle apoštolom

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nohy, nám ukázal, čo je to opravdivá láska. Sám Boh sa vtedy sklonil, takisto ako sa skláňa k nám, keď on, mocný Boh, prichádza do obyčajnej hostie na oltári. To je opravdivá láska.

MY:

O tom hovorí udalosť.

Sestra Briege McKenna spomína na svoju skúsenosť s Eucharistiou, keď sa zúčastnila na omši v jednej hornatej latinskoamerickej krajinе. Na omšu prišlo mnoho chudobných ľudí. Slúžila sa pod holým nebom. Jedna staršia žena priniesla so sebou chlapca, ktorý mal na tele strašné popáleniny. Briege si pomyslela, že je to úplne beznádejné, vedľ nemajú lekára ani lieky. Obdivovala miestneho kňaza, ktorý ju svojou vierou naučil, že musí nechať Ježiša v Eucharistii urobiť to, čo len on dokáže - zmeniť naše životy. S malým chlapcom sa potom pomodlili. Kňaz povedal žene, ktorá ho priniesla, aby ho položila pod obetný stôl a nechala ho tam počas omše. Všetci ľudia hlboko prežívali omšu a to vďaka kňazovi, ktorý si plne uvedomoval, čo sa pri Eucharistii odohráva. Z kňaza bolo cítiť veľké nadšenie nad zázrakom omše a hlbokú, osobnú vieru v Ježiša. A to sa preneslo aj na prítomných ľudí. Počas premenenia sa z tvári ľudí dalo vycítať, že skutočne veria, že práve prišiel Ježiš. Po omši sa sestra Briege išla pozrieť na malého chlapca, ktorý ležal počas omše pod stolom, na ktorom sa odohrávalo premenenie. No nenašla ho tam. Prekvapene sa spýtala ženy, ktorá ho priniesla, kde je. Ukázala na skupinku detí, ktoré sa nedaleko hrali. Pozrela sa na chlapca a videla, že je zdravý. Na jeho tele nebolo ani známky po ranách či popáleninách. Sama seba sa nahlas spýtala: „Čo sa s ním vlastne stalo?“ Staršia žena sa na ňu udivene pozrela a povedala: „Akože, čo sa s ním stalo? Vari neprišiel Ježiš?“

Tito chudobní, jednoduchí ľudia prišli k Ježišovi s opravdivou vierou. Prišli, aby sa stretli so živým Ježišom. A keď kňaz vystrel ruky nad chlieb a víno a vzýval Ducha Svätého, aby ich premenil na telo a krv Ježiša Krista, on samozrejme prišiel, ale neobmedzil sa iba na to, o čo žiadal kňaz. Zostúpil so svojou mocou aj na malého chlapca a uzdravil ho. Oni vedeli, že je to ten istý Ježiš, ktorý chodil po zemi už pred 2000 rokmi uzdravoval telá i duše ľudí. Pre nich bol Kristus živá realita.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Počas života Pána Ježiša boli takéto uzdravenia takmer každodennou udalosťou. Prečo tomu tak už nie je dnes? Málo si uvedomujeme, že v kúsku chleba po premenení je stále ten istý Ježiš. On nám zanechal Eucharistiu práve preto, aby tu bol s nami, aby tu bol pre nás.

S akými očakávaniami prichádzame my za Ježišom? Nebojme sa mu povedať o svojich problémoch a ťažkostiah. On je Boh, ktorý je nad všetkým. A chce uzdraviť, čo je choré, zahojiť, čo je zranené, posilniť, čo je slabé. On zomrel, aby sme my mohli žiť. Aby po našej smrti nebola večná smrť, ale večný život. V Písme sa o tom jasne píše: „*Ak nebudeste jestť telo Syna človeka a pít jeho krv, nebudeste mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkrísem v posledný deň*“ (Jn 6,53-54).

ADE:

Ježiš vo večeradle slávil Paschu. Táto Kristova Pascha, ktorú my dnes slávime, je odlišná od židovskej Paschy. Prináša nám večný život. Život s Kristom už tu na zemi a život s ním aj po smrti. Pretože nás nesmierne miluje, chce sa nám dať. Opäťujme mu svoju lásku a stretávajme sa s ním v častom prijímaní Eucharistie.

Amen.

Jeho rany nás uzdravili

V kríži hľadajme pokoj a uzdravenie.¹⁶

AI:

Čo cítite? Ste nervózni? Pravdu povediac máme byť aj z čoho nervózni. Ste sklamani? Máme byť z čoho sklamani. Predpokladám, že každý z nás si počas uplynulého pôstu urobil prehodnotenie svojho života a možno sa vyplavila na povrch nášho myslenia nervozita i sklamanie. Sme si vedomí viny. Svojej viny, ktorá bola príčinou Kristovho utrpenia. Možno sa cítime chorí, nie však telesne ani psychicky, ale chorí na duši. Dnes sme sa však dozvedeli úžasnú správu. Kristus zaplatil náš dlh voči Bohu a uzdravil naše rany!

KE:

Myslím, že každý z nás určite zaregistroval pašie, ktoré sme pred chvíľou počuli – časť evanjelia, hovoriacu o Ježišovom utrpení. Možno už poznáme, že na Veľký piatok si vždy vypočujeme rovnakú stať od evanjelistu Jána, ktorú niektorí, hlavne speváci, poznajú i naspamäť. Náš pohľad by som chcel dnes upriamiť na hlavný odkaz tohto evanjelia, ktorý krátko zhrnul prorok Izaiáš v prvom čítaní do jednej vety: „*On pre náš pokoj znášal trest a jeho rany nás uzdravili.*“ (Iz 53,5).

DI:

V dnešný deň je azda najvhodnejší priestor na rekapituláciu dejín spásy. Dnes sa totiž udial zlom v dejinách sveta a to tak veľký, že zmenil všetko, čo dovtedy existovalo. Všetko sa začalo v raji prvým hriechom. Naši prarodičia zhrešili neposlušnosťou voči Bohu a spáchali tak hriech, pre ktorý si celé ľudstvo nesie následky v podobe dedičného hriechu. Boh však nezavrhol človeka. Prisľúbil, že pošle Vykupiteľa, ktorý odčiní hriechy ľudí. No a začali

---

¹⁶ Porov.: TARAJ, P.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sme čakať. V dobe patriarchov, súdcov a starozákoných prorokov odpoved' neprihádzala, ale sľub platil. Príde niekto, kto nás vykúpi. Čo teda ostávalo? Len mať nádej a dúfať, že príde. Tu prišiel prorok Izaiáš, ktorý neboli vešteci ani šarlatán, ale Boží prorok – človek, ku ktorému hovoril Boh a povzbudil vtedajší Izrael slovami dnešného prvého čítania. Píše o Mesiášovi: „*Opovrhnutý bol a najposlednejší z ľudí, muž bolestí, ktorý poznal slabosť, ako niekto, pred kým si zakrývame tvár, opovrhnutý, a preto sme si ho nevážili. On bol prebodnutý pre naše neprávosti, pre naše zločiny strýznený*“ (Iz 53,3.5a). Dost' tvrdé? Ak ste videli film 'Umučenie Krista', viete si približne predstaviť, ako to vyzeralo. Niektorí sa aj pohoršovali – toľko krvi a násilia... Nuž, taká bola realita. To nám potvrdí každý historik.

Ale kladieme si otázku: Prečo to musel byť práve Boh, ktorý takto trpel – nemohol to byť nejaký statočný človek? A prečo jeho utrpenie bolo až také strašné a v prípade Krista ešte strašnejšie, pretože vedel, že mnohí odmietnu vykúpenie a nebudú veriť jeho láske. Odpoveď je jednoduchá. Veľkosť urážky sa meria veľkosťou, postavením urazeného. Tak napríklad i keď ja a pán prezident máme rovnakú ľudskú dôstojnosť, predsa je urážka prezidenta niečo viac ako urážka mňa, lebo on zastupuje celý národ. Pri prvom hriechu sme urazili Boha, ktorý je nekonečný, bola to teda absolútna urážka. Túto urážku bolo treba odčiniť. Keďže my sme ľudia a sme koneční, ohraničení a smrteľní, nemôžeme vykonať absolútny skutok – absolútne zadosťučinenie, ktoré bolo potrebné. Vráťme sa k príkladu – keby niekto urazil mňa, stačilo by slovom odprosiť. V prípade prezidenta by však zrejme urážku odčinil nepríjemným obdobím stráveným za mrežami. No a v prípade Boha, bolo potrebné nájsť človeka, ktorý bude mať vykonať nekonečný skutok. To mohol byť len vtelený Boh – Ježiš Kristus, ktorý prišiel na túto zem. Na zadosťučinenie by stačila i jedna kvapka krvi, ktorú by stratil kvôli nám, lebo i ten najmenší skutok mal uňho absolútну hodnotu. Ježiš sa však chcel dať úplne. Veď kto by veril takému spasiteľovi, ktorý by prišiel na svet a tvrdil by, že zaplatil za naše hriechy jednou kvapkou

- ĽUBOMÍR STANČEK -

krvi? Stále žijú totiž ľudia, ktorí neveria ani tej hroznej obeti na kríži a to je veľmi smutné.

PAR:

Sme vykúpení Kristovou krvou. Sme uzdravení. Kristus zomrel za nás podobne ako zomierali v Jeruzalemkom chráme baránky, ktoré Izraeliti obetovali a tie im prinášali dočasné zmierenie. Svätý evanjelista Ján pripomína, že Kristus zomrel v čase, keď „**bol prípravný deň**“. Presne v tom čase v chráme zabíjali baránky. Kristus však bol zabity, aby nám definitívne priniesol zmierenie a nie iba dočasné. Uverme toľkej láske Boha, ktorý sa neváhal pre nás tak ponížiť. Vedľ Bohu sme neboli potrební. To my sme potrebovali Boha. To my sme boli akoby predčasne zatratení a to spôsobovalo vrásky našim praotcom. U nich bol dôvod na nervozitu a sklamanie.

MY:

Problémom dnešnej doby je fakt, že mnohí ani nevedia, kto to vlastne ten Kristus bol.

Páter Vojtech Kodet, český exorcista a exercitátor, raz rozprával príbeh o mladom mužovi, ktorý prišiel na faru a keď zbadal kríž hovorí: „Ty, je ten borec, človeče, čo ten borec tu na tom kríži???" Áno, až sem dospelo naše pokolenie. Chceme poznať zloženie častí atómu a zrátať počet hviezd, vymedziť ohraničenie vesmíru, no nepoznáme základné pravdy, ktoré môžu uzdraviť naše duše. „Čo ten borec tu na tom kríži???"

Sme svedkami príliš skorého upadnutia mladých do náručia hriechu, do závislostí či okultizmu. Ešte skôr, akoby spoznali moc kríža. Väčšiny z nich sa nakoniec zmocňuje totálny nepokoj, pocit viny a chuť nejakto ukončiť... Kto však spozná silu Kristovho kríža, zistí kde pramení pokoj. Aj mnohí z nás trpia nepokojom. Nepokoj je vždy výsledkom hriechu. Tu však existuje liek. Liekom je sviatosť zmierenia. A kto z nás by v stave choroby neprijal rád liek, ktorý ho môže vyliečiť? Vedľ odmietanie lieku môže byť vlastne praktická samovražda. Odmietanie sviatosti zmierenia môže byť samovražda duchovného života

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a zatratenie duše. Starší iste dobre poznajú slová kňaza po vyznaní hriechov vo sviatosti zmierenia: „Milosrdný Boh Otec, ktorý smrťou a zmŕtvychvstaním svojho Syna zmieril svet so sebou a zosnal Ducha Svätého na odpustenie hriechov, nech ti službou Cirkvi udelí ODPUSTENIE a POKOJ.“ Už vieme, kde získame pokoj? Pochopili sme to všetci?

ADE:

Čo cítite? Ste nervózni alebo sklamaní zo svojho života? Cítite obrovský nepokoj? Áno, do dnešného dňa sme mali na tieto pocity právo. No dnes ich Kristus vyniesol na drevo kríža. Lebo on pre nás pokoj znášal trest a jeho rany nás uzdravili. Sme zmierení s Bohom a oddnes nie je dôvod na nepokoj. Vychutnávajme si teda chvíľe pokoja a v nádeji čakajme na vzkriesenie.

Amen.

Veľký piatok v roku "A"

Jn 18,1-19,42

Vziať kríž na plecia

Povzbudiť, aby z Ježišovho kríža čerpali silu aj do každodenných krížov.¹⁷

AI:

Mladý študent prechádzal mestom Düsseldorf. Zastavil sa i v galérii. Pri prehliadke zaujal jeho pozornosť veľký obraz Ecce Homo, ktorý zobrazoval Spasiteľa s trňovou korunou na hlave. Na obraze bol zvláštny nápis: „To všetko som urobil pre teba, čo ty urobíš pre mňa?“

KE:

Po vypočutí dnešných pašii svätého Jána si určite aspoň sčasti uvedomujeme, čo všetko bol Kristus pre nás a pre našu spásu ochotný vykonať. Všetko to ale začalo tým, že Ježiš najprv prijal svoj kríž z rúk Otca, aby ho

---

¹⁷ Karol Križian

následne podľa Jeho vôle vyniesol až na smrť: „*Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali...*“ (Jn 19,17-18a).

DI:

Počas predošej nedele pri slávnostnom vstupe do Jeruzalema, nášho Pána ľudia zdravili ako „Kráľa“; v toto dopoludnie ľudia kričali: „**Nemáme kráľa, iba cisára!**“ (Jn 19,15). Jeruzalem, ktorý ho pozdravoval, sa zmenil na Jeruzalem, ktorý ho zapiera. Kristus, tá najdokonalejšia obeta za hriechy, je vedený ako obeť von z mesta, aby tam dokonal svoje dielo vykúpenia.

Evanjelista Ján, ako aj ostatní evanjelisti, sa nezaoberajú podrobným opisom križovania, pretože tento druh popravy bol súčasníkom pravdepodobne dosť známy. My sa však o hrôze tohto trestu dozvedáme predovšetkým z mimobiblických, historických prameňov. Podľa vtedajšej praxe ho vykonávali štyria vojaci pod dozorom stotníka (Kornélia), ktorý sa mal postarať o jeho správny priebeh, o stráž pri odsúdenom a o ohlásenie jeho skonu. Zvislé drevo čakalo odsúdeného na mieste popravy. Priečne drevo a tabuľku s nápisom viny si prinášal sám. Kvôli výstrahe prechádzal obyčajne najrušnejšími ulicami mesta. Po odňatí rúcha vojaci priviazali alebo pribili ruky odsúdeného na priečny trám, ktorý potom vytiahli a pripevnili na vrchol zvislého. Nohy pribíjali cez chodidlá pred päťou o zvislé drevo zo zeme. Ruky prerážali klinmi cez zápästie, pričom sa vyhýbali tepnám, aby nedošlo k vykrvácaniu a muka kríža mohla tak trvať čím dlhšie. U niektorých nastávala smrť udusením až po mnohých hodinách – napäťe horných končatín totiž sťažovalo pohyb hrudníka. Nohy ukrižovaných nebývali vysoko od zeme a preto sa neraz stávali potravou hladných šeliem. Vrchná časť tela zostávala pre komárov a vtákov.

Ked' čítame autorov, ktorí aj vlastnými očami hľadievali na túto ukrutnosť, ešte aj po stáročiach cítime v ich opisoch hrôzu, ktorá ich pritom prenikala. Ak sme nepodľahli dokétskemu bludu, podľa ktorého Kristus trpel

- ĽUBOMÍR STANČEK -

len zdanlivo, vieme aspoň čiastočne pochopiť, čo jeho – nevinného, stála naša spásu.

PAR:

Dnes, keď viac ako inokedy vzdávame úctu krížu, na ktorom zomrel náš Pán a Spasiteľ, sú akékoľvek slová zbytočné. Tu sa žiadajú skutky. Iba láska, nič iné ako láska k nám, ho dohnala na kríž... a tak my vo svojej ľudskej biede a slabosti nemôžeme urobiť nič iné, ako túto lásku aspoň v rámci svojich možností opäťovať. Ako? V prvom rade tým, že budeme ochotne a bez šomrania niesť svoj každodenný kríž.

Každý z nás má svoju vlastnú cestu, po ktorej treba napredovať. A táto cesta obsahuje v sebe často aj krížovú cestu, po ktorej treba denne kráčať a niesť svoj kríž. Evanjelista Ján, ako sme dnes mali možnosť počuť, píše: „**Sám si niesol kríž**“ (*Jn 19,17*). Ale my vďaka nemu v tom nikdy nie sme sami. Pretože nech by sme mali akokoľvek ťažký svoj kríž, ktorý musíme niesť, pri pohľade na Kristov kríž zistíme, že predsa ten náš nie je až taký ťažký. Pretože jeho kríž, to boli aj všetky naše kríže.

A tak vziať svoj vlastný kríž na plecia znamená - uznať a prijať vo svojom živote aj to, čo je v ňom negatívne, svoje neúspechy, svoju samotu, opustenosť, svoje utrpenie, bolesti a pokúsiť sa povedať aj tomuto všetkému svoje „áno“ tak, ako to urobil náš Pán. Ak vezmeme na seba každý deň svoj kríž, tak podobne ako ten Kristov, stane sa pre nás a pre mnohých ďalších prameňom spásy a milosti, slobody, očistenia a radosti.

Sväty Páter Pio, ktorý sám bol stigmatizovaný, pri istej príležitosti povedal: „Ježiš nie je nikdy bez kríža, ale ani kríž nie je nikdy bez Ježiša.“ A tak pri našich každodenných ťažkostiah a súženiach majme vždy na pamäti, že ak nesieme svoj kríž s Ježišom, ten kríž sa stáva požehnaním. Je pochopiteľné, že niekedy sa trápime kvôli chorobe, problémom, starostiam, kvôli tomu, čo zažívame vo svojej každodennej všednosti ... ale teraz vidíme, že najväčšie

- ĽUBOMÍR STANČEK -

utrpenie je život bez Ježiša ... keď máme jeho, všetko to trápenie sa v ňom akoby stráca... On nesie ten kríž, nie my; my mu len pomáhame, keď ho ochotne príjmeme... a tomu sa nám treba učiť.

Albíno Luciani, niekdajší pápež, Ján Pavol I., ešte ako kardinál a benátsky patriarcha, napísal tieto slová: „Bolo potrebné, aby bol vyzdvihnutý na kríž; a odvtedy pritahuje celý svet k sebe. Pribili ho na kríž. A on roztahol ruky, a odvtedy pritahuje ľudí k sebe. Kto kedy spočíta ľudí, ktorí v jeho kríži a jeho objatí našli útočište?“

Svätyj Josemaria Escrivá v jednom zo svojich diel píše: „Pán je pribitý na kríž. Kati nemilosrdne vykonali rozsudok. Ježiš sa im prenechal s nekonečnou krotkosťou. Toľké muky neboli potrebné. Mohol im zabrániť: trpkosti a ponižovaniu, týraniu, hanebnému rozsudku, hanbe popraviska, klincom, prebodeniu kopijou,... Chcel však všetko zniestť pre teba, pre mňa. A my? Ešte vždy sa mu vyhýbame? Možno – sám pred krížom – začneš plakať. Vtedy nezadŕžaj slzy... Ale usiluj sa, aby sa tvoj nárek zmenil na predsavzatie.“¹⁸

A tak, bratia a sestry, nebojme sa dnes vrhnúť do Pánovej otvorenej náruče, pretože kto sa naučí stáť pod krížom Krista a kríž mu ostane nielen v oku, ale dostane sa aj do srdca, taký človek spozná, že žiadny kríž prijatý od Krista nie je zbytočný. Pod krížom sa najlepšie učí „milovať nepriateľov; dobre robiť tým, čo nám zle robia; žehnať tým, čo nás preklínajú a zlorečia; odpúštať tým, čo nám berú čestť, dobré meno, oberajú nás o zdravie; modliť sa za tých, čo nemajú citu, lásky, porozumenia, čas pre nás; pod krížom sa naučíme dať aj to posledné; ísť s ním nie miľu cesty, ale dve míle; pod krížom sa najlepšie učí mlčať a zabrániť tak väčšiemu zlu; nevrátiť zauchu, ale nastaviť aj druhé líce... Pod krížom sa najlepšie učí znášať ten náš, ten môj kríž, prehru, neúspech, chorobu, bolest, sklamanie, žiaľ, zradu...“

MY:

¹⁸ J.ESKRIVA, J.: *Krízová cesta*, Trnava: SSV 1995, 11. Zast., 1.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Čo Pán bol ochotný pre nás vykonať, je v ponímaní tohto sveta nepochopiteľné a takým to asi navždy aj ostane. Božia logika je totiž úplne iná ako tá naša.

Túto skutočnosť veľmi pekne vystihuje známy americký biskup, kandidát na blahoslaveného, Fulton Sheen, v jednom zo svojich veľkopiaticových zamyslení, keď píše: „Spomínam si na legendu o dvoch bratoch, z ktorých jeden bol veľmi dobrý a druhý bol skazený a zlý. Jedného dňa zlý brat pribehol domov a plášť mal postriekaný krvou. Povedal: „Práve som zabil človeka.“ Jeho brat mu na to povedal: „Vezmem si tvoj plášť a ty si vezmi môj. Potom odíd.“ Nato ten vinný brat odišiel a keď prišla polícia, zatkla toho, ktorý mal na sebe krvavé šaty, a odsúdila ho na smrť. Keď zomieral, poslal svojmu bratovi správu, v ktorej bolo napísané: „Posielam ti biely plášť. Nezabudni, že som zomrel preto, aby som ťa zachránil.“

To je presne to, čo pre nás urobil náš Pán. Obliekol si na seba plášť našich hriechov. Kiež by sme aj my všetci v hĺbke srdca prezili túto skutočnosť..

Nedávno som mal možnosť vidieť fotografie nádherného mramorového kríža, ktorí stojí na cintoríne v Buffale. Na podstavci je zlatými písmenami vytesaný nápis: "Lodníkovi Jánovi Maynardovi,- vďačný cestujúci lode Schwalbe. Umrel za nás. Z Detroitu do Buffala plávala loď. Takmer už na konci plavby vznikol požiar. Breh bol ešte dosť vzdialený. Oheň bol v časti, kde je kormidlo. Lodník uistil kapitána, že loď priviedie k brehu. Oheň prepukol, že lodníka nikto nevidel, počuli len jeho hlas. Keď mu ruku spálil, riadil druhou. Nevzdaľ sa, až kým loď nedorazila k brehu. Všetci mohli uniknúť z ohnivého pekla - až na jedného. Lodník zhorel. Zahynul, aby iní žili."

A tak je to aj s nami. Kormidlo kríža nás nasmerúva k nebu... Ani Kristus to do poslednej chvíle nevzdal - zomrel, aby sme my všetci mohli mať život. Nech je teda každý kresťan známy svetu práve tým, že svoj kríž nesie statočne a pomáha v ľažkostiacach aj druhým...

ADE:

Prvé, čo urobil mladý študent pri návšteve galérie v Düsseldorfe bolo, že si všimol obraz trpiaceho Krista. Ak sa chceme pri niečom zastaviť, musíme si

- ĽUBOMÍR STANČEK -

to najprv všimnúť. A tak vás prosím, nebojme sa venovať Pánovi viac času dnes počas obradu odhalenia kríža, ale najmä potom, pri osobnej poklone majme neustále pred očami slová: „To všetko som urobil pre teba, čo ty urobíš pre mňa?“

Amen.

Vigília veľkonočnej nedele v roku „A“

Mt 28,1-10

Žiť nádej z prázdnego hrobu

Odovzdať nádej, ktorá pochádza z Veľkonočného rána,
z tajomstva Veľkej noci.¹⁹

AI

„*Otvorme sa veľkonočnému „aleluja“* nech sa do nás čo najhlbšie vtlačí, aby nebolo len slovom pri určitých zvláštnych príležitostach, ale aby vyjadrovalo náš život.“ Týmito slovami nás povzbudzuje svätý otec Benedikt XVI. Aby „Aleluja“, ktoré znie z Veľkonočného tajomstva, naplnilo a zmenilo naše konanie a náš život. Ježiš nás vykúpil, uzmieril nášho nebeského Otca a máme nádej na večný život v dome nášho Otca.

KE:

Do dnešnej noci a do celého sveta znie veta z evanjelia, ktoré sme práve počuli: Vy sa nebojte! „*Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal. Vstal z mŕtvych a ide pred vami do Galiley*“ (Mt 28,5-6).

DI:

V liturgii dní Svätého týždňa sme putovali s Pánom Ježišom a sprevádzali ho na rozhodujúcich úsekokoch cesty našej spásy. Kráčali sme za ním v zástupe na

¹⁹ Porov.: SANIGA, R.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Kvetnú nedele, vo štvrtok sme s ním vstúpili do večeradla, keď on sám túžil jesť s nami veľkonočného baránka, slávili sme s ním spolu s jeho apoštolmi jeho Poslednú večeru, včera sme vystupovali krížovou cestou až na Kalváriu. Videli sme, ako sa za nás obetoval, keď ho nevinného kvôli nám zabili. Včera a dnes sme poklakli pred krížom a uvažovali nad tým, ako nás Boh miluje a čo urobil pre nás. Hľadeli sme pri poklone na Ježiša v hrobe. Nemôžeme ľutovať len bolesti, ktoré pre nás znášal, neostaňme len pri nich...ale uvedomme si, čo Boh urobil pre človeka, keď vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás, za naše hriechy, aby nás vykúpil. Zotrvali sme pri jeho hrobe v tichosti a rozjímali sme o tom všetkom, čo sa stalo.

Pamätam si, ako sme doma, keď som bol malý chlapec na Bielu sobotu mali vypnuté rádio, a ticho bolo aj po celej dedine. Ľudia sa mali zastaviť a uvažovať, stísiť sa. Keď sme včera stáli v tôni kríža a mohli sme prežívať aj sklamanie z toho, ako sme verili, že Ježiš z Nazareta je Mesiáš a on zomrel na kríži...Pochovali ho. Zdalo sa nám, že je koniec. Ale tu to neskončilo. Hoci by sa nám to tak mohlo zdať. Hoci ho pochovali, on vstal z mŕtvyh. On premohol smrť, premohol náš hriech. Pri Ježišovom hrobe, podobne ako pri jeho smrti na kríži, zažijeme najprv „veľké zemetrasenie“. Smrť blízkej osoby otriasie našou istotou, pri hrobe sa zachveje každé ľudské srdce. Ježišova smrť otriasla celým kráľovstvom tohto sveta a zemetrasenie veľkonočného rána odvalilo z Ježišovho hrobu kameň smrti. Každý, kto stojí pri Ježišovom hrobe, pocíti toto zemetrasenie. Trasú sa strážnici od strachu, chvejú sa veriaci od veľkého očakávania. Tí, čo neuverili, utekajú v smrteľnom strachu od hrobu, tí, čo uverili, zostávajú pri hrobe, sú zaliati svetlom a počúvajú hlas: „Vy sa nebojte!“

Aj my stojíme s vierou a nádejou pri Ježišovom hrobe, i pri hroboch našich milých, a počujeme povzbudivý hlas Božieho anjela: „Vy sa nebojte!“ Nebojte sa smrti a hrobu, mám pre vás radostné posolstvo: „Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal.“ Aj my sme sa tu zišli, lebo hľadáme Ježiša, kvôli nemu sme sem prišli.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

On vstal! Nehľadajme ho v kamenných pamiatkach minulosti, ale v živom spoločenstve Cirkvi. On vstal z mŕtvyx a žije medzi nami. Je prítomný vo veriacom živote Cirkvi, v spoločenstve bratskej lásky, vo sviatostných znakoch jeho prítomnosti. Hľadajme ho nie v mŕtvom hrobe, lež v živom srdci. Ved' nám prisľúbil: „**Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať, prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok.**“ Každý kresťan, ktorý žije životom viery, ktorý žije tajomstvom krstu a Eucharistie, nosí dôkaz Kristovho zmŕtvychvstania v sebe. Žije novým životom, ktorý môže vychádzať jedine zo vzkrieseného Ježiša Krista, nášho Pána. Ak by Kristus nevstal z mŕtvyx, márna je naša viera píše svätý Pavol v Liste Korinčanom. Ani si to nevieme predstaviť, že by sa všetko okolo Ježiša skončilo na Kalvárii. Tu však prichádza to vytúžené veľkonočné ráno, ktoré zmení životy žien i apoštolov, ale aj celého sveta. Ježiš neboli len človek, ktorý sa svojim životom priblížil Bohu, on bol Boh, a svojou smrťou nás vykúpil. Evanjelista Ján píše: „**Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil**“ (Jn 3,16-17).

PAR:

To nie je len rozprávka so šťastným koncom, že Ježiš Kristus vstal z mŕtvyx. On naozaj vstal! Vstal pre každého jedného z nás. Ale on musí vstať hlavne v nás. Vstal Ježiš aj v tebe? Dovoľ mu to! On chce vstať z mŕtvyx aj v tebe. A to ťa nenechá nezmeneným. Aj keď prežívaš trápenia, opovrhnutia, nepochopenia, alebo chorobu, ver, že Ježiš to všetko skúsil a prežil. A aj pre teba, keď mu všetko to, čo máš v srdci, odovzdáš, nastane Veľkonočné ráno. A nič, čo sa bude zdať akokoľvek beznádejné a stratené nebude, lebo všetko, čo prežívame, má zmysel pre večnosť. A Ježiš dal všetkému nový zmysel.

Preto, osvojme si aj my radosť, ktorá pramení z dnešného sviatku, ved' pre kresťana nemôže existovať väčší dôvod na radosť ako fakt, že Pán vstal z mŕtvyx. Prežívajme to predovšetkým vo svojich srdciach, nech toto úžasné

- ĽUBOMÍR STANČEK -

tajomstvo našej viery neprežijeme len povrchne, pretože ak uprostred všetkých márnivých radostí a slastí tohto sveta bude chýbať naša opravdivá radosť zo Zmŕtvychvstalého, potom neostane prázdný hrob, ale prázdroj v našom srdci ...
MY:

Ked' sme dnes počuli výzvu anjela: „**Nebojte sa!**“, vedzme, že tieto slová adresoval aj nám ... Ani my sa nemáme báť, a s odvahou ísť a hlásať predovšetkým svojím životom, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych ... Lebo on je nádej, ktorá neskame.

Nedávno mi rozprávala jedna staršia mama udalosť v ich rodine, keď vyrastali ich dvaja synovia ešte v časoch komunizmu, prihlásila ich na prvé sväte prijímanie. Prešli zodpovednou prípravou u pána farára na fare, všetko v tajnosti, keďže ona bola učiteľka a manžel riaditeľ v jednom závode, až prišiel deň keď malí chlapci prvý raz prijať Pána Ježiša do svojich srdiečok. Bol to práve deň veľkonočnej vigílie, na Bielu sobotu. Bola to krásna slávnosť a keď sa vrátili domov, mama im prikázala, aby o tom, že boli na svätej omši a prijali prvé sväte prijímanie, nikde nerozprávali. Ale čo sa nestalo, krátko na to v škole sa zlomyseľná učiteľka opýtala detí v triede: „Deti, kto bol cez Veľkú noc na svätej omši?“ A deti sa priznali. Mama tých detí musela znášať predvolanie pred riaditeľa a pokarhanie. Ale to akú odpoveď na otázku „prečo“ vraveli synovia v škole, že boli na svätej omši, tak tá jej na dlhé roky ostala v pamäti, aj po tridsiatich piatich rokoch, ako keby počula dnes: „Mamička a ako sme mohli klamať, keď sme včera prijali do srdca Pána Ježiša, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych?“

A to je tá veľkonočná nádej pre každého jedného z nás – nebáť sa životom vyjadriť svoju radosť a nádej v srdci z toho, že patríme Pánovi, ktorý nám svojím zmŕtvychvstaním zaistil nebeskú blaženosť ... Tak žime tak, aby sme si ju zaslúžili.

ADE:

Ja vám vyprosujem, aby aj vám dal Zmŕtvychvstalý nádej na každý deň a silu žiť novým životom pred očami tohto sveta. Povzbudzujem vás slovami sväteho otca Benedikta XVI.: „Ak sa Ježiš stal vašou nádejou, povedzte to aj

- ĽUBOMÍR STANČEK -

*iným – vašou radosťou, duchovnou, apoštolskou a sociálnou angažovanosťou.“
Nech vás Pán sprevádza na každom kroku.*

Amen.

Druhá veľkonočná nedeľa v roku "A"

Jn 20,19-31

Božie milosrdenstvo prameň pokoja

Povzbudiť veriacich, aby dôverovali Božiemu milosrdenstvu.²⁰

AI:

Žijeme v neľahkej dobe. Poviete si: „Nič nové, ved’ kto z nás by si to neuvedomoval?“ Zhon od rána do večera, stres, napätie, dni plné nepokoja, často obáv a strachu zo zajtrajška. Určite to poznáme zo svojho každodenného života. Ak sa k tomu ešte pridajú krízy, spory v rodine, konflikty vo vzťahoch so známymi, alebo na pracovisku, tak sami napokon vnímame, že máme toho dosť. Cítime, že nám chýba kľud, pokoj. Vtedy si často povzdychneme a samých seba sa pýtame, kedy už budem mať pokoj?

KE:

Do tejto našej neľahkej životnej situácie prichádza Kristus a hovorí nám to, čo povedal aj učeníkom v dnešnom evanjelii: „**Pokoj Vám.**“ (Jn 20,19b).

DL:

Slávime druhú veľkonočnú nedeľu, ktorá ma aj prívlastok nedela 'Božieho milosrdenstva'. Ježiš sa po svojom zmŕtvychvstaní zjavuje svojím najbližším. Zjavil sa Márii Magdaléne a teraz sa zjavuje aj tým, ktorí s ním trávili celý čas jeho verejného účinkovania. Uboleným a ustráchaným učeníkom, ktorí sa zo strachu radšej zamykali, sa teraz Ježiš zjavuje a jeho prvé slová, ktoré im adresuje, sú: „**Pokoj Vám**“ (Jn 20,19b). Ježišovo prekvapivé zjavenie sa

²⁰ Porov.: MAJERNÍK, R.: Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

učeníkom, a jeho prítomnosť uprostred nich, mení ich obavy a strach na radosť. A Ježiš im znova hovorí: „Pokoj Vám.“ Zmŕtvychvstalý Pán prvé, čo priniesol svojím učeníkom ako veľkonočný dar, je: pokoj. Tento pokoj však Kristus nepriniesol len úzkemu kruhu učeníkov, ale celému svetu, aj nám. Objavuje sa tu ako ovocie jeho utrpenia a je poznávacím znakom nového života. Nie je to však povrchný, plytký pokoj v zmysle: dajte mi už konečne pokoj. Je to pokoj, ktorý preniká celé naše vnútro a srdce. Najplňšie to môžeme zakúsiť vo sviatosti zmierenia, keď nám Kristus odpúšťa naše hriechy. Jeho odpustenie je dôkazom veľkej Božej lásky a predovšetkým veľkého Božieho milosrdenstva.

Milosrdenstvo nášho Pána je najväčšia Božia vlastnosť, ako nám o tom hovorí veľká apoštolka Božieho milosrdenstva svätá Faustína Kowalská. Ju si Pán Ježiš vyvolil, aby celému svetu zvestovala jeho milosrdenstvo.

Sama o tom hovorí takto: „Ked' mi raz spovedník kázal opýtať sa Pána Ježiša, čo znamenajú dva lúče na obraze, povedala som, že dobre, opýtam sa Pána. Počas modlitby som vo svojom vnútri počula slová: „Tie dva lúče znamenajú krv a vodu - svetlý lúč predstavuje vodu, ktorá omilosťuje duše, červený lúč znamená krv, ktorá je životom duší... Tieto dva lúče vyšli z hlbky môjho milosrdenstva vtedy, keď moje zomierajúce srdce bolo kopijou prerazené na kríži. Tie lúče zakrývajú dušu pred hnevom môjho Otca. Šťastný, kto bude žiť v ich tieni, lebo spravodlivá Božia ruka ho nezasiahne. Túžim, aby druhá veľkonočná nedele bola sviatkom Milosrdenstva. Pros môjho verného služobníka, aby v tento deň povedal celému svetu o mojom veľkom milosrdenstve. Kto v tento deň pristúpi k prameňu života, dosiahne úplné odpustenie hriechov aj trestov. Ľudstvo nenájde pokoj, kým sa neobratí s dôverou k môjmu milosrdenstvu. Ó, ako veľmi ma zraňuje nedôvera duše. Taká duša vyznáva, že som svätý a spravodlivý, ale neverí, že som Milosrdenstvom, nedôveruje v moju dobrotu... Povedz, že milosrdenstvo je najvznešenejšou vlastnosťou Boha. Všetky diela mojich rúk sú korunované milosrdenstvom.“

PAR:

Tak ako pokoj, aj Božie milosrdenstvo je veľkým darom Zmŕtvychvstalého Krista. Ježiš chce zahrnúť každého človeka svojím

- ĽUBOMÍR STANČEK -

milosrdenstvom. Nie je len pre vyvolené duše, ako si často mylne myslíme, ale je pre každého jedného hriešnika, teda pre každého jedného z nás. Svätý Augustín to hovorí veľmi jasne: „*Boh, ktorý ťa stvoril bez teba, neospravodlivuje ťa bez teba.*“ Žijeme v technickej a digitálnej dobe, ktorá v nás budí dojem, že mnoho skutočností sa deje samo. Sme už zvyknutí, že všetko sa dá kúpiť v obchode, mnohé veci za nás vykonávajú počítače či výkonné automaty, takmer všetky informácie sú na webe. Musíme si však uvedomiť, že bez našej spolupráce, bez našej ochoty a želania byť v nebeskom kráľovstve, nás Boh nemôže spasíť. Milosrdenstvo hovorí o veľkej túžbe nášho Pána, aby bol spasený každý človek. Ježišovi záleží na každom jednom z nás. Ak chceme nájsť pokoj v našom živote, musíme sa s dôverou obrátiť k jeho milosrdenstvu. Ježiš sa v dnešný deň prihovára osobitne nám všetkým, preto slová ktoré adresoval sv. Faustine, sú určené aj nám.

Pokoj, ktorý tak veľmi hľadá tento svet, môže nájsť len v Božom milosrdenstve. Klameme samých seba, ak si myslíme, že ho nájdeme v peniazoch, v slobode, ktorú často stotožňujeme s neviazanosťou, v pôžitkoch, či chvíľkových rozptyleniach rôzneho druhu. Áno, na nejaký krátky čas nás to môže uspokojiť, ale potom príde prázdro, sklamanie a nechuť do života. Ľudské srdce túži po svojom Stvoriteľovi a nedá sa oklamať falošným šťastím, či ligotavým pozlátkom, ktoré nám svet ponúka.

MY:

Preto ak hľadáme pravý a hlboký pokoj, otvorme svoje srdce Božiemu milosrdenstvu. Ježiš sestre Faustíne povedal: „*Túžim sa dávať dušiam, túžim po dušiach, dcéra moja. V deň môjho sviatku - na sviatok Milosrdenstva, prejdeš celý svet a budeš privádzať zomhlené duše k prameňu môjho milosrdenstva. Ja ich vyliečím a posilním*“. Ježiš je tu s nami, je tu pre nás a čaká, kedy prídem do nemu, aby nás mohol vyliečiť a posilniť. A čo musíme urobiť my? Od nás sa vyžaduje len jedno, a to dôverovať Bohu, jeho milosrdenstvu. Dôvera má byť základným postojom nášho srdca, keď sa obraciame na Boha. „Ježišu dôverujem

- ĽUBOMÍR STANČEK -

v teba!“, toto zvolanie, túto strelnú modlitbu, čítame aj na obraze Božieho milosrdenstva. Ježiš sa zveril sv. Faustíne: „*Ó ako veľmi milujem duše, ktoré mi úplne dôverujú - urobím pre ne všetko.*“ Je to veľké prisľúbenie pre každého jedného z nás. Ježiš spraví pre nás všetko, len mu s dôverou odovzdajme svoj život, svoju minulosť, prítomnosť aj budúcnosť. Vďaka tejto oddanosti budeme svoj život prežívať v pokoji, aj keď naše životné okolnosti nebudú vždy pre nás priaznivé, nebudú podľa našich predstáv. Predovšetkým sa nebojme pristupovať k Božiemu milosrdenstvu, keď naše svedomie trápi nejaký hriech. Buďme si istí, že Boh nám ho určite odpustí. Pekne nám o to rozpráva nasledujúci príbeh:

Mocný kráľ Milinda si zavolal starého kňaza: „Ty tvrdíš že človek, ktorý sa sto rokov dopúšťal všetkého možného zla a pred smrťou poprosí Boha o odpustenie, sa znova narodí v nebi. Ale ten, kto sa dopustí len jedného zločinu a neľutuje toho, skončí v pekle. Je to spravodlivé? Či sto zločinov je ľahších ako jeden?“ Starý kňaz odpovedal: „Ked' vezmem do ruky malý kamienok a položím ho na hladinu jazera, potopí sa, alebo ostane na hladine?“ „Potopí sa.“ „A ked' vezmem sto veľkých kameňov, naložím ich na loď a postrčím ju na jazero, potopí sa, alebo stane na hladine?“ „Ostanú na hladine.“ Je teda sto kameňov i s loďkou ľahších, než jeden kamienok?“ Kráľ nevedel čo na to povedať. A tak mu to starý kňaz vysvetlil: „To isté platí i pre ľudí, kráľ. I človek, ktorý sice veľmi hrešil, ale opiera sa o Boha a dôveruje v jeho milosrdenstvo, nepadne do pekla. Zatiaľ čo človek, ktorý sa len raz dopustil zla a nežiada o Božie milosrdenstvo, bude zatratený.“

Pristupujme preto bez obáv a strachu k prameňu milosrdenstva a Boh nás očistí, uzdraví a naplní naše srdcia svojím pokojom a láskou.

ADE:

Ak chceme v tomto neľahkom a nepokojnom svete zažiť skutočný pokoj, zverme sa teraz Ježišovi a zasväťme dnes dôverujúc v Božie milosrdenstvo seba, naše rodiny a blízkych, ale aj celý svet Bohu. Modlime sa teraz spoločne, tak ako sa modlil Ján Pavol II. roku 2002 v Krakove - Lagiewnikach: „*Bože, milosrdný Otče, ktorý si zjavil svoju lásku vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi*

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a vylial si ju na nás v Duchu Svätom Tešiteľovi, zverujeme ti dnes osud sveta i každého človeka. Skloň sa k nám hriešnym, vylieč našu slabosť, premôž každé zlo, dovol, aby všetci obyvatelia zeme zakúsili tvoje milosrdenstvo, aby v tebe, trojjediný Bože, vždy nachádzali prameň nádeje. Večný Otče, pre bolestné umučenie a zmŕtvychvstanie tvojho Syna, maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom!“

Amen.

Tretia veľkonočná nedelea v roku "A"

Lk 24,13-35

V ohni Ducha

Nech i nás celkom prenikne...²¹

AI:

Pamäťate si, ako ste boli kedysi na tábore, či výlete a opekali ste špekáčiky? A spomíname si – ako ste zakladali oheň? Na to je treba veľa dreva i suchého raždia. Avšak môžeme ho mať celé tony, ale táborák nezaložíme bez zápaliek, alebo zapaločača. Tak i my: môžeme mať kopec dobrých predsavzatí, ale nič z nich, ak v nás nehorí oheň lásky. Ten musíme dostať zhora. Ten oheň je Duch Svätý. Povieme si o tom niečo bližšie...

KE:

Rozprávali sme sa už niekedy s Bohom? Možno sme ani nevnímali, že k nám prehováral On sám. Najjasnejšie jeho slovo spoznáme pri čítaní Písma. Stalo sa nám niekedy to, čo emauzským učeníkom? Skúsmo čítať Písmo tak, aby sme si potom mohli položiť otázku, akú si položili oni: „*Tu si povedali: "Či nám nehorelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?"*“ (Lk 24,32)

²¹ Porov.: MALEC, V.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

DI:

Ako mohli Kleopas a jeho spoločník prežívať takú radosť? Pozrime sa na situáciu, v ktoréj sa nachádzali. Izrael očakával Mesiáša. Jeho prísľub bol daný už prvým ľuďom, keď Boh povedal Hadovi: „*Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraniš päť*“ (Gn 3,15). Židia boli vyvolený národ a tak očakávali kráľa – z Dávidovho rodu, ako mu predpovedal prorok Nátan: „*Až sa tvoje dni doplnia a uložíš sa k svojim otcom, ustanovím po tebe tvojho potomka, ktorý bude pochádzať z tvojich útrob, a upevním jeho kráľovstvo. On postaví môjmu menu dom a ja upevním trón jeho kráľovstva naveky. Ja mu budem otcom a on mi bude synom*“ (2Sam 7,12–14). Preto čakali niekoho, kto ich bude viesť a zaistí im blahobyt tu na Zemi. Chceli byť vládnucim národom, ktorému patrí svet. Preto, keď sa zjavil Ježiš, očakávali, že ON je ten, ktorý ich vykúpi. A mali pravdu. Ježiš je naozaj vykupiteľ. Problém bol, že ich neprišiel spasť, tak ako to oni čakali. I učeníci si mysleli, že ich vyslobodí mocou. A zrazu šok a sklamanie: Odsúdili ho a zabili. Kleopas to vyjadril slovami: „*A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael*“ (Lk 24,21). To je naše – ľudské myslenie.

Ale Pánove cesty sú nevyspytateľné a my ich sami poznať nemôžeme. Preto vidíme, že učeníci idú sklamanie a tu sa im prihovorí cudzinec a začne ich poučať a vysvetľovať im Písma. A učeníci sú zrazu šťastní. Prečo? Lebo začali rozumieť. Vďaka tomu, čo im Ježiš vysvetlil, zrazu zistili, že ich nádej nebola zbytočná. Že naozaj dostali prisľúbeného Mesiáša a on ich mal vyviest z temnoty hriechu utrpením. Toto poznanie ich privádzalo k radosti. To si uvedomili, keď ho spoznali pri lámaní chleba. A zistili, že on sám im zjavil pravdu o sebe. Iba Pán mohol dať biednemu človeku poznať, čo chce, aká je jeho vôľa. Ibaže Ježiš potom vystúpil na nebesia, tak ako mohli apoštoli poznať, čo Pán chce? Dokázali to, lebo Boh ich neopustil. Poslal im Ducha Tešiteľa, ktorý im mal zjaviť a naučiť ich všetko. V akej podobe? Ako oheň. Veď i Ján Krstiteľ o Ježišovi hovorí: „*On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom*“ (Lk

3,16). Čo o sebe hovorí Ježiš? „*Oheň som prišiel vrhnúť na zem; a čo chcem? Len aby už vzplanul!*“ (Lk 12,49) A kde má ten oheň horieť? V srdciach! Emauzskí učeníci to pocítili na vlastnej koži. Sami sa pýtajú: „*Či nám nehorelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?*“ (Lk 24,32) Ked' je Pán v prítomnosti človeka – keď ho môže vidieť, keď sa mu dá poznať, len vtedy môže skutočne zahorieť. Zahorieť láskou...

PAR:

Nezdalo sa vám niekedy, že svet a život je prázdny? Pýtali ste sa sami seba, aký zmysel má všetko, čo sa deje vo vašom živote? Akoby to bolo zbytočné. Rovnaký pocit mali i emauzskí učeníci. Boli sklamaní a Ježišova smrť im pripadala, nezmyselná. Čo sa stalo, keď sa k nim prihovoril Ježiš? Čo sa stane, keď k nám prehovorí sám Boh – buď cez niekoho, alebo nejakú situáciu, je v nás radosť – pretože vidíme. Zrazu všetko do seba zapadá, dáva to zmysel. V tomto stave je ľahké konať dobré skutky, bez problémov dokážeme vykonať i tie najťažšie veci, lebo šťastie, podobne ako láska – sa chce dávať a šíriť. Ak som šťastný, chcem sa s tým podeliť. Prežívam vnútornú radosť a vtedy, akoby vo mne horelo – musím je nejako preukázať navonok, nielen úsmevom ale i konaním...

Ako začať? V prvom rade, musíme prežiť vnútorný Boží dotyk. Pochopiť, že nás nekonečne miluje a je stále snami. Ježiš vystúpil na nebesia, ale je s nami prostredníctvom ďalšej Božskej osoby. Dal nám Ducha Svätého. Prežívame veľkonočné obdobie – pripomíname si, ako nás Ježiš smrťou a zmŕtvychvstaním vykúpil a zároveň sa pripravujeme na Turíce - keď bol na apoštолов zoslaný Duch Svätý. Pamäťajme - aby sme Ducha prijali, nemusíme čakať - prijmime tu a teraz počas sv. omše. Každý deň je dosť dobrý na prijatie Ducha a najlepšiu príležitosť nám ponúka práve obeta Pánova.

Tak smelo zdvihnime ruky a povedzme spoločne: „ALELUJA!“ Chváľme Pána – a to nielen perami, ale i životom. Nechajme Ducha svätého dotknúť sa našich sŕdc - potom pochopíme, zmysel udalostí v našom živote. Spoznáme, čo

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pán od nás chce a čo očakáva. To nás naplní radosťou a nebude pre nás ľažké vykonať skutky milosrdenstva, rovnako ako pre emauzských učeníkov zrazu nebolo ľažké vrátiť sa potme do Jeruzalema.

MY:

Zvládli by sme i my žiť naplno podľa viery a konať i keby celý svet bol proti nám?

Kedysi sa komunisti snažili zničiť vieri. Jedna veriacia žiačka z Litvy o tom vydala také svedectvo:

Ked' som chodila do šiestej triedy, chcel ma triedny učiteľ prinútiť, aby som vstúpila do pionierskej organizácie. Pionier je komunistické mládežnícke hnutie. Ked' videl, že váham, povedal: „Ked' nechces v tomto roku, v budúcom je to povinné.“ Ked' som sa ešte aj neskoršie zdráhala, hrozil mi zlými známkami a inými trestami. Čoskoro som musela uznať, že to myslel vážne. Lebo od niektorých učiteľov som dostávala sústavne horšie známky.

Raz som stretla učiteľa na ulici. Opýtal sa ma: „Kam ideš?“ Odpovedal som: „Idem do kostola.“ Vtedy ma vystríhal: „Prestaň už konečne s tým behaním do kostola!“

Raz nám rozdali v triede dotazníky. Boli tam takéto otázky:

Chodíš do kostola? Kto ťa posiela do kostola? Atd. Odpovedala som na ne takto: „Áno, chodím do kostola. Chodím, lebo sama chcem.!“

Zakrátko ma učiteľ zavolal a povedal mi: „Ty teda ešte stále chodíš do kostola! Len si chod! Ale zapamätaj si jedno: Ked' prídu ľudia z vlády a opýtajú sa ťa, či chodíš do kostola a či veríš, musíš odpovedať: „Nie!“ Doma som o tom rozprávala s rodičmi a oni mi radili, aby som nikdy nezaprela Boha. V škole sme vždy museli písat slohové úlohy proti náboženstvu. Preto ma učiteľ až do konca školského roku trápil pre moju vieri. Potiaľ toto statočné dievča.

Kresťan nielenže musí vieriť prijať. Musí v nej aj rást, aby zostal pri prenasledovaní a pri výsmechu pevný. Vidíme teda, ako je dobre, keď mladý kresťan dostáva potrebnú silu zhora, prostredníctvom Ducha Svätého.

Ako mohla taká mladá dievčina – šiestačka na základnej škole – byť taká vytrvalá a správať sa tak dospelo pri hájení viery? Akoto, že sa nebála – ani

- ĽUBOMÍR STANČEK -

učiteľa, ani zlých známok, ani toho, že by ju vyhodili zo školy, prípadne by za to stíhali jej rodičov? Odvaha, ktorú preukázala je naozaj ohromujúca. Odkiaľ ju mala? Od Ducha Svätého.

Dokázali by sme také niečo i my? Vedeli by sme i my takto vyjadriť svoju vieru? Sme len obyčajní ľudia a v podstate ani nevieme, ako sa máme modliť. A preto sa za nás Duch prihovára nevysloviteľnými vzdychmi. Toto všetko pre nás Duch Svätý robí.

Sme slabí? Prosme ho o silu. Nevieme sa modliť? On sa bude za nás. Nevieme, ako pomôcť? On nám to povie. Len ho musíme prijať. On nám zjaví Božiu vôľu. Spoznáme blízkosť Boha – a zrazu budeme ochotní i schopní svedčiť tak – ako nikdy...

ADE:

Sme my pripravení prijať Ducha? Sme drevom, ktoré zahorí, keď doň vložíme horiacu zápalku? Sami od seba sa ohňom stať nemôžeme. Na to potrebujeme Pánovu milosť a jeho Ducha. Ale môžeme byť tí, čo sú pripravení prijať ho, zahorieť láskou a konáť ako sa na kresťana patrí. Preto sa spoločne modlime: „Pane, daj nám svojho Ducha!“

Amen.

„Počúvaj Izrael !“

Rozlišovanie Božieho hlasu.²²

AI:

Mnohí hudobníci hovoria, že absolútny sluch je o pamäti. Ak má niekto dobrú pamäť, tak stále dookola počúva tóny, stále dookola, až si ich zapamätá. Ale musí ich takpovediac 'napočúvať'.

KE:

Dnes sme počuli o úplnom začiatku každého nasledovania Krista a ideme do jadra prežívania kresťanskej viery a vzťahu s Ježišom. Ježiš dnes hovorí: „Kto vchádza bránou je pastier oviec. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas... *idú za ním, lebo poznajú jeho hlas....*“ (porov Jn 10,2-4).

DI:

... ovce počúvajú jeho hlas, lebo poznajú jeho hlas.... Ježiš na inom mieste hovorí, aké je najväčšie prikázanie, keď sa ho farizej spytuje. Tu Ježiš cituje z Deuteronomia: „*Počuj, Izrael, Pán, náš Boh, je jediný Pán. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily!*“

Ešte pred tým, ako zaznie najväčšie prikázanie, počujeme to hebrejské 'Šema Israel' - počúvaj Izrael. Toto musí predchádzať každému kresťanskému konaniu, tu je počiatok akéhokoľvek uvedomelého vzťahu s Bohom. Šema Israel - počúvaj Izrael. Na to, aby sme vedeli, čo Boh od nás chce, čo máme konať, musíme počúvať jeho hlas, lebo jeho ... *ovce počúvajú jeho hlas.* A nielen to. Musíme poznať jeho hlas, lebo jeho ovce poznajú jeho hlas.

Prečo hovorí Boh 'počúvaj'? Lebo on hovorí. Ak máme poslúchať, tak Boh musí hovoriť. No my musíme počúvať jeho hlas a nielen to. My musíme poznať jeho hlas, lebo dnes je mnoho hlasov, ktorý sa snažia napodobňovať Boží

²² Porov.: ORAVEC, M.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

hlas. Ide hlavne o hlas nášho nepriateľa, opice Božej, diabla, ktorý sa snaží Boha napodobňovať aby nás miatol a odviedol od Boha. Takže ako spoznáme a rozoznáme Boží hlas? Tak, že ho budeme často počúvať, ako hovorí skrze Sväté písma. Že budeme Písmo čo najčastejšie čítať a tak si navykneme na jeho hlas. Že budeme nad týmto slovom uvažovať v modlitbe. Lebo ak sa pravidelne modlíme, diabol je veľmi obmedzený, aby k nám prehovoril a vnukal mám nejaké klamné myšlienky, lebo náš pohľad je upriamený na Boha. Ďalší rozoznávajúci znak je, že Boh nikdy nebude hovoriť proti Cirkvi a jej náuke. Lebo on sám vedie svoju Cirkev svojím Duchom Svätým a náuka Cirkvi vychádza z Božieho slova, preto nám Duch nebude nikdy vnukať, aby sme urobili niečo proti Svätému písmu. Ďalším znakom Božieho slova je, že je ostrejsie ako každý dvojsečný meč, preto nás bude zasahovať a usvedčovať z hriechu. Ak sme vlažní, alebo sa topíme v hriechu, Boh bude k nám hovoriť cez nepokoj. Aby sme zanechali hriech a to bude pre nás ľažké, zatiaľ čo diabol bude hovoriť akí sme fajn, pohoda, nemusíš nič robiť, buď kľudný. Ale situácia sa môže aj obrátiť. Ak máme úprimnú túžbu kráčať za Bohom, pravidelne sa modlíme a hlavne nás zaujíma, aký je náš stav. Či sme v priateľstve alebo v nepriateľstve s Bohom, vtedy bude naopak Boh ku nám hovoriť cez pokoj, ktorý bude vlievať do našich sŕdc, bude nás tešiť modlitba, čítanie Svätého písma, budeme mať radosť zo všetkého, čo súvisí s Bohom, lebo budeme žiť radostnú zvest - evanjelium.

PAR:

Zamyslime sa, čo nám dnes už Boh povedal. Alebo je náš Boh nemý? Nie. Už sme si povedali, Boh hovorí a chce hovoriť ku každému z nás. Chce hovoriť do našich sŕdc, do našich životov, problémov a zdanlivo nevyriešiteľných problémov. Nie preto, aby nás komandoval a rozkazoval nám, ale preto, aby nám pomáhal v týchto problémoch, lebo on je mocný Boh, ktorý svojím slovom stvoril svet, preto preňho žiadnen náš problém nie je neriešiteľný.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

On rieši problémy s ľahkosťou, lebo je 'nad vecou'. Ide iba o to, či o tú pomoc stojíme.

Už prví kresťania mali skúsenosť, ktorú dnes prežíva každý z nás. Zmena života prinášala veľa nových situácií a oni sa museli Boha pýtať na mnohé veci. A takto cez pravidelné načúvanie, pýtanie sa a rozoznávanie v modlitbe, tak že sa so svojimi problémami obracali na Boha, sa tomuto umeniu rozoznávania Božieho hlasu, Božej vôle v ich živote naučili. A my dnes sme každý povolaný prežívať takto vzťah s Bohom. Každý prežívame svoj život, preto musíme hľadať, čo Boh hovorí práve nám osobne. Prečo je to dôležité?

MY:

Určite poznáte príbeh kráľa Šaula, ako ho Boh poslal bojovať proti Amalekitom. Boh mu povedal, aby ich porazil a potom nešetril nič, ani dobytok, ani ovce, ani žiadnu inú korist. Keď Šaul zvíťazil, zaumienil si však, že ušetrí to najlepšie z dobytka a oviec a obetuje to Pánovi. A tak aj urobil. My už vieme, že vtedy sa Boh odvrátil od Šaula. Prečo? Tu sa môžeme pýtať: „Urobil Šaul niečo zlé?“ Vedľa ušetril zvieratá preto, aby ich obetoval Bohu. Je obetovanie Bohu zlé? Nie. Tak v čom urobil Šaul chybu? V tom, že nepočúval Boha. Neurobil, ako mu Boh prikázal. Nepočúvol Boží hlas.

Každý prežívame svoj život v iných okolnostiach v iných situáciách, preto musíme hľadať, čo Boh hovorí práve mne. Čo Boh hovorí do môjho života. Čo Boh hovorí do môjho každého dňa, každej situácie. Preto je veľmi dôležité sa ho každé ráno na to pýtať. Stráviť každé ráno v modlitbe, v rozhovore s Bohom, v uvažovaní nad jeho Slovom a nad tým, čo nám nový deň prinesie a čo nám k tomu Boh chce povedať. Tu sa stretáva naša modlitba s reálnym životom. Tu, kde hľadáme v modlitbe Božiu vôľu pre nás každý deň. Preto, ako sa máme zachovať v jednotlivých situáciách.

ADE:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Dokážeme hodiny stráviť pri počúvaní rôznej hudby. Hudobníci hodiny počúvajú svoju hudbu a vylepšujú ju. Podme sa aj my dnes a každý deň viac započúvať do Ježišovho hlasu.

Amen.

Piata veľkonočná nedeľa v roku "A"

Jn 14,1-12

Každodenná cesta kresťana

Vo svätej omši sa cestou Božieho slova stretávame s Kristom v Eucharistii.²³

AI:

Na hodine dejepisu, keď som bol žiakom základnej školy, a učili sme sa o starovekom Grécku, pani učiteľka nám prečítala príbeh o mužovi, ktorý sa dostal do otroctva. Po mnohých rokoch sa mu podarilo ujsť na slobodu. Prešlo veľa dní, kým sa dostal do rodného mesta a našiel svoj dom. Zabúchal na vráta. O chvíľu sa v nich objavili dvaja urastení muži v zreлом veku. Spoznal v nich svojich synov. Už, už sa chystali vykopnúť spred dverí toho otrhaného žobráka. Zastavilo ich zvláštne chovanie psa, ktorý tam medzitým pribehol. Neustále sa priateľsky obšmietal okolo neznámeho žobráka a vrtel chvostom. Jedine pes spoznal svojho pána. Ani jeden z nich v ňom nespoznal svojho otca.

KE:

V atmosféri Poslednej večere, ako ju zachytáva dnešné evanjelium, musí Ježiš čeliť nepochopeniu zo strany apoštolov. Hoci ich nazval priateľmi, lebo im oznamil všetko, čo počul od Otca, teraz musí jednému z nich adresovať so zármutkom výčitku: „**Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?!**“ (Jn 14,9)

DI:

Udalosti Veľkej noci znamenali pre Ježišových učeníkov výzvu vydať sa na cestu nového poznania Krista. Pokiaľ žil s nimi, konal zázraky, učil zástupy,

²³ Porov. SCHREINER, M.: Seminár z homiletiky, Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nebolo také ľažké v neho uveriť ako teraz. Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie boli pre jeho učeníkov ľažký krok viery. Liturgické čítania veľkonočnej doby nám to jasne ukazujú na svedectve apoštolov Petra a Jána, Márie Magdalény, Tomáša... Tento krok však neboli posledný. Plnosť poznania Ježiša Krista im bola darovaná vtedy, keď na nich zostúpil vo večeradle Duch Svätý. Je to presne podľa jeho slov: „*Ked' príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy*“ (*Jn 16,13*). Hádam najkrajším spôsobom o tejto ceste poznania Ježiša hovorí svedectvo emauzských učeníkov. Keď im Ježiš na ceste do Emauz vysvetľoval všetko, čo sa na neho v Písme vzťahovalo, ich srdcia horeli a v tomto zápale ho potom spoznali pri lámaní Chleba, čiže v Eucharistii. Ježiš takto kráča s emauzskými učeníkmi každej doby. Kedy? Vždy, keď Cirkev slávi Eucharistiu.

V bohoslužbe slova nám horí srdce, keď poznávame Krista v Písmach a v bohoslužbe obety sa s ním osobne stretáme v Eucharistii. Stôl Slova pripravuje stôl Chleba, vzbudzuje túžbu, zväčšuje radosť z Krista. Keď Boh koná zázraky, mocné divy medzi svojím ľudom, poznávame jeho činnosť zvonku. Písmo nám však umožňuje poznávať Boha zvnútra. Ukazuje nám, aké je jeho srdce. Toto je možné vďaka tomu, že autorom Písma je Duch Svätý, ktorý vychádza z vnútra Boha, z lona Otca. Keď nám takto otvorí Duch Svätý oči nášho srdca, vznikne v nás neuhasiteľný smäd po živote, akým žije Boh. A on splňa túto našu túžbu v Eucharistii. Eucharistia je účasť na tele a krvi nášho Pána Ježiša Krista. To, že nám Pán dáva svoje telo a krv, vieme z Písma. V biblickej reči „telo“ znamená celého človeka, celý život. Keď nám Ježiš dáva svoje telo, dáva nám v ňom všetky chvíle svojho života - chvíle svojej modlitby, námahy, utrpenia... Výraz „krv“ v reči Písma neznamená časť tela, ale značí udalosť – smrť. Ľudia v biblickej dobe si mysleli, že krv je sídlom života, lebo jej preliatie znamenalo smrť. Eucharistia je tajomstvom Ježišovho Tela a Krvi, čiže jeho utrpenia a smrti. Z toho plynne pre nás dôležitý dôsledok.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ked' prijímame Krista v Eucharistii, vzniká medzi nami a ním dôverné puto. My vnikáme do jeho života a on prichádza do nášho. Lebo Ježiš je stále živý Boh, u neho je večné teraz.

PAR:

V Eucharistii sa dostávame priamo do srdca nášho Boha. Boh nám dal do rúk svoje telo. Ale ako sa my správame k tomuto telu? Robíme Bohu násilie. On sa zaviazal, že bude prichádzať každý deň na náš oltár a do nášho srdca, nútimo ho k tomuto vrcholnému prejavu lásky, ale sami sme chladní a nevenujeme mu pozornosť..? Svätý František z Assisi nás povzbudzuje k tomu, aby sme pristupovali k svätému prijímaniu s hlbokou pokorou a kajúcnosťou. Hovorí, že ako veľmi je uctievana Panna Mária, ktorá nosila Ježiša pod srdcom, ako sa zachvel Ján Krstiteľ v jeho prítomnosti, ako je uctievany hrob, v ktorom krátko ležal, ako veľmi musí byť potom spravodlivý a hodný ten, kto prijíma Pána svojimi ústami, alebo ho rozdáva iným svojimi rukami. Ked' je na oltári prítomný Ježiš, jasá celé nebo. Rovnako by sa mala chvieť a triať celá zem a celé ľudstvo. No pravda je taká, že to nedokáže otriasť ani našimi myšlienkami, ktoré blúdia ďaleko od oltára. Naši priatelia v nebi, ktorí prežívajú svätú omšu spolu s nami, nám môžu v tomto veľa pomôcť. Obracajme sa s dôverou pred každou svätoou omšou na Pannu Máriu, anjelov a svätých, aby naše srdce horelo pre Pána.

Nové plnšie poznanie Ježiša v Eucharistii, znamená aj nové poznanie svojho blízneho. V našom srdci vytryskne nový plameň lásky k našim bratom a sestrám. Eucharistia bez služby s láskou, prestáva byť Eucharistiou. Stráca sa jej zmysel. Služba je spôsob, ako v nás žije láska, ktorú sme prijali. Najkrajšie zachytáva tento rozmer Jánovo evanjelium. Ján nespomína slová premenenia ako ostatní evanjelisti. Ale opisuje Ježiša, ako si prepásal zásteru a umýval učeníkom nohy. A nakoniec im dodal, že v tomto ho majú napodobňovať, toto majú konáť na jeho pamiatku. Ten istý apoštol nám vo svojom prvom liste pripomína, že ak on položil svoj život za nás, aj my sme povinní dávať svoj

- ĽUBOMÍR STANČEK -

život za svojich bratov. Ako v nás môže ostať Božia láska, keď si zatvárame srdce pred bratmi? (porov. *1Jn 3,16-18*) Neprijíma Krista hodne ten, kto nie je ochotný s ním priať aj chudobného. A tých máme okolo seba dosť. Chudobní nie sú len tí, ktorí nemajú prácu, peniaze, šaty, jedlo... Okolo nás je oveľa viac tých, ktorých chudoba spočíva v tom, že nemajú dostatok síl, aby vyriešili svoju životnú situáciu. Samota, pokazené vzťahy, alkohol, rozchod so svojím životným partnerom... Ten, kto povedal: „Toto je moje telo“ povedal aj slová: „**Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili**“ (*Mt 25,40*). Eucharistia má svoje zavŕšenie v láske a službe blížnemu.

MY:

Ked' svätý Pavol hovorí Korinťanom o slávení Pánovej večere, začína to slovami: „**Ved' ja som od Pána prijal, čo som vám aj odovzdal**“ (*1Kor 11,23*). Najprv musím niečo mať, aby som to mohol dať.

Rehoľné sestry Misionárky lásky, ktoré založila matka Tereza z Kalkaty, prv než idú slúžiť chudákom do ulíc, dve hodiny strávia v adorácii pred Ježišom v Eucharistii. Raz prišla za matkou Terezou jedna z jej sestier so žiadostou: „Matka, máme veľa práce. Chudobných, chorých, umierajúcich od hladu stále pribúda a my nič nestíhame. Rozmyšľala som, či by sme nemohli skrátiť adoráciu na jednu hodinu, aby sme získali nejaký čas navyše.“ Ona sa na ňu pozrela a odpovedala: „Dobre, porozmyšľam nad tým.“ Na druhý deň sa počas služby matka Tereza pristavila pri tej sestre a povedala jej: „Milá sestra, prehodnotila som našu službu a vidím, že máme toho veľmi veľa. Naozaj čím viacej slúžime, tým je tých chudákov viac. A preto som sa rozhodla, že treba zmeniť aj adoráciu. Odo dnes sa nebudem modliť dve hodiny ale tri.“

Podľa Druhého vatikánskeho koncilu - Eucharistia je prameňom a vrcholom celého kresťanského života. Vytvára tajomné puto lásky medzi nami, Bohom a našimi blížnymi. Vďaka nej horí v našom srdci oheň lásky, radosti a pokoja.

ADE:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Najväčším zranením pre rodičov je to, keď na nich zabudnú ich vlastné deti. Keď zabudnú na tých, ktorí im darovali život. Tak ako sa to skoro stalo mužovi, ktorý sa po mnohých rokoch vracal domov z otroctva. V Písme a Eucharistii nám Pán tiež dáva svoj život, aby sme ho podľa jeho slov mali v hojnosti a plnosti. Nebuduťme povrchní v poznávaní nášho Pána. Neotáčajme sa mu chrbtom. Pred jeho láskou sa totiž utiečť nedá.

Amen.

Šiesta veľkonočná nedelea v roku "A"

Jn 14,15-21

Otec vám dá iného Tešiteľa – Ducha pravdy

Aby sme správne chápali Ježišovo učenie, musíme priať Ducha pravdy.²⁴

AI:

Mám veľmi rád bratov protestantov, ale nechcel by som byť protestant. Jeden z mnohých argumentov prečo, je otázka u nich neexistujúceho učiteľského úradu. Neexistuje teda nijaká autorita, ktorá by v svetle Ducha Svätého správne a isto interpretovala Kristovo učenie. Katolícka cirkev, ktorá má neomylný učiteľský úrad vo veciach viery a mravov, vlastní úplný poklad viery, ktorú hlásal Kristus. Už od prvých storočí po Kristovi sa zvolávali ekumenické koncily na ktorých sa formulovali základné pravdy viery. Išlo o hľadanie pravdy z dôvodu šírenia bludov, ktoré vyplynuli zo súkromnej interpretácie Ježišovho učenia.

KE:

Paradoxne dnes, keď sa už schyľuje obdobie Veľkej noci ku koncu, nám liturgia ponúka v evanjeliu časť Ježišovej rozlúčkovej reči. Evanjelista Ján kladie

---

²⁴ Porov.: TARAJ, P. *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

túto reč do času poslednej večere. Kristus hovorí: „*Ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky – Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, lebo ho nevidí, ani nepozná*“ (Jn 14,16-17).

DI:

Z udalostí po Poslednej večeri môžeme rekonštruovať myslenie apoštolov pri Ježišovej rozlúčkovej reči. Vôbec nechápu, o čom hovorí. Hovorí, že odíde, no poprosí Otca, aby poslal Tešiteľa. Apoštoli mali zrejme takú predstavu o Mesiášovi, ako vtedajšia židovská obec. Mesiáš bude mocný panovník, ktorý vojenskou silou zvrhne nadvládu Rimanov a povedie židovský ľud mocnou rukou, ako kedysi kráľ Dávid. Dvanásti teda absolútne nechápali, čo sa deje. Ježiš im hovorí: „*Cestu, kam idem, poznáte.*“ Vtedy mu Tomáš povie: „*Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?!*“ (Jn 14,4-5) Vôbec nechápal. Neskôr evanjelista Lukáš opisuje situáciu pred vstupom do Getsemanskej záhrady, kde Kristus vysvetľuje, že bude započítaný medzi zločincov. Apoštoli odpovedajú: „*Pane, sú tu dva meče.*“ Ježiš im povedal: „*Stačí!*“ (Lk 22,38). Opäť úplne vedľa a to sa už nezadržateľne blížila hodina Ježišovho umučenia. Ked' sa Ježiš v záhrade modlil, všetci spokojne zaspali. Nechápali, čo sa bude diať. Vtom prišli Krista zajať. Horlivý Peter vyťahuje meč a začína 'politický prevrat' tým, že odtne Malchusovi ucho. No Ježiš Petrovi hovorí: „*Schovaj meč do pošvy! Azda nemám piť kalich, ktorý mi dal otec?!*“ (Jn 18,11). To už bolo priveľa aj na Petra. Sen o revolúcii a porazení rímskej nadvlády sa rozplynul tak rýchlo, ako rýchlo dokázal utekať z Getsemanskej záhrady a niekde v meste sa schovať. Tak toto bol pre všetkých apoštolov totálny trapas a šok. Okrem Jána, ktorý nakoniec stál pod krížom, žili všetci v ilúziách. A Kristus zomrel, vstal, no apoštoli stále v strachu pred židmi sa schovávali, zamykali dvere a nechápali a nechápali... Až ked' sa im Kristus zjaví a ked' sa neveriaci Tomáš vlastnoručne presvedčí o totožnosti Zmŕtvychvstalého, pochopia. Štyridsať dní im trvá, aby sa vymanili zo svojich ilúzií a našli pravdu. Ježiš to vedel a preto im prislúbil Tešiteľa – Ducha pravdy. Vieme si totiž predstaviť ako poprekrúcane nejasne

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a zahmlene chápali dovtedy apoštoli všetky Kristove slová. Na päťdesiaty deň prichádza Duch pravdy a ten vovádzza apoštolov do 'plnej pravdy'. Zrazu pochopia slová Krista, nedeformované a jasne pochopia jeho učenie, zapíšu pod vedením Ducha Svätého Slovo pre ďalšie generácie a dostávajú odvahu. Jednoducho žijú v Duchu a v pravde. Až natol'ko, že pravda mení ich životy.

PAR:

Nakoľko sme dnes my otvorení pravde? Nakoľko chápeme a správne interpretujeme Ježišovo učenie? Veľmi ľahko si to môžeme overiť. Ježiš jasne hovorí: „**Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania**“ (*Jn 14,15*). Hlavná podmienka je starozákonná – zachovávať prikázania, pretože milujeme Ježiša. A keďže Peter a dnes pápež, dostal od Krista moc kľúčov - moc zviazať a rozviazať čokoľvek na zemi, máme zachovávať i Cirkevné prikázania a jednotu s pápežom. Kristus následne poprosí Otca, aby nám zosnal Ducha pravdy. A aj zosnal. Väčšina z nás ho prijala vo sviatosti birmovania. Tu Duch pravdy napĺňa dušu darmi múdrosti, rozumu, rady či poznania. Môžeme teda žiť v pravde. Sám Duch pravdy je v nás. Nesmieme mu však brániť, aby v nás konal. Sami dnes vidíme, ako dnešný svet relativizáciou objektívnej pravdy došiel na križovatku, kde sa pýtame: „*Čo je pravda???*“ Ako máme žiť? Nechceme však počúvať učenie katolíckej Cirkvi, ktorá ponúka stáročiam overený spôsob života s možnosťou istoty Pravdy, ktorú hlása. Radšej si formulujeme svoje pravdy, to nás však len zraňuje a klameme sami seba.

MY:

Už mnohé roky je ľudstvo svedkom, ako sa dá deformovať pravda, pokiaľ ju nehľadáme v Duchu.

Marcus Prodi - bývalý protestantský kazateľ, píše o svojej konverzii na katolícku vieru. Od detstva bol vychovávaný v protestantskom duchu a ani na um mu nezišlo, že by niekedy konvertoval na katolicizmus. Dostal sa do obdobia života, keď ho začala veľmi trápiť otázka pravdy. Píše: „Za štyridsať rokov som si vybudoval hradby reformovanej protestantskej teológie, ktoré obkolesovali moju dušu, aby som bránil svoje

- ĽUBOMÍR STANČEK -

protestantské presvedčenie. Myslel som si, že sú aj odolné voči všetkému, čo by ich mohlo chcieť rozrušiť. Ale keď sa malta drobila a kamene začali posúvať, hoci spočiatku nebadane, ale neskôr veľmi rýchlo, začal som sa znepokojoval. Snažil som sa nájsť dôvody, prečo mi čoraz viac chýba dôvera voči protestantskému učeniu.“ Marca čím ďalej, tým viac trápila otázka pravdy a istoty. Vieme, že protestanti, kvôli chýbajúcemu Učiteľskému úradu, vysvetľujú Písma tak, ako to každý cíti. A práve to Marca znepokojovalo. Pýtal sa: „Ako mám istotu, že v tom čo kážem, sa nemýlim? Je moja interpretácia Písma správna alebo nie? Možno niekto z iných pastorov má pravdu a ja zavádzam ľudí...“ Tieto myšlienky mu nedali spávať. Myslel, že pozná pravdu, ale nemal istotu. Zamýšľal sa nad zanechaním služby kazateľa, no nevedel čo ďalej. Rozmyšľal: „Ako môžu mať všetci pastori pravdu, keď jedni schvaľujú potraty a druhí sú proti nim?“ Neexistuje objektívna pravda? Niekoľko mesiacov žil v takejto neistote a sklamaní, až sa dostal na prednášku katolíckeho teológa a konvertitu Scota Hahna - svojho bývalého spolužiaka protestantského seminára. Nechápal, ako sa mohol tento stať katolíkom. Scotova prednáška a následný rozhovor v ňom však natoliko zapôsobili, že začal študovať katolícke knihy. Píše: „Duch Svätý doslova odstránil moje posledné protikatolícke predsudky, keď som si prečítal hlavné dielo Henryho Newmana – 'Esej' o vývine kresťanského učenia. Podstatná veta bola: „Dobre poznať dejiny znamená prestať byť protestantom.“ Pochopil, že Newman má pravdu. Marcus ďalej píše: „Čím viac som čítal dejiny Cirkvi a Sväté písma, tým menej som mohol zostať protestantom.“

Preto my katolíci musíme vedieť, prečo veríme tomu, čo učí Cirkev, ako aj poznať dejiny, ktoré sú za týmito pravdami našej spásy. Musíme pripraviť seba samých a svoje deti, aby sme boli stále pripravení obhájiť sa pred každým, kto nás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je v nás. Keď budeme odvážne žiť a ohlasovať svoju vieru, mnohí budú počuť Krista, ako hovorí skrze nás, a spoznajú v Katolíckej cirkvi pravdu v jej celej plnosti.“

ADE:

Nechcem, aby moja homília vyznela ako útok na protestantov. To vôbec nie. Mám ich vo veľkej úcte, lebo veľmi hľadajú pravdu. Pravdu však môžeme pochopiť len vtedy, keď prijmeme Ducha pravdy. Naši otcovia úpenlivo bojovali

- ĽUBOMÍR STANČEK -

o istotu pravdy, ktorú Ježiš hlásal. Nedajme si zatieniť túto pravdu, ale pevne verme a vyznávajme, čo učí Katolícka cirkev s neomylnosťou. Pripomeňme si aj v nasledujúcom Vyznaní viery, koľko modlitieb, úsilia a námahy bolo treba, kým sa v Pravde neomylne formuloval text tohto vyznania.

Amen.

Siedma veľkonočná nedeľa v roku "A"

Jn 17,1-11a

Modlitba

Modlitba je základom prežívania vzťahu s Bohom.²⁵

AI:

„Modlitba nie je skutočná, je to psychologický jav.“ Len si to predstavujete; v skutočnosti sa rozprávate s prázdnom, so stenou. Alebo akoby tínedžer povedal: „Všetko je to o psychike.“ „Ak by som videl, že Boh je pri mne, modlil by som sa. Ale je to len obyčajný psychologický trik.“ Tento spôsob rozmýšľania odráža názor mnohých ľudí v dnešnej dobe.

KE:

My, kresťania, však vieme, že modlitba je oveľa čosi viac - je základom prežívania vzťahu s Bohom. Boli si toho vedomí aj tí, čo boli pri Ježišovi počas jeho života najbližšie. Potvrdzuje nám to aj dnešné Božie slovo zo Skutkov apoštолов, keď po Ježišovom vystúpení k Otcovi „*Títo všetci v modlitbách jednomyselne zotrvavali na spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi*“ (Sk 1,14).

DI:

Ježiš sa tri roky počas svojho verejného účinkovania stretával so svojimi učeníkmi z tváre do tváre. Apoštoli ho sprevádzali na jeho cestách, počúvali

²⁵ Porov.: FORGÁČ, P.: *Seminár z homiletiky*, Spišská Kapitula, 2010

- ĽUBOMÍR STANČEK -

jeho kázania, prijímal jeho rady, učili sa od neho ako od svojho majstra a tak ho viac a viac poznávali. Milovali ho celým svojím srdcom. Keď Ježiš na štyridsiaty deň po zmŕtvychvstaní vystúpil k Otcovi, pre apoštolov nastáva nová situácia. Ježiš už nie je medzi nimi fyzicky prítomný. Je v nebi, zatial čo oni sú stále na zemi. Čo teraz? Ako byť teraz s Ježišom? Je iba jedno možné riešenie - obrátiť sa na neho v modlitbe a tak vstúpiť do jeho prítomnosti.

My sme nezažili to, čo apoštoli - Ježišovu pozemskú prítomnosť. Ale to nám nebráni, aby sme ho nachádzali v modlitbe. V modlitbe, v ktorej znova budeme počúvať učenie Majstra, prijímať jeho rady a hlbšie ho poznávať.

Apoštoli mali s Ježišom opravdivý vzťah. Preto nevyhnutným základom opravdivej kresťanskej modlitby je oddaný, osobný vzťah s Ježišom. Ježiš mal najintímnejší vzťah s Otcom a stále spojenie - okrem času, keď ho dobrovoľne obetoval, keď prežíval opustenosť a smrť za nás. A predsa nám dáva pozoruhodný príklad utiahnutia sa do samoty, aby strávil čas osamote s Otcom - dokonca celé noci - a k tomu istému usmerňoval aj svojich učeníkov. Vidíme taktiež, ako chce mať blízko seba tých, ktorí ho nasledujú, aby ho podporovali a venovali mu osobné priateľstvo.

„Ale keď sa ty chceš modliť, vojdi do svojej komôrky, zatvor za sebou dvere a tak sa modli k svojmu Otcovi, ktorý býva v skrytosti, tvoj Otec vidí v skrytosti a odmení ťa“ (Mt 6,6).

PAR:

Aby sa rozvinulo zdravé priateľstvo alebo vzťah rodič - dieťa, alebo vzťah manžel – manželka, je nutné tráviť spolu veľa času, hovoriť spolu, jednoducho uvedomovať si jeden druhého v každodennom živote. Väčšinu týchto zákonitostí, ktoré objavíme pri rozvíjaní našich ľudských vzťahov, možno tiež aplikovať na náš vzťah s Bohom. Napríklad v manželskom vzťahu platí, že ak muž a žena si nevyhradia nejaký pravidelný čas na vzájomné zdieľanie sa a komunikáciu, na jednoduché spoločné bytie jedného s druhým, tak ich služba jeden druhému i služba deťom, ako i iným ľuďom, bude upadať. Iba jednoduchá

- ĽUBOMÍR STANČEK -

fyzická prítomnosť s partnerom alebo dokonca spoločná práca na niečom, nastačí na udržanie a prehľbenie vzťahu. To isté taktiež platí v našom vzťahu s Bohom. Ak s ním pravidelne nezotrvávame osamote a nevenujeme pozornosť iba jemu a prebývaniu s ním bez toho, že by sme sa venovali niečomu inému, tak náš vzťah s Bohom bude upadať. Naša viera nebude rásť, ale bude slabnúť. Stanú sa s nás formálni kresťania, ktorí prídu v nedeľu do kostola, len aby si splnili náboženskú povinnosť a vo svojom vnútri sa akosi utvrdili, že sú dobrí. Položme si otázku - kto je pre nás Ježiš v našom živote? Myslím, že každý z nás by sa rád pochválil, keby poznal osobne nejakého známeho človeka z televízie, športu alebo od inokadiaľ a tu nám sám Ježiš - Boh, ponúka svoje priateľstvo. Máme naozaj osobný vzťah s Ježišom? Je Ježiš pre nás ten najintímnejší priateľ, ktorému hovoríme o svojich osobných problémoch, s ktorým sa zdieľame so svojimi zážitkami, predkladáme svoje prosby a vďaky, ale aj prosíme o odpustenie?

Ak to aj tak nie je, Ježiš nám stále ponúka opravdivý, osobný vzťah. Ponúka nám istotu vzťahu, v ktorom ak aj my zlyháme, on je Boh, ktorý vždy zostane verný. A tento vzťah s ním môžeme nadobudnúť jedine skrze modlitbu. Skrze čas, ktorý si pravidelne vyhradíme iba pre neho.

MY:

V tomto ohľade sú veľmi poučné slová sestry Faustíny: „Nech sa duša nachádza v akomkoľvek stave, má sa modliť. Musí sa modliť duša čistá a pekná, lebo inak by stratila svoju krásu. Musí sa modliť duša, ktorá sa usiluje o čistotu, lebo inak by ju nedosiahla. Musí sa modliť duša, ktorá sa práve obrátila, lebo inak by opäť klesla. Musí sa modliť duša hriešna, obťažená hriechmi, aby mohla povstať. Niet duše, ktorá by sa nemusela modliť, lebo každá milosť prichádza cez modlitbu“ (Denníček 146).

Nech si v akomkoľvek stupni vo vzťahu s Pánom, či si vlažný, priemerný alebo horlivý, potrebuješ modlitbu. „...Vystúpili do hornej siene... a jednomyselne zotrvavali na modlitbách“ (porov. Sk 1,13-14). Tieto slová Písma

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sú určené aj pre teba. Možno stačí urobiť iba ten krok a vstúpiť do „hornej siene.“ Tam na teba čaká ten, ktorý chce s tebou budovať opravdivé priateľstvo. Ak si nebol zvyknutý pravidelne tráviť čas s Pánom, môžeš urobiť tento krok dnes. Ak má modlitba v tvojom živote pevné miesto, pokračuj ďalej v poznávaní Pána, lebo len pravidelný čas vyhradený na vzájomné zdieľanie sa a komunikáciu, môže robiť tento vzťah trvalým a pevným.

ADE:

Ked' sa modlíme, nerozprávame sa s prázdnom, so stenou. Modlitba je skutočná, nie je to žiadny psychologický jav. Na druhej strane je vždy milujúci Boh, ktorý počuje každý náš šepot a ktorý sa chce k nám takisto prihovárať. Prosme ho, aby nám dal milosť vytrvalej a dobrej modlitby.

Amen.

Najsvätejšieho tela a krvi Pána Ježiša v roku "A"

Jn 6,51-58

Chlieb z neba

Niečo, čo nám dá večný život.²⁶

AI:

Čo si predstavíme pod pojmom - 'Vôňa domova'? Spomeniete si vtedy na chvíle strávené so svojimi blízkymi, s rodinou. A kde najčastejšie býva celá rodina pokope? Pri jedle. Pri raňajkách. Ked' jeme chlieb, či rožky. Vedeli by sme si predstaviť život bez toho? Chlieb nemá za účel len nás zasýtiť, i to je dôležité, ale chlieb nás spája. Chlieb je to, čo všetci konzumujeme a pritom môžeme stretáť jeden – druhého. Preto sa i Ježiš rozhodol povýsiť chlieb a premeniť ho na svoje telo. A túto udalosť si dnes pripomíname...

KE:

---

²⁶ Porov. MALEC, V.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010. Vladimír Malec

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Zamýšľali ste sa už niekedy, čo nám Pán dáva? Aké dary od neho dostávame? Stvoril nás, vykúpil nás, dal nám sviatosti, milosti, čnosti, dary Ducha Svätého. Prečo? Pretože nás miluje. Pretože nás nechcel stratiť, prišiel Ježiš a stal sa človekom. A nielen tým. Stal sa pre nás chlebom a nebeským pokrmom. A ako to vieme? Pretože to sám o sebe povedal: „**Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj** (Jn 6, 55).

DI:

Určite sme už všetci počuli výrok: „**Chlieb je Boží dar!**“ Viete, čo to znamená? Ved’ sú veci, ktoré sú oveľa chutnejšie, ako chlieb. Máso, koláče, pre niekoho pirohy... No, nech je jedlo akékoľvek, nestalo sa vám niekedy, že ste sa tohto skvelého jedla prejedli? Možno nám z toho bolo až zle... Ale kto sa prejedol chleba? Už prvemu človeku povedal Boh: „**V pote svojej tváre budeš jest svoj chlieb...**“ (Gn 3, 19). Teda chlieb sa po hriechu stal niečím, čo si človek musí zaslúžiť!

Potom, keď Izraeliti vyšli z Egypta, pohybovali sa po púšti. Na čo sa vtedy sťažovali? Pomôžem, vraveli: „**Niet chleba, niet vody...**“ (Nm 21,5). Nezháňali sa po kolánoch, ani po vyberaných dobrotách. Hľadali to najzákladnejšie potrebné na prežitie: chlieb a vodu. A čo im poslal Pán? Počuli sme to i v prvom čítaní. Mannu – chlieb z neba. Tak mohol tento národ prežiť na púšti 40 rokov. Chlieb teda znamená: život.

Pamäťate sa, čo sa stalo, keď Ježiš rozmnožil chleby pre ľud? Chceli ho urobiť kráľom. Pritom on bol len syn chudobného tesára. Nedal im zlato. Nedal im peniaze. Dal im chlieb. A zrazu bol ľud ochotný ísť za nim kamkoľvek... Chlieb je to, po čom ľudia túžia. A navyše – pri posvätnej židovskej večeri, ktorá sa nazýva 'seder' a koná sa na Veľkú noc, hádajte, čo tam jedli? Nekvasený chlieb. Keď Melchizedech, kňaz a kráľ Salemu prinášal obetu, čo priniesol? „**A salemšký kráľ Melchizedech priniesol chlieb a víno; bol totiž kňazom najvyššieho Boha**“ (Gn 14,18). Čiže chlieb bol už vtedy posvätný pokrm určený pre kult.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Zhrňme si to: Chlieb je Boží dar, lebo si ho musíme zaslúžiť. Vďaka nemu máme pokrm pre život, preto po ňom túžime a zároveň ho môžeme obetovať Bohu. A práve z tej obety Bohu urobil Ježiš čosi výnimočné. On k tomu všetkému – ľudskému a pozemskému, pridal ešte to Božské. Vyzdvihol chlieb a víno a urobil z nich SEBA! Pri poslednej večeri vzal chlieb, lámal a dával hovoriac: „**Vezmite a jedzte: toto je moje telo**“ (Mt 26,26). A po večeri, vzal kalich a zvolal: „...**toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov...**“ (Mt 26, 28). Vtedy sa z chleba a vína stalo Ježišovo telo a krv. Navonok sice vyzerajú i chutia rovnako. No ich podstata je už iná.

Navyše sa z toho stala sviatosť a preto si ju môžeme vždy sprítomňovať na oltári. A preto je pri nás Ježiš prítomný i telesne. Kde? V bohostánku. A jeho prijatím dostaneme nielen život, po ktorom túžime. Dostaneme i život večný. Sám Ježiš to slúbil, keď hovorí: „**Kto je tento chlieb, bude žiť naveky**“ (Jn 6,58).

PAR:

Chceme, aby Pán splnil svoj sľub? Tak potom ale musíme ten chlieb prijímať. Inak by sme boli ako ten bezdomovec, ktorý sa každý večer modlil, aby vyhral v lotérii a sťažoval sa, že ho Boh nevypočul a Boh mu na to: že by ho vypočul, keby si on aspoň kúpil žreb!

Túžime ísť do neba. Boh pre nás pripravil miesto a ukázal nám cestu tam. Našou úlohou je len po nej kráčať. Čo je tou cestou? Sviatosti. Krstom sme boli začlenení do Cirkvi. A vďaka tomu môžeme priať samého Krista – v chlebe a víne. Využívame to? Pristupujeme k svätému prijímaniu? Nemusíme sa toho báť, Pán Ježiš nehryzie. Skôr hrozí, že my pohryzieme jeho, keď ho budeme prijímať. Eucharistický pôst - je len hodinu pred prijímaním. Myslím, že polhodinku pred omšou bez jedla vydržíme. A čisté srdce? Dvere spovedníc sú vždy otvorené. Tam si ideme pre odpustenie, nie odsúdenie. Ale stojí nám Ježiš za to, aby sme zmenili svoje životy, vyspovedali sa a snažili sa žiť, ako sa na kresťanov patrí?

- ĽUBOMÍR STANČEK -

MY:

Čo to znamená? Akú úlohu preberáme na seba, keď prijímame 'Živý chlieb'? Ako sa máme zmeniť? O tom najlepšie rozpráva jedna rozprávka o chlebe:

V jednej ďalekej krajine žila chudobná vdova. Zarábala si na chlieb službou u bohatej tajomnej pani, ktorá bývala sama v pochmúrnom dome skrytom uprostred lesa. Dobrá vdova si poctivo a zodpovedne vykonala svoju prácu a pani ju jedného dňa nečakane obdarila. Dala jej vzácny prsteň.

„Keď tento prsteň dva razy otočíš okolo prsta, zmeníš sa na čo si len zmyslíš“, vysvetlila jej pani.

Vdova tomu nepripisovala dôležitosť. Keď však zavláadol v krajinе veľký hlad, spomenula si na prsteň. Otočila ho dva razy a premenila sa na nádherného sokola s mocnými krídlami. Rozhodla sa, že zaletí až tam, kde nájde obživu pre svojho syna a susedov. Letela až do vyčerpania, potom sa zarmútená vrátila domov. Hlad postihol celé kráľovstvo. Nik sa mu nevyhol. Žena sa však nevzdávala. Otočila dva razy prsteňom a premenila sa na obrovský voňavý peceň chleba.

Keď sa syn vrátil domov a uvidel ten obrovský bochník, s chuťou sa doň pustil. Bol to chlieb, ale zasýtil zázračným spôsobom. Kým s chuťou prežúval, zbadal okolo domu prechádzať suseda, s ktorým mal mnoho sporov a ktorý v ňom vzbudzoval veľkú nevôle. Bol rozhodnutý, že si ho nebude všímať, ale stisnutie srdca ho prinútilo, aby ho pozval a ponúkol mu z toho zázračného chleba.

Chýr o chlebe sa rozniesol po celej dedine a zbehli sa všetci ľudia – veľkí i malí, mladí i starí, chorí i zdraví, všetci zúfalí a ustarostení. Zdalo sa, že chlieb sa nikdy nemenie. Nielen, že zahnal hlad, ale napĺňal ľudí radosťou a túžbou po pokoji, pocitom dobra a telesného zdravia. Nepriatelia si odpúšťali a tí, ktorí boli voči sebe ľahostajní, sa na seba srdečne usmievali.

Každú noc sa posledná omrvinka chleba znova premenila na šľachetnú vdovu. Každé ráno sa žena znova premenila na obrovský, voňavý a chutný peceň, ktorý sýtil telo a ducha obyvateľov dediny. Tak to bolo do novej žatvy. Vtedy dedinčania usporiadali veľkú slávnosť. Samozrejme, zúčastnila sa jej aj vdova. Každý, kto sa knej priblížil, pocítil čosi zvláštne. Žena voňala ako čerstvo upečený chlieb.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Čo nám to pripomína? Po hriechu ostali ľudia bez Boha. Živorili. Zrazu prišiel Ježiš a stal sa 'chlebom z neba'. Bol medzi nami, učil nás, ukázal, aký dobrý je Boh a zomrel za nás. Dal sa nám za pokrm. A keď ho prijímame, berieme na seba záväzok. Záväzok, že budeme mať srdce čisté – hodné prijať Pána. A on sa nám stane posilou. Tak sa zmieria rozhnevaní susedia. Tak môžeme nájsť cestu – jeden k druhému.

ADE:

Ako v modlitbe 'Otčenáš' prosíme o chlieb náš každodenný, tak prosme i o 'nebeský chlieb', aby sme ho prijímalí každý deň. A tak sa stretávali s Bohom – i so sebou navzájom. Ako sa rodina stretáva pri jedení pozemského chleba, tak sa my v chráme Božom stretávame pri požívaní chleba nebeského. Prijímajme ho s radosťou a stále. V tom nech nám Pán pomáha.

Amen.

Nedeľa Najsvätejšej Trojice v roku "A"

Jn 3,16-18

Veriť neznamená vedieť

Aby sme sa nesnažili vedieť to, čo môžeme iba veriť.²⁷

AI:

Nedávno som čítal, že Arabi na Sahare majú zvláštny spôsob, ako potrestať vyzvedačov. Takého muža spustia do jamy v piesku, ušlapú okolo neho piesok až k jeho krku a tvár obrátia k slnku. Tropické slnko za krátku dobu vykoná svoje dielo – vypálí mu oči. Potom mu povedia: „Vidíš to, chcel si vedieť všetko, a teraz nebudeš vidieť nič.“

Človek svojimi obmedzenými zmyslami nemôže poznáť všetko - niektoré veci musí jednoducho iba veriť...

KE:

²⁷ Porov.: KRIŽAN, K.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Dnes, keď sa zamýšľame nad tajomstvom Najsvätejšej Trojice, evanjelista Ján nám okrem iného píše: „...aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3,16b).

DI:

V celom Svätom písme nie je možné nájsť konkrétny biblický text, ktorý by nás sám o sebe a úplne privádzal k tajomstvu Trojice. Je to vidieť i na výbere textov pre dnešný sviatok. Všetky hovoria o tajomstve Boha, ale žiadny z nich tajomstvo Trojice v nejakom súhrne neprezentuje. Pretože toto tajomstvo Božieho bytia vystupuje z Písma ako celku. Ako máme pristúpiť k dnešnému sviatku? Boha predsa oslavujeme každú nedelu, vlastne denne a to Boha trojjediného (iného niet). Čo je teda vlastne náplňou tohto sviatku? Predbežne sa dá povedať, že je to radosť z Boha a radosť z nášho poznania Boha, radosť nad tým, že tajomstvo Božieho bytia je nám aspoň v nejakej miere odhalené.

Kresťanstvo nie je ani deizmom, ani teizmom – je vierou v Boha, ktorý s ľudstvom jednal a ktorý je známy ako Otec, Syn a Duch svätý. Teda každá skutočne kresťanská oslava Boha musí byť oslavou Trojice. Pokiaľ ale ide o pojem Trojice, potom si musíme uvedomiť, že ani v Novom zákone, tým menej v Starom zákone, nenájdeme niečo ako definíciu „jedného Boha v troch osobách“. Vo Svätom písme čítame o Bohu stvoriteľovi, o Bohu - partnerovi starozákonného ľudu zmluvy, o Bohu - záchrancovi a ďalej o Ježišovi; o Ježišovi, ktorý zjavuje Boha ako svojho Otca a o vzťahoch Otca a Syna (Ježiša). A ďalej potom čítame o prisľúbení Ducha a o mocnom pôsobení Ducha v rodiacej sa i žijúcej Cirkvi. A rovnako z týchto textov rozpoznávame, že tento Duch vychádza z Otca i zo Syna. Tak teda bolo poznávané tajomstvo Trojice - zo skúsenosti s Božím pôsobením, s Božím sebazjavením sa vo svete. A tieto skúsenosti sa veľmi rýchlo odrazili v modlitebnej praxi Cirkvi, ktorá formulovala svoje prosby skrze Syna v Duchu k Otcovi. Diskusia s bludármami viedla potom k vybudovaniu výkladovej a pojmovej konštrukcie, ktorá sa snaží toto tajomstvo vymedziť a popísať tak, aby bolo čo najlepšie oddeliť pravdu od

- ĽUBOMÍR STANČEK -

bludu. Tak sa dostávame k pojmom osoba, prirodzenosť, ku vzťahom vo vnútri Trojice a podobne. Tým sa však dostávame do oblastí laikovi nezrozumiteľných...

PAR:

Na prvý pohľad sa nám teda môže zdať, že tajomstvo dnešného sviatku je nám vzdialené a netýka sa nás priamo ako tajomstvá iných sviatkov. Napríklad na Vianoce vieme, že sa Syn Boží pre nás stal človekom, v pôste si uvedomujeme, že pre nás trpel, na Veľkú noc sa radujeme, že pre nás vstal z mŕtvyh, na slávnosť Božieho tela obdivujeme jeho lásku k nám. V dnešný sviatok sa nám zdá, že ide o samého Pána Boha, o jeho vnútorný život. Je to naozaj tak? Je skutočne zmysel dnešného sviatku iba ideový?

Dnešné evanjelium hovorí inou rečou a hľadí na dnešný deň z inej perspektívy. Neopisuje nám vzdialený, neprístupný vnútorný život Pána Boha, ale upozorňuje nás na podivuhodný Boží pohyb smerom k nám: „**Ved Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život**“ (Jn 3,16). Pán Ježiš vo svojich slovách neprízvukuje, že Boží život sa deje v neprístupnom svetle, vo veľmi vysokej matematike, v ktorej sa vyznajú len vysokoučení teológovia, ale celkom opačne hovorí o Božom živote ako zameranom na nás. Ba dokonca vraví, že my budeme účastní na Božom živote. Blažený život je otvorený pre nás ...ak uverím, že toto všetko je pravda a podľa toho sa budeme snažiť aj žiť.

A práve to môže byť problém dnešných čias – že vieru degradujeme na úroveň vedy a chceme stopercentne vedieť aj to, v čo môžeme iba veriť. Chceme mať rukolapný dôkaz, že je to tak, lebo inak neuveríme.. Veriť ale znamená vziať za pravdu, čo nám Boh zjavuje. Viera však nie je myslenie abstraktné, matematické. Je to predovšetkým dôvera a životný postoj. Zahŕňa teda i dobré skutky. Veriaci sú tí, ktorí nasledujú Krista, dôverujú jeho slovám a idú po ceste jeho prikázaní. To neznamená, že veriaci sú zároveň „vediaci“, že vedia všetko... To by už nebola viera, ale veda. A veľká časť najväčších a najvýznamnejších

- ĽUBOMÍR STANČEK -

svetových vedcov všetkých čias by nám vedela potvrdiť, že čím viac bádali a skúmali zákonitosti tohto sveta, tým jasnejší a zreteľnejší dotyk Boha v nich videli...

MY:

Vidíme, že viera nie je to isté, čo veda. Niektoré veci sú a vždy zostanú z dôvodu obmedzenosti nášho rozumu nepochopiteľné. Tak aj podstata Najsvätejšej Trojice sa nám na prvý pohľad môže zdať ľažká a neprístupná. Avšak aj napriek tomu existujú isté prirovnania či príklady, ktoré nám aspoň trochu pomôžu vniknúť do tohto veľkého a úžasného tajomstva; napríklad môžeme povedať, že s Najsvätejšou Trojicou je to podobne ako s trojitym skupenstvom vody: je jedna voda, ale môže existovať v troch skupenstvách: voda, para a ľad. Ale stále je to jedna a tá istá voda. Alebo trojlístok: má súčasť tri listy, ale stále je to jedna rastlina. Rovnako tak je jeden Boh v troch osobách...

Iste, mohli by sme používať i ďaleko zložitejšie teologické definície a vysvetlenia. Avšak definície a vedomosti pre nás nie sú až tak dôležité...

Potvrdzuje to aj istý slávny teológ, ktorý v Ríme prednášal študentom celý semester dogmatický traktát o Najsvätejšej Trojici. Po skončení prednášok sa s úsmevom spýtal študentov: „Tak čo, páni, viete teraz niečo viac o Najsvätejšej Trojici, než ked' sme začali?“ A poslucháči sami prišli na to, že tieto veci je zbytočné do hĺbky študovať, že tu je nevyhnutný prístup hlbokej a oddanej vieri.

Sväty otec Benedikt XVI. má vo svojom biskupskom znaku mušľu. Je to mušľa z onej legendy, ked' sv. Augustín na morskom brehu počuje slová: „Skôr ja touto mušľou prelejem nekonečné more do jamky v piesku, než ty svojím rozumom pochopíš tajomstvo trojjediného Boha.“ Mušľa v znaku má pripomínať nemožnosť, slabosť, obmedzenosť nášho poznania v oblasti Božieho tajomstva. I teológ si musí stále pripomínať, že Boha sa nemožno zmocniť ako nejakého objektu.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Veríme teda, že je jeden Boh v troch osobách. Nech nás neprekvapí, keď sa nám bude svet posmievať, že veríme takýmto 'báchorkám' - ako to zvykne s obľubou nazývať.

Nie je to tak dávno, keď istá uvedomelá učiteľka napísala v škole na tabuli takúto podivnú rovnici: $1+1+1=1$. A spýtala sa: „Deti, je to pravda?“ A deti pohotovo odpovedali, že to pravda nie je. „No vidíte“, pokračovala víťazoslávne učiteľka, „a tomu veria katolíci – Najsvätejšia Trojica je vraj jeden Boh v troch osobách!“ Avšak hned na to sa prihlásilo jedno dievča, prišlo k tabuli, zmazalo všetky znamienka „+“ a miesto nich napísalo „x“: $1x1x1x=1$. A smelo hovorí: „Tomu veria katolíci! U Boha sa nesčítava. Tam sa všetko násobí...“

Odkiaľ sa to v tom dievčati vzalo? Ona tomu totiž bezvýhradne verila. Ked' človek verí Bohu a všetkému, čo hovorí a čo nám zjavil, aj keď možno niečomu nerozumie, Boh si vždy nájde spôsob, ako nás použiť ako svoj nástroj. Ked' Boh vidí úprimnú vieru v srdci človeka, neváha mu zosielat stále nové a nové milosti potrebné pre jeho život a svedectvo, ktoré ním vydáva. A svedectvo života takejto viery je vždy účinné...

ADE:

Keby sme chceli preniknúť aký Boh je, ako v ňom prebieha vnútorný život, boli by sme oslepení - tak ako ten muž na Sahare. Zatúžme po tom, aby bol pre nás dnešný sviatok Najsvätejšej Trojice posilnením našej viery v trojosobného Boha. Otvorme si svoju myseľ a svoje srdce pre hlbokú vieru v Boha v troch osobách. Iba hlboká viera nás urobí ľudskejšími, bratskejšími a šťastnejšími.

Amen.

Jej susedia a príbuzní sa radovali s ňou
Povzbudiť k radosti z prijímania detí.²⁸

AI:

Nik z nás si nepamäta udalosti svojho narodenia - môžeme to poznať len z rozprávania iných. Náš príchod na svet iste sprevádzala radosť našich príbuzných, hlavne rodičov a súrodencov. V liturgickom kalendári slávime väčšinou sviatky svätých v deň ich smrti alebo pohrebu, lepšie povedané - narodenia pre nebo. Dnes však slávime narodenie Jána Krstiteľa svojim rodičom. Skúsme sa spoločne zamyslieť, ako chápali v dobe Jána narodenie dieťaťa a ako ho chápeme my dnes.

KE:

V evanjeliu od sv. Lukáša sme si práve vypočuli stať o narodení Jána Krstiteľa. Popri známom nezvyčajnom škandále s výberom Jánovho mena nám evanjelista predkladá správu o okolnostiach Jánovho narodenia, kde začína vetou: „*Ked' jej susedia a príbuzní počuli, že jej Pán prejavil svoje veľké milosrdenstvo, radovali sa s ňou*“ (Lk 1,58).

DI:

Predstavme si ten šok. Zachariášovi, ktorý bol podľa údajov Svätého písma už starec (Lk 1,18), a jeho manželke Alžbete - tiež v pokročilom veku, sa má narodiť syn. I keď neplodnosť v očiach židov bola veľkou hanbou, ba dokonca bola považovaná za Boží trest, predsa už títo manželia boli zmierení s tým, že nebudú mať deti. Zachariáš si vzorne plnil úlohu starozákonného kňaza a Alžbeta zrejme skôr rozmyšľala nad svojim odchodom do večnosti ako nad dieťaťom. A predsa.

²⁸ Porov.: TARAJ, P.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

Anjel zvestuje Zachariášovi: „*Tvoja manželka Alžbeta ti porodí syna a dás mu meno Ján*“ (Lk 1,13). Reakcia Zachariáša je celkom prirodzená, možno by tak zareagoval i každý z nás - neveril. Neveril, lebo sa mu zdalo nemožné, stať sa v takom veku otcom. Aby uveril a trochu popremýšľal o Božích plánoch, na deväť mesiacov onemel. Teda mu nezostávalo nič iné, len v modlitbe očakávať narodenie vytúženého potomka, i keď sa to zdalo skutočne nemožné. Pokračovanie príbehu ďalej veľmi dobre poznáme. Keď sa Mária dozvedela, že Alžbeta je v požehnanom stave, išla jej pomáhať. Ako som už spomenul, pri narodení nastal zrazu škandál ohľadom výberu mena. Prečo sa má volať Ján? Ved' nik v príbuzenstve sa tak nevolá. No Alžbeta i Zachariáš trvali na svojom, veď meno zvestoval sám anjel. Jánovo meno vyjadruje teda niečo veľmi dôležité. Znamená 'poslanie, ktoré dáva sám Boh'. Ján nebude kráčať v stopách predkov, ale je vyvolený pre Boha, má špeciálne poslanie, ktoré mal Pán v pláne už pred jeho počatím. Rodičia tak dávajú dieťaťu meno Ján a čo je podstatné, radujú sa, že im Pán preukázal milosrdenstvo. Radujú sa spolu so svojimi priateľmi a susedmi. Skončila sa potupa pre Alžbetu, je Bohom požehnaná. Môže porodiť syna, ktorého narodenie „*poteší mnohých*“ (Lk 1,14) a „*mnohých synov Izraela obráti k Pánovi, ich Bohu*“ (Lk 1,16). Ján má pred sebou veľké poslanie, je teda obrovský dôvod na radosť.

PAR:

Po 2000 rokoch musíme konštatovať, že doba sa 'trochu', ba veľmi zmenila. Kým v časoch Alžbety bolo dieťa a vôbec už počatie dieťaťa považované za požehnanie ženy a rodiny - za obrovskú radosť, dnes tento prvak hodne vymizol. Bojíme sa detí viac ako diabla a keď ich prijmeme, strachujeme sa, čo s nimi. Tak sa dostávame do situácie, keď mladí nechcú mať deti, pretože sú ešte mladí, nemajú dosť peňazí a byt, manželia v strednom veku si deti nemôžu dovoliť pretože by prišli o kariéru a keď sú starší, boja sa možného rizika počas tehotenstva a pôrodu. Výsledkom sú úmyselne bezdetné rodiny, akosi záhadne v tzv. „vyspelej kultúre Európy“ klesá populačná krivka a už nám

- ĽUBOMÍR STANČEK -

'dýchajú na krk' viacdetné rodiny prisťahovalcov z východu, ktorí nutne vyplňajú prázdne pracovné miesta prestarnutého starého kontinentu. My však spokojne zabijame deti a tvárim sa, že sme super „*pro life*“, no pritom tvoríme kultúru smrti. Problematika rodičovstva a prijímania detí je veľmi široká a dobre viem, že v tejto homílii sa ani zdaleka nemôžem dotknúť celého problému, no chcem poukázať aspoň na podstatu. Nie, nechcem moralizovať. Nechcem odsudzovať manželov, ktorí majú skúsenosť s neprijatím detí. To ja naozaj súdiť nechcem.

Avšak ako človek, ktorého posila Cirkev hlásať pravdu, hovorím rovno, že: potrat a antikoncepcia s abortívnym účinkom je vražda. Riadna vražda, vykonaná proti bezbrannému človekovi, ktorou odsudzujeme sami seba. Ved' deti sú požehnaním! Tak to chápali už v časoch Starého zákona. Prekliatím môže byť skôr nemožnosť mať deti. Čoho sa vlastne bojíme, keď dokážeme páchať také bezprávie? Myslíme, že Alžbeta so Zachariášom boli v porovnaní s nami bohatší, keď zvládli uživiť a vychovať dieťa? A Alžbeta vo svojom pokročilom veku bez problémov a bez akejkoľvek odbornej lekárskej pomoci dokázala donosiť dieťa. A bolo jej nakoniec veľkou radošou. Viem, že sa o prípadoch tehotenstva nedá rozprávať všeobecne, každé je špecifické. Viem však, že každé prijaté dieťa - o to viac postihnuté, je veľkým požehnaním pre rodinu.

Chcem zdôrazniť hlavne dva dôvody, pre ktoré sa oplatí priať dieťa:

Prvý je veľmi ľudský a prirodzený. Určite nik z nás sa neteší na starobu prežitú v štátnom sociálnom zariadení, ale v láskavom prostredí a s opaterou svojich detí, ktoré sú povinné po dobrej výchove sa postarať v starobe o svojich rodičov - ved' im vďačia za tak veľa.

Druhý dôvod je duchovný, zameraný na spoločné dobro a najvyšší cieľ. Žijeme krátko - až veľmi krátko, veríme však, že v nebi budeme žiť večne. Preto sa oplatí možno i tých párrôčkov tu na zemi utiahnuť opasok a neegoisticky sa podeliť s dobrom, ktoré vlastním, aby som sa mohol vo večnosti tešiť i s tými,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ktorí tam budú vďaka nám. A už počas života môžu byť deti veľkou radosťou a stanú sa veľkými ľuďmi, ktorých svet potrebuje.

MY:

Krásnym povzbudením pre nás môžu byť matky, ktoré dokázali veľa trpieť, možno i život položiť pre to, aby sa mohlo narodiť ich dieťa. Pochopili totiž hodnotu života.

Anna so svojím manželom sa krátko po prestahovaní do nového spoločného bytu dozvedela, že je v požehnanom stave. Prenikla ju obrovská radosť. Keď vypočítala deň narodenia a oznámila to rodine, bola dvojnásobne šťastná. Prvé kontroly u lekára prebehli v poriadku. Mnoho času manželia trávili rozhovormi o svojom dieťati, ako ho budú vychovávať a milovať. Po dvadsiatom týždni tehotenstva jej však po lekárskej prehliadke povedala lekárka: „Tažko sa také veci hovoria, ale vaše dieťa má niekoľko problémov.“ Anna hovorí: „V tej chvíli som si myslela, že spadnem zo stoličky.“ Lekárka pokračovala: „Dieťa má priveľa tekutiny v mozgu, to znamená strednú hydrocefáliu, má nedomykovosť srdcových chlopní, zvláštne jasné črevá, čo môže svedčiť o ich nedostatočnej funkčnosti, problémy s obličkami a deformované rúčky.“ Anne sa zdalo, že je to len film. Až doma si uvedomila, čo sa deje. Plakala a takmer hlavou búchala o stenu, kričiac na Boha: „Prečo? Prečo my? Prečo naše dieťa??? Za čo?...“ Na druhý deň pri vyšetrení v nemocnici sa informácie potvrdili. Lekári povedali, že dieťa má toľko vád, že nevedno, či sa vôbec dožije pôrodu. Ak áno, bude ho čakať rad rôznych operácií. Počnúc od operácie mozgu, ktorá môže bezprostredne ohrozíť jeho život, cez operáciu čriev až po operáciu srdca, ktorá je v prípade takých malých detí nesmierne ťažká. Je vraj ich úlohou odporúčať prerušenie tehotenstva. Manželia boli šokovaní. Neboli schopní okamžite sa rozhodnúť. Situácia ich prerástla a nevedeli, čo majú urobiť. Ako sa rozhodnúť? Ak dieťa bude potrebovať početné operácie a ak aj napriek tomu všetkému zomrie... Stáli pred obrovským rozhodnutím, ktoré ich zožieralo a nevedeli čo ďalej. Anna opisuje situáciu: „Bol večer. Pozajtra sme mali mať stretnutie s lekármi a museli sme povedať svoje rozhodnutie. Mlčky sme sa držali za ruky a zrazu sme sa obaja rozhodli - je to naše dieťa a narodí sa bez ohľadu na všetko. Bola to neuveriteľná chvíľa v našom živote. Z našich sŕdc spadli balvany a do nášho domu sa vrátila radosť. Prišiel čas pôrodu. Dieťa sa narodilo cisárskym rezom. Čakali sme, kedy uvidíme jeho veľkú

- ĽUBOMÍR STANČEK -

hlávku s rozľahlou hydrocefáliou. No keď nám ukázali maličké bábätko s malou, trošku ochlpenou hlávkou a ohrnutým noštekom, pocítili sme úľavu a stále sme prosili o Božie milosrdenstvo.“ Anna ďalej píše: „Nenapíšem, že náš synček je zdravý ako ryba, lebo to tak nie je, ale po mnohých vyšetreniach sa ukázalo, že naše dieťa nikdy nebude potrebovať operáciu mozgu, lebo hydrocefália nie je taká, aká sa zdala, ani operácia srdca nebude potrebná, lebo srdiečko pracuje spoľahlivo a črevá - nuž tie jasné miesta boli spôsobené plodovou vodou, ktorej sa synček napil, keď bol ešte v bruchu. Najdôležitejšie je, že sme nepodľahli a urobili sme rozhodnutie vo veľmi ťažkej situácii. Máme úžasné dieťa, Boží dar, náš najväčší poklad, bez ktorého si nedokážem predstaviť život. Teraz vieme, že Boh má veľké plány s každým z nás, ale len od nás závisí, či sa aj uskutočnia. Boh nám dáva slobodnú vôľu, no zároveň je bohatý vo svojom milosrdenstve.“

Toľko svedectvo matky, ktorá uprednostnila lásku pred sebeckým egoizmom.

ADE:

Nik z nás sa na svoje narodenie nepamätá, no jedno je isté - sme tu a naši rodičia nás prijali. Priniesli obetu a vychovali nás, za čo im patrí veľká vdaka. My máme zas povinnosť priať a vychovať naše deti. Netvrídím, že každá rodina má mať osem detí. Máme rozdielne schopnosti, sám však pochádzam z viacdetnej rodiny a môžem potvrdiť, že každý zo súrodencov by mi veľmi chýbal. Nebojme sa priať deti. Boh každým dieťaťom žehná rodinu. Vyprosujme si teda silu správne sa rozhodovať a správne chápať slobodu i zodpovednosť.

Amen.

Kristus prichádza za nami

Boh má o mňa záujem.

Nech som akýkolvek on s láskou a pokorou prichádza za mnou.²⁹

AI:

Väčšina z nás sme boli pokrstení ako malé deti. Rozhodli za nás rodičia a my sme si to ešte neuvedomovali. Vieme, čo sa v takom krste vlastne deje? Krstom sa zaraďujeme do Cirkvi a odpúšťa sa nám dedičný hriech aj všetky ostatné hriechy a tresty za ne. No keď je to tak, prečo sa potom prišiel dať pokrstiť Kristus, ktorý je bez hriechu? Takéto a podobné otázky nás môžu napadnúť pri čítaní tohto úryvku evanjelia pre dnešný deň. V Písme sa píše:

KE

Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Ján mu odporoval a hovoril: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“

Ježiš: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé“ (Mt 3,13-15).

DI:

Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Ján mu odporoval: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“

Máme pred sebou zvláštnu udalosť. Ján krstí zástupy ľudí v Jordáne. Prichádzajú k nemu tak ako obyčajní ľudia, aj farizeji a zákonníci. Jánov krst spočíval v ponorení do vody a bol znakom duchovného očistenia. Pokrstení vyznávali svoje hriechy a vnútorné túžili po očistení sa a po novom živote. A zrazu - prichádza Ježiš. ...čaká v rade s ostatnými ľuďmi, aby sa dal pokrstiť od Jána.

²⁹ Porov: VAKLUŠIAK, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 20+0.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Od Jána, ktorý bol obyčajný človek a pritom Ježiš, Ježiš bol Bohom. Aké to veľké zníženie sa a pokora od Ježiša. Boh prichádza za človekom... Boh, ktorý stvoril nebo a zem, a všetko mu právom patrí. Boh, ktorý je bez hriechu, prichádza prijať krst pokánia...

A nie je to jediný príklad zo Svätého písma, kde Boh prichádza za nami v pokore a nie v nebeskej sláve. Vo svojej sláve sa zjavuje len vyvoleným, ale v pokore všetkým. Boh sa pokoruje, keď prichádza na svet ako obyčajné dieťa, ako najchudobnejšie dieťa, ktoré sa narodí v maštali. Hoci mohol prísť ako kráľ, vyberá si práve tento spôsob. Panna Mária ho ide obetovať do chrámu, hoci on je pravým Bohom. Žije na zemi a vzrastá v múdrosti. Ako dieťa poslúcha rodičov a pomáha im. Tridsať rokov žije na zemi ako každý iný človek, mimo hriechu, kým dôjde k jeho verejnemu vystúpeniu. A práve Jánovým krstom sa začína Ježišovo verejné účinkovanie. A nakoniec si vyberá tú najpotupnejšiu smrť na kríži, aby spasil celý svet. Tu si môžeme položiť oprávnenú otázku - 'Prečo'? Ježiš si vyberá túto cestu pokory, aby sa stal blízky nám, aby nám ukázal cestu lásky, ktorou ho máme nasledovať. Cestu pre človeka nepochopiteľnú, ale pre Boha samozrejmú.

Ježiš sa prichádza dať pokrstiť a stojí medzi týmito všetkými hriešníkmi, stojí tu medzi nami z jediného dôvodu - aby všetky naše hriechy vzal na seba.

Ján spomedzi všetkých zástupov spoznáva Ježiša a ostáva začudovaný. Dokonca mu odporuje, keď hovorí: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“ Ján - prorok svätého života, ktorý ohlasuje Božie kráľovstvo, prichádza do situácie, keď sám nechápe Božie cesty. Chce odporovať, ale nakoniec sa nechá presvedčiť Ježišovými slovami: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“ Ján nestojí tvrdohlavo za svojím názorom, ale počúva Ježiša a mení svoje správanie podľa jeho slov. Celý život žil podľa Božieho hlasu a teraz, keď ho stretá tvárou v tvár, je ochotný a schopný prijať všetko, čo mu Ježiš hovorí. Má ľažkosti, pretože je len človek, no napriek týmto pochybnostiam, prijíma Božie slovo - krstí Ježiša. A až

- ĽUBOMÍR STANČEK -

po tom zaznie z neba hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“

PAR

Tak, ako pred dvetisíc rokmi Ježiš prišiel v pokore za Jánom, dať sa mu pokrstiť, tak dnes prichádza za každým z nás. Je tu prítomný, prítomný medzi nami hriešnikmi. Prichádza, aby nás obmyl od hriechu, pomohol nám v našich trápeniach, túži aby sme začali žiť nový život spolu s ním. Ježiš čaká pri dverách srdca, pokojne trpezzivo a s láskou. A môžeme sa pýtať ako Ján Krstiteľ: „**Pane ty prichádzaš za mnou? Ved ja som človek slabý a hriešny. To ja by som mal prísť za tebou. Pane ja nie som hoden.**“ Môžeme sa vyhovárať a hľadať dôvody, prečo nepustiť Ježiša do nášho srdca. Môžeme tvrdošijne obhajovať svoj názor a hovoriť, že chcem trpieť za svoje hriechy a nepotrebuju Ježišovo odpustenie. Zoberme si príklad od Jána Krstiteľa. Prijíma Ježiša, krstí ho aj keď to možno celkom dobre nechápe, počúva Boží hlas. Až potom sa otvára nebo a nastáva potvrdenie od samotného Boha - 'toto je môj milovaný Syn'.

Ježiš trpezzivo čaká pri dverách nášho srdca s náručou plnou lásky a odpustenia. Čaká a je trpezzivý a pokorný ako bol aj pred 2000 rokmi; čaká, kým mu otvoríme. Vie všetko o nás, o našich hriechoch a slabostiach, a už dávno nám odpustil. Nebojme sa a otvorme Ježišovi svoje srdce a nechajme ho pôsobiť. Až potom sa náš život zmení. Božie slovo, ktoré sa nám prihovára, je tiché, no predsa búra to, čo je staré a zlé, a stavia nové a nepochopiteľné.

MY

V dejinách máme, krásne životné príbehy o odpustení.

Ako ten, čo mal právo sa hnevať prichádza za svojím vinníkom. Prichádza, aby mu odpustil.

Ked' bol na pápeža Jána Pavla II. spáchaný atentát a ležal s ťažkým zranením v nemocnici, prvé slová, ktoré povedal po operácii, boli: „Odpúšťam tomu, kto na mňa vystrelil.“ Neskôr pápež osobne navštívil atentátnika Aliho Agču, aby sa s ním porozprával a povedal mu o svojom odpustení.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ďalšou veľkou postavou svetových dejín bol Gándhi. Bol to veľký vodca indického ľudu v boji za oslobodenie. Krátko po tom, keď jeho národ dosiahol v Anglicku samostatnosť, bol zastrelený hindustickým fanatikom. Umieral, ale ešte chcel vidieť svojho vraha, aby mu odpustil. Keď mu okolostojaci zacláňali pohľad, zodvihol ruku, dotkol sa svojej hrude a čela na znamenie, že mu odpúšťa. Všetci okolo to znamenie videli a pochopili ho.

Ako tieto dve veľké postavy svetových dejín sprítomnili svojím životom Božiu lásku tu na zemi, tak ako oni odpustili svojím vinníkom, tak aj Boh odpúšťa nám. Boh je milosrdný, trpezlivý a láskavý. Prichádza medzi nás, prichádza za každým jedným človekom osobitne a ponúka svoju lásku a odpustenie. My zraňujeme svojím hriechom jeho - Boha, a on s láskou prichádza, aby vzal naše hriechy na svoje plecia. Prichádza ku nám hriešnikom, ako keď prišiel pri Jánovom krste. Prichádza a čaká. Čaká, ako sa rozhodneme.

ADE

Tak dovoľme aj my Bohu, aby nám odpustil a potom budeme mať silu aj my odpúšťať druhým. Pozvime ho dovnútra nášho srdca a nenechajme ho stáť vonku. Ved' je to najvzácnejší host, ktorý ku nám kedy prišiel a príde. Povedzme Ježišovi, každý sám za seba vo svojom vnútri: Pane tu som, príď a premeň môj život.

Amen.

Môj život svedectva

Povzbudiť veriacich, aby sa svojím životom nebáli svedčiť o Baránkovi.

AI

Svätý otec Benedikt XVI. zvolil pre 47. svetový deň modlitieb za duchovné povolania motto: 'Svedectvo prebúdza duchovné povolania'. Ale to platí aj pre všetkých pokrstených. To je výzva pre všetkých. Aby sme svojím životom svedčili a svietili iným, že Ježiš je Boží Baránok, ktorý sníma hriechy sveta.

KE

V Evanjeliu sme počuli začiatok svedectiev, prvé svedectvo o Ježišovi Kristovi, od Jána Krstiteľa. On nazval Ježiša „...Božím Baránkom, ktorý sníma hriech sveta“ (Jn 1,29).

DI

Židia z Jeruzalema poslali k Jánovi kňazov a lévitov, aby sa ho pýtali: „Kto je to?“ On vyznal a nič nezaprel. Povedal: Ja nie som Mesiáš. „Ja som hlas volajúceho na púšti: „Vyrovnajte cestu Pánovi.“ A pýtali sa ho: „Prečo teda krstíš, keď nie si Mesiáš ani Eliáš, ani prorok?“ Ján im odpovedal: „Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“ To sa stalo v Betánii, kde Ján krstil. Keď na druhý deň Ján videl, ako k nemu prichádza Ježiš, zvolal: „Hľa Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta.“ Ján vydal svedectvo. Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi povedal: „Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočinúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým. A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“

Evanjelista Ján podobne ako Marek začína priamo svedectvom Jána Krstiteľa. Toto svedectvo, ktoré vyvrcholilo pri krste samého Ježiša, spadá asi na

- ĽUBOMÍR STANČEK -

začiatok roku 28 po Kristovi. Ján bol otvorený na pôsobenie Božieho Ducha a preto mohol rozpoznať znaky čias. Spoznal Ježiša, ako Božieho Syna a nazval ho Božím Barákom. Obraz 'Božieho Baránka', je vzatý z Izaiášovho proroctva o Božom služobníkovi (Iz 53,5-7) Píše: On bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený pre naše neprávosti, na ňom je trest pre naše blaho a jeho ranami sme uzdravení. Všetci sme blúdili ako ovce, išli sme vlastnou cestou, a Pán na neho uvalil neprávosť nás všetkých. Obetoval sa, pretože sám chcel, a neotvoril ústa, ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojím strihačom, (a neotvoril ústa). Ježiš sa obetuje ako 'baránok zmierenia'. Je to aj poukaz na veľkonočného baránka. Ján naozaj rozpoznal, kto je v skutočnosti Ježiš a vydal o ňom svedectvo. Ježiš pre to prišiel na zem, aby sa za nás obetoval a tým nás vykúpil. Ján najskôr vydal svedectvo svojim kázaním, svojim krstom na obrátenie a na koniec svojou mučeníckou smrťou. On vyznal, kto je Ježiš a načo tu prichádza, na čo prišiel na túto zem. On prišiel, aby sme mali život a mali ho hojnejšie. Boh tu neprišiel robiť len zázraky, ale on nás prišiel vykúpiť.

To bolo poslanie Jána Krstiteľa a smerovalo k tomu, aby ukázal svetu Spasiteľa, a aby povedal o ňom všetko, čo vie: „Toto je Boží Syn“. Kristus bol povolený Otcom od lona svojej Matky, aby všetkých obrátil k Bohu, aby bol svetlom národov, aby bol spásou pre všetkých... Len on je Spasiteľ, iného nie. Jeho krstom budú všetci očistení. V ňom boli všetci povolení k svätosti. Skrže neho Otec ponúka svoju milosť a svoj pokoj zosiela svetu, obohacuje všetkých, čo vzývajú jeho meno. Ježiš je trpiaci Služobník, ktorí sa mlčky nechá viesť na zabitie, a nesie hriech mnohých. Ale prečo nazval Ján Ježiša zvieracom - barákom? Lebo veľkonočný baránok je symbol vykúpenia Izraela počas prvej Veľkej noci. Krv barákov na dverách zachránila židov pred záhubou. Boh poslal svojho posla, zhuncu, ktorý pozabíjal všetko prvorodené u Egyptanov, a tí boli tak donútení prepustiť židov z otroctva. V tejto biblickej udalosti zo Starého zákona sme si mohli všimnúť, čo znamenala vtedy krv baránka. Táto krv

- ĽUBOMÍR STANČEK -

zvieraťa znamenala prepustenie len z otroctva Egypťanov, ale krv Božieho Baránka nás vyslobodzuje z beznádejného otroctva hriechu.

PAR

Aj my máme, rovnako ako Ján, ohlasovať slovom aj životom, kto je Ježiš, že On je Boh, ktorý nás prišiel zachrániť. Ako sme mali možnosť počuť, Jánova misia vrcholí. Po celú dobu jeho pôsobenia hľadali jeho prorocké oči túžobne toho, ktorý má príšť po ňom. Všetko, čo hovoril a konal, malo svoj zmysel v tom, aby nakoniec vydal svedectvo. To je poslanie, ktoré prijal od Pána. Nie je to aj pre nás vznešená úloha byť svedkom samému Bohu? Ani náš život nemá iný zmysel. Avšak nie je to len vyznamenanie, ale aj záväzok. Svojím životom, štýlom života máme svedčiť, že sme stretli Ježiša, nášho Spasiteľa a pomôžme ho spoznať celému svetu, ktorý ho tak málo pozná. Je to jednoduché – svojím každodenným 'všedným' životom vydávať svedectvo evanjelia všade tam, kde sa vyskytneme - či už v škole, v zamestnaní, v rodine, medzi priateľmi, známymi i neznámymi ľuďmi. Každý má zodpovednosť na tom mieste, na ktorom sa nachádza; lebo tam ho Boh posiela a tam ho potrebuje. Vieme, že svet, v ktorom žijeme, nie je najlepší. A tým ani nikdy neboli. Možno mu pomôcť? Áno, lebo Baránok, ktorý sníma hriechy sveta, je odpoveďou na našu mnohorakú biedu. Možno niekoho z nás napadne otázka: Ako môžem svedčiť o Bohu, keď sám som človek biedny a hriescny? Aj Ján Krstiteľ si bol vedomý svojich chýb a nedokonalostí, ale čo bolo podstatné, vždy a všade sa snažil hľadať a nachádzať Ježiša a nakoniec poukazovať na neho - hľa, už je tu, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy a slabosti všetkých nás.

„*Hľa, Boží Baránok*“ bol predstavený aj nám. On chce snať aj naše mnohé hriechy a slabosti. Svojou milosťou chce aj nás posvätiť. Mali by sme sa k nemu obrátiť celým srdcom, lebo každého z nás od lona svojej matky povolal k svätosti. Nech sa akokoľvek budeme snažiť, bez neho nikdy nenájdeme pravý pokoj a radosť. On nás pozval, aby sme toto evanjelium ukazovali aj iným, aby sme svojím životom všetkým hovorili len o ňom, aby sme denne vydávali jemu

- ĽUBOMÍR STANČEK -

svedectvo, aby sme tak aj my, každý jeden z nás, mohli byť pre druhých svetlom; aby tak druhí pri pohľade na nás a náš život, mohli povedať: on sa stretol s Kristom a vydáva svedectvo o pravom a milosrdnom Bohu.

MY:

Stretnúť sa v živote s Bohom. Je málo? Veľa? Hovorí o tom povesť.

Po dlhom spoločnom živote strávenom štúdiom a rozjímaním, traja žiaci opustili starého učiteľa a vydali sa do sveta za svojím poslaním. Po desiatich rokoch sa vrátili a navštívilo ho. Staručký mních ich usadil okolo seba. Staroba a choroba mu už nedovolili vstať. Po jednom začali rozprávať, čo zažili. „Ja“, začal prvý s ostrou pýchou, „som napísal mnoho kníh a predal som milión výtlačkov.“ „Zaplnil si svet papiermi“, povedal učiteľ. „Ja“, začal hrdo druhý, „som kázal na tisícich miestach.“ „Ty si zaplnil svet slovami“, povedal učiteľ. Potom sa ujal slova tretí: „Priniesol som ti tento vankúšik, aby si si mal kam položiť svoje boľavé nohy.“ „Ty“, usmial sa učiteľ, „ty si našiel Boha.“

Prorok Izaiáš nás povzbudzuje, keď hovorí: „To je málo, že si môj služobník...“ To je málo že si kresťan, to je málo že si uveril Kristovi. A hovorí ďalej: „Ale urobím ťa svetlom národov, aby moja spása siahala až do končín zeme!“ Si povolaný nielen byť učeníkom Kristovým nielen v tom zmysle, že si pokrstený a že môžeš praktizovať svoju vieru. Ježiš ťa chce urobiť svedkom a svetlom pre prostredie, v ktorom žiješ. A to je najvýraznejšie svedectvo žitého kresťanského života. Nedávno som počul takéto zhodnotenie života jedného človeka: „Bol to dobý človek, ale zlý kresťan.“ Ten, ktorý spoznal Ježiša, žije svoj život týmto stretnutím, život kresťana a tým poukazuje na Krista ako Božieho Baránka, ktorý sníma hriechy. Ako mám ja žiť moje svedectvo? Tak, že budem charakterný, spravodlivý, ale zároveň milosrdný, žiť celé Desatoro, nie iba tie prikázania, ktoré sa mi hodia, sú pre mňa priateľné. Vo svojom pracovnom kolektíve žijem vieru, nepridám sa ku kolegom, ktorí sa vyjadrujú hrubo a primitívne, nebudem rozprávať nízke vtipy, budem vzorným otcom pre svoje deti, vediem ich životom viery, som im prvým učiteľom viery.

ADE

- ĽUBOMÍR STANČEK -

A tak, aby sme dokázali svedčiť o živom, skutočnom a reálnom Božom Baránkovi, ktorým je Ježiš Kristus, prosme jeho samotného: Pane Ježišu Kriste, Boží Baránok, prosíme ťa, pomôž nám žiť, ako opravdivým svedkom teba - živého Boha v tomto svete. Daj nám na to každý deň odvahu, aby naša viera bola živá, hlboká a príťažlivá.

Amen.

Druhá nedeľa v období cez rok „A“

Jn 1,29-34

Svedčiť o Kristovi

Všetci sme povolaní byť svedkami Ježiša Krista.³⁰

AI:

Čo by ste urobili, keby ste sa v televízii dozvedeli, že váš známy vyhral milión? Prepli by ste program a pozerali ďalej? Určite nie! Hned by ste sa zdvihli, vzali telefón a s radosťou by ste mu to oznámili.

KE:

Aj Ján Krstiteľ v dnešnom evanjeliu odovzdáva radostnú správu, keď spoznáva pravdu o Ježišovi Kristovi a svedčí o ňom slovami: „**A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn**“ (Jn 1,34).

DI:

Čo je to svedectvo? Vo všeobecnosti by sme ho mohli definovať ako 'vypovedanie osobnej skúsenosti o niečom'. Z biblického hľadiska chápeme svedectvo ako svedectvo o Pánovi Ježišovi, o jeho kríži, zmŕtvychvstaní, o jeho moci a kráľovstve. Jednoducho o tom, kto a aký je Ježiš a tiež o tom, že sme v neho uverili, odovzdali sa mu, že ho milujeme. Svedectvom o Ježišovi je naša viera v neho a naše životy, ktoré sa ňou riadia. Evanjelium, radostná správa

---

³⁰ Porov.: FORGÁČ, P.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

o Pánovi Ježišovi, sa do sveta rozniesla vďaka ohlasovaniu apoštolov. Oni vyplnili Pánov príkaz ísť do celého sveta a hlásali evanjelium všetkému stvoreniu. (*Por. Mk 16,15*). Apoštol Pavol bol po samom Ježišovi najväčší evanjelizátor. O Pavlovi aj jeho nepriatelia hovorili, že obracia svet naruby. Jeho prítomnosť spôsobila vzbury v meste. Počas svojich apoštolských cest zasiahol veľké množstvo ľudí a priniesol im Evanjelium. Keď odchádzal, zanechal po sebe rozvinuté cirkevné spoločenstvá.

V histórii Cirkvi sa stretávame s mnohými príkladmi veľkých svedectiev, azda najsilnejším z nich sú svedectvá mučeníkov, pretože mučeníci o Kristovi nielen hovorili, ale svedčili o ňom vrcholným spôsobom, a to tak, že položili svoj život. Túžili podobať sa svojmu Pánovi úplne. A preto, keď prišlo prenasledovanie, neváhali zomrieť.

PAR:

Matka Tereza hovorila: „Evanjelizácia znamená - mať Krista v srdci a prinášať ho do sŕdc ďalších.“ Toto je našou povinnosťou. Ako kresťania sme povolaní k vydávaniu svedectva o našom dobrom Pánovi.

*Encyklika pápeža Jána Pavla II. *Redemptoris missio* hovorí, že všetci kresťania na základe krstu ako členovia Cirkvi nesú zodpovednosť za misionársku činnosť.³¹*

Takže nie len kňazi, ale všetci pokrstení, sú povolení do tejto služby. Úloha evanjelizácie je základnou povinnosťou každého kresťana. Možno si niektorí myslíte, že stačí, keď sa budeme modliť, chodiť do kostola a prijímať sviatosti. Nestačí. O našu vieru sa treba deliť aj s ľuďmi okolo nás. Je tu stále veľa ľudí, ktorí Krista nepoznajú alebo v živote ktorých je Kristus na vedľajšom mieste. Sú to ľudia, s ktorými sa možno denne stretávame, rozprávame. Títo ľudia potrebujú naše svedectvo, náš osobný príklad.

Ale hovoriť iným o Kristovi a pritom nežiť podľa Krista, je ako hádzanie hrachu o stenu. Najväčší vplyv na druhých má život neustále premieňaný Kristom. Naše životy sú akoby knihou a ostatní musia mať možnosť čítať o Kristovi z

³¹ *Redemptoris missio*, por. bod č.71

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nás. To, čo hovoríme, musí byť aj viditeľné v našom živote. Čo čítajú druhí v našich životoch, v tvojom živote? Vidno zmenu, ktorú spôsobil Boh? Keď naozaj, celým srdcom, myšľou i silou žijeme pre Pána, bude to na nás vidieť a ostatní sa nás budú pýtať na Boha. Budú hľadať príčinu našej zmeny, nášho konania, nášho správania. Náš život bude ukazovať na neho.

MY:

Nebojme sa svedčiť pred druhými o našej viere v Ježiša. Príkladom nám môže byť apoštol Filip, ktorý sa stretol s eunuchom na ceste z Jeruzalema a práve čítať proroka Izaiáša. Stať Písma, ktorú čítať, bola táto: „*Viedli ho ako ovcu na zabitie a ako baránok onenie pred tým, čo ho strihá, tak ani on neotvorí ústa. Pre jeho pokoru bol súd nad nim zrušený. A kto bude rozprávať o jeho rode? Lebo jeho život sa berie zo zeme.*“

Eunuch povedal Filipovi: „*Prosím ťa, o kom to prorok hovorí? O sebe, či o niekom inom?*“ Tu Filip otvoril ústa a počnúc týmto miestom z Písma, zvestoval mu Ježiša. Ako išli cestou, došli k akejsi vode a eunuch vravel: „*Pozri, voda! Čo prekáža, aby som sa dal pokrstiť?*“ (Filip mu povedal: „*Ak veríš z celého srdca, slobodno.*“ A on odpovedal: „*Verím, že Ježiš Kristus je Boží Syn.*“) Rozkázal zastaviť voz a obaja, Filip i eunuch, zostúpili do vody a pokrstil ho (Sk 8,32-38).

Tento Filip sa ešte pári dní predtým ustráchaný schovával v obave o svoj život, no po zoslaní Ducha Svätého už plný sily hlásal radostnú zvest a vydával svedectvo o zmŕtvychvstalom Pánovi.

A tak prosme aj my Ducha Svätého, aby nám dal odvahu hovoriť druhým o Bohu a svedčiť o ňom svojim životom v každodenných situáciách. Pretože - ak si kresťan, bol si povolaný, bol si poverený misiou od Boha!

ADE:

Keď sa dozvieme nejakú dôležitú správu, nenechávame si ju pre seba. My, ktorí veríme v Ježiša Krista, sme už túto správu dostali. A našou úlohou je, posieláť túto správu ďalej. Amen.

Prijať a vyžarovať Kristovo svetlo

Povzbudiť veriacich, aby skutočne prijali Kristovo svetlo, ktoré pretvára svet.³²

AI:

Snáď každý z nás si vie živo predstaviť pivnicu a neporiadok, ktorý v nej vládne. Staré kusy vyradeného nábytku sa miešajú s kusmi dreva či uhlia, povaļujú sa tam škatule – obaly od chladničky, práčky, mikrovlnky. Tiež dielce z bicykla, staré linoleum a do toho sa pokúšame uskladniť ešte niekoľko trúbok z lešenia... Na všetkom je prach a špina. V pivnici chýba svetlo. Okno je zadebnené a elektrina do suterénu ešte nebola zavedená. Ak sa aj snažíme urobiť poriadok, je to márne. Čoskoro rezignujeme. Bez svetla sa to nedá. Na neporiadok si zvykneme..

Až raz sa podarí otvoriť okno. Odstrániť dosky, ktorými bolo zadebnené. Jas náhle zaleje celú tú spúšť. Všetko je zrazu prehľadné, stáva sa zrejmým, čo je dobré a čo nie, čo sa môže vyhodiť a čo ešte uschovať, čo je ešte použiteľné, čo sa dá uložiť a čo treba radikálne zlikvidovať. Svetlo umožní urobiť poriadok.

KE

Evanjelista sv. Matúš na začiatku pôsobenia Pána Ježiša cituje slová proroka Izaiáša: „*Lud bývajúci vo tmách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v tmavom kraji smrti*“ (Iz 9,1; Mt 4,16).

DL:

Minulú nedeľu sme počuli, ako Ján Krstiteľ vydal svedectvo o Kristovi slovami: „*Hľa, Baránok Boží*“ (Jn 1,29) a dnes už tento Ján vo väzení ustupuje do úzadia, aby uvoľnil miesto na scéne tomu, ktorého príchod tak vytrvalo a húževnato ohlasoval.

³² Porov.: KRIŽAN, K.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula 2010.

Ježiš sa teda odobral do Galilej pohanov, prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum... Možno nás napadne otázka: Prečo práve tam? Prečo, keď sa narodil v Betleheme, žil v Nazarete, Ján Krstiteľ kázal v tej časti Jordánu, ktorá sa nachádza v Judsku... prečo sa Ježiš rozhodol začať kázať práve v Galilei? Niekto by mohol povedať: „Pretože to povedal prorok“, ale to sú spojené nádoby - Izaiáš to povedal preto, že Ježiš to potom urobil.

Zdá sa teda, akoby nás tento verš iba jednoducho a fakticky informoval o Ježišovom presune. Evanjelisti však nikdy nepíšu niečo len preto, aby informovali. A preto, keď sa zdá, že ide iba o čisto 'technickú poznámku', treba 'nastaviť antény', lebo nám určite chcú niečo povedať. Pobrežné mesto Kafarnaum bolo už v Ježišových časoch známe ako križovatka národov, kultúr, náboženstiev... Križovatka obchodných a vojenských ciest spájajúcich Egypt a Damask. Dnes by sme povedali: mesto, kde sú obchody otvorené aj v nedeľu a účasť na bohoslužbách sa pohybuje okolo niekoľko desiatín percenta. A práve tu prichádza Ježiš, aby tak na sebe vyplnil Izaiášovo proroctvo: „*Lud bývajúci vo tmách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v tmavom kraji smrti*“ (Iz 9,1). Izaiáš tieto slová adresuje Galilejčanom, ktorí boli roku 732 pred Kristom odvlečení do zajatia asýrskym kráľom Tiglatpilesarom III. Zajatci boli akoby zbavení svetla a uvrhnutí do tmy. Tým prorok ohlasuje nádejné svetlo: koniec otroctva, návrat do vlasti a jasot radosti. Sčasti sa toto proroctvo vyplnilo už vtedy, keď kráľ Kýros obsadil Babylon, vrátil židom slobodu a dovolil im vrátiť sa do Jeruzalema, ale hlavné naplnenie našlo až v osobe Ježiša Krista. Práve z tohto kraja, ktorý trpel pod Asýrčanmi, vidí Izaiáš vychádzať svetlo, Mesiáša, ktorý poláme ľažké jarmo a brvno na pleciach utláčaných a vyslobodí ich z otroctva. Tým svetlom je Ježiš Kristus, ktorý sám o sebe vyhlásil: „***Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života***“ (Jn 8,12). Veľmi pekne to vyjadril aj starec Simeon, keď pri obetovaní Pána v chráme povedal veľmi výstižné slová: „***....svetlo na osvietenie pohanov a***

- ĽUBOMÍR STANČEK -

slávu Izraela, tvojho ľudu“ (Lk 2,32). Ježiš Kristus je tým svetlom, ktoré osvecuje pohanov a on je aj slávou tých, ktorí uveria v neho.

PAR:

Skúsme si predstaviť situáciu, že si vykračujeme zamyslení po ulici a zrazu nás osloví nejaký novinár s jedinou anketovou otázkou: „Kto alebo čo je pre vás svetlom vášho života?“ Ako by sme reagovali? Určite mnohí z nás by pohotovo odpovedali v tomto zmysle: „...tým svetlom či slnkom môjho života je jednoznačne môj Ferko, Jožko, Janko či moja Anička, Zuzka, Filoménka...“ Iní by spomenuli svojich rodičov, rodičia zas deti, niekto by možno povedal, že jeho psíček, ďalší by zas spomenul nejakého kňaza či psychológa, ktorí významne ovplyvnili ich životy... Ale bolo by zaujímavé sledovať, koľkí z týchto ľudí by za svetlo svojho života považovali Krista...?

Čo máme robiť, aby sa Kristus mohol stať skutočným svetlom a oporou nášho života? Čo všetko je potrebné k tomu, aby aj v často temnom kraji našich sŕdc mohlo toto svetlo zažiariť? Vychádzajúc zo slov proroka Izaiáša, ktoré sme mali možnosť počuť v dnešnom prvom čítaní, ako aj v evanjeliu: „**Lud bývajúci vo tmách uvidel veľké svetlo**“, môžeme vybadať, že v prvom rade je potrebné toto svetlo najprv uvidieť. Až keď toto svetlo zbadáme, vtedy ho budeme môcť prijať. Čo to pre nás znamená? Kristus je všade vôkol nás a v nás, len my si ho častokrát nevšímame a prehliadame ho. Kristus, jasné a žiariace Svetlo, sa totiž nikdy nikomu nevnucuje - každý z nás má slobodnú vôľu ho prijať alebo ho jednoducho nechať prejsť okolo nás. Recept na to, ako to máme v praxi robiť, nám dáva on sám hned v prvých slovách, ktoré začal v Galilei pohanov hlásať: „**Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.**“

A to je tá cesta pre každého z nás - prijať ponuku Kristovej odpúšťajúcej lásky a cez sviatosť pokánia umožniť, aby aj v najtmavších zákutiach nášho srdca mohlo opäť zažiariť jasné a žiarivé svetlo. Milosť posväčujúca, ktorú pri svätej spovedi získame nás uschopňuje k tomu, čo hovorí prorok Izaiáš v pokračovaní svojho proroctva: „**Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v tmavom kraji**

- ĽUBOMÍR STANČEK -

smrti“. To svetlo - sám Kristus zažiari v nás a skrže nás aj do celého šíreho sveta. A aké sú účinky žiarenia? Tie už pozná každý z nás, lebo sa vždy dostavia po dobre vykonanej svätej spovedi. Preto je dôležité, aby sme k sviatosti zmierenia pristupovali pravidelne, pretože ak človek žije dlho v tme, ľahko sa môže stať, že zablúdi. Bez svetla Kristovej milosti totiž nedokážeme vidieť v správnom svetle svoj život...

Pán Boh teda nie je vzdialený na milie, aj keď sa modlíme, že býva v neprístupnom svetle, on je nám bližšie, než sme sami sebe - záleží len na nás, nakoľko my dovolíme, aby prenikla milosť tohto svetla do nášho vnútra.

MY:

My kresťania sme synmi a dcérmi svetla. Najkrajšieho, najjasnejšieho, najvznešenejšieho svetla, ktorým je Ježiš Kristus. Kiež by sme si to dnes radostne uvedomili.

Nemecký duchovný spisovateľ Otto Baur v jednej zo svojich kníh spomína, že sa so skupinou mladých horolezcov vybral do švajčiarskych Álp. Boli náležite pripravení a vystrojení k výstupu na vysoký horský štít. Po niekoľkých hodinách výstupu zrazu sa dovalili na nich strašné čierne mraky blížiacej sa búrky. Zahalila ich taká tma, že očami nedovideli na vlastnú ruku. Vtedy ich vodca z celej sily zakričal: „Všetci zostaňte okamžite stáť na svojom mieste. Nepohnite sa z miesta ani o krok ďalej!“ To preto im tak rozkázal, lebo každý krok v tme mohol znamenať pád do pripasti a smrť. A spisovateľ píše: „V tých chvíľach, keď som nehybne musel stáť na jednom mieste, uvedomil som si, aký veľký význam má pre môj život veľké svetlo Ježiša Krista a vtedy som si zamiloval celým srdcom jeho svetlo a modlil som sa, aby ma on vždy uchránil pred pádom do pripasti.“

Zamilujme si aj my dnes, viac než doteraz, Ježišove svetlo. S ním sa nemusíme báť výstupu ani na tie najvyššie a najťažšie štity našich každodenných starostí či problémov, pretože s jeho svetlom vždy budeme vedieť, čo máme

- ĽUBOMÍR STANČEK -

robiť, keď prídu čierne mraky pokušení a hriechov. Lebo ako píše svätý Cyprián: „Pre deti svetla je aj v temnej noci deň“. A naozaj, jeho svetlo nás uchráni pred pádom do duchovnej prieplasti smrti..

Ked' sa pápežský kazateľ Raniero Cantalamessa v jednej zo svojich meditácií zamýšľal nad významom svetla v živote kresťana, povedal aj tieto slová: "Čo majú hodinové ručičky, malý fosforeskujúci ruženec a viera spoločné? Odpoveď: schopnosť žiariť v tmách. Práve tak, ako fyzikálne fosforekovanie predmetov môže zoslabnúť, ale znova sa zintenzívni, keď sa predmet vystaví slnku, tak aj veriaci môže znova obnoviť svoje duchovné vyžarование, keď sa vystaví svetlu Kristovej tváre. Táto tvár je iste ľudská, ale predovšetkým je božská."

Aj my máme byť svetlom tým, že budeme v sebe odrážať Kristovo svetlo. Pán Ježiš sám hovorí: „**Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach**“ (Mt 5,16).

A tak, prosím vás, usilujme sa aj my o dôverné spoločenstvo s Kristom, aby sme tak s ním a skrze neho mohli pretvárať seba samých i celý svet navôkol, aby tak aj vďaka nám, a našej ochotnej spolupráci s ním, mohlo svetlo zažiariť tým, čo stále sedia v tmavom kraji smrti.

ADE:

Aj náš život neraz pripomína pivnicu bez svetla. Pivnicu, v ktorej vládne neporiadok. Potrebujeme vpustiť do nášho žitia svetlo, aby sa náš život i život okolo nás, mohol stávať krajším a priezračnejším. Ked' vpusťime svetlo dovnútra, uvidíme veci, ktoré sme nevideli, porozumieme, čo je na nič, čo treba vyhodiť a naopak, čo je ešte použiteľné. Spolu s nedávno blahoslaveným kardinálom Newmanom sa modlime: „Nech každý, s kým sa stretnem, pocíti tvoju prítomnosť vo mne.“

Amen.

Ježišove blahoslavenstvá

Poukázať na to, že len Ježiš nám môže darovať pravé šťastie.³³

AI:

Predstavme si, že spisovateľ chcel napísať úvahu na tému šťastie. Hľadal si k tomu materiály v rôznych vedeckých prácach. Opýtal sa aj svojho niekoľkoročného syna, čo si myslí o šťastí. Ten sa najprv zamyslel a potom úprimne povedal, čo mu prvé prišlo na um. Vyslovil svoju myšlienku takto: „Ocko, vždy viem, ked' som nešťastný, ale ako mám poznáť, či som šťastný?“ Ste šťastní? Chcete byť šťastní? Poviete si: čo je to za otázka? Ved' kto z nás by nechcel byť šťastný? Ale, čo je skutočné šťastie?

KE:

V dnešnom Božom slove Pán Ježiš dáva návod na šťastie, ponuku - ako byť šťastným, ked' nám hovorí: ***Blahoslavení ste. Blahoslavení vy, ktorí ste chudobní v duchu, čistého srdca, milosrdní ... (Mt 5,3.8).***

DI:

Blahoslavenstvá sú stredobodom Ježišovho učenia. Je to akoby osem stupňov, na ceste ku šťastiu. V Starom zákone sa tento termín používal vtedy, keď sa inému želal pokoj, požehnanie a šťastie. V Novom zákone tento výraz znamená 'blažený, šťastný'. Ježiš tento výraz, toto želanie používal častejšie: blahoslavení tí, čo nevideli a uverili; blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho; blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. Všetky blahoslavenstvá sú paradoxnými prisľúbeniami, ktoré udržiavajú nádej v utrpeniach a zároveň zvestujú požehnanie a odmenu. Blahoslavenstvá odpovedajú tiež na vrodenú túžbu po šťastí. Boh ju vtlačil do srdca človeka, aby nás tak bližšie pritiahol k sebe. Pekne to vyjadril sv. Augustín: „Zaiste všetci chceme žiť šťastne a v ľudskom pokolení niet nikoho, kto by nesúhlasil s týmto tvrdením ešte skôr,

³³ Porov.: MAJERNÍK, R.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ako by bolo jasne vyslovené.“ Blahoslavení sme my všetci. Toto želanie a zároveň výzvu, Ježiš adresuje každému. Ježiš si teda praje, aby každý z nás bol šťastný. Šťastie si však nemôžeme privodiť my sami, nepríde k nám len-tak náhodou, ani nám nespadne do lona. Blahoslavenstvá - blaženosť, ktorú nám Ježiš predstavil, sú prísľubom, ale aj požiadavkou. Ježiš nám slúbuje šťastie, ale zároveň úprimne a otvorene hovorí, za 'akých podmienok' ho môžeme získať. Avšak to, čo nám Ježiš hovorí o šťastí, sa nám určite nijako veľmi nepozdáva.

Blaženosť, ktorú nám slúbuje, presahuje naše chápanie a rozum. Jeho ponuka šťastia v chudobe, plači, prenasledovaní, určite neznie pre nikoho z nás príjemne a lákavo. Dnes sa nám ponúka úplne iné šťastie, z reklám, televízie či internetu. Veľmi rýchlo a radi veríme tomu, že ak sa obklopíme bohatstvom, nebudem mať už nijaké problémy a starosti v živote, alebo, že sa nikdy nestretnem s bolesťou. Každý z nás si predsa uvedomuje, že takýto život nie je možný, ba ani reálny. A z vlastnej skúsenosti každý z nás vie, že sa nedá vyhnúť starostiam či bolesti v našom živote. No na druhej strane si úprimne priznajme, že niekde v kútku srdca, každý z nás túži po živote, kde by nás už neťažila bolesť, kde by sme nemali žiadne starosti. Táto túžba po šťastí je oprávnená a správna, lebo každý z nás, či si to už priznáme alebo nie, túži po nebi, mieste kde budeme večne šťastní, blažení.

V dnešnom evanjeliu nám Pán predstavuje vlastnosti a postoje, ktoré sa dnes nenosia, no napriek tomu nás vedú po ceste šťastia. Tých, ktorých stavia na obdiv, patria v súčasnosti skôr na perifériu. Dnes chce byť každý úspešný, populárny, slávny a obdivovaný. Ježiš stavia svoje blahoslavenstvá oproti mienke sveta.

PAR:

Ako je to s nami, bratia a sestry? Netúžime aj my len po tom, aby sme boli úspešní, populárni a slávni? Za akú cenu to však môžeme dosiahnuť?

John Henry Newman mentalitu dneška vyjadril veľmi výstižne: „Všetci sa skláňajú pred bohatstvom. Veľké množstvo ľudí mu inštinktívne vzdáva poctu. Šťastie

- ĽUBOMÍR STANČEK -

merajú bohatstvom a bohatstvom merajú aj úctyhodnosť. Je to hold, ktorý vyplýva z presvedčenia, že bohatstvom možno dosiahnuť všetko. Bohatstvo je jednou z modiel našich čias a druhou je popularita.“

Kristus hovorí veľmi jasne, kedy môžeme dosiahnuť šťastie, blaženosť. Otvorme mu srdce a prijmime jeho posolstvo blahoslavenstiev, ktoré nám ponúka. Ved' Ježiš nám ich nedal preto, aby sme sa trápili či sužovali, ale preto, aby nás nasmeroval na cestu šťastia, na ktorej nás bude sprevádzať a pomáhať nám. Blahoslavení ste, ak sa snažíte prijať a žiť to, čo vám vravím, hovorí Ježiš. To je šťastie - blaženosť, ktorú nám Kristus ponúka. Určite nie je ľahké ju prijať. Dnes sa nás mnohí poskúšajú presvedčiť, že objavili šťastie, ale je na nás, či im uveríme. Blaženosť nedosiahneme tým, že si všetko dovolíme, že sa nám splní všetko, čo si prajeme a my preto nebudeme musieť nič urobiť. Ježišova cesta k šťastiu je náročná a kladie na nás svoje nároky. Ak Ježiš hovorí o chudobe, nechce od nás, aby sme mali ekonomicke či sociálne problémy, aby sme žili v krajnej chudobe. Hmotné dobrá sú potrebné pre náš život. Ježiš nám však pripomína, že všetko čo máme a vlastníme, je jeho darom. Tu musíme v pokore prijať skutočnosť, že sme na Bohu závislí a dôverovať mu. Ježiš nás učí, že pravé šťastie nie je v bohatstve či blahobute, ani v ľudskej sláve či moci, ani v nijakom ľudskom výtvore ako je veda, technika, umenie, ale jedine v Bohu - prameni každého šťastia a lásky. Napokon priznajme si, byť blahoslaveným, šťastným, znamená byť svätým, podľa návodu ktorý nám dal Kristus.

MY:

Pevne sa pridŕžajme tohto návodu. Ved', kto z nás by nechcel byť šťastný? Často máme šťastie na dosah, blízko seba a my nemáme záujem, nestojíme oň. Skutočné šťastie spočíva v tom, že sa budeme tešiť z každej maličkosti, ved' šťastie je mozaika skladajúca sa z drobných radostí.

Pekne nám to vykresľuje nasledujúci príbeh: Raz sa rybár vrátil z lovu, sadol si na breh mora a pozeral sa do diaľky. Vtom ho oslovil dotieravý turista.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

„Prečo si nevezmeš pôžičku? Mohol by si si kúpiť motorovú loď a aj tvoj úlovok by bol dvakrát väčší. Ten by ti priniesol peniaze na poriadnu rybársku loď a pomocníka. Mohol by si ísť dvakrát denne na lov - to by bol už štvornásobný zárobok. Potom by nasledovali ďalšie motorové člny, posádka, stánky na trhu, rybárska reštaurácia, továreň na konzervy...“ turista hovoril ako v extáze. „A potom?“ prerušil ho rybár. „Potom nebudeš musieť vôbec nič robiť. Budeš celý deň sedieť a šťastný meditovať pri mori.“ Rybár sa usmial a odvetil: „Ved’ to robím aj teraz.“

Nesnívajme o šťastí, ktoré nám môže priniesť bohatstvo, kariéra či úspech, ako turista z príbehu. Pravé šťastie môžeme objavovať každý deň, stačí len, keď máme otvorené dvere svojho srdca, aby sa nás mohol dotknúť Boh svojou láskou a milosťou. Preto otvorme svoje srdce Ježišovi a prijmime to, čo nám dnes, teraz tu ponúka. Nie je to lacná ponuka, ale milosť, Jeho recept ako sa stať šťastným. Napriek tomu, že blahoslavenstvá kladú na nás svoje nároky, tak len v tomto zriekaní a námahe zakúsime pravé šťastie, ktoré trvá a nepominie. A to vždy vtedy, keď sa dokážeme podeliť s tým, čo máme, keď dokážeme pomôcť, či povzbudiť, keď ostane naše srdce čisté a milosrdné, ak sa dokážeme porozprávať s tým, kto nám je nemilý, nesympatický. Ježiš je tu a túži naplniť naše srdcia pokojom a šťastím, a je isté, že nás nenechá odísť s prázdnymi rukami.

ADE:

Chceme byť šťastní? Myslím si, že každý z nás. Ak prijmeme Ježišov návod, zakúsime pravé a nefalšované šťastie, budeme blahoslavení. Usilujme sa posilňovaní milosťou Ducha Svätého kráčať po tejto ceste blahoslavenstiev našimi každodennými skutkami.

Amen.

Svetlo sveta

Som svetlom v živote iných?³⁴

AI:

Určite poznáte situáciu, keď vypadne elektrina. Nie preto, že zdražela, ale preto, že nastala nejaká porucha. Nič príjemné. Hlavne, keď už bola noc. Keď som bol malý, tak pre mňa takýto výpadok znamenal škrt cez rozpočet - potreboval som sa učiť na písomku, alebo napísať úlohy a zrazu: tma. Čo sme vtedy robili? Hľadali sme sviečky, alebo baterky. Hocičo, čo by mohlo byť zdrojom svetla. V takejto situácii si uvedomíme, aké dôležité je svetlo v našom živote. Tu vidíme, ako veľmi ho potrebujeme - pre prácu i pre každodenný život. Rovnako je to aj v duchovnom živote. I na ceste k Bohu si potrebujeme posvietiť. A o tom, čo je pre nás týmto svetlom a ako nás vedie k Bohu si teraz povieme.

KE:

Zamýšľali ste sa už niekedy nad tým, čo od nás Pán chce? Povedali by ste: „Pán si praje, aby sme dodržiavali prikázania.“ To je správne. A ako by sme to mohli vyjadriť vo forme želania? V dnešnom evanjeliu sám Ježiš vyslovuje takéto želanie: „*Nech tak svieti vaše svetlo pred ľudmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach*“ (Mt 5,16).

DL:

Je to, čo nám Boh želá, pre nás potrebné? Pozrime sa na to takto: Čo všetko potrebujem pre život? Musím dýchať, musím piť, musím jest. Tak do seba dostaneme látky potrebné pre život. A rovnako, ako potrebujem jedlo pre zachovanie pozemského života, tak potrebujem Boha pre zachovanie večného života.

³⁴ Porov.: MALEC, V.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula 2010.

Teraz vám však položím provokujúcu otázku. Jedli ste už jedlo, ktoré nebolo osolené? Také jedlo by nám asi moc nechutilo. Ale je i také - jedlo bez chuti, dôležité pre prežitie? Áno, je. Ale nie je to ono. Niečo nám chýba. Cítime, že tam má niečo byť a nie je to tam.

To isté platí i v duchovnom živote. Človek spozná kresťanstvo a povie si: „Dodržiavať prikázania, konáť skutky pokánia, postiť sa... to nie je veľmi príjemné“.

My vieme, že to nie je ľahké. Ale taktiež vieme, že to má zmysel, že je to pre nás potrebné ako jedlo. Robí nás to lepšími ľuďmi. A odmena v nebi - večné a nekonečné šťastie - to stojí za to. Preto, ako soľ urobí jedlo príťažlivé pre nás, tak my máme byť tí, čo ľudí pritiahu k Bohu.

Ako ukázať, že ide o viac ako o zapieranie sa? Našim životom! Náš život - naše každodenné konanie, skutky, slová, myšlienky - to má byť tým svetlom, ktoré ľuďom ukáže, kde je pravda a čo je skutočné.

Prvým takým svetlom je sám Ježiš. On je „*Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet*“ (Jn 1,9). „*A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali.*“ (Jn 1,5). Sám o sebe hovorí: „*Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života*“ (Jn 8,12). My za ním ideme – preto budeme mať SVETLO ŽIVOTA. A keď ho prijmeme, je našou povinnosťou: svietiť. Načo by bola lampa, keď by sme ju zažali a potom schovali pod posteľ? Účel lampy je svietiť, aby sme sa mohli v noci pohybovať po dome. Preto i náš účel je svietiť, aby sme ľudí tohto sveta viedli do domu nášho nebeského Otca.

Pýtame sa, čo znamená, byť svetlom? V dnešnom prvom čítaní na to odpovedá prorok Izaiáš. Kedy zažiari moje svetlo? „*...ked’ lámeš chudobným svoj chlieb, potulných bedárov zavedies do domu, ak vidíš nahého, zaodeješ ho a pred svojím telom sa neskryvaš...*“ (Iz 58,7). Nepripomína nám to niečo? Pomôžem: Na konci vekov príde Pán a spasí nás. Povie, že preto: „*Lebo som bol hladný a dali ste mi jest; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný*

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne“ (Mt 25,35-6). Áno, uhádli ste - sú to skutky milosrdenstva. Oni kresťanov odlišujú od ostatných ľudí. Tieto skutky ich nútia zamýšľať sa a pýtať sa: „Prečo tí kresťania tak konajú?“

A tak postupne môžu pochopiť pravdu. A tak sa my staneme soľou, ktorá dochutí množstvo milostí, ktoré nám Pán ponúka...

PAR:

Pozrime sa do svojho vnútra. Sme my tou soľou, ktorú svet potrebuje? Vieme pomôcť druhému a nič za to nečakať? Alebo sa riadime heslom: aké požičaj, také vráť! Nezáleží na tom, čo ste konali doteraz. Teraz je čas rozhodnúť sa a zmeniť život ľuďom okolo seba. Sme v chráme Božom. Je to najlepšie miesto na modlitbu. Prosme Pána, aby nám otvoril oči pre potreby bližných a dal nám silu pomôcť im. Modlime sa za našich blízkych a drahých, potom pridajme modlitby i za ostatných ľudí. A môžeme vari odmietať pomoc ľuďom, za ktorých prosíme? Ked' túžim, aby bol niekto šťastný, neurobím azda všetko preto, aby som túto túžbu naplnil?

Vieme, že iné je hovoriť a iné je konať, ale nič za to nedáme, ak to skúsime. Modlite sa – proste o svetlo vo vašom živote. Dávajte ho iným. Ked' budeš vonku a uvidíš, že niekto potrebuje pomoc, spomeň si na tvoju modlitbu. Rozpamäтай sa, ako si vrúcne prosil o dar pomôcť. A tu máš zrazu príležitosť, tak ju využi. Poznáte pocit – ked' človek niekomu pomôže? Je to príjemné. Máme dôvod byť hrdý. A nielen to. Potom si i tí, ktorým sme pomohli, povedia: „Byť kresťanom - to stojí za to!“

To znamená: byť svetlom. Svetlo sa má šíriť. Preto vás vyzývam - budťe nosiči svetla. Prinášajte radosť a nádej.

MY:

Vidíme, aké dôležité je konať skutky milosrdenstva. A to nie len pre iných, ale i pre nás samých! O životnej dôležitosti takýchto skutkov rozpráva i jedna stará legenda 'O rabínovi a žobrákovi':

Istý pobožný rabín putoval po púšti. Viedol za sebou troch oslov naložených chlebom a ovocím. Unavený teplom ledva sa vliekol. Zrazu mu stal do cesty vychudnutý a vredmi pokrytý žobrák a prosil ho o jedlo. Rabín nikdy predtým neodmietol nijakého žobráka, ale páľava dňa ho tak unavila, že neochotne zamrmlal: „Počkaj, nájdem ti niečo!“ A s hundraním začal pomaličky prehľadávať koše. Ako tak bezmyšlienkovite obchytáva koše, začul zrazu tichý a zúfalý výkrik. Obzrel sa a uvidel, ako žobrák spadol na zem. Teraz už rýchlo robil všetko možné, aby ho vzkriesil. Žiaľ, žobrákovi už život nevrátil.

Vtedy rabín zvolal k nebu: „Pane sveta! Pre moje lenivé správanie zahynul človek. Uľav môjmu trápeniu a potrestaj ma! Nech mi ochrnú nohy, ktoré sa neponáhľali pomôcť chudákovi! Nech mi uschnú moje ruky, ktoré lenivo vykonávali svoju službu! Nech oslepnú oči, ktoré ľahostajne pozerali na chudobu blízneho človeka! Nech je moje telo vydané napospas chorobám! Pane sveta, trestaj ma v tomto živote na tele, aby si ma nemusel trestať v budúcom živote na duši!“

Od toho dňa ochrnuli jeho nohy, uschlí mu ruky, oslepli oči, celé telo sa stalo jedným veľkým vredom. Rabín napriek tomu nezúfal, lebo vedel, že je to znak Božej lásky a odpustenia.

Toto všetko kladie pred nás otázku: Prečo bol ten rabín ochotný radšej ostať úplne zmrzačený do konca života, akoby mal žiť s tým, že neboli ochotní pomôcť blížnemu? A to on ešte išiel ku košom pozrieť, či má nejaké jedlo. Čo by urobil, keby vtedy tomu žobrákovi povedal: „Zmizni, nič pre teba nemám?“ Múdry rabín pochopil, čo znamená byť svetlom pre niekoho. Život toho žobráka závisel od neho. To je akoby sme chodili v absolvítnej tme. Kedykoľvek môžem do niečoho naraziť, môžem na niečo stupiť. Nevieme kto, alebo čo je okolo nás a ani netušíme kam ideme. Bez svetla nepoznáme krásu sveta a ani dobro v srdciach ľudí. Vo tme nám ostane len strach, samota a zúfalstvo. To je smrť. Predstavme si však, že sa v tejto tme objaví svetlo. Nemusí to byť nič

- ĽUBOMÍR STANČEK -

veľké, ani svetoborné - stačí čosi ako horiaca zápalka alebo sviečka. A sme v bezpečí. Vidíme na cestu, vidíme okolo seba. Môžem nájsť nebezpečenstvá a prekážky, ktoré na nás číhajú. A nielen to, nájdeme ľudí. Takých ako sme my. Blúdiacich ľudí. Ich život bude tiež závisieť od nás. A za ich život sa my budeme zodpovedať.

Kde nás Pán postaví pri poslednom súde: medzi tých, čo pomáhali, alebo medzi tých, čo odmietli. Ak sme niekedy zanedbali pomoc blížnemu, nemusíme na seba zvolávať všetky choroby sveta - radšej prosme Pána o milosť a odpustenie a hlavne: vyprosme si silu a otvorené oči, aby sme skutky milosrdenstva nezanedbávali, ale poctivo ich konali. Ježiš je svetlom, ktoré nás vedie k otcovi. Šírme toto svetlo.

ADE:

Ako začať? Povieme si, už sme začali. Len tým, že ste tu, vydávame svedectvo o svojej viere. Druhý krok je, že tu sa budeme modliť a prosiť za ľudí, ktorí tápu v temnotách. Prijmem Eucharistiu – samotného Pána, ktorý v nás bude žiariť. A ten zvyšok? To už je na nás. Pomáhajme si navzájom. A ak niekto z nás je v stave hriechu, čiže je: akoby mu vypadla elektrina - bez svetla, na to neexistuje nič ľahšie: na to máme sviatosť zmierenia. Nebojte sa pristúpiť k tejto sviatosti. Nebojte sa podľa toho i žiť a konať. Nech vám v tom pomáha náš Pán!

Amen.

Spravodlivosť

Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ...

AI:

Moderátor sa raz v interview pýtal istého gynekológa: „Nemyslite si, že ak vykonávate potrat, zabíjate ľudský život?“ On mu odpovedal: „Ale, ved' my nerobíme nič protizákonné.“

KE

V dnešnom evanjeliu sme počuli, ako Ježiš hovorí : „**Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva**“(Mt, 5.20).

DI:

Možno dnes nemáme farizejov a zákonníkov, ale aj tak sú jednotlivci, skupiny a aj samotná spoločnosť, ktorá sa vyjadruje k tomu, čo je správne alebo nesprávne, dobré, zlé, morálne, legálne atď. Vidíme napríklad, že dnešný zákon nemá problém s potratom. Je to legálne. A mohli by sme si aj my povedať, ved' ak to je legálne, tak to je OK. Ale tu nám Ježiš hovorí: „**Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia...**“ Aká väčšia? Aká je to spravodlivosť, o ktorej Ježiš hovorí? Istotne nehovorí len o tom, čo nie je protizákonné, ak myslíme verejné zákony. Ale on hovorí o spravodlivosti, ktorú prišiel on sám zjavíť, o spravodlivosti, ktorá je v ňom. Ako aj Pavol o ňom hovorí: teraz sa zjavila Božia spravodlivosť bez zákona a dosvedčujú ju Zákon i Proroci: Božia spravodlivosť skrže vieru v Ježiša Krista pre všetkých, čo veria (*Por. Rim 3,21-22*). On je ten kľúč, ten vzor spravodlivosti. Ježiš v dnešnom Božom slove hovorí: „Počuli ste, že otcom bolo povedané: „Nezabiješ!“ No ja vám hovorím: „Počuli ste, že bolo povedané: „Nescudzoložíš!“ „Ďalej bolo povedané: „Kto prepustí svoju manželku, nech jej dá prieplustný list!“ No ja vám hovorím: „On sám je kritériom spravodlivosti.“ A on tu nerozpráva len o nejakom otrockom dodržiavaní prikázaní. Ako

- ĽUBOMÍR STANČEK -

farizeji, ktorí si mysleli, že budú ospravedlnení preto, že sa postia dva razy do týždňa a dávajú desiatky zo všetkého, z čoho mali dávať. Ježiš hovorí o spravodlivosti skrze vieru v neho, pre všetkých, čo veria.

PAR:

Aj máme prichádzať k spravodlivosti skrze vieru v neho. Lebo veriaci je totiž onen 'spravodlivý', ktorý kráča po božích cestách. Viera je totiž kráčaním s Kristom, v ktorom je naplnenie Zákona. Veriaci žije z Božej spravodlivosti a nasleduje Krista. To nie je bezduché dodržiavanie predpisov a nariadení. Je to kráčanie po Božích cestách k Bohu, ktorého milujem, pretože ho milujem. Sv. Augustín povedal: „Miluj a rob, čo chceš“ Lebo kto miluje, nebude ubližovať, nebude škodiť. Ale so všetkou zodpovednosťou bude hľadať vždy to najlepšie pre daný vzťah lásky. Nie to najjednoduchšie, najlacnejšie, najsebeckejšie riešenie. A to je tá viera, to kráčanie po božích cestách, o ktorom hovorí Ježiš. Túto spravodlivosť prišiel sám v sebe zjaviť. Spravodlivosť vo veriacich ľudoch spôsobuje, že sa nedokážu uspokojiť s existujúcou skutočnosťou a neudúšajú v sebe nepokoj srdca, ktorý človeka vedie k tomu, čo je väčsie, aby sa vo svojom vnútri vydal na cestu - podobne ako mudrci z východu hľadajúci Ježiša, hviezdu, ktorá ukazuje cestu k pravde, k láske, k Bohu. Sú to ľudia s vnútornou citlivosťou, čo ich robí schopnými počuť a vidieť jemné znamenia, ktoré Boh zosiela na tento svet, a tak lámu diktatúru zvykov.

MY:

Kto by pritom nepomyslel na pokorných svätcov, v ktorých sa Starý zákon otvára pre Nový a premieňa sa naň? Na Zachariáša a Alžbetu, na Máriu a Jozefa, na Simeona a Annu, z ktorých každý svojim spôsobom s vnútornou bdelosťou čaká na spásu Izraela a svojou pokornou zbožnosťou, trpezlivosťou svojho očakávania a túžob „pripravujú cestu Pánovi“. A k tomu sme povolení aj my. Uprostred svojej práce a každodenného života si zachovať otvorenosť srdca, ktoré nám umožní začuť volanie Väčšieho. Aby sme stále boli citliví na Boží hlas v nás, ktorý nám stále našepkáva, ako sa máme zachovať. Aby sme sa

- ĽUBOMÍR STANČEK -

neporovnávali s druhými, ale aby Ježiš bol náš vzor. Lebo jemu nemusí stačiť to, čo stačí tomuto svetu. Naša spravodlivosť má byť väčšia ako spravodlivosť lekára, ktorý vykoná potrat, lebo 'nerobí nič protizákonné'. Väčšia ako spravodlivosť ľudí, pre ktorých kritérium krádeže je to, či ich chytia. Každý deň sa máme pri rozhodovaní pýtať, čo by urobil Ježiš, nie čo robia všetci. No na to, aby sme mohli počuť Jeho hlas, poznávajme jeho slovo v Biblia.

Počúvajme ho v osobnej modlitbe. Možno nás dnes Ježiš pozýva, aby sme ráno, večer aspoň desať minút kľačali pri ňom pod krížom. Aby sme denne prečítali v rodine aspoň jeden odstavec z evanjelia. A možno ďalšie veci. Počúvajme jeho hlas, aby sme mohli kráčať vo viere v neho, a tak našli spravodlivosť väčšiu, ako je spravodlivosť farizejov a zákonníkov.

ADE:

V Božom slóve sa píše: „Spravodlivý bude žiť z viery.“ Bol som mladík, teraz som starec, a nevidel som spravodlivého, že by bol opustený, ani jeho deti žobrať o chlieb. Pretože sa ustavične zlútúva a požičiava, na jeho potomstve požehnanie spočinie. Oplatí sa žiť s Bohom. Lebo Boh nedovolí, aby bol spravodlivý zmietaný.

Amen.

Svätosť – povolanie každého kresťana

Ježiš nás pozýva na cestu dokonalej lásky k Bohu a blížnemu,
ktorá sa volá svätosť.³⁵

AI:

Ked' sme boli ešte malé deti, mali za sebou skúsenosť prvých krokov a rodičia chceli, aby sme niekde prešli, napríklad z kuchyne do detskej izby, samy najprv išli do detskej a potom na nás zavolali: „Pod' ku mne!“ A my sme s radosťou vykročili ku ockovi alebo mamke, lebo sme ich milovali a mali istotu, že cesta ku nim bude úplne bezpečná.

KE:

Dnešné Božie slovo nám predkladá podobnú situáciu. V prvom čítaní Boh volá k sebe skrze Mojžiša svoj vyvolený národ Izrael a hovorí im: „**Budťe svätí, lebo ja, Pán, váš Boh, som svätý**“ (Lv 19,2). A v evanjeliu skrze svojho Syna, Ježiša Krista, volá k sebe jeho učeníkov slovami: „**Budťe dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec**“ (Mt 5,48). Dnes Boh Otec, nás - roztratené ovečky, chce priviesť na jedinú cestu, ktorá vedie k nemu a ňou je svätosť.

DI:

Sväty Pavol členov prvých kresťanských komunit, ktorým adresuje svoje listy, nazýva a oslovuje ako „**svätí**“. Druhý vatikánsky koncil pripomína kresťanom dnešnej doby, že ich prvé a základné povolanie je: povolanie ku svätosti. Toto povolanie Boh daroval každému. Svätosť nie je len úlohou kňazov a rehoľníkov, ale je to záväzok pre každého kresťana. Z čoho pramení naše povolanie ku svätosti? Prameňom našej svätosti je Ježiš Kristus. On je spolu s Otcom a Duchom Svätým zvelebovaný ako „**jediný Svätý**“. Ježiš založil Cirkev ako svoju nevestu a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil a spojil so sebou

³⁵ Porov.: SCHREINER, M., Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ako svoje telo a naplnil ju darom Ducha Svätého. Krstom sme sa stali členmi tejto Cirkvi. Hned po krste nás kňaz pomazal kryzmem a stali sme sa údmi Krista Kňaza, Proroka a Kráľa. Tu sa začalo naše povolanie ku svätosti. Svätosť nie je niečo abstraktné. Dušou svätosti je láska. Láska k Bohu a blížnemu. Presne tak, ako nám to hovorí Ježiš, keď odpovedá na otázku: „**Ktoré prikázanie je najväčšie?**“ Jeho odpoveď znie: „**Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myšľou! To je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!**“ (Mt 22,36). Apoštol národov pokladá lásku za najväčšiu z čnosti. V prvom liste Korinťanom píše: „**A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska**“ (1Kor 13, 13).

Viera a nádej zanikne, vo večnosti ich už nebudeme potrebovať. Láska však siahá až do neba a nebo je predsa cieľ svätosti. Toto isté pochopila aj svätá Terézia z Lisieux.³⁶ Uvažuje o tom, že ak Cirkev tvorí jedno telo, zložené z veľa údov, nesmie tam chýbať jeden úd. Ten úd je najpotrebnejší a najvznešenejší a to je srdce; srdce, ktoré horí láskou. Keby Cirkev túto lásku nemala, apoštoli by neohlasovali evanjelium, mučeníci by odmietali vyliať svoju krv. Láska jednoducho zahŕňa všetky povolania, objíma všetky časy a miesta – jednoducho je večná.

PAR:

Boh povedal skrze Mojžiša vyvolenému národu: „**Budťte svätí ako som svätý ja.**“ Ak máme napodobňovať Boha v jeho svätosti, to nás núti položiť si otázku: „Ako sa prejavuje svätosť nášho Boha?“ Božia svätosť sa prejavuje najviac v jeho milosrdenstve voči nám. A preto, ak chceme byť svätí, musíme napodobňovať Boha v jeho milosrdenstve. Ako? My máme preukazovať milosrdenstvo svojim blížnym. Ježiš nám to v dnešnom evanjeliu veľmi jasne hovorí: „**Tomu, kto sa chce s tebou súdiť a vziať ti šaty nechaj aj plášť. A keď ta**

³⁶ porov. SVÄTÁ TERÉZIA OD DIEŤAŤA JEŽIŠA (Z LISIEUX), Manuscrit B, 3v: Manuscrits autobiographiques (Paris 1992), s. 299

bude niekto nútiť, aby si s ním išiel jednu milu, chod' s ním dve. Tomu, kto ťa prosí, daj, a neodvracaj sa od toho, kto si chce od teba niečo požičať“ (Mt 5, 41-42). Náš Pán ide ešte ďalej a žiada od nás, aby sme preukazovali lásku a konali dobré skutky hlavne tým, ktorí nám to nemajú ako odplatiť. Dokonca máme milovať a modliť sa aj za svojich nepriateľov. Takáto dokonalosť sa dá dosiahnuť jedine vtedy, keď budeme hľadieť na Krista pribitého na kríži a z neho čerpať silu. Táto sila je ukrytá vo svätostiach, hlavne v Eucharistii.

V liste Filipanom nás autor vyzýva: „*Zmyšľajte tak ako Kristus Ježiš*“ (Flp 2,5) a pokračuje slovami nádherného chválospevu, ako sa Ježiš zriekol svojej rovnosti s Bohom a stal sa človekom. A ako jeden z nás sa uponížil až na smrť na kríži. Cesta Ježišovej svätosti je aj našou cestou. Áno, je to cesta utrpenia a tvrdej práci na sebe. Cesta poníženia a pokory. Ale toto všetko vedie do večnej radosti v nebi. Keď sa nám nasledovanie Krista bude zdať príťažké, spomeňme si na Pannu Máriu - našu Matku, ktorá stála pod krížom. Práve tam sme sa stali jej deťmi. Anjel ju pri zvestovaní oslovuje ako „plnú milosti“. Kniha Zjavenie apoštola Jána ju nazýva ako „ženu odetú slnkom“ a tým slnkom je Božia milosť. Existuje lepší ideál svätosti ako Panna Mária? Ona však nie je len vzor našej svätosti. Je v prvom rade našou Matkou a nedovolí, aby sa stratilo čo len jedno z jej detí. Je Kráľovnou všetkých svätých - tých, ktorí sú v nebi, ale aj tých, ktorí sú ešte len na ceste do neba. A to sme my. Preto denne pozývajme Pannu Máriu, aby kráčala s nami po ceste do neba.

MY:

Drahí bratia a sestry, dôverujme Pánovi na ceste našej osobnej svätosti. On je Emanuel, Boh s nami, a preto nikdy nie je dôvod strácať nádej.

Muž menom Dapozzo strávil osem rokov v nacistickom koncentračnomtábore. Ked' sa vrátil domov ku svojim, zdôveril sa, s čím všetkým tam musel bojovať, hovoril:³⁷ „Býval som pevnej konštrukcie, ale vtedy som nevážil viac

³⁷ porov.: PIÈRE LEFÈVRE, Veľké pravdy v malých príbehoch, Lúč 2006, s. 13

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ako 45 kg, a celé moje telo nieslo znaky po ranách, ktoré som utržil. Mal som zlomené pravé plece bez ošetrenia. Večer na Vianoce 1943 ma dal zavolať veliteľ. Stál som pred ním do pol tela nahý a bosý. Bol za stolom ozdobeným najvyberanejšími lahôdkami. Mal som asistovať postojačky, umierajúc od hladu, pri jeho kráľovskej večeri. A predsa som sa usiloval zo všetkých sôl, ako kresťan, mať ho rád. Po jedle podporučík priniesol kávu s koláčikmi. Veliteľovi očividne chutili, pozrel sa na mňa a povedal mi: „Vaša žena je znamenitá kuchárka, Dapozzo!“ Nerozumel som, čo tým chcel povedať. Vysvetlil mi to sám: „Už roky vám žena posiela koláčiky, ktoré mi vždy nesmierne chutili.“ Pokusenie nenávidieť ho bolo neznesiteľné. Moja žena a moje štyri deti šetrili zo svojich malých dávok múky, masla a cukru, aby mi posielali tie koláče, ... a tento človek ich vždy zjedol. Požiadal som veliteľa, aby mi dovolil aspoň privoňať ku kolácom, aby som si pripomenal domov. Odmietol a zreval: „Raus! Von!“ Po vojne som našiel stopu tohto veliteľa. Zmenil si meno a viedol jednoduchý život, snažiac sa neupútať pozornosť.

V roku 1953 som ho išiel navštíviť s jedným priateľom. Nespoznal ma. Tak som sa teda predstavil: „Som číslo 17531. Pamäťate si Vianoce 1943?“ Zmocnila sa ho hrôza. „Prišli ste sa mi pomstít?“, opýtal sa bezvýrazným hlasom. Namiesto odpovede som otvoril pred ním veľký balík. Boli v ňom vynikajúce koláče. Požiadal som jeho manželku, či by nebola taká láskavá a uvarila nám kávu. Potom sme si rozdelili koláče a všetci štyria sme si vypili kávu. Po celý čas sme boli ticho. Veliteľ sa rozplakal a povedal: „Ako ste mi mohli odpustiť?“ Odpovedal som mu: „Z lásky ku Kristovi.“ Prvé prikázanie nás vyzýva, aby sme Boha milovali nadovšetko.

Na čo ste mysleli, keď som vám rozprával tento príbeh? Áno, máme odpúšťať. Je správne, kresťanské, že pre lásku od Ježiša, chceme milovať i nepriateľov... Priberme si tieto Ježišove slová do svojho života...

ADE:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Sväty Pavol prirovnáva Cirkevné spoločenstvo ku veľkolepej stavbe. Každý veriaci je jedným kameňom v múre tohto diela. A vieme, že pre bezpečnosť veľkej stavby je nevyhnutné, aby každý kameň bol spoľahlivý. Rovnako aj svätość Cirkvi je rozdelená medzi jej členov. Drahí svätí, zostaňme verní tomuto vznešenému povolaniu – svätości, ktoré nám dal Ježiš, lebo sme jeho priatelia a miloval nás až na smrť.

Amen.

Ôsma nedele v období cez rok „A“

Mt 6,24-34

Božia prozreteľnosť

Naučiť sa uprednostňovať duchovné veci pred materiálnymi.³⁸

AI

Prozreteľnosť. Kto z vás by vedel povedať, čo znamená toto slovo? V bežnej komunikácii dnes toto slovo vôbec nepoužívame. Keď som sa tak nad tým zamýšľal, ja osobne som toto slovo počul a použil len v súvislosti s Bohom a jeho prozreteľnosťou. Niet teda divu, že by niekto z nás nechápal, čo toto slovo znamená. To by však bola veľká škoda, lebo práve táto Božia vlastnosť sa nás tu na zemi bytosťne dotýka.

KE

Ak sme pozorne počúvali dnešné prvé čítanie a evanjelium, iste nám neušlo hlavné posolstvo, ktoré sa nám dnes ponúka. Dozvedáme sa, že sa nemáme veľmi starať o to, čo budeme jesť alebo si obliekať, ale hlavne o Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť. Pripomínajú nám to slová: „*Váš nebeský Otec vie, že toto všetko potrebujete*“ (Mt 6, 32). Čo to znamená?

DI

---

³⁸ Porov.: TARAJ, P.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Evanjelium, ktoré sme si práve vypočuli, patrí k Ježišovej „reči na vrchu“. Svätý evanjelista Matúš sa jej venuje celé tri kapitoly. Ježiš tu počnúc blahoslavenstvami a novým učením - rozdielnym od Starého zákona, vysvetľuje ako žiť. V dnešnej dobe, v porovnaní s dobou Ježiša Krista, dosť málo žijeme s prírodou. Len málokto z nás je poľnohospodárom a vníma zblížša orbu, siatie či mlátenie obilia a rovnako život zvierat a rastlín. Pred 2000 rokmi to bola pre ľudí každodenná záležitosť, preto Kristus vo svojej reči používa prirovnania najmä z prírody.

V dnešnom evanjeliu dominovalo najmä slovo 'ustarostení'. V gréctine toto slovo znie 'merimnan' a má význam ako 'namáhať sa pre niečo', vzhľadom na jedlo, oblečenie či čas. Ježiš ho používa až päťkrát. Prečo asi? Práve preto, že chcel upozorniť na problém, ktorý je v človeku od prvotného hriechu a pretrváva až dodnes. Iстotne každý z nás chápe, že život je viac ako jedlo a telo je viac ako odev. Jedlo a odev sú totiž len akoby nástroje života a tela, ktoré im súžia. Nedá sa však žiť bez jedla a bez oblečenia - neviem si predstaviť, že by sme tu behali teraz s figovými listami. Čo teda Ježiš žiada? Problém nie je v tom, že by sme nemali zháňať pre seba jedlo alebo oblečenie a čakať, kým nám to padne z neba. Avšak starosť o tieto pozemské veci máme dať na druhé miesto, za veci duchovné. Keď som jeden rok v seminári býval blízko hniezda lastovičiek, pákrát som sa zastavil a ticho pozoroval ich život. Celý čas lietali a zháňali potravu. Keď ju zohnali, tak ju doniesli mláďatám alebo zjedli sami. Nijaké zásoby si však nerobili.

Osobne nemám veľký prehľad o živote vtákov, ale myslím si, že väčšina z nich si zásoby nerobí. Každý deň začína odnova boj o prežitie, no ako vidíme, sú tu podnes. Boh im nedal zahynúť. Práve na túto skutočnosť poukazuje Ježiš. Nesmieme to však pochopiť nesprávne. Ježiš nenabáda k lenivosti, aj keď to tak z počiatku môže vypadať. Nabáda k viere v Božiu pomoc ohľadom pozemských starostí s tým, že uprednostníme starosť o Božie kráľovstvo a získanie nebeskej slávy. Na zemi asi azda ani niet človeka, ktorého

- ĽUBOMÍR STANČEK -

by nenadchla krása rozkvitnutej lúky. Nik z nás nevidel Šalamúna, ale za krásou dnešných módnich trendov určite veľmi nezaostával. Ježiš však tvrdí, že obyčajná poľná ľalia je krajšia ako Šalamún v celej svojej kráse. Nuž keď sa Boh takto stará o poľnú bylinu, vari by zabudol na nás? Vedť sme preňho omnoho cennejší ako vtáky či kvety.

PAR:

Nedá mi, aby som sa nedotkol dnes aj obsahu prvého čítania z knihy proroka Izaiáša, lebo je veľmi späťe z evanjeliom. Boh hovorí: „Môže matka zabudnúť na svoje nemluvňa a nezľutuje sa nad synom svojho lona?“ (Iz 49,14). Pravda, aj tu musíme konštatovať, že dnes azda častejšie ako inokedy v minulosti, matky zabudnú na svoje deti a odhodia ich. No Boh dodáva: „Keby aj matka zabudla, ja nezabudnem.“ Veľmi dôležité slová. Aj keby nás opustil najbližší človek, matka ktorá nás porodila a mala by chcieť pre nás to najlepšie, alebo keby nás opustili aj všetci priatelia a známi, Boh na nás nezabudne. Prečo sa teda prehnane starať o to, čo bude zajtra? Prečo donekonečna zháňať peniaze a majetok len preto, aby som mal viac? Prečo sa donekonečna zháňať za titulmi a vysokými postaveniami, len pre dobrý pocit? Preto, aby som si zabezpečil lepšiu budúcnosť? A kde je naša dôvera v Boha?

Tu prichádzame k podstate a pravému významu slov 'Božia prozreteľnosť'. Boh veľmi dobre vie o všetkom, čo potrebujeme a my by sme to mali vedieť. Žili by sme potom omnoho spokojnejšie. Nikomu by sa nestalo, že by nestíhal mať čas na Boha, pretože keď máme starosť o svoju dušu - modlitbu, svätú omšu, čítanie Božieho slova atď. – a kladieme ju pred starosti o živobytie, Boh nás požehná a vždy budeme mať dostatok prostriedkov pre život.

MY:

Zamyslime sa:

Istý úspešný podnikateľ počas svojej dovolenky v Afrike, sa prechádzal po opustenej morskej pláži. Ako tak kráčal, zbadal domorodého človeka, ako nečinne leží na brehu mora a spokojne sa vyhrieva na slnku. Podišiel k nemu

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a spýtal sa ho: „Prečo tu len tak nečinne ležíš na brehu?“ Ten mu odpovedal: „A čo mám robiť? Keď skončí príliv, pozbieram nejaké ryby, ktoré more prinesie, zjem ich a ležím spokojne ďalej pokial nevyhľadnem.“ Podnikateľa to mierne znepokojilo. „A prečo tie ryby nepredáš na trhu? Zarobil by si peniaze a mohol by si si kúpiť čln s ktorým by si nachytal viac ryb.“ „A čo potom?“ ozval sa domorodec. „No potom by si predával ryby ďalej a mohol by si si založiť malú rybársku spoločnosť, kúpiť väčšiu lod’, postaviť dom...“ „A čo potom?“ „No potom by sa tvoja rybárska firma rozrástla, mal by si niekoľko veľkých lodí, zamestnával by si veľa ľudí, postavil by si si poriadnu vilu...“ „A čo potom?“ opýtal sa znova domorodec. „Stal by si sa veľkým podnikateľom a boháčom, na všetko by si mal ľudí a už by si nemusel robiť vôbec nič, len si spokojne ležať niekde pri mori.“ „A čo robím teraz???" odvetil spokojne Afričan...

Možno by sa každý z nás rád vymenil s tým človekom na pláži, no nejde to. Viera v Božiu prozreteľnosť nie je výzva k lenivosti. Vedľa Boha nás nestvoril len pre to, aby sme jedli. Volá nás k zodpovednému životu a k práci. Sv. Pavol v druhom liste Solúnčanom píše: „Kto nechce pracovať, nech ani neje.“ Nezháňajme sa však priveľmi za majetkom a peniazmi. Hlavne nie tak, aby nás to nútalo zanedbávať vzťah k nášmu Otcovi, ktorý na nás nikdy nezabúda.

ADE:

Čo je teda Božia prozreteľnosť? Je to starostlivosť nášho Boha o každého z nás. On nenechá ani vtáka padnúť na zem bez svojho vedomia a stará sa o každého z nich. Je teda rad na nás. Neprehlušme prehnanými svetskými starostlami starosť o svoj duchovný život, ktorý je v konečnom dôsledku to najdôležitejšie. Vedľa, čo nám je zo všetkého bohatstva zhromaždeného tu na zemi? Už zajtra ráno sa totiž nemusíme prebudiť do nového dňa.

Amen.

Byť oddaný viere

Povzbudiť veriacich, aby dokázali vyznať vieru za každých okolností.

AI:

Určite, každý z nás zvykne najmä v administratívnych úkonoch či pri slávnoštných príležitostach, používať slovné spojenie 'vážený pán, vážená pani' a podobne. Je však otázne, do akej miery myslíme tieto slová vážne, pretože častokrát sa stáva, že tieto slová používame len zo zvyku, bez toho, aby sme svojim životom ukázali, že si toho človeka, ktorého oslovujeme, naozaj vážime.

KE:

V dnešnom úryvku z Evanjelia podľa Matúša sme počuli, ako vraví sám Ježiš Kristus: „*Nie každý, kto mi hovorí: „Pane, Pane“ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach*“ (Mt 7,21).

DI:

Prečo Pán Ježiš dáva takúto výstrahu? V tých časoch existovali rôzne náboženské skupiny, ako sú farizeji, saduceji, zelóti, ... a každá z týchto skupín prežívala svoju vieru ináč. Problém bol v tom, že oni vieru žili navonok. Sám Ježiš o nich hovorí: „*Viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom na plecia, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť. Všetko, čo robia, konajú iba preto, aby ich ľudia videli: rozširujú si modlitebné remienky a zväčšujú strapce na šatách, radi majú popredné miesta na hostinách, prvé stolice v synagógach, pozdravy na uliciach a ked’ ich ľudia oslovujú Rabbi*“ (Mt 23,4-7).

Toto všetko, čo farizeji konajú, robia iba pre to, aby všetci videli, akú majú vieru. To je akoby navonok volali k Bohu: „**Pane, Pane!**“ čiže robia sa, že sú Boží služobníci, ale v skutočnosti sa len pretvarujú a utláčajú ľud. Preto ich Ježiš vystríha. Hovorí, že pri poslednom súde budú zatratení, lebo všetko, čo robili, robili pre seba a svoju slávu a nestarali sa o to, čo od nich chce Otec. Upozorňuje ich, že spasenie môžu byť nie vtedy, keď konajú zázraky, alebo vedú

- ĽUBOMÍR STANČEK -

liturgiu, či dávajú nariadenia ohľadom náboženského života, ale jedine vtedy, keď plnia vôľu jeho Otca a žijú vieri aj v srdci. Ježiš vysvetluje, že jeho Otec chce presný opak toho, čo robia farizeji: „*Vy sa nedávajte volať Rabbi, lebo len jeden je váš Učiteľ, vy všetci ste bratia. Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský. Ani sa nedávajte volať Učiteľmi, lebo len jediný je váš Učiteľ, Kristus. Kto je medzi vami najväčší; bude vašim služobníkom. Kto sa povyšuje, bude ponižený, a kto sa ponižuje, bude povyšený*“ (Mt 23,8-12). Teda Pán od nás v prvom rade žiada pokoru a pravú žitú vieru..

PAR:

Povedali sme si, v akej situácii a komu povedal Ježiš tieto slová. Ale jeho slová sú aktuálne aj dnes. Nežijeme aj my ako farizeji? Aký je náš život? Odsedíme si len v nedeľu hodinu v kostole a v týždni žijeme ako neveriaci; len keď nám to prinesie výhody sa priznáme, že sme veriaci. Každodenný život musíme žiť ako kresťania, skutkami dokazovať a žiť vieru. My veriaci musíme stáť na pevnom základe viery.

MY:

Presvedčivá viera premáha v ľuďoch neveru.

Jeden študent rozprával, že býval v internáte a zdalo sa mu, že má okolo seba samých neveriacich spolužiakov. Aj keď tušil, že niektorí sú veriaci, nikdy to navonok neprejavili, skôr naopak. Zvlášť jeden sa často vyjadroval na adresu veriacich ironicky a keď sa hovorilo o Cirkvi, nenechal si ujsť príležitosť, aby ju v niečom nezasmiešnil. Raz priniesol do izby roztrhnutý ruženec, mával ním a pýtal sa: „Kto z vás vie, čo to je?“ Jeho spolužiak cítil, že by mal povedať, že je to ruženec, na ktorom sa modlievajú veriaci, ale mlčal s ostatnými. Neveriaci chlapec umiestnil ruženec v izbe na pekné miesto a malý krížik, ktorý na ňom visel, im sprítomňoval Krista celé ďalšie štúdium. Rozprávajúci veriaci študent poznamenal: „Ja som sa nedokázal ani raz ozvať na ironické poznámky svojho

- ĽUBOMÍR STANČEK -

spolužiaka, nikdy som nedokázal vyznať svoju vieru. Ale vidím, že Kristus sám robí krok ku mne, a práve cez toho, od ktorého by som to najmenej čakal.“

V tejto prežitej skúsenosti cítil povzbudenie, že v najbližšej príležitosti vyznať svoju vieru už nemôže mlčať. A stalo sa, že pár týždňov jednému z jeho spolužiakov zomrel otec. Celá trieda išla na pohreb aj s triednym profesorom. Rozprávajúci mládenec sa už v tom čase snažil častejšie pristupovať k svätému prijímaniu. Pohrebu predchádzala svätá omša. Všetci jeho spolužiaci išli na chór, on zostal dolu, lebo chcel ísť na sväté prijímanie. Počas svätej omše na sebe stále cítil pohľady svojich spolužiakov i triedneho, v ktorých registroval otázku: „Prečo nie si medzi nami?“ Ked' prichádzal čas ísť na sväté prijímanie, odohrával sa v ňom veľký vnútorný boj, boj o vyznenie svojej viery. „Dokážeš sa priznať ku Kristovi a vyznať svoju vieru, alebo ju zatajíš ako doteraz!?“ S Božou pomocou pozbieranými silami, zdvíhol sa a šiel... Ked' prijal Krista a vrátil sa na svoje miesto, prežíval veľkú vnútornú radosť z toho, že zvíťazil. Zároveň však víťazila v ňom aj presvedčivosť viery. Po svätej omši v duchu čakal na otázky svojich neveriacich spolužiakov, ale zároveň si uvedomoval, že teraz už niet kde cívať, len odpovedať. A tak to bolo. Najprv sa ho jeho triedny profesor spýtal: „Ty si veriaci?“ – „Áno, som veriaci.“ Potom sa aj spolužiaci pýtali. A v jeho odpovediach bolo možné spoznávať, že si za nimi už stojí celý a je ochotný znášať i výsmech. Na prekvapenie sa mu nedostalo žiadneho výsmechu.

Vidíme, že presvedčivá viera si podmaňuje ľudské srdce, ktoré tápa v nevere, a to je naša služba našim blízkym. Nebojme sa ju vyznávať vždy a všade. Odkaz Svätého Otca v blahej pamäti Jána Pavla II. nám Slovákom bol jednoznačný: „Nebojte sa! Nikdy sa nehanbite za evanjelium!“ Evanjelium nádeje nikdy nemôže sklamať. Ked' postavíme svoj život naozaj na pevných základoch viery, dáme nášmu životu neohrozenú silu a naplní nás dôvera, že Boh je vždy s nami. Prežijeme všetky trápenia a skúšky, ktoré nám každodenný život prináša a nikto z nás sa im nevyhne, lebo viera dáva silu a s dôverou, že

- ĽUBOMÍR STANČEK -

som v Božom náručí, vždy všetko zvládnem. Vo svetle viery sa rozriešia mnohé naše životné problémy. A to sa stane vtedy, keď slová „Pane, Pane“ budeme v modlitbe myslieť vážne...

ADE:

Ak sme si uvedomili slová Pána Ježiša, že naše slová sa musia zhodovať s naším životom, nemalo by sa nám stať, že v onen deň si vypočujeme najsmutnejšiu vetu evanjelia: „Odíďte odo mňa, nepoznám vás.“ Prajem vám i sebe, aby sme v ten deň počuli: „Verný sluha, vojdi do radosti svojho Pána.“

Amen.

Desiata nedeľa v období cez rok „A“

Mt 10,26-33

Nasledovanie Ježiša

Povzbudiť k radostnému a odhodlanému nasledovaniu Krista.³⁹

AI:

Predstavme si, že sme dobre situovaní, máme luxusný dom, perfektné auto, chatu v lukratívnej turistickej oblasti a hlavne bohaté bankové konto. Z práce máme radosť, veľa sa nenarobíme, ale s príjmom sme viac ako spokojní. Daný stav a spôsob života sa nám páči a za nič na svete by sme ho nemenili. A predsa, zrazu niekto príde a povie: „**Nechaj to všetko tak a pod' za mnou!**“ Čo by sme urobili? Ako by sme reagovali?

KE:

Presne to sa stalo aj Matúšovi v dnešnom evanjeliu: „**Ježiš videl na mytnici sedieť človeka menom Matúš a povedal mu: „Pod' za mnou!“ On vstal a išiel za ním**“ (Mt 9,9).

DI:

---

³⁹ Porov.: MAJERNIK, R.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Mýtnik Matúš sa mal vo svojej dobe veľmi dobre. Mal stabilnú prácu, bol vyberačom daní, bolo to jeho zamestnanie, za ktoré dostával plat. Ale to mu nastačilo. Ako mnohí ďalší mýtnici, aj on vyberal viac ako mal, okrádal ľudí a často od nich pýtal viac ako bolo treba. Samozrejme, že to, čo bolo naviac, išlo do jeho vrecka. Okrádal predovšetkým svojich súkmeňovcov, preto bol nimi nenávidený a opovrhovaný, skrátka všetci vedeli čo je zač. Život colníka Matúša bol spojený s nepoctivosťou a korupciou. Bol však zabezpečený, mal všetko, po čom túžil, patril medzi najbohatších ľudí svojej doby. Určite bol s tým spokojný a čo oňom vraveli iní, mu nevadilo. Tu zrazu prichádza niekto, koho predtým osobne nepoznal a jednoducho mu povie: „**Nechaj všetko tak a pod za mnou.**“

Reakcia Matúša je prekvapujúca. Postavil sa, všetko zanechal a išiel za Ježišom. Je to veľmi obdivuhodné, ako tento zbohatlík bez slova protestu, či nejakej otázky a pochybovania ide za Ježišom. Všetko, čo si nahonobil a získal, všetky svoje hmotné istoty opustil a vykročil za niekým, kto bol chudobný a zdanlivo nič nemal. „**Lebo niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom, alebo bratov a sestry, alebo matku a otca, alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase... a v budúcom veku večný život**“ (*Mk 10,29-30*). Ale toto stretnutie sa Matúša s Ježišom zmenilo celý jeho život. Matúš sa tu stretol so živým Bohom a počul slová, ktoré boli v tej chvíli adresované len jemu: „**Nasleduj ma.**“ Toto nasledovanie Ježiša však vyžaduje od Matúša zmenu života. Už nič pre neho nebude tak, ako doteraz a napriek tomu Matúš neprotestuje. Táto výzva, ktorou ho Ježiš oslovil, je dôkazom, že Matúš pochopil, že v živote jestvuje aj niečo viac ako sú peniaze, pohodlný a zabezpečený život. Matúš zrazu chápe, aký bol jeho život a chce to napraviť. Tento začiatok nového života nespočíva len v zmene zmýšľania a konania, ale predovšetkým v nasledovaní Majstra. Je to vykročenie na cestu, ktorá vedie do Božieho kráľovstva, ktoré Ježiš ohlasoval. Je to odvaha a chuť žiť odteraz svoj život s Ježišom a pre Ježiša, bez kompromisov a naplno.

PAR:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Nie je nám toto rozprávanie o Matúšovi nejako povedomé aj z nášho života? Nie je nám Matúš tak trocha podobný? Možno si teraz povieme: ja určite nežijem, ako Matúš. Nikoho neokrádam, živím sa poctivou prácou a ani zdáleka nevlastním toľko, že by o mne niekto mohol tvrdiť, že som bohatý. No napriek tomu, položme si teraz otázku: Nasledujem svojho Majstra? Počul som už vo svojom živote jeho výzvu: „**Pod za mnou!**“? Áno, žijeme si svoj vlastný, spokojný život. Nekradneme, nezabíjame, v nedeľu zájdeme na svätú omšu a sme úprimne presvedčení, že tak je to v poriadku. Tu však prichádza Ježiš a aj nám hovorí: „Nasleduj ma.“ Čo to ale znamená pre náš každodenný život?

Živý Boh nás pozýva, aby sme sa rozhodli pre neho, aby sme mu dovolili vstúpiť do našich životov, aby sme mu v dôvere odovzdali svoj život a tak ho nasledovali na ceste do Božieho kráľovstva. Prosí aj nás, aby on sám mohol zaujať prvé miesto v našom živote, aby sa tak stal centrom a stredobodom všetkej našej každodennej aktivity a činnosti. Tu je potrebné, aby sme aj my s chuťou a odhodlancou vstali a nasledovali Ježiša. Pravda, tak ľahko to asi nepôjde. Možnože nemáme také bohatstvo ako mýtnik Matúš, no aj napriek tomu je ešte veľa toho, čo musíme opustiť a vzdať sa, aby sme tak mohli naplno nasledovať Ježiša. Je potrebné, aby sme sa vzdali pohodlného ničnerobenia a tak mali viac času pre Boha, na modlitbu, ako aj pre svojich blízkych. Je potrebné, aby sme sa vzdali hnevú a zlosti, dokázali odpustiť a boli priateľskí voči svojmu okoliu. Musíme opustiť cestu hriechu, aby sme naplno zažili milosť Božieho odpustenia. Ako si sami určite uvedomujeme, je toho ešte dosť, čo musíme zanechať a opustiť, aby sme mohli nasledovať Krista.

MY:

Byť s Ježišom, chodiť spolu s ním, byť jeho učeníkom, je pre nás veľké vyznačenie. Boh tu a teraz každému z nás hovorí: Ján, Mária, Anna, Peter: „**Pod za mnou, nasleduj ma.**“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

To je to najkrajšie a rozhodujúce pozvanie, akého sa nám môže dostať. 20. júl 1969 sa navždy zapísal do histórie ľudských dejín. Vtedy položil Američan Neil Armstrong, veliteľ vesmírnej lode Apollo 11, ako prvý človek svoju nohu na Mesiac. Povedal pri tom známe slová: „Je to malý krok pre človeka, ale obrovský krok pre ľudstvo.“

Boh pozýva nás všetkých, aby sme urobili malý krok, ktorý však siaha až do večnosti. Je to krok k Pánovi Ježišovi. Je to rozhodnutie nasledovať ho. Môže ho urobiť každý z nás. V našom živote tým nastane obrad s úžasnými, večnými následkami. Nebojme sa vykročiť za Kristom a nasledovať ho všade, kam pôjde. Ježiš nás k tomu nenúti, ale pozýva, obracia sa na nás a to len preto, aby sme my boli šťastní a aby sme svoj život prezili šťastne a plnohodnotne. Prijmieme toto pozvanie a vykročme za svojím Majstrom a Učiteľom.

ADE:

Mýtnik Matúš sa rozhadol zanechať svoj majetok a ísť za Ježišom, preto je nám v tomto konaní vzorom a príkladom. Bratia a sestry, aj keď možno nemáme luxusnú vilu, nevlastníme perfektné auto, či tučné bankové konto, zanechajme všetky svoje naviazanosti, ktoré nám bránia nasledovať Krista a na jeho výzvu: „Podž za mnou“, odvážne vstaňme a vykročme za ním. Môžeme tak urobiť hned, tu pri dnešnej sv. omši, povedať svoje „áno“ Ježišovi a nasledovať ho.

Amen.

„Chodťte a hlásajte.“

Ohlasovanie evanjelia slovom.⁴⁰

AI:

Skúsme sa zamyslieť nad tým, ktorí ľudia sú nám najbližší. Ktorých ľudí máme najradšej, alebo s ktorými ľuďmi, možno priateľmi, sa v našom okolí najviac stretávame a skúsme sa zamyslieť nad tým, ako veľmi nám na nich záleží, ako veľmi ich máme radi.

KE:

Ježiš dnes hovorí: „*Chodťte a hlásajte: Priblížilo sa nebeské kráľovstvo. Chorých uzdravujte, mŕtvych krieste; malomocných očistujte, zlých duchov vyháňajte. Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte*“ (Mt 10,7-8).

DI:

Chodťte a hlásajte, povedal Ježiš. Hlásanie je jeden z dvoch spôsobov svedectva. Tým druhým je svedectvo životom. Dnes sa veľa hovorí o tom, že treba ohlasovať životom, inak to svedectvo nie je autentické. A to je pravda. Ale je aj pravda to, že Ježiš povedal: „*Chodťte a hlásajte.*“ Prečo to hovorím? Lebo sa nám to svedectvo životom stalo niekedy aj nejakou výhovorkou. Lebo ak ja nehlásam slovom Krista, tak sa aspoň chlácholím, že ved' svedčím životom. Ja sa pýtam, ak ja svedčím životom, víta niekomu moje svedectvo v hlave. Všimol si niekto, že je môj život nejaký iný. A nielen to, že je iný, ale je aj príťažlivý, radostný a má v sebe niečo tajomné ako napr. tajomstvo Ježiša Krista. Viete ako to spoznáme, či to tak je? Že sa nás na to ľudia opýtajú. Prídu a opýtajú sa: „*Počúvaj ty Jožo, Hanka,...atď. ako to, že ty si stále taký radostný, alebo vyrovnaný, spokojný, že z teba sála taký pokoj.*“ Alebo, prečo robíš tamto, alebo tamto nerobiš?“ Zažili sme to alebo nie? Lebo ja som presvedčený, že ak sa nám to nestalo, tak my tým životom nesvedčíme. Lebo ľudia vtedy o nás zrejme

⁴⁰ Porov.: ORAVEC, M.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nehovoria ako o prvých kresťanoch: „Pozrite ako sa milujú“. Vtedy zrejme nie sme tým svetom Kristovým, ktoré žiari v temnotách. Vtedy ak neohlasujeme slovom, tak sa už nemôžeme vyhovoriť ani len na svedectvo života.

Neviem, či viete, ale svet bez Krista žije naozaj v temnote. Vedľa kde sa pozriete, samé zločiny vraždy, vojny, nepokoje, nevraživosť, zlé vzťahy na pracoviskách v rodinách, cez Vianoce zvýšený počet samovrážd. A do tejto temnoty sme pozvaní my kresťania vydať svedectvo o Kristovi, priniesť svetlo Kristovo, jeho nádej, spásu a vykúpenie už pre tento život a neskôr pre život večný. Sú ľudia, ktorí nikdy nepočuli o Ježišovi, nikto im oňom nepovedal, a tak celý život žijú v temnote. Nikdy nevideli záblesk Kristovho svetla. Sú rodičia, ktorí nikdy nepovedali svojim deťom ani len slovo o Ježišovi.

PAR:

O čom sa zhovárame so svojimi blízkymi, s ľuďmi, na ktorých nám najviac záleží? Hovoríme im o Ježišovi, alebo preberieme všetko ostatné? Lebo ak nebudešme svojim blízkym ohlasovať Ježiša, nielenže riskujeme, že nebudú raz spasení, ale že budú zatratení. Rodičia dnes pracujú od rána do večera, aby ich dieťa malo všetko, čo si zmyslí, ale nepovedia im o Kristovi a riskujú, že tí, pre ktorých celý život žili, raz budú zatratení. A neuvidia Božiu tvár. Ako nezmyselne sa zrazu javí ich život, keď ich najmilší, ich deti, súrodenci, vnúčatá, priatelia sú vylúčení z večného života...

O čom sa zhovárame so svojimi najbližšími? Viete, ak sa dnes pozrieme do sveta, tak tam ľudia nemajú problém ohlasovať hocičo. Nemajú problém propagovať promiskuitný spôsob života. Propagovať pornografiu. Propagovať alkohol, propagovať drogy... ale my máme problém povedať priateľovi o Ježišovi. Prečo? Lebo sa hanbíme. Lebo by sme vyzerali čudne. Lebo by sme boli iní...?

MY:

Všetci poznáme príbeh svätého Pavla, keď píše, čo vytrpel pre Božie kráľovstvo: „Od Židov som, päť ráz dostal štyridsať bez jednej, tri razy ma

- ĽUBOMÍR STANČEK -

bičovali, raz kameňovali, trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som bol na morských hlinách; často na cestách, v nebezpečenstvách na riebach, v nebezpečenstvách od zbojníkov, v nebezpečenstvách od vlastného rodu, v nebezpečenstvách od pohanov, v nebezpečenstvách v meste, v nebezpečenstvách na púšti, v nebezpečenstvách na mori, v nebezpečenstvách medzi falošnými bratmi; v námahe a lopote, často v bdení, o hlate a smäde veľa ráz v pôstoch v zime a nahote“ (2Kor 11,24-27).

Toto všetko vytrpel pre evanjelium. A čo my? Čo robíme my pre evanjelium? Viete, sú ľudia, ktorí si hovoria, že sú kresťania, alebo katolíci, a nikdy nikomu nepovedali o Ježišovi. A je na to veľa dôvodov.

Tak napr.: 1. „Nie som dosť svätý.“ Nikto nie je dosť svätý, aby mohol evanjelizovať, ale mali by sme sa snažiť a byť na ceste k svätości. To je dobré pre pokoru, keď to vieme. Alebo:

2. „Teraz nie je vhodná chvíľa.“ Keby bol Ježiš čakal na najvhodnejšiu chvíľu, tak by dodnes neprišiel na zem a my by sme teraz nežili ako vykúpené Božie deti. Niekedy, keď sa robí taká verejná evanjelizácia na ulici, tak sa nám nechce, lebo trochu prší. Predstavte si, po tom všetkom, čo Pavol prežil... a my sa bojíme kvapiek vody. 'Kvapiek vody'. Tu človek nevie, či sa ma smiať alebo plakať. A je plno ďalších výhovoriek, prečo nehovoriť o Ježišovi. Prečo je to tak? Pretože pozéráme na seba. Pretože pozéráme na to, ako sa budeme hanbiť a čo všetko musíme prekonať. A tu predsa vôbec nejde o nás. Tu ide o tých, ku ktorým sme poslaní. O tých, ktorí potrebujú Ježiša, ale nikto im ho neohlásil. O tých, ktorí preto žijú v temnote bez Kristovho svetla, bez nádeje, bez hlbšieho zmyslu života. To nie je o nás. To je hlavne o nich. Ak budeme vnímať ich trápenia, prázdnnotu a klam, v ktorom žijú, nebudem môcť zostať byť ľahostajní. Nechať ich len tak 'napospas osudu'.

AI:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Kto sú naši najbližší? A čím žijú? Počuli už o Ježišovi? Prežili už niekedy hlboké stretnutie s Ježišom? Prežili sme ho my, aby sme ho mohli podávať ďalej? Ak svedčíme o Kristovi životom, potom istotne prichádza mnoho situácií, kedy musíme slovom vyznať Krista, ohlásiť Krista ľuďom, ktorým vŕta v hlave náš spôsob života, naša radosť, ktorá vychádza z nádherného vzťahu s Kristom, ktorú oni u nás hľadajú.

Amen.

Dvanásta nedele v období cez rok „A“

Mt 10,26-33

Kto je náš nepriateľ?

Diabol existuje a chce nás zahubiť, ale Kristus nad ním zvíťazil.⁴¹

AI:

Stalo sa to v jednom africkom kmeni uprostred tropického pralesa. Ako po iné dni, otec vzal svojho mladého syna, aby ho zasvätil do ďalších tajomstiev džungle. Džungla to nie sú len pestrofarebné škriekajúce papagáje uprostred sladkého tropického ovocia v korune stromov. Skôr naopak. Z každej strany tam číha na cudzieho návštěvníka nebezpečenstvo. Ako sa tak túlali pomedzi mohutné stromy v splete lian a papradí, otec zvolal: „Stoj! Ani sa nehni! Čakaj na môj povel!“ Syn ostal ako skala. Sekundy sa valili ako hodiny. Keď pocítil na sebe prvé kropaje studeného potu, otec ticho povedal: „Pomaly sa plaz ku mne.“ Ako prišiel otočil ho smerom k stromu odkiaľ sa priplazil. V korune práve zmizol prudko jedovatý had. Každý chlapcov pohyb by znamenal istú smrť.

KE:

Ježiš vykresľoval svojim apoštolom pravdivý obraz o živote jeho učeníka. Ostať mu verný znamená aj: byť nenávidený a prenasledovaný týmto svetom.

---

⁴¹ Porov.: SCHREINER, M.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

No dodáva, že sa nemusíme báť tých, čo môžu zabiť iba naše telo, ale „...*skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle*“ (*Mt 10,28b*). Kto to je? Všetci veľmi dobre vieme.

DI:

Prečo Ježiš prišiel na svet? Aký bol účel jeho služby, poslania tu na zemi? Prišiel, aby sňal z ľudí bremeno hriechu. Aby nám odpustil. Vedť to naznačuje aj Jeho meno. Ježiš - Ješua, čo v preklade znamená: „*Jahve je spása*“. *On sám povedal: „Neprišiel som svet súdiť, ale spasovať“* (*Jn 12,47*). Prišiel, aby uzdravil naše telá z chorôb a postihnutí. Sväté písmo o tom jasne hovorí: „*Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlásia evanjelium*“ (*Mt 11,5*). Túto odpoved' dostał Ján Krstiteľ, keď sa pýtal, či Ježiš je ten pravý Mesiáš, ktorý mal prísť na svet. Prišiel, aby nás uzdravil z našich emocionálnych zranení. Sám nás pozýva: „*Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním*“ (*Mt 11,28*). Odpustenie hriechov a uzdravenie nášho tela a duše nie je ešte všetko, kvôli čomu tu Ježiš prišiel. Je ešte jeden dôvod. A to, aby zabránil zlu, ktoré toto všetko spôsobuje. Prišiel nás osloboodiť od zdroja, pôvodcu zla. Kto to je? V prvom liste apoštola Petra je na to jasná odpoveď: „*Váš protivník diabol ...*“ (*1Pt 5,8*).

Našim nepriateľom je diabol. Nie je to náš nepodarený kolega v robote, sused, s ktorým sa hádame o hranicu pozemku. Náš skutočný nepriateľ je jeden. Keď apoštol Peter odhováral Ježiša od toho, aby splnil Otcovu vôľu, aby sa vyhol utrpeniu a smrti na kríži, on mu rázne odpovedal: „*Chod' mi z cesty satan!*“ (*Mk 16,23*). Ježiš vedel, že za slovami Petra sa skrýva pokúšanie Zlého. Neodohnal, neodsúdil Petra, ale jeho. Prameňom môjho hnevú, neodpustenia bližnému nie je náš blížny, ale on. On rozsieva neustále kúkoľ medzi pšenicu (*porov. Mt 13,24-30*). Jeho ciel' je jeden. Zahubiť našu dušu i telo. Chce nás dostať do pekla, do večnej smrти.

Či sa nám to páči alebo nie, diabol existuje. Toto je stále platné učenie Cirkvi, ktoré sa nikdy nezmení. Sú dva extrémne pohľady v tejto oblasti. Prvý je, že

- ĽUBOMÍR STANČEK -

diabol neexistuje. Druhý, že diabol je všade a vo všetkom. Správny názor je niekde v strede a znie: Diabol existuje. Odkiaľ to vieme? Znovu z Písma. Jeho existencia sa spomína v celej Biblia. Od prvej knihy až po poslednú. V prvej Knihe Genezis je opísaný prvý hriech našich prarodičov Adama a Evy. V poslednej Apokalypse sa o ňom hovorí, že bude napokon porazený.

Satan nielen existuje, ale aj ovplyvňuje ľudí. Boh to dopúšťa. Prečo? Nevieme, vie to iba Boh. Ako? Najčastejšie pokúšaním. S týmto sa stretáva každý z nás a každý deň. Diabol nám v pokušeniach predstavuje veci tak, aby sa nám páčili a považovali sme ich za dobré, hoci za normálnych okolností by sme ich odmietli. Väčšinou sa mu dáme nachytať. Vie majstrovsky klamať. Ved' jedno z jeho mien je „Otec lží“. Božie slovo nám však dáva nádej, že Boh nedovolí, aby sme boli skúšaní nad naše sily. Dá nám všetko, aby sme zvládli každé pokušenie. Nikto z ľudí sa tomu nevyhol. Každý svätý musel bojovať s pokušeniami. Dokonca aj Ježiš, keď žil tu na zemi.

PAR:

Nemusíme sa však báť. Meno svätého archanjela Michala v preklade znamená „*Kto ako Boh*“. Nik nie je mocnejší ako náš Boh. Ježiš vo svojej rozlúčkovej reči v evanjeliu svätého Jána hovorí učeníkom otvorene, že odpoved' na ich hlásanie nebude vždy kladná, skôr sa stretne s odporom a prenasledovaním. Na záver im povie: „***Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet***“ (*Jn 16,33b*). Ako Ježiš premohol svet? Svojou smrťou na kríži. Jeho víťazstvo je večné. Prostredníctvom Cirkvi nám rozdáva z ovocia tohto vykupiteľského diela. Toto ovocie je ukryté vo sviatostiach. Zvlášť vo sviatosti zmierenia a v Eucharistii. Ježiš nás takto pridružuje k svojmu víťazstvu. Musíme žiť v milosti a odmietať hriech. Takto sa však dostávame do nepriateľstva s diablon. Bude na nás útočiť. On útočí hlavne na našu slobodnú vôľu. Slobodná vôľa je najväčší dar, ktorý sme dostali od Boha pre náš život. On útočí na ňu hlavne preto, lebo my sme v nej dostali možnosť, moc odmietnuť Boha a otočiť sa mu chrbtom. Fyzické utrpenie, ktoré zakusoval Ježiš pri svojom

- ĽUBOMÍR STANČEK -

utrpení nebolo všetko. Doliehalo na neho neustále pokušenie nedokonať dielo vykúpenia. Satan útočil na jeho slobodnú vôľu. Lebo on sa slobodne rozhadol obetovať svoj život za nás. Vidíme to hlavne v Getsemanskej záhrade. Aj keď doliehala naňho smrteľná úzkosť, vždy povedal svojmu Otcovi: „**Nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!**“ (Lk 22,42). Na kríži víťazne spečatil tento boj slovami: „**Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha**“ (Lk 23,46). Do modlitby, ktorú nás Ježiš naučil, vsunul prosbu: „...**budť tvoja vôľa, ...**“ (Mt 6,10b). Chce, aby sme aj my neustále odovzdávali svoj život do Božích rúk, aby náš život bol skrze Krista ukrytý v Bohu. Kedy ho najviac urážame? Keď konáme tzv. zvykové hriechy. Ježiša neurážajú najviac naše pády, ktoré sa nám stanú z našej slabosti, ale hriechy, ktoré neľutujeme, lebo sa ich nechceme zbaviť a počítame s nimi aj v budúcnosti. Najviac mu spôsobuje bolest práve toto, že s tým počítame aj do budúcnosti. Hriech sa nám stáva zvykom. To je najväčšia tragédia!

MY:

Svätý Peter - prvý pápež, nám, hovorí: „**Budťe trievzy a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere**“ (1Pt 5,8-9). Náš nepriateľ stále číha na náš život ako lev na svoju korist. Aký má byť náš postoj? Byť trievzy a bdiť. Nehovorí: „Kľud, máš istotu, o nič nejde,...“ Máme byť bdelí, čiže kľudní ale opatrní.

Aj „Petrovia“ našej doby nám jasne hovoria, aký nepriateľ na nás číha.

Pápež Pavol VI. vo svojom príhovore v Castel Gandolfo v novembri 1972 povedal: „Chcem sa vás opýtať jednu otázku“ je to zvláštne, keď sa pápež pyta, „Čo je najväčšia potreba dnešnej Cirkvi?“ Čakal na odpoveď a hovoril: „Nemyslím si, že moja odpoveď je poverčivost a zjednodušovanie. Ale je to: ako sa ochrániť a obrániť proti tej duchovnej sile, ktorú nazývame diabol.“ Teraz už Boží sluha, Ján Pavol II., sa v roku 1985 vyjadril: „Cirkev je teraz zatiahnutá do duchovnej vojny, ktorá môže prejsť do formy exorcizmu.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

A ako sa vyjadril k tejto téme súčasný pápež Benedikt XVI. „Cirkev potrebuje o 3000 exorcistov viac ako má teraz.“

Diabol existuje a koná svoju špinavú robotu. Existuje v Európe, je aj na Slovensku, dokonca pôsobí aj v našej farnosti. „Dym diabla vstúpil aj do Vatikánu“, povedal raz Pavol VI. Recept prvého pápeža platí aj dnes. Byť triezvy a bdiť! Bdiť v Písme znamená, 'mať pripravenú, zažatú lampa'. Stále dávajme pozor na to, aby svetlo milosti nikdy nezhaslo v našej duši. Náš nepriateľ nám možno povie: „Ja ti postrážim tvoje svetlo, aby nezhaslo. Len mi ho daj.“ Neverme mu. Je predsa „otec lži“. Jeho cieľ je stále rovnaký. Aby sme prestali byť deti svetla a stali sa synmi a dcérami tmy, čiže zatratenia.

ADE:

Ked' sme boli deti, nepoznali sme mnohé nebezpečenstvá. Ale naštastie bdeli nad nami naši starostliví rodičia a i vďaka nim sme teraz možno nažive. Takto to bolo aj v prípade toho chlapca v džungli. Všetci sme synmi a dcérami nášho nebeského Otca. Nechce stratiť ani jedného z nás, lebo nás veľmi miluje. Preto počúvajme jeho starostlivý hlas, ktorým nás vystríha pred našim nepriateľom a ukazuje nám bezpečnú cestu do raja - večnej blaženosťi v nebi. Nech v našom srdci stále zaznieva prosba: „**Bud vôlea tvoja.**“

Amen.

Nájdenie života

Získať život večný, napĺňaním každodenných povinnosti.⁴²

AI:

Určite si spomíname na rôzne relácie, či súťaže z televíznej obrazovky, ktoré nám za nejaký skutok - 'hrdinský čin', prinesú ľudskú slávu a peniaze. Síce stráceme česť a slušnosť, ale získame nejakú výhodu.

KE:

Dnešné Božie slovo nám hovorí o strate a zisku, ale nie o hocijakom. O získaní večného života na úkor pozemského. „**Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho**“ (Mt 10,39). Zamyslime sa, čo sme ochotní obetovať pre Boha.

DI:

Dvetisícročná skúsenosť Cirkvi hovorí, že navzdory všetkým výhradám a výčitkám, aj tieto Pánove slová sú pravdivé. Na Ježišove slová odpovedá Peter v mene Dvanástich: „*Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou. Čo z toho teda budeme mať? Ježiš im povedal: „Veru hovorím vám: Pri obnovení sveta, keď Syn človeka zasadne na trón svojej slávy, aj vy, čo ste išli za mnou, zasadnete na dvanásť trónov a budete súdiť dvanásť kmeňov Izraela. A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života*“ (Mt 19,27–29).

Odtedy, čo zazneli Ježišove slová o zrieknutí a kríži, premnohí opustili otca, matku, bratov a sestry, opustili majetok a postavenie a išli za Ježišovým pozvaním. Mnohí doslovne 'stratili život pre Ježiša', aby ho znova našli vo večnej sláve - také je svedectvo mučeníkov. Pritom Ježišove slová v ničom neumenšovali v kresťanskom ľude lásku k rodičom, ani lásku k deťom, ani úctu

⁴² Porov. VLASATÝ, P.: Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

k životu. Naopak, povýšili a posvätili ľudský život, ľudskú rodinu, ľudskú lásku. Ježiš nežiada od nás, aby sme nemilovali rodičov, bratov, sestry, deti, život, žiada od nás iba to, aby sme ich nemilovali viac ako jeho. Aby sme nenarušili Boží poriadok lásky, aby sme neoddelili ľudské hodnoty od Božieho prameňa. Pán Ježiš chce, aby sme v ňom milovali všetkých, slúžili všetkým, aby sme v ňom hľadali a zachraňovali náš život. Čím viac budeme milovať Ježiša, tým viac budeme milovať aj našich rodičov, bratov, sestry, synov a dcéry, tým si zachránime život. Pán Ježiš nám dal príklad svojim životom. Prišiel na svet ako dieťa, miloval svoju Matku a prijímal jej lásku. Aj nám ju dal za Matku, aby sme ju milovali.

PAR:

Ježiš miloval deti, miloval život, miloval prírodu. No nadovšetko a vo všetkom miloval Otca. Táto trojičná láska Otca a Syna v Duchu svätom je prameňom každej inej lásky. Aj našej lásky. Jej patrí to večné viac.⁴³ Pre koho alebo pre čo sme ochotní stratíť svoj život? Mnohí z nás by odpovedali, že pre rodinu. Tí čo nemajú rodinu - pre najbližších priateľov, či kamarátov v škole, na ulici. Sme ochotní stratíť život pre vieru? Ved' dnes nám stačí odísť za prácou za hranice, mladým do školy na druhý kút Slovenska a životom ukážeme, že ked' sme navonok stratili rodinu, priateľov, čo hľadáme!? Myslím si, že najviac človek stráca pre blížneho. Ved' si povieme, že život stratili pre Boha len zasvätené osoby a to kňazi či rehoľný brat, sestra. Ved' je to ich úloha! Strácam niečo vo vzťahu k blížnemu? Otec, matka pre syna i dcéru sa zrieka svojich obľúbených činností, niekedy má aj viac zamestnaní, len aby dieťa malo všetko potrebné do školy, nejaké krúžky. A deti si to mnohokrát nevážia. No stáva sa aj naopak. Deti sa snažia a rodičia to flákajú. Rodič si len odvedie prácu v zamestnaní a doma nemá záujem o deti.

MY:

Čo-to si môžeme pripomenúť na príklade.

⁴³ Porov.: KRAPKA,, E.: *Káž Božie slovo*, s. 142-143.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

V minulom komunistickom režime, riaditeľ na základnej škole bol veľký komunista. Ked' ráno deti trošku meškali na vyučovanie, lebo boli na rannej sv. omši, tak ich bil po rukách. Na ostatných hodinách im dal pocítiť svoju moc a útočil na Cirkev. Ked' nastal prevrat, ten veľký komunistický riaditeľ sedával v prvej lavici v kostole. Veriaci ľud bol veľmi pohoršený. Kňaz mu nič nehovoril, vedľ platí pravidlo, že človek má odsúdiť hriech a milovať hriešnika. No za pár mesiacov zomrel. Po pohrebe jeho matka povedala kňazovi: „Dvadsať rokov sa modlila za jeho obrátenie.“ Pán jej prosbu vypočul. Stratila táto babka dvadsať rokov času s modlitbou? Nie! Strácala čas pre Boha o ona svojimi modlitbami našla zmysel života pre syna.

Čo si môžeme uvedomiť? Odpovedzme si myšlienkou na dnešné evanjeliu. Boh je milosrdný. Kto z nás je bez viny? Je čas, aby sme všetci urobili viac pre svoju spásu. Krátka modlitba? Niečo naviac? Napríklad, čo, kedy ako? Otázky si môžeme upraviť každý na seba, svoju rodinu...

ADE:

Snažme sa strácať svoj život pre Krista a to tým, že si zachováme svoju čest. V každom našom blížnom viďme Ježiša a s nezištnou láskou prežívajme každodenné radosti i starosti nášho života.

Amen.

Tichý a pokorný srdcom

Uskutočňovať dobré skutky podľa Kristovho učenia⁴⁴.

AI:

Možno si to ani neuvedomujeme, hoci sme v kostole, predsa sa nachádzame v škole. No nie na základnej či strednej, ale v škole života. Poznáme v nej len dve hodnotenia. Prospel a neprospel. Zmeníme na drobné. V škole kde neprospel znamená: strata večného života. Prospel znamená: známka jednotka je nebo a známky dva, tri, štyri - očistec.

KE:

Ktorý učiteľ môže povedať: „**Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom.**“ (Mt 11,29)? Možnože, by sme takého našli, ale história ho usvedčí, že klame. Jedine jeden, ktorý presahuje všetky generácie a svet - Boh.

DI:

Dnes sa môžeme spýtať: „*Koho pritahuje Boh?*“ Evanjelium nám odpovedá, že nie múdrym a inteligentným, ale malickým sa zjavil Ježiš. Títo pokorní a jednoduchí boli tými prvými, ktorí ho prijali. Boli to galilejskí rybári, tí najchudobnejší ľudia z dedín a miest, hriešnici, ľudia na okraji spoločnosti. Tí ďalší múdri ako Nikodém, alebo Pavol z Tarzu museli podstúpiť dlhú cestu, byť vyhodení zo sedla koňa, než dosiahli ten bod, kde človek stráca dôveru vo svojich silách, odovzdáva svoj život Bohu a nechajú sa ním viesť.⁴⁵

Ježiš nie je proti múdrosti a rozumu, ale je proti pýche a namyslenému mudrovaniu, ktoré je najčastejšie obyčajnou hlúpostou. Ježiš sa viackrát stretol s takýmto správaním ľudí, ktorí svoju ľahostajnosťou, zatvrdlivosťou a nevšimavosťou, ranili nielen jeho srdce, ale zviedli a pohoršili iných vo svojom okolí. Boli to tí, ktorí videli a spravovali národ. Nevytýkal im ich vedu, učenosť,

⁴⁴ Porov.: VLASATÝ, P.: *Seminár z homiletiky*. Spišskej Kapitule 2010.

⁴⁵ Porov. CANTALAMESA, R.: *Slovo a život*, s. 161 – 162.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ale pýchu, ktorá im prekážala prijať pravdu. Je to memento, že nie hlava, ale srdce je pravým domovom evanjelia. Ježiš nepohýda odvahou, učenosťou, múdrošťou, usilovnosťou, ale tým, čo je spojené s pýchou, ako sú nadutosť, vyvyšovanie sa, podceňovanie iných. Pýcha zatvára človeku cestu k pravde. Človek môže byť múdry ako Šalamún, ak však nemá jednoduchosť a nevinnosť detského srdca, zatvára sa pred pravdou a nakoniec môže byť na tom horšie ako jednoduchý človek bez vzdelania, ktorý je však úprimný, ponížený a otvorený pravde. Ježiš o sebe vyhlásil, že je Pravda (*Porov. Jn 14,6*). Netreba veľa a rozumieme slovám „***učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom***“ (*Mt 11,29*), lebo sú označením Boha.

Ako Ježiš vidí Otca, tak my, keď vidíme konáť Ježiša, máme sa učiť konáť podľa neho, to znamená, že keď sa namáhame a sme preťažení a konáme v jeho duchu, ticho a pokorne, že jarmo sa nám stane príjemným a bremeno ľahkým, pretože On bude s nami. Naša pozemské i večné šťastie je viazané na to, či Ježiša nasledujeme v jeho príklade.⁴⁶

PAR:

Ježiš vedel byť ticho. Preto nám adresuje slová: „***Učte sa odo mňa***“ (*Mt 11,29*). Srdce Ježiša, tiché a pokorné, i nám ukazuje vzor, akého srdca máme byť. Preto si musíme si uvedomiť, že všetko zlé pochádza z pýchy. Počnúc pýchou satanovou cez pýchu ľudskú. Veľký mysliteľ sv. Augustín napísal: „*Pýtaš sa, čo je prvé v kresťanskom učení? Odpovedám: Pokora! A čo druhé? Pokora! A čo tretie? Pokora! A kolkokrát sa budeš pýtať, tolkokrát ti odpoviem - pokora!*“ A ďalej hovoril: „*Chceš postaviť veľkú, vznešenú budovu? V tom prípade nezabúdaj na základy pokory. Čím väčšiu budovu chceš stavať, tým hlbšie základy kop!*“

Pokora je základom života Cirkvi a každého kresťanského spoločenstva. Je to niečo úplne iné, než to, s čím sa často stretáme: Prečo mám vždy ustúpiť len ja? Čo som nejaká slúžka? Čo som nejaký poskok? A predsa učte sa odo

⁴⁶ <http://homilie.rimkat.sk>

- ĽUBOMÍR STANČEK -

mňa - hovorí Ježiš. A on neboli ani poskok, ani slúžka ale predsa slúžil ľuďom so všetkou úctou. Postavenie si nevydobýjal pýchou, ale úctivou pokorou... láskou, dobrotom srdca. Bez pokory nie je možná ani dobrá sv. spoved' a odpustenie hriechov. Kto nemá v sebe aspoň kúsok pokory, ten sa o sebe nikdy nedozvie pravdu, lebo pokora to je pravda o sebe. Pokora vychádza z tichosti. A kde nadobudnem tichosť? V rozjímatej modlitbe. Najprv sa musím stísiť aby, som mohol rozmyšľať nad určitou pravdou.⁴⁷ Je ľahké byť tichý v dnešnej hlučnej spoločnosti. Zovšadial sa na nás valí nejaká muzika, v autobuse - ráno do práce, či školy, potom na pracovisku a doma tiež. Čo máme v ušiach? Dnešní ľudia používajú MP3. Nevieme dnes ani vypočuť kamaráta, či priateľa. Bojíme sa hluku. A keď sa už rozprávame, tak chceme, aby 'nás' počúvali a nie my 'ich'.

MY:

Započúvajme sa a zamyslime sa nad tým, čo robiť v tichu a pokore. Hovorí nám o tom nasledujúci príbeh.

„Stačí! Už toho mám dosť!“ Všetci v nebi zatajili dych. Ešte nikto nevidel Ježiša takého napätého. Hromovým hlasom si vylieval svoj božský hnev. „Bol som 33 rokov medzi ľuďmi, tisíckrát som im hovoril, že skutky zavážia oveľa viac než slová, a preto som bol ukrižovaný, vysvetľoval som, že mojich učeníkom možno rozoznať podľa lásky, a nie podľa množstva slov a prázdnych gest. Skoro nikto ma nepochopil. Kážu na všetky svetové strany, spievajú dojímavé chválospevy, zúčastňujú sa pekných slávností, ale robia tak málo!“

„Čo s tým chceš urobiť?“ placho sa opýtal anjel. „Odnímem im hlas... rovnako ako Zachariášovi, otcovi Jána Krstiteľa.“ Tak zrazu zmílkli všetci kresťania na svete. V prvej chvíli sa čudovali. Mnohí sa ponáhľali do lekárne kúpiť si sirup alebo pilulky proti bolesti hrdla, na dračku išli liečivé bylinky

⁴⁷ Porov.: KLISZ, M.: Nedelné homilie, s.80.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a med. Mali strach. Ako sa budú modliť bez hlasu? Ako budú môcť povedať Ježišovi a blížnym, že ich milujú?

Veľkí teológovia a kazatelia sa cítili zbytoční. Veriaci sa už nemohli pohádať, ale, čo bolo horšie, už nevedeli vyjadriť spolupatričnosť, útechu, podporu, súcit. Chtiac-nechtiac sa museli zamyslieť a prišli na to, že čo nemôžu povedať slovami, vyjadria skutkami!

Veľkí majstri slova začali byť spontánni a úprimní a naučili sa vyjadrovať pohľadom, úsmevom, láskavosťou a službou.

Na teologických fakultách sa otvárali jedálne a nočňáhárne pre chudobných a opustených. Aj Katechizmus napĺňal radosť a hry. Mnohí sa zahanbili, keď si spomenuli na to, aké bolo ľahké klamať slovami. V niektorých novinách sa objavili články s titulmi: „Pozrite, ako sa milujú!“ Stále viac ľudí považovalo túto vieru za veľmi zaujímavú. Prítahovalo ich ovzdušie pokoja, láskavosti, radosti a skutočného prijatia, ktoré vládlo medzi Ježišovými nasledovníkmi. Keď im Ježiš po čase prinavrátil schopnosť rozprávať, bolo im to takmer lúto. Láska predstavuje uskutočnenie Božieho kráľovstva vo svete.⁴⁸

Kde patrím ja? Som teológ, majster v rozprávaní. Veľa rečí, skutkov – pracujeme pre Boha, ale bez Boha! Od rána do večera. Deti v škole, starší na pracoviskách. Pracujeme a nepočúvame spolužiakov a kolegov okolo nás. Aj v dnešnej dobe tak mnohí konáme. No dá sa to zmeniť. Treba si viac všímať toho druhého. A tak ako ľudia v príbehu, tak aj my môžeme v období veľkého ticha spoznať, kolko nehy je v kresťanskej viere.

ADE:

Dnešné Ježišovo učivo nás pobáda, aby sme vedeli správne konať v každom okamihu nášho života. Vedieť ako Ježiš, keď mu priviedli ženu pristihnutú pri cudzoložstve, kedy hovoriť a kedy nie (*Porov.Jn 8,10*). Vedieť

⁴⁸ Porov.: ERRETO, B.: *A kvety jednoducho kvitnú*, s.63 – 64.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

hovoriť pravdu, ale vedieť aj mlčať. Vedieť robiť dobré veci, ale aj byť nečinní. Učme sa od Krista, ktorý je tichý a pokorný srdcom.

Amen.

Pätnásta nedeľa v období cez rok "A"

Mt 13,1-23

Dobrá pôda – dobrá úroda

Boh chce, aby sme boli stále dobrou pôdou.⁴⁹

AI:

Stále sa niekam ponáhľame, chceme ihneď výsledky, a čakať sa nám nechce. Sme ako mladík v príbehu!

Mladý človek mal takýto sen: raz dopoludnia vošiel do nejakého zvláštneho obchodu. Za pultom stál anjel v nie práve najčistejšom plášti a so spustenými krídlami. „Čo tu, prosím, predávate?“ opýtal sa zvedavo mládenec. „Všetko, čo si praješ,“ odpovedal priateľský anjel. Mládenec sa na chvíľu zarazil, no hneď začal pokojne vyberať. „V takom prípade si prosím zabaliť: koniec všetkých vojen na svete, lepšie životné podmienky, chlieb pre hladných, bývanie pre bezdomovcov, prácu pre nezamestnaných a....“ V tom okamihu mu anjel skočil do reči: Prepáč, mladý človek, ale ty si ma asi zle rozumel. Ja tu nepredávam ovocie, ja mám iba semienka.“⁵⁰

KE:

V dnešnom evanjeliu počúvame o siati semena na zem. Semená padajú na kraj cesty, na skalu rastú s trním, ale na radosť rozsievača padajú aj do dobrej pôdy. „**A iné padli do dobrej zeme a vydali úrodu: jedno stonásobnú, iné šesťdesiatnásobnú, iné tridsaťnásobnú**“ (Mt 13,8).

⁴⁹ Por. Peter Vlasatý, seminár v Spišskej Kapitule 2010.

⁵⁰ Wojtowicz, K.: *O kázni a dáždnikoch*, s.21.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

DI:

Rozsievač vyšiel rozsievať a jeho zrná padli do rôznych druhov pôdy. Terén v Galilei je často veľmi nerovný a hornatý, preto umožňoval rozsievať len úzke pásy zeme v údoliach a pozdĺž brehov riek. Podobenstvo verne zachytáva poľnohospodársku situáciu tejto konkrétnej oblasti. Rozsievač rozmachom ruky hádže zrná naširoko, a tak sa niektoré semená dostanú aj na cestu, kde ich čoskoro vyzobú vtáky alebo pošliapu okoloidúci. Rovnako dobre zodpovedá aj opis skalnej pôdy pokrytej iba tenkou vrstvou zeme. Kvôli plytkosti zeme zrná rýchlejšie vzídu, ale nemajú hlboké korene a v páľave slnka potom rýchlo zoschnú. Pôdou, na ktorú padajú dobré zrná, je celý svet, každý človek.⁵¹ Tento obraz nás vyzýva zastať v úcte pred tajomstvom života. Aká životná sila je v jednom pšeničnom zrnku! Ked' zrno padne do zeme a dostane vlahu, životná sila v ňom všetko popremieňa, dá mu vykličiť, preráža zem, vyženie steblo a klas. Výsledok závisí od stavu pôdy. Prináša tridsaťnásobnú, šesťdesiatnásobnú, stonásobnú úrodu. Aj my sami sme pôdou pod Božím zrnom. Hoci rozsievanie sprevádza veľká láska rozsievača – ved' to Boh sa vlieva do našich duší.⁵²

PAR:

Dnešné Božie slovo je pre nás veľmi známe. Poznáme toto podobenstvo naspamäť. Máme štyri kategórie pôdy – ľudí kde padá Božie slovo. Snažíme sa zaradiť niekde medzitým. My nepatríme na kraj cesty, či na skalu, ani medzi trníe! My sme úrodná pôda. Božie slovo nachádza našu pôdu - srdce. Najlepšou pôdou bola Panna Mária. Ona prijala a uchovala všetky slová vo svojom srdci. (*Lk 2,19*) Dobrou pôdou boli apoštoli a učeníci, ktorí prijali slovo, hlásali ho svetu, a dokonca ho zavlažili vlastnou krvou. Kto z nás môže povedať, že je dobrou pôdou, ktorá prináša ovocie? Na prvom mieste sú to kresťania ktorí milujú a snažia sa počúvať, chápať ho, pretože sú presvedčení, „...že nielen

⁵¹ Por. Carvajal, F.: *Hovorit's Bohom*, s.132 – 133.

⁵²Por. Krapka, E.: *Káž božie slov*, s.150.

z chleba žije človek, ale aj z každého slová, ktoré vychádza z božích úst“ (Mt,4,4). Sú to tí, ktorí dávajú priestor a možnosť pôsobiť slovu, aby sa zakorenilo do srdca. Aby premena Božieho slova priniesla 30, 60, 100-násobnú úrodu.⁵³ My čo sme sa tu zišli, a tiež chceme byť dobrou pôdou. Ved' preto nás Boh stvoril, prijali sme Božie slovo. Nezdá sa nám, že sme úrodná pôda? Ako je to v našich rodinách, aké tam vládne porozumenie, aké sú tam medziľudské vzťahy? Veľmi často by sme sa museli začervenať. Častejšie sejeme semeno neporozumenia, hádok, hnev a to život v rodine a v spoločnosti nezbližuje, ale rozdeľuje.⁵⁴ Zdá sa nám, že zlo skôr vidíme ako dobro. Myslime pozitívne. Keď Boh stvoril človeka, videl všetko, čo učinil, bolo to veľmi dobré (Gn 1,31). Sme stvorení pre dobré veci, skutky. Záleží na nás či chceme prinášať úrodu!

MY:

Všetci čo sme tu sme aj v úlohe rozsievača. Rodičia nám odovzdali pozemský život. My sa snažíme napomáhať rastu ďalšej generácie ľudstva.

Roľník, ktorého obilie na súťaži každoročne získalo prvé miesto, mal zvyk rozdeliť najlepšie semeno sedliakom, ktorí mali svoje polia blízko jeho polí. Raz sa ho opýtali: „Prečo dávaš najlepšie semeno aj ostatným roľníkom, ktorých polia susedia s tvojimi?“ On im odpovedal: V skutočnosti to robím zo zištnosti. Vietor berie peľ a prenáša ho z jedného poľa na druhé. Ak by moji susedia zasiali zrno nižšej kvality, zmiešané opeľovanie by ochudobnilo kvalitu mojej úrody. Preto im dám len to najlepšie semeno.⁵⁵

Roľník z príbehu je nebeský Otec. Vždy sa snaží, aby sme prinášali dobrú úrodu. Rozsieva najlepšie semeno, chce dobro, volí lásku, porozumenie a zmiernenie. On je optimista, ktorý dúfa, že sa predsa niečo ujme, zarodí prinesie ovocie. Všetci sme teda v určitom zmysle rozsievačmi. A keď sme rozsievačmi, tak je dobré sa aj zamyslieť nad tým, čo svojím životom, svojimi

⁵³ Por. Cantalamesa, R.: *Slovo a život*, s.166.

⁵⁴ <http://homilie.rimkat.sk/kazen>

⁵⁵ Luciani, A.: *Veľké pravdy v malých príbehoch*,s.89.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

skutkami sejeme a to všade tam, kde žijeme a kde sa pohybujeme. Viem, drahí veriaci, že to nejde hladko, tak ako si to mnohokrát želáme. Dovoľme Kristovi, aby v nás začalo rást' jeho slovo. Buďme vytrvalí a svojou odhodlanosťou pomáhajme vzrastu Božiemu slovu rást'.

ADE:

Hoci stále túžime mať všetko, nebude to hned'. Tak ako musíme chodiť do práce, zarábať peniaze, aby sme mohli nakupovať veci pre pozemský život. Žiaci musia chodiť do školy a učiť sa, vysvedčenie nedostanú na začiatku školského roka. Tak aj Boh zasieva semená do nášho srdca. Naše srdce je dobrou pôdou, len na nás záleží, či si doň donesieme nejaké kamene, necháme vyrásť trávne, alebo budeme sa oň starať a prinášať úrodu. Nemusí byť úroda stopercentná, Bohu záleží na snahe a spolu s apoštolom Pavlom povieme, že Boh dal vzrast a zato budeme odmenení Božím kráľovstvom.

Amen.

Šestnásta nedeľa v období cez rok „A“

Mt 13,24-43

Zlo a dobro

Verím, že Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.

AI

Kto z nás nepozná boj dobra so zlom? Aj keď zvykneme rozprávky čítať deťom, ktoré sa končia víťazstvom dobra nad zlom, veríme, že Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá, čo patrí medzi šesť hlavných pravd nášho náboženstva. Dobro a zlo môže vedome a dobrovoľne konáť jedine človek.

Každý prejav dobroty je pokrokom toho, kto ho vykonal. Je víťazstvom ľudstva nad nízkymi sklonmi našej prirodzenosti. Dobrotivosť nie je zvláštna čnosť, je to

- ĽUBOMÍR STANČEK -

skôr vzácný súhrn čnosti. Prejavuje sa v oblasti citovej vo forme láskavosti, prívetivosti, ochoty, nežnosti. Čo je teda dobrotovosť? Vnútorná dispozícia, nutkajúca človeka chcieť a uskutočniť dobro iným. Svoje korene má v hĺbke duši. Vrcholným znakom dobrotovosťi je nezištnosť, ktorá stavia pred oči človeka jedine dobro druhého. Iným znakom dobrotovosťi je skromnosť. Neoslňuje ako vzlet veľkých duchov a nelomozí ako vojenská mužnosť. Dobro nemá menšiu cenu preto, že vrhá menej lesku (*J.Guibert: Světlo 1995*).

A naopak, čím väčšmi sa kopia zlé skutky, tým väčšmi sa oslabuje schopnosť konať dobro a čím častejšie sa rozhodne pre zlo, tým väčšmi sa v ňom posilni pozícia zla a tým väčšmi sa oslabí možnosť konať dobro. Kto sa teda často a dlhodobo rozhoduje pre zlo, bude sa spontánne správať zle. Preto sa mûdry človek na neho nespôľahne a naopak, budú ho vyhľadávať ľudia bez cti (*A.Hlinka: O akej slobode hovoríš? NOVÝ DEN. <http://www.tkkbs.sk/12.6.2002>*). Človek zvykne filozofovať.

KE

Evanjelista sv. Matúš na záver podobenstiev Pána Ježiša o pšenici a kúkoli, i horčičnom zrnku či ďalšom podobenstve o kvase, ktorými Ježiš prirovnáva nebeské kráľovstvo, poznamenáva: Ježiš „**bez podobenstva im nehovoril nič, aby sa splnilo, čo predpovedal prorok: „Otvorím svoje ústa v podobenstvách, vyrozprávam, čo bolo skryté od stvorenia sveta“** (Mt 13,34-35;Ž 78,2).

DI

Ked' zberáme úrodu z polí, a väčšina z nás trávi svoju dovolenku, prázdniny, Cirkev nám podobenstvom, v ktorom hospodár dáva rásť kúkoľu vedľa pšenice pripomína, že Cirkev vždy pozostávala s hrievníkmi a svätcami. Kde je deliaca čiara medzi dobrom a zlom? Všetky tri podobenstva majú do činenia so začiatkom a koncom. Niečo niekde začína a to, čo začalo, aj skončí. Aj v Cirkvi je čas sejby a žatvy. Sejba je život každého človeka naplnený jeho hodnotami. Žatva nastane v deň súdu, kedy dôjde k vytriedeniu dobra od zla.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

To, že niekto je pokrstený, že sa hlási k Cirkvi, Kristovi, nie je prejavom, že si počína ako kresťan. Podstatné je, že plní vôle Božiu. Nie všetci, čo žijú v Cirkvi, sú vyvolenými a natrvalo zabezpečenými. Aj keď je Boh trpezlivý, zhovievavý, o čom hovorí podobenstvo o dobrom semene a kúkoli, že hospodár nedovolí sluhom, aby počas rastu pšenice povytŕhali kúkoľ, ktorý do pšenice zasial nepriateľ. Hospodár sa vyjadruje jasne: „*V čase žatvy poviem žencom: Pozbierajte najprv kúkoľ a paviažte ho do snopov na spálenie, ale pšenicu zhromaždite do mojej stodoly*“ (Mt 13,30).

Podobenstvá majú svoj význam. Ježiš vysvetli, že roľa je svet. Po dedičnom hriechu svet je vo vojnovom ťažení dobra so zlom. Boh viackrát ľuďom prejavil vôle, aby nepáchali zlo. Cirkev je tiež roľa, na ktorej rastie pšenica i kúkoľ vedľa seba. Sv. Augustín sa pytá: „Koľko ovečiek je vonku a koľko vlkov je vo vnútri?! Boh chce, aby sme boli deťmi svetla, ovečkami v košiari Cirkvi, pšenicou. To je vtedy, keď chceme, keď spolupracujeme s Bohom, jeho darmi, milosťami. Boh ľudí nedelí na dobrých a zlých, ale každý človek sám o sebe rozhoduje. Pri tom všetkom nemali by sme sa opovážliovo spoliehať na Božie milosrdenstvo. Boh chce povedať, že zlí sa majú vrátiť späť k nemu, a dobrí majú im pri tom pomáhať. Takto sa buduje na zemi nebeské kráľovstvo.

Nebeské kráľovstvo prirovnанé k horčičnému semiačku, chce už vizuálnym prirovnaním, že je malé, najmenšie zo všetkých semien naznačiť, že Boh aj z takéhoto semena dá vyrásť veľkému stromu. Kto by pozeral len na veľkosť semena ľudskými očami, nevie si predstaviť košatý strom, ktorý má zo semena vyrásť. Bohu nič nie je nemožné. Boh dá vyrásť stromu z najmenšieho semena, že prevýši všetky stromy okolia. Podobenstvo v protiklade maličkého semena a veľkého stromu chce predstaviť dnešné nepatrné - čo žijeme, sme, vlastníme, k tomu, čo sa raz na konci, pri príchode Božieho Syna na svet ako Sudcu, v deň žatvy, sa prejaví v plnej moci, veľkosti a sláve. Boh tým, ktorí ho milujú, nesľubuje na zemi moc, slávu a iné, ale kto vytrvá do konca, bude

- ĽUBOMÍR STANČEK -

spasený. Boh teda sľubuje večnú odmenu vo svojom kráľovstve. Moc sveta, svetská sláva, všetkému raz bude koniec. A to malé, čo Kristus zasial sa prejaví ako Cirkev slávna, na ktorej nebude škvarky, ani vrásky ani ničoho podobného, pretože je svätá a nepoškvrnená (*porov. Ef 5,27*). Toto kráľovstvo máme ohlasovať. Svoje poslanie máme žiť.

Na to nadväzuje v dnešnom evanjeliu podobenstvo o kvase. Rovnako poukazuje na protiklad medzi začiatkom a koncom, nepatrnosťou začiatku a veľkosťou konca. Predstava o kvase hovorí o veľkej sile prekvasenia. „Neviete, že trocha kvasu prekvasí celé cesto?“ (1 Kor 5,6). Zdanlivo málo, dokáže mnoho. Príslovie hovorí: Zdanlivo nepatrny prípad mohol nadobudnúť dôležitosť pre celok. Podobenstvo o kvase chce stúpencom, vyznávačom Ježiša naznačiť, že aj keď ich je málo, s Ježišom spojení majú pretvárajúci silu, moc nad svetom. Viera veriacich má dynamickú a priebojnú silu. Moc ohlasovania Božieho slova. Moc svedectva viery hoci i preliatím krvi oslovuje, vyvoláva otázky a následne konverzie. Ježiš tak svojím dáva vo všetkých časoch odvahu vzdorovať celému svetu a jeho nepriateľským mocnostiam.

A tak sa dajú pochopiť slová zo záveru týchto podobenstiev, ako ich zaznačil sv. Matúš: „**Bez podobenstva im nehovoril nič, aby sa splnilo, čo predpovedal prorok: „Otvorím svoje ústa v podobenstvách, vyrozprávam, čo bolo skryté od stvorenia sveta“** (Mt 13,34-35;Ž 78,2).

PAR

Matúš predstavuje Ježiša ako najväčšieho kazateľa a predsa medzi vlastných prišiel a tí ho neprijali. Aj pre nás vo viere zohrávajú dôležité miesto obrazy, udalosti, ľudia, a kto má oči otvorené vidí a chce počuť, počuje, čo iní nevidia, nepočujú, lebo ich oči sú zastrené a uši hluché, sú to ľudia hriechu, chorí ľudia. Boj dobra so zlom pokračuje.

Dobro v čistej podobe nejestvuje vo svete ani v našom osobnom živote, ani v Cirkvi. Nikto nemáme právo niekoho súdiť. Máme však konať dobro. Boh ho prijíma od nás nie preto, že my sme dobrí, ale preto, že on je dobrý a že

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ježiš zomrel za nás všetkých. Dokázali sme rozštiepiť atóm, len spôsob zmýšľania človeka sa nezmenil. Človek sa ženie za pohodlím, mocou a o dobro sa nestará. Nerútime sa do katastrofy? Pôžitkárstvo, hedonizmus, sex, konzumný spôsob života... Hriech človeka. To je kúkoľ. To nebuduje košatý strom. To nie je kvas. A predsa dnes si viac uvedomujeme dobro vo svojom okolí.

Básnik Torquato Tasso bol skromný a dobrý človek. Jeden jeho neprajník mu robil veľa zla. Priatelia mu hovorili, aby sa mu pomstil za mnohé príkoria. A čo im odpovedal? „Nechcem mu vziať život, ani majetok, ani čest. Chcem trpežlivosťou a dobrotom vziať jeho zlobu“ (J. Jurko: Príd, Duchu lásky a pokoja. Poprad 1998 s.4).

Zloba nikdy neodoženie zlobu. Platí zásada: Aj keď ti niekto robí zlo, urob mu dobre, aby tvoj dobrý skutok porazil jeho zlobu.

Ked' trojročný Alexej prosí sestričku, aby mu prečítala rozprávku o zlom vlkovi, desaťročná sestrička mu oponuje: „Nie sú zlí vlci na svete, len nešťastní vlci“ (B. Rerrero. Vôňa ruže. Bratislava 1999 s.8).

MY

Ježišove slová: „**Nechajte oboje rást do žatvy**“ (Mt 13,30), sú výzvou, aby sme nechali Boha byť Bohom. Nebojme sa zla, ale konajme dobro. Násilne odstraňovať zlo, môže spôsobiť škodu aj na dobrom. Napomínať každého, nemusí priniesť dobrý koniec. Pokiaľ človek žije na zemi, nie je ani dokonalý a ani tak zlý.

Z literatúry je známe meno Henricha Heinega, nemeckého básnika a spisovateľa. Bol známy svojou zlou povahou, vystupovaním, najmä proti Cirkvi. V jednom zo svojich diel napísal: „Nechce už viac Boha, toho trestajúceho tyrana; nie sme už deťmi, zaobídeme sa bez otcovskej opatery Boha.“ Jeho blúznenie neopätovali mu veriaci zatracovaním. Čo sa stalo? Päť rokov pred smrťou napísal vo svojom testamente. „Umieram vo viere v Jedného

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Boha, večného Stvoriteľa neba a zeme. Prosím o jeho milosrdenstvo pre svoju nesmrteľnú dušu.“ Toto mu iste vyprosili tí, čo ho nesúdili za jeho rúhania, ale sa za neho modlili a prosili Boha, aby mu bol milosrdný.

Dnes máme všetci šancu. Dobro a zlo je realita. Máme však Boha, ktorý je Láska. Obdarúva nás vierou, nádejou a láskou. Nesmieme zabudnúť, že aj keď niečomu hned’ nerozumieme, a zdá sa, že víťazí zlo nad dobrom, nestrácajme hlavu, neklesajme na duchu, nemalomyselníme. Nie diabol je posledný víťazom, ale Kristus a Kristovi Ježišovi patríme.

ADE

Je čas aj filozofovať. Je čas diskutovať. Je čas sa aj modliť:

Pane, pomôž nám rozumieť, že Cirkev, ktorú si ty založil, nie je spoločenstvom len dobrých, ale aj zlých, je však našou nádejou, pre nás hriešnikov. Chráň nás od súdov iných. Pomôž nám zachovať tvoje slová: „Nesúdte!“ Pretože mi prosíme o milosrdenstvo, aby sme neboli súdení. Veríme, že ty si spravodlivý, chceme verne plniť to, čo od nás žiadaš.

Amen.

Sedemnásta nedele v období cez rok „A“

Mt 13,44-52

Hľadať zmysel života

V čom, prečo vidím zmysel života a čo robím, aby som sa nemýlil?.

AI

Čas prázdnin a dovoleniek mnohí využijú aj na zodpovedanie si otázok, prehodnotenie štýlu svojho života, na čo počas zhonu povinností, nemajú čas či zabudnú si uvedomiť. Napríklad, čo všetko dokáže človek so svojím telom? Aspoň niekoľko rekordov. Do diaľky skočí takmer 9 metrov a do výšky vyskočí

- ĽUBOMÍR STANČEK -

skoro 2,5 metra. Sto metrov zabehne za čas pod desať sekúnd. Maratón za dve hodiny.

Vraj, kto trénuje, dokáže napríklad plávať desiatky kilometrov bez oddychu, zdvihnúť dvakrát viac ako sám váži... V knihe Quinessových rekordov čítame, že človek úderom ruky zabije vola, povrazom v zuboch niekoľko metrov potiahne lietadlo či vlakovú súpravu... A pritom tento zázrak, ľudské telo, je zložený z prvkov, ktoré spolu stoja asi dvadsať korún.

Politik vyhlási, že v dôchodku bude veľa jestť, piť, oddychovať a cestovať. Iní predávajú svoju česť, meno, telo, aby boli slávni, bohatí, niečo dokázali, znamenali.

Ked' multimilonár, priemyselník Filberto Guala, predal a rozdal majetok a vstúpil do najprísnejšej rehole trapistov, vyvolalo to v Taliansku rôzne rakkcie. Podobne ked' Georg Mayr Melnhof - syn zo známej šľachtickej rodiny, vyštudovaný ekonóm, pochádzajúci z miliardárskej rodiny, kde mal byť správcom najväčšieho rakúskeho lesného hospodárstva, v roku 1995 vstúpil do seminára.

Za tým a inými hodnotami, menami, rozhodnutiami, postojmi sa hovorí o zmysle života. Počinanie, správanie tak pozitívne i negatívne vyvoláva rôzne otázky, prekvapenia, sklamania, ale i nádej, radosť, pokoj srdca istotu nového života. Zmysel života sa dotýka aj nás.

KE

Podobenstvá; o poklade ukrytom v poli, o kupcovi, ktorý hľadá vzácné perly, a o sieti čo zachytáva všetky druhý rýb, chcú napovedať, čo má Ježiš chce pripomenúť v súvislosti s Božím kráľovstvom.

DI

Podobenstvo o poklade ukrytom na poli a o kupcovi, ktorý hľadá vzácné perly v súvislosti s nebeským kráľovstvom hovoria o vysokej cene nebeských hodnôt. Každý človek kráča svojou cestou života a pritom všetky cesty sú rovnaké, majú jedno poslanie, jeden ciel. Boh primerane každému človeku

- ĽUBOMÍR STANČEK -

vstupuje do cesty. Boh v určitom dni, pri určitej udalosti vstupuje človeku do života. Čo bolo, nie je rozhodujúce. Je jedno, či človek hľadal Boha, alebo sa topil v hriechu. Poklad na poli bol objavený náhodne. Nikto ho nehľadal. Kupec naopak, hľadal vzácnu perlu. Oba prípady hovoria, že k pokladu prišli nálezcovia jedine z Božej milosti. Človek objavuje Boha aj vtedy, keď o Boha nestál, keď ho nehľadal a prípadne keď hľadal, tak ho napokon našiel. Boh sa najprv daruje a zjavuje a potom z toho za slobodného rozhodnutia človeka vyrastie viera. Vždy a vo všetkých prípadoch majú nebeské hodnoty takú cenu, že sa za ne môže dať všetko ostatné. Koľko ľudí prešlo po poli, kde bol poklad ukrytý? Ježiš chodí medzi nami, a koľko ľudí si ho nevšimne?

Kupec zas hľadá a dostáva sa mu vytúžená perla. Hľadanie nebolo zbytočné. Hľadal stotník Kornélius (*Sk 10,1-43*) i Lýdia (*Sk 16,14*). Ich nasledovať, znamená: Boha hľadať s celou vážnosťou a pevne sa Boha držať, so všetkou vernosťou. Pre koho Božia vec nie je hodná každej obety, ten nikdy nepochopí vzácnosť perly. Vzácna perla je nezničiteľná, nemožno ju stratiť a získame ju už tu na zemi, aby tiahla naše srdce do neba. Evanjelista Matúš, sám všetko zanechal, keď spoznal Ježišovo bohatstvo. Poklad skrytý na poli a perla nie sú nič iné - ako sám Ježiš.

Nás život, roľa, skrývajú zmysel života. Roľník, nádenník, ktorý miluje roľu; pracuje, roľa nie je jeho, ale keď na roli nájde poklad, všetko urobí pre to, aby ten poklad bol jeho. Príkladom je roľník v tom, že pre získanie pokladu sa všetkého zdáva. Človek rád žije na zemi. Keď spozná Krista - svoj poklad, všetko podnikne, aby bol Ježiš stredom, zmyslom, cieľom jeho života. Ježiš je perla, v ktorej je skrytá všetka Otcova sláva. Človek keď spoznáva Boha, si uvedomuje, že Božie kráľovstvo nie je majetok ako iný, nie je hodnotou ako iné hodnoty. Človek koná radikálne. Boha chce stoj čo stoj. Nechce nič, čo by nebolo podstatne spojené s Bohom.

Obe podobenstvá sa zhodujú v tom, že nálezcovia všetko predajú, aby získali to, v čom spoznali poklad. Ide o čosi veľmi cenné, že všetko ostatné sú

- ĽUBOMÍR STANČEK -

pre to ochotní obetovať. Rozdiel medzi podobenstvami je v tom, že v pri poklady na poli ide o náhodu a v prípade perly ide o cielené hľadanie.

Božie kráľovstvo je najväčší dar; nie je to nič, čo si musíme zaslúžiť. Reálnosť tohto daru nie je daná hľadaním, výkonom. Jeho skutočnosť je však daná iba tomu, kto hľadá, kto túži, kto sa usiluje o nebeské kráľovstvo. Poznanie Boha vedie k tomu, čo nepochopil bohatý mládenec. Ten nerobil všetko, čo chcel, od neho Boh, pretože odišiel smutný, majetku dal prednosť pred Bohom.

Abrahám je vzorom roľníka a kupcu, pretože keď od neho žiada Boh aj jediného syna, je ochotný ho obetovať.

Izraelský národ sa zas opačne správa ako Abrahám. Ježiš – Mesiáš prišiel a oni ho neprijali. Poklad sa im ponúkal a oni dali prednosť svojej vôle. A Boh chce všetko. Boh sa nezjednáva. Boh nejde pod cenu. Boh chce srdce. Perla stojí za srdce. Poklad stojí za srdce. Tak sa dajú pochopiť i slová o tom, kto hľadá svoj život, že ho stratí a kto ho stratí život, že ho nájde.

Podobenstvo o sieti a rybách všetkého druhu poukazuje na Božiu milosť povolania, ktorú Boh ponúka všetkým. Boh miluje všetkých. More, svet, patria Bohu. Boh hádže sieť: Cirkev káže, katechizuje, evanjelizuje, sieť je pre každého. Lov sa uskutočňuje na základe Ježišovho misijného príkazu: „**Chodte do celého sveta...**“ (*Mk 16,15*). Ježiš chce mať každého na konci čias zapísaného v knihe života.

PAR

A k tomu Boh potrebuje našu spoluprácu. Znova a znova sa pýtajme: Načo sme na svete? Bytostne sa nás to dotýka. Sami dávame si odpoveď na otázky kladené životom. A tieto životné otázky môžeme zodpovedať len tak, že odpovieme na svoju každodennú existenciu. Inými slovami: nehľadaj, čo ti môže dať život, ale hľadaj, čo ty môžeš dať životu. Nepýтай sa, koľko radosti nachádzaš u iných, ale koľko jej nájdeš v sebe a koľko daruješ iným. Nepýтай sa len na celý života, ale tiež na cestu k nemu.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Spýtaj sa malého dieťaťa, ktoré tri želania si praje, aby mu boli splnené. Odpovede sú detské, snáď nejakú sladkosť, počítač, či bicykel. Keď tú istú otázku položíš dospelému, odpovede budú, podľa inteligencie primerané, ako napríklad zdravie, úspech... A pýtaj sa zomierajúceho. Ľudský život v jeho zmysle a naplnení môžeme prirovnať k nádobe na tekutinu. Na čo by nám bola nádoba na prvý pohľad krásna, ale bez dna? A na čo by bola nádoba, ktorá síce dno má, ale nemožno ju otvoriť ani naplniť? Život človeka potrebuje súčasne 'priestor, aj dno', potrebuje zmysel i naplnenie, teda obsah i ciel. Jedno bez druhého nie je na úžitok. Diabol trikrát pokúšal Krista. Sľuboval slávu a nakoniec moc. Trikrát mu predložil obsah. Ale ani raz mu neponúkol životný ciel. Človek dnešných čias je v podobnej situácii. Pokušiteľ neprichádza len trikrát za život, ale stokrát za deň. A ponúka len nádoby bez dna.

MY

Uvedomujeme si, že radosti ľudskej duše patrí nevyhnutne nájdenie súčasne kvalitného obsahu i ciela života. Potom pochopíme tie dve prikázania, na ktorých spočíva celý Zákon a Proroci (*M. Kašparů. O radostech lidské duše*). Božie kráľovstvo je poklad a teda jediným pokladom, jedinou skutočnou hodnotou. Až do tej miery, že kto ho má, má všetko a nič si už nepraje. „**Ved čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal a svojej duši by uškodil?**“ (*Mt 16,26*). Pre takýto poklad sa vyplatí podnikať, zriekať sa, pracovať, žiť.

Kresťan je človek, ktorý sa nechal nájsť Ježišom. Popri radosti z tohto objavu blednú všetky nepravé hodnoty, práve však začnú žiariť novým leskom. Radosť bola základnou skúsenosťou ranného kresťanstva.

Bohatstvo na zemi, nech je akokoľvek cenné, nech je to športová sláva, medaily, vence, diplomy, ako aj iné ocenenia veľmi rýchlo blednú, zanikajú, zabúda sa na ne, ničia sa. Poklad Božieho kráľovstva však nezničí hrdza, moľ a zlodej neukradne.

Ked' sa žiak pýtal učiteľa Platóna, koľko môže mať pozemského bohatstva, dostal odpoveď: „Toľko, aby ti nebolo prekážkou na dosiahnutie tvojho ciela.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Aj kresťan môže mať len toľko bohatstva, aby mu nebolo prekážkou na dosiahnutie večného cieľa. Žiadne bohatstvo, moc, sláva nesmie kresťanovi stať sa prekážkou, zabúdať na zmysel života.

Jedným na najbohatších ľudí je multimiliardár Morgan. Denne ho stráži ochranka. Novinárovi na otázku: „Ste spokojný so svojím osudom?“ Odpovedal: „Na túto otázku vám odpovie môj hovorca. Alebo spýtajte sa môjho záhradníka, dozviete sa, ako sa mi vodí. Môžete mi však veriť, že hodnoty môj zamestnanec je blaženejší ako ja.“

ADE

Nečudujeme sa, keď z času na čas počujeme, že niekto radikálne zmenil spôsob života. A nie sú to len tí, čo idú do kláštorov, ako tá či oná hviezda krásy. Zmena života je objavenie čohosi, čo má dôležitejšiu hodnotu.

26. septembra 1660 zomieral sv. Vincent de Paul, o ktorom sa vyjadrili, že jeho rukami prešlo viac peňazí, ako mali všetky banky tej doby vo Francúzsku spolu. Zomieral však chudobný pre tento svet, ale pre Božie kráľovstvo bohatý. Po vyslúžení sviatosti zomierajúcich, požehnal svojim duchovným synom a dcérám. Pri slovách: „Bože, príď mi na pomoc...“ sa Vincentove pery jemne pohybovali a viac sa nezavŕtili... Svoju šľachetnú dušu odovzdal do rúk Pána... Žil pre druhých. Chudobných mal ako svoj poklad. Pomáhal im hmotne i duchovne. Boh mu neostal byť dlžníkom.

Vyprosme si každý pre seba šťastnú hodinu smrti. Už dnes za najcennejší poklad považujme Božie kráľovstvo, pre ktoré chceme pracovať, hľadať, a ktoré chceme ako vzácnú perlu získať.

Amen.

Sýtiť je aj povinnosť kresťanov

Angažovať sa pri nasycovaní sveta.

AI

Čo vyvoláva v nás obyčajný hlad? Poznáme nepríjemný pocit v žalúdku, únavu z hladu, keď sa nedá spať, pretože sme hladní... Už ste večerali napríklad pri večerných správach a na obrazovke ste sledovali vyhladované zomierajúce deti, ktoré už od hladu nemôžu plakať, či starca - samá koš a koža, ktorý si už nedokáže odohnať muchu z tváre?

Vrcholí žatva. Odborníci už vypočítali, nakoľko naplníme sýpky. Je pravdou, že náš štát nepatrí medzi tie, o ktorých sa hovorí, že im chýba každodenný chlieb či ryža. Uvedomujeme si, že aj našou povinnosťou kresťanov je pomáhať ľudom, i z nášho okolia i tým na vzdialených kontinentoch..?

Je skutočnosťou, že ľudia hladujú. Dráma hladu vo svete vyzýva kresťanov.

KE

Ježiš hovorí ku nám: „*Vy im dajte jest*“ (Mt 14,16).

DI

Evanjelium podáva opis Ježiša, ktorý má porozumenie pre každú bolest. Opisuje uzdravenie chorých. U Ježiša na prvom mieste je kázanie. V akejkoľvek biede je kázanie najdôležitejšie. Uzdravenie chorých slúži na prehĺbenie viery. Nie je to hlavná vec, aby sme boli telesne zdraví. Najdôležitejšie je zvestovanie radostného posolstva, spása človeka. Ježiš má čas pre ľudí, ktorí trpia na tele i na duši.

Evanjelium podáva opis prvého rozmnoženia chleba Ježišom. Ježiš až do západu slnka sýti hlad ľudí po Božom slove. Ľudia akoby necítili telesnú potrebu nasýtiť sa. Až na slová učeníkov - aby prepustil zástup, aby si zaobstarali chlieb a nasýtili sa, Ježiš reaguje tak, že prekvapuje apoštolov: „*Vy im dajte jest*“ (Mt 14,16). Ježiš nechce rozpustiť zástup, ktorý si vybral celý deň

- ĽUBOMÍR STANČEK -

lepší podiel, tak ako aj Mária - Lazarová sestra, že počúvali Božie slovo. Počúvanie má predchádzať konaniu. Apoštoli ešte nerozumejú. Pred ich očami sú len telesné potreby. Počínajú si ako ekonómovia tohto sveta. Zistia, že majú len päť chlebov a dve ryby. Prepočítavajú, čo je to pre veľký zástup? Ježiš situáciu s nasýtením tela podľa vopred premysленého plánu, chce poukázať na nasýtenie duší svojim telom a krvou. Ježišovi záleží na tom, aby jeho učenici mohli spolu s ním pohliadnuť na Božie bohatstvo. Ježiš vie, že na nasýtenie tohto zástupu nepotrebuje ani tých päť chlebov a dve ryby. Je to vážna lekcia Ježiša, keď chce učeníkov odviesť od ich vlastnej nemohúcnosti k Božiemu bohatstvu. Ježiš koná. Starosti učeníkov spája s tradíciou nádenníka, ktorý mal na deň dostať päť chlebov a dve ryby. A Ježiš v rukách učeníkov to málo tak rozmnoží, že ešte sa nazberalo dvanásť plných košov zvyškov odrobín. Ježiš predstavuje Božiu lásku a všemohúcnosť voči ľuďom na týchto skromných potravinách.

Ježiš usadzuje zástup, ktorý sa už mal rozísť. V tento večer nastáva slávnostný okamih, keď si má zástup, ale aj Ježišovi učeníci uvedomiť, kto je Ježiš, ktorý ich sýtil celý deň Božím slovom a ktorý ich dokáže nasýtiť aj telesným pokrmom, bez toho, aby šiel nakúpiť dostatok chleba a rýb pre každého.

Ježiš stojí uprostred zástupu, ako to robieva otec uprostred rodiny, ďakuje s pozdvihnutými očami k nebu, láme chleby a podáva ryby učeníkom, aby ich rozdávali zástupu. Ježiš je plný vďaky Otcovi za jeho dobrodenia prírody. Učeníci i zástup nadobúdajú presvedčenie, že Ježišovo vďakyvzdanie spôsobilo zázrak. Ďakovať za to málo, čo máme, to je ten zázračný prostriedok prinášajúci požehnanie.

A výsledok? Päť rýb a dve ryby stačia, a to nie poskromne - vedľ zvýšilo viac, ako bolo na začiatku...! Z piatich chlebov a dvoch rýb „*nazberali dvanásť plných košov zvyšných odrobín* (Mt 14,20).

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Až posledným veršom evanjelista prezrádza počet nasýtených: „**päťtisíc mužov okrem žien a detí**“ (*Mt 14,21*). Učeníci si uvedomili svoju malovernosť.

Na východe sa pri jedle mlčí. To napomáha k uvažovaniu.

PAR

Udalosť zázračného nasýtenia aj nás má vyprovokovať k uvažovaniu. Zástup si odniesol nezabudnuteľný dojem. Pre nás udalosť je výzvou ku skutkom milosrdenstva. Sú to tie skutky, ktorými pomáhame blížnemu v jeho telesných a duchovných potrebách. Nejedná sa len o nasycovanie hladných, ale aj poučovať, radiť, potešovať, posilňovať... sú skutky duchovného milosrdenstva, ako aj odpúštať a trpeživo znášať ľažkosti. Druhé, telesné skutky milosrdenstva sú najmä tieto: už spomínané nasycovanie hladných, ale aj ujímanie sa ľudí bez prístrešia, obliekať otrhaných, navštěvovať chorých a väzňov a pochovávať mŕtvych. Dávať almužnu chudobným je medzi týmito skutkami jedným z hlavných svedectiev kresťanskej lásky. Bohu sa tieto skutky páčia a stávajú sa pre nás zdrojom milostí. Tak napríklad na pôst sa odporúčajú zvlášť modlitba, pôst, almužna a iné skutky kresťanského milosrdenstva.

Morálny zákon zaväzuje neodmietnuť pomoc osobe, ktorá je v nebezpečenstve. Sv. Mikuláš almužnou zachránil česť trom dievčatám. Sv. Vincent - zakladateľ kresťanskej charity, pomohol mnohým žiť ľudský dôstojne. Charita dnes prvá reaguje spolu s červeným krížom pri katastrofách, ako sú povodne, zemetrasenie a iné. Náš krst nás zaväzuje konať skutky lásky. 'Kto si zatvorí srdce pred bratom, ktorého vidí v núdzi, pred tým aj Boh si zatvorí srdce', hovorí príslovie.

Je pravdou, že Ježiš neprišiel na svet, aby odstránil všetko zlo na svete, ale aby vyslobodil ľudí z najťažšieho otroctva hriechu, ktoré im prekáža v ich povolaní Božích detí a spôsobuje všetky ich ľudské zotročenia (porov. KKC 549). Počuť, že niektorí Cirkvi vyčítajú, že nech rozdá majetok ktorý má a bohatstvo a nech odstráni hlad, biedu na svete. Títo sú však bud' neinformovaní, ale skôr naplnení nenávisťou voči Cirkvi. Pápež, cirkevné organizácie, rehole, diecézy a farnosti sú často prví a jediní, čo nielen verejne,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ale aj po tichu, v anonymite pomáhajú. Cirkev buduje charitu, ktorá sa stará podľa možnosti o najchudobnejších. Žobre a prosí o almužnu pre nich. Zakladá strediská pre nich. Mnohé rehole sa venujú tejto činnosti a pritom sa krikľuni nepýtajú z čoho to Cirkev berie... Mnohé diela tí, ktorí sledujú činnosť Cirkvi, a medzi nimi sú aj neveriaci, nazývajú: zázrakom.

Osobnosť charity sa vyjadruje aj takto, že 'čo sa týka materiálnych dobier úplne závisíme od Božej prozreteľnosti'. Sme šťastní, že nemusíme odmietnuť tých, čo prichádzajú a potrebujú našu pomoc. Nehovoríme, že je to zázrak, ale boli situácie, že vždy sa našlo o jednu posteľ viac, o jednu misku ryže navyše, alebo o jednu prikrývku viac na zohriatie. Cítime pomoc Božiu z lásky k chudákom, ľuďom bez prístrešia, hladným, chorým... Vieme, že to sa Boh cez nás stará o svojich biednych. V maličkostach 'naoko bezvýznamných', zakusujeme starosť Boha o tých, čo potrebujú jeho pomoc. A keď o ňu prosíme, veríme, že sme pre nebeského Otca dôležitejší ako nebeské vtáky či poľne ľalie.

Spomínajú sestry: Minuli sa nám posledné zásoby. Večeru sme nemali z čoho navariť a to odpoludnie prišiel podnikateľ a priniesol peniaze a my sme mohli pokračovať. Inokedy sme uvažovali, ako a čo povieme tým, pre ktorých sme jedinou pomocou, že už nemáme nič na jedenie a taktiež pomoc prišla. Naša viera sa v takýchto situáciách mení na vďakу vzdávanie Bohu. Vážime si aj tých, čo nezištne pomáhajú, často sú to neznámi darcovia, ktorí vedia povedať, že stačí, keď o tom vie Boh. Áno, Boh je vševediaci a určite odmení každý prejav štedrosti, ochoty a pomoci.

Sú aj iné priam rukolapné dôkazy Božej ochrany. O jednej hovorí aj história Kazachstanu, o ktorej sa písalo pred cestou pápeža Jána Pavla II. 22.-25.9. 2001.

Stalin katolíkov nemeckej, poľskej a ukrajinskej národnosti násilne presídlil zo západnej Ukrajiny roku 1936. V dobytčích vagónoch ich v období 40-stupňových mrazoch priviezli do necivilizovanej stepnej oblasti Osiornoe. Osemnásť rokov až po Stalinovej smrti roku 1953 nesmeli opustiť svoj kolchoz. Keď v zime roku 1941 po Hitlerovom útoku na Sovietsky zväz museli dodáť potraviny na front, veľa obyvateľov umrelo od hladu. Hrozilo, že na jar zomrie väčšina na hlad. V marci sa stalo niečo

- ĽUBOMÍR STANČEK -

neobyčajné. Pri odmäku sa objavilo obrovské jazero plné ryb. Zachránení verili, že to bol Boží zázrak. Miestny chrám, zasvätený Kráľovnej Pokoja, je dnes národnou svätyňou a na pamiatku tejto udalosti tu stojí socha panny Márie obklopená rybami, ktorú postavili osamostatnení v roku 1997 po páde komunizmu.

Naša viera nie je postavená na zázrakoch. Ježiš však svojimi činmi, divmi, znameniami i zázrakmi vtláča do našich sŕdc vieru, nádej a lásku. Takto dokážeme plniť vôle Božiu.

MY

Ježiš uzdravuje našu chorobu a utišuje náš hlad. Len keď nás uzdravil, cítime hlad po živom chlebe, smäd po živom Bohu. Boh právom od nás žiada počúvať a nakloniť si ucho duší, aby sme počuli Božie slovo. Platia slová: „*Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše*“ (Mt 6,33). Toto chce Ježiš, aby sme si pri dnešnom evanjeliu osvojili. Kto hľadá vôle Božiu, k tomu Boh si nájde cestu, či už cez ľudí, alebo udalosti, alebo iné hodnoty.

ADE

Pridajme ďalší úmysel k tým, ktoré nás priviedli na svätú omšu a vyprosujme sebe, tým čo trpia núdzou a hladom, aby sme prijali Boha v jeho slove a adekvátne naň reagovali svojimi skutkami. Aj modlitba za tých, ktorí trpia je a bude odmenená Bohom. Rovnako materiálna pomoc z toho čo máme, i anonymná, je a bude hodná odmeny tu i vo večnosti. O tom nás uistuje Ježiš.

Amen.

Kam vedú naše kroky

Využiť čas na zamyslenie.

AI

Kroky každého človeka sú iné. Bud' sú kratšie alebo dlhšie, istejšie alebo menej isté. Vedú nás do veľkých obchodov, na ďaleké cesty, na diskotéky, do krčmy... Nákupné centrá ponúkajú dnešnému človeku všeličo možné, od sladkostí až po LCD, počítač... Ľudia si môžu vybrať, na čo majú chuť. Koľko času trávime na takých miestach? Máme čas aj na stretnutie s Bohom?

KE

Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi. Ked' videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: „**Pane, zachráň ma!**“ (Mt 14, 29–30).

DI

Na začiatku evanjelia Ježiš odchádza na horu, aby sa o samote pomodlil. Je to výjav, ktorý vedie mimo čas a priestor. Akoby pre neho neexistoval večer. Bola už noc a Pán ešte stále zotrvaval v modlitbe sám na opustenej horskej výštine. Vzrušení sú naopak jeho učeníci, ktorí museli ľažko zápasíť s víchrom a vlnami. Boli celkom sami uprostred mora. Bez svojho milovaného Majstra. Ved' On sám ich odohnal preč. Mali ísť svojou cestou po mori plnom nebezpečenstiev bez Ježiša. To bolo pre nich nepochopiteľné a nevysvetliteľné. On, ktorý bol ich priateľom, ktorý im bol všetkým, sa s nimi rozlúčil a museli ísť sami bez Pána. Nasledujú ďalšie vonkajšie ľažkosti. Vlny sa zväčšovali a zmietali loďou sem a tam. Začína ich ohrozovať aj silný protichodný vietor. Ich úzkosť sa zväčšuje. Stupňuje sa nebezpečenstvo, že ich vlny pohltia. Učeníkov zachvátila hrôza a strach. Tým sa chce poukázať aj na to, že koho prijal Kristus do svojho srdca a života, toho neobýde úzkosť, strach a nepokoj. Zdalo sa, akoby na nich Ježiš zabudol a nestaral sa o nich. To všetko neznamená koniec nervozity. Ku zmätku vyvolanému vonkajšími okolnosťami

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a prírodnými živlami sa teraz pridáva omnoho väčšie vzrušenie z vnútorného zmätku, a to nečakanou fantastickou udalosťou: Ježiš kráča smerom k nim po hladine. Evanjelium podáva veľmi lapidárne, že strachom začali kričať. Strach je dávnym otrokárom človeka. Je opakom viery. Pán sa prihovára: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“ Zdá sa, že vtedy sa atmosféra upokojila. Marek a Ján rozprávajú iba o zázraku, ako Ježiš išiel po vode a o rýchлом pristáti lodky; Matúš hovorí o druhom zázraku, totiž o Petrovi kráčajúcom na vlnách. Peter sa chopil iniciatívy. Nie z viery, ale impulzívne, aby sa presvedčil, keď hovorí: „Pane, ak si to ty, rozkáž aby som prišiel k tebe po vode.“ Ježiš odpovedá kladne a volá ho k sebe. Ale aby mohol ísť k nemu, nestačí iba ľudská motivácia. Keď sa Peter pozrie na rozbúrené vlny, začína sa topiť, klesá a v pokore viery volá: „Pane, zachráň ma!“ Ježiš vystiera ruku a pomáha mu. Nechýbajú ani Ježišove slová: „Maloverný, prečo si pochyboval?“

PAR:

Ježiš kráča po mori. Je to vôbec možné, aby sme kráčali po vode za ním? Musíme si uvedomiť, že sme len obyčajní ľudia, že pre nás je to nemožné. Ale Bohu nič nie je nemožné. Koľkokrát vedú naše kroky úplne inde, tam, kde by viesť nemali. A čo ak nás vedú do hlbokej prieplasti, do záhuby. Ak padneme do prieplasti, sme obklopení tmou. Nie je s nami nikto, kto by nám pomohol. Začíname kričať, volať o pomoc, ale nik neprichádza. V úplnej tme začíname pociťovať nepokoj a strach. Čo ak ostaneme tu a nik nás nezachráni..? Prestávame dúfať. Ale po nejakom čase, zrazu akoby sme počuli hlas. Ten hlas je stále silnejší, približuje sa k nám, až kým nás niekto neosloví. „Haló, je tam niekto? Ozvite sa!“ Sme veľmi prelaknutí, ale plní radosti a odpovedáme: „Áno, tu som dole, pomôžte mi, zachráňte ma.“ Dotyčný človek nám podáva lano, ale my máme stále strach, strach z toho, že to lano nevydrží, roztrhne sa. Bojíme sa o svoj život, pretože naše kroky sú neisté, nedokážeme veriť, pochybujeme. Často nedôverujeme ani svojim najbližším, priateľom, ktorí nám chcú pomôcť,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

podať pomocnú ruku. Veľakrát si povieme, my to zvládneme sami, my nikoho nepotrebujeme. Ale vôbec to nie je tak.

Je to podobný obraz aj s Ježišovými učeníkmi, keď boli na opustenom mori a okrem tmy a silného vetra ich ohrozovali aj rozburácané morské vlny. Tiež sa ich zmocnila hrôza a strach. Začali pochybovať, či to vôbec prežijú. Na druhej strane sú sklamani, že pri nich Ježiš nie je, že na nich zabudol. Aj oni prestávali dúfať. Ale v tom sa v šere niekto približuje, čím je bližšie, tým viac sa podobá človeku, tým viac je viditeľný. Tá postava sa k ním prihovorila. To som ja, nebojte sa. Učeníci spoznali, že je to Ježiš. Peter plný horlivosti ide za ním, ale potápa sa a volá o pomoc. Akoby sa nachádzal aj on v tej prieplave. Pán mu prichádza pomôcť. Podáva mu svoju ruku. Avšak Peter mohol reagovať aj inak. V okamihu, keď sa začal topiť, mohol plným právom povedať: „To som si mohol myslieť. Je nemožné chodiť po vode, na tom nezmení nič ani Ježišovo slovo.“ Aj naše reakcie sú niekedy podobné. Ak sa niečo nepodarí, vyčítame si, že sme s tým vôbec začali. Hovoríme si: Mali sme sa na to vykašlať. Možno sa nám to teraz nepodarilo, ale čo ak to vyjde na budúce. Nehádzme flintu do žita.

Čo ak je to skúška, ktorú nám kladie pod nohy Boh? Boh chce pre nás to najlepšie. Musíme nesledovať jeho kroky. A kam vedú naše kroky? Do nákupných centier, či do Božieho chrámu? Trávime viac času v obchodoch alebo pred Pánom? Dajme si na to odpoved. Nebudeme ľahostajní k nebeskému Otcovi. Ved' nemožno slúžiť aj Bohu, aj mamone.

MY:

Pripomeňme si na príklade.

V jeden slnečný deň sa dva Rómovia rozprávajú. Jeden sa pyta druhého: „Počúvaj, nepripadá ti to zvláštne? Kolkokrát prídem do kostola, vždy svätia jedlá.

Nie je to aj náš prípad? Dávame prednosť rôznym zbytočnostiam pred samotným Bohom? Povieme si: Ale ved' dnešný svet je taký uponáhľaný, je

- ĽUBOMÍR STANČEK -

taký-hentaky. Nie je čas na nič a už vôbec nie do kostola. Ale ak aj voľná chvíľka sa v našom čase nájde, prežijem ju plnohodnotne, s Bohom? Nie je to tak, že radšej si poleňošíme v obývačke pred televízorom, zájdeme na nákupy, vyvalujeme sa na slniečku..? V Božom chráme nájdeme to, čo nikde inde. Nájdeme tam predovšetkým ticho, pokoj a porozumenie. Každý z nás potrebuje, aby ho niekto vypočul a pomohol mu. Ak si dávame pred menom titul kresťan, tak sa podľa toho aj správajme. On - Ježiš je našou nádejou. Doba jeho Cirkvi je dobou nádeje pre celý svet. Mladí ľudia sú dnes nespokojní s blahobytom, cestujú svetom a hľadajú niečo, čo im blahobyt neposkytuje: Hľadajú nádej - Ježiš je naša nádej.

Jeden muž, ktorý vyhlasoval o sebe, že je ateista raz nezvládol jazdu na aute a padol zo strmého brala. Zachytil sa konára čo vyčnieval. Visel na vlásku nad priepastou a začal bezočivo jačať: „Pane Bože, zachráň ma!“ To sa opakovalo viackrát. V tom zaznel hlas: „Tak kričia všetci, keď sú v kaši.“ Ja nie, Pane. Myslím to vážne. Budem o tom rozprávať všetkým. Uverím každému tvojmu slovu! Sľuboval. „Dobre, tak sa pust' konára.“ povedal Boh. „Pustiť sa konára? A čo som blázon?“

Tento muž z príbehu prosil o pomoc, dokonca mu bola slúbená, ale jeho viera bola veľmi slabá. Viera znamená: prežiť a skúsiť Krista v núdzi a tiesni. Keď je núdza najvyššia, pomoc Božia je najbližšia. To prežili učeníci, prežívajú to často aj veriaci. Tam, kde sa neukazuje nijaké východisko, predsa príde možnosť záchrany: „...jeho sú všetky cesty, jeho sú všetky prostriedky.“

ADE:

Čo je dôležite v celej príhode, nie sv. Peter ani jeho záchrana. Najdôležitejšia je postava Ježiša. On vedel o ich biede. Bol blízko, keď ho potrebovali. Tak je to i dnes. Je blízko nás a s veľkou ochotou nám chce ukázať cestu k sebe. Ak však chceme vytrvať, musíme veriť. Len viera nám dá silu vytrvať.

Amen.

Znamenie ženy

Cez Pannu Máriu do neba.⁵⁶

AI:

Raz som počul túto príhodu:

Rozpráva sa: Ježiš v nebi povedal sv. Petrovi: „ Nebo je plné, nikoho už nepúšťaj dnu. “ O dva dni dôjde Ježiš za Petrom a vyčíta mu, prečo je stále viac ľudí v nebi. Peter odpovedá: „Pane, to nie ja, to Panna Mária cez zadné dvere púšťa ľudí do neba!“

KE:

Dnešná slávnosť nám upriamuje pozornosť na znamenie ženy. No nie obyčajná žena, ale Panna Mária oslávená v nebesiach. Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: **„Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlate veniec z dvanásťich hviezd“** (Zjv 12,1).

DI:

Ako vieme, Mesiáš sa mal narodiť z Dávidovho rodu. Ako by sme mali vo svetle dávidovej typológie chápať „ženu“ - osobu z kráľovského rodu, „odetú slnkom“ a korunovanú hviezdami? Najskôr je zrejmé, že táto žena určite zaujíma vo vzťahu k Izraelu významné miesto. Jeho dvanásť kmeňov reprezentuje dvanásť hviezd, ktoré korunujú jej hlavu. Jánova vízia pripomína aj sen patriarcha Jozefa v Knihe Genezis, v ktorom **„slnko, mesiac a jedenásť hviezd sa mi klaňalo“** (37,7). Tých jedenásť hviezd symbolizuje jeho bratov, ktorí boli tak ako on, praočami ostatných kmeňov. Žena zo Zjavenia však nie je len to. V najslávnejších dňoch starej zmluvy sa dvanásť kmeňov zjednotilo a vzdávali úctu kráľovnej. A táto kráľovná bola predobrazom ženy, s ktorou sa stretávame v Apokalypse. V Novom zákone Kristus vyzdvihol archu Novej zmluvy, aby prebývala vo svätyni svätých v chráme nebeského Jeruzalema. Panna Mária bola na konci svojho pozemského života vzatá s telom i dušou do

⁵⁶Porov. VLASATÝ, P.: Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula, 2010.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

neba. Túto skutočnosť dnes slávime ako 'Nanebovzatie Panny Márie'. V rannej Cirkvi sa síce súťažilo, že ktorá cirkev má pozostatky nejakého svätého, ale o Panne Márii nie je nič napísané ani hovorené o jej pozostatkoch. O jej nanebovzatí nás informuje Ján Damascénsky. Hlavne liturgickými čítaniami, ktoré Cirkev používa na dnešný sviatok.⁵⁷

PAR:

My veriaci sa v živote nesnažíme riadiť podľa rôznych znamení, či sú to už horoskopy, karty... Prírodným katastrofám nepripisujeme nejaký význam. Mnohokrát si sami zapríčiníme tie prírodne či osobné katastrofy. Keď sa zrazí autobus s vlakom, je to veľké nešťastie. No chyba sa stala na strane šoféra autobusu, ktorý nerešpektoval svetelné znamenie. Aj železničné znamenie je nám na pomoc. Pomocou týchto a iných znamení sa snažme žiť lepšie. Ale my sa mnohokrát porovnávame medzi sebou, medzi ľuďmi. Porovnávať sa s Bohom je pre nás ťažké. Preto viera nás učí, aby sme svoj zrak upierali hore na nebo. Dnešným znamením je žena - Panna Mária. S ňou sa porovnajme, ako si plníme denne povinnosti. Ona sa tiež tu na zemi starala o svojho syna. Mária bola žena, ktorá nehovorila veľa, ale veľa vykonala. Žena odetá slnkom sa má pre nás stať znamením, že keď sa budeme riadiť podľa Božích prikázaní, plniť si svoje stavovské povinnosti, aj my dosiahneme slávu v nebesiach. Samozrejme, náš každodenný život je ťažký, ale obráťme svoj zrak k Márii ktorá nám pomôže svojím orodovaním u svojho syna.

MY:

Mnohokrát pokúšame Pána, aby nám pomohol. Nedarí sa nám. Zvlášť, keď sa ocitneme vnejakej, pre nás hroznej situácii. Chceme znamenie a neprichádza.

Po hroznej búrke sa úbohy stroskotanec dostal na breh malého pustého ostrovčeka. Pevne sa držal chatrného zvyšku člna, na ktorom sa plavil. Ostrovček bol o málo viac nevľúdný nehostinný útes. Úbožiak sa začal modliť. Prosil Boha, aby ho

⁵⁷ Por. Hahn, S. : *Kto si, Mária?*, s. 55,56,76.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

zachránil. Každý deň vyzeral, či sa na obzore neobjaví nejaká pomoc. Ale pomoc neprichádzala. Po niekoľkých dňoch sa tu zabýval. Horko-ťažko sa mu podarilo vyrobiť nejaký nástroj, aby mohol aspoň niečo uloviť a obrobiť kúsok zeme. Založiť si oheň a postaviť chatrč proti vetru a búrkam ho stálo veľa námahy. A tak uplynulo niekoľko mesiacov. Stále sa modlil, ale nijaká loď sa na obzore neukazovala. Jedného dňa sa od ohňa chytili trstinové steny stroskotancovej chalupy a všetko zhorelo. Hustý dym stúpal do výšky a z niekolikomesačného úsilia ostalo iba trochu popola. Stroskotanec, ktorému sa nepodarilo zachrániť skoro nič, sa s pláčom zrútil na zem. „Prečo, Pane? Prečo ma postihlo aj toto?“ O niekoľko hodín zakotvila pri ostrovčeku veľká loď. Prišli poňho na záchrannom člne. „Ako ste zistili. Že som tu?“ pýtal sa stroskotanec, ktorý tomu nemohol uveriť. „Zbadali sme stúpajúci dym ako znamenie.“ Keď sa ocitol stroskotanec na ostrove, najprv sa modlil. Potom začal stavať malý domček a s každodennou modlitbou očakával pomoc od Boha. Pomoc prišla. Síce mu zhorel dočasný domček, no za to sa dostal domov.

Ako sa to odohráva v našom živote? Boh o nás nevie? Je správne, že sa nezabúdame utiekať k Bohu a robíme, čo je v našich silách...že si len-tak nezaložíme ruky. Na svete sme na to, aby sme Pána Boha poznávali, milovali a mu slúžili...

ADE:

Hovorí sa: „Pán Boh dopustí, ale neopustí.“ Preto, keď sa ocitneme v každodenných ľažkostiah, upierajme svoj zrak na nebo, odkiaľ príde pomoc. Možno príde ihneď, pozajtra o mesiac či rok. Tak ako znamením pre stroskotanca bol oheň z jeho domu, nech pre nás je tým znamením žena na nebi - Panna Mária. Dúfajme v jej príhovor u jej Syna a keď nie prednými, tak ako aspoň zadnými dvermi dôjdeme do neba.

Amen.

Ekumenizmus a viera

Viera sa prejavuje skutkami.

AI

Po Druhom vatikánskom concile sa so slovom 'ekumenizmus' viac a viac stretávame nielen v rovine teoretickej, ale j praktickej.

Čísla na Slovensku hovoria, že podmienky registrácie cirkvi, ktoré stanovujú zákony č. 308/1991 Zb o slobode náboženskej viery a zákon SNR č. 192/1992 Zb o registrácii cirkvi a náboženských spoločností, je registrovaných pätnásť cirkví a náboženských spoločností. Pri sčítaní a prihlásení sa k viere (rok 2001) po Rímskokatolíckej cirkvi, ktorá má najviac veriacich (68 %), na druhom mieste je Evanjelická cirkev augsburského vyznania (6,9 %), na treťom mieste je Gréckokatolícka cirkev (4,1 %) a na štvrtom je Reformovaná kresťanská cirkev (2 %). Ostatné cirkvi majú pod jedno percento z počtu obyvateľov. Prax ekumenizmu - čiže snaha o zjednotenie, o dialóg, o spoluprácu, je rôzna. Záleží od ľudí, prostredia, ale aj historických koreňov a podobne. Vedľa seba žijú viaceré vyznania a vychádzajú si tak, že povedia o sebe, že si rozumejú lepšie ako s pokrvnou rodinou. Rešpektujú sa. Iní zas urážajú, útočia na iné vyznania, neznášajú sa a pritom hovoria, že ich viera je pravá. Kto môže za to, že sa narodil ako rímskokatolík, či pravoslávny, metodista či baptista?

KE

K zamysleniu o vzťahoch medzi vierovyznaniami nás pozýva evanjelista sv. Matúš. Opisuje dialóg medzi Ježišom a istou kanaánskou ženou. Ježiš na záver pohanke žene povie: „**Žena, veľká je tvoja viera**“ (Mt 15,28).

DI

Počas verejného účinkovania sa Ježiš nevyhol „**okoliu Týru a Sidonu**“ (Mt 15,21), čo bol kraj nazývaný židmi: krajinou pohanov. Ježiš si chcel oddýchnuť.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Evanjelisti, Matúš (15,21-28) i Marek (7,24-30) opisujú stretnutie Ježiša so ženou, pohankou, Sýrofeničankou, ktorá keď sa dozvie, že Ježiš z Nazareta je tam, ponáhľa sa a kričí k Ježišovi, aby jej uzdravil dcéru, ktorú „hrozne trápi zlý duch“. Žena musela počuť o Ježišovi, kto je, čo je, pretože ho nazýva „Syn Dávidov“. Žena z toho, čo počuje, vydeduje, že ten, kto robí zázraky, nemôže byť nik iný, ako prisľubený, syn Dávidov - Mesiáš, ktorý jej môže pomôcť, v čo pohanka uverí. Správanie Ježiša k žene prekvapuje. Mlčí. Vysvetľujeme si to tým, že hoci Ježiš nie je nemilosrdný či ľahostajný k utrpeniu ľudí, Ježiš ešte nedostal pokyn od Otca. Preto poslušnosť Ježiša k Otcovi je aj nad súcit a dobrotu jeho srdca. Ježiš vždy robí len to, čo chce Otec. Ježiš viac počúva hlas Otca ako svojho srdca. Správanie učeníkov zdá sa milosrdnejšie, ale je to len zdanlivé. Apoštoli chcú mať od kričiacej ženy pokoj. Ježišova reakcia je pokojná, hoci slová, ktoré povie, sú ďalším prekvapením: „**Ja som poslaný iba k ovciam strateným z domu Izraela**“ (Mt 15,24). Ježiš prišiel pomôcť. Nesmie však prejaviť svoje vnútorné sily, je vzorom poslušnosti k vôle Otca. Otec sám sa stará o to, aby svet v Ježišovi spoznal predpovedaného a očakávaného Mesiáša. Využíva na to aj správanie pohanskej ženy, matky. Ježišovým mlčaním sa žena nedá odradiť. Dochádza k dialógu, kde Ježiš prirovnáním: „**Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodíť šteňatám**“ (Mt 15,26), Ježiš nechce uraziť, hoci to môže vyznievať opováživo, pokorujúco. Žena to z vnuknutia Božieho chápe, čo prezrádza jej ďalšie správanie a slová: „**ale aj šteňatá jedia odrobinky, čo padajú zo stola ich pánov**“ (Mt 15,27).

Žena uvažuje: Keby sa šteňatá len tak nasýtili, že by deti museli hladovať, iste by som musela upustiť od svojej prosby. Kedže sa môžu aj deti i šteňatá nasýtiť, pretože na stole je bohatý a zo stola padajú odrobinky, neprestanem prosiť.

Tu začína svitať svetlo, ktoré trhá tmu, ktorá bola medzi Izrajom, židmi a na druhej strane pohanmi. Hoci národ Ježiša nenávidí, striehne mu na život, Ježiš národ miluje a na druhej strane vytrvalá viera robí pohanskú ženu

- ĽUBOMÍR STANČEK -

odvážnou, že Ježiš žene pomôže. Hovoria o tom slová: „**Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chces.**“ *A od tej hodiny bola jej dcéra zdravá*“ (Mt 15,28). Žena si uctila Ježišovu vôľu, len ho prosí, nenúti a Ježišova dobrota nezaostala za jej vierou. Preto ju nazýva „veľkou“. Taká viera je veľká, ktorá u Krista hľadá veľkú milosť. Tu Boh zjavuje maličkým, čo skryl pred múdrymi. Žena pohanka tu vyriešila tú záhadu, nad ktorou sa majstria - učitelia Izraela, stali bláznami. Boh prišiel spasieť všetkých ľudí. Boh prišiel ako žid, ale prísľub má naplniť nielen vyvolený národ, ale každého človeka, čiže jeho chlebom sa nasýtia nielen deti Izraela, ale i šteňatá. To už na začiatku po sneme v Jeruzaleme uskutočňujú apoštoli, keď Peter ide medzi židov roztratených a Pavol medzi pohanov.

PAR

Na láske matky sa máme učiť, že pravú lásku neurazia ani pokorujúce až odmietavé slová. Naopak: láska rozhoduje. Lásku nasledujú skutky. Len hovorenie nestačí, že milujeme, keď skutky hovoria o inom.

Patriarcha Michal Cerularius bol človek náruživý, keď dal roku 1053 pozatvárať v Calihrade všetky kostoly latinského rítu. Rovnako pápežov legát rýchlo konal, keď exkomunikoval patriarchu. Tu začal rozkol medzi východom a západom. Čo správanie dvoch cirkevných hodnostárov prinieslo do dejín národotvórcov Cirkvi, ľudí hriechu, zla, bolesti, slz i životov. Podobne správanie anglického kráľa Henricha VIII.

Spory medzi bratmi môžu nastať, ale kde je láska, dajú sa riešiť. Odkladanie sporov, neochota vypočuť druhých, zničenie lásky... ničí to najcennejšie, aj Boha v ľuďoch. Dali sa riešiť spory, ktoré dnes zaberajú viac času, súl. Dnes máme rozdiely s niektorými východnými cirkvami: ohľadom 'filioque' náuke podľa ktorej či Duch Svätý vychádza i z Boha Syna. Západ verí a učí i má v Nicejsko-calihradskom vyznaní viery, že Duch Svätý vychádza i z Boha Syna. Ďalej dnes máme rozdiely pri príprave hostie z nekvaseného chleba. Popretie účinkov epiklézy, prijímanie pod oboma spôsobmi. Učení o očistci, odpustkoch, odmeny spravodlivých pred vzkriesením tela a posledným

- ĽUBOMÍR STANČEK -

súdom. Máme rozdielny pohľad na Nepoškvrnené počatie Panny Márie či rímsky primát pápeža.

Druhý vatikánsky koncil urobil zásadné kroky k ceste porozumenia a jednoty. Rím buduje nové vzťahy, postoje nielen k východným oddeleným cirkvám, ale aj k západným protestantským kresťanským cirkvám. Rovnako sa zmenil postoj Ríma k židom. Nie je jednoduché a nedá sa rýchlo odstrániť, vysvetliť, zabudnúť, odpustiť čo stáročia, skoro tisíc rokov sa zaznávalo, obchádzalo či ničilo. Vzťah k sviatostiam, ich výklad, učenie počnúc krstom a končiac kňazstvom, si vyžaduje mnoho stretnutí konaných v dobrej vôle i štúdií.

Sme svedkami, že láska prejavovaná pravdou láskou, spravodlivosťou, prináša už svoje ovocie. Na začiatku to bolo pozvanie na koncil pápežom Jánom XXIII. Prišli naň viacerí zástupcovia cirkví odlúčených od Ríma. Nasledovali stretnutia pápežov, Pavla VI., Jána Pavla I. a najmä Jána Pavla II. s predstaviteľmi cirkví celého sveta. Nebolo to len v Asissi, ale aj na apoštolských cestách pápežov a rovnako vo Vatikáne. Kontakty riadia zriadené pápežské rady pre dialóg s neveriacimi, inými náboženstvami pre napomáhanie jednoty kresťanov.

Príbeh rozpráva o talentovanom huslistovi, ktorý svojou hrou dokázal vždy uchvátiť poslucháčov. Pred jeho koncertom v istom meste v miestnych novinách vyšiel o ňom článok. Posledná veta znala: „Podte si vypočuť nadpozemský zvuk drahocenných huslí.“ Koncertná sála bola naplnená do posledného miesta. Umelec svojou hrou naplnil očakávania poslucháčov. Po každej skladbe zaznel búrlivý potlesk. No stalo sa niečo neočakávané. Huslista v jednom okamihu prerušil hru. Chytil husle o udrel nimi o operadlo stoličky. Husle sa úplne zničili. Obecenstvo stuhlo. Huslista sa chvíľu ticho pozeral do hľadiska a potom povedal: „Viem si predstaviť, ako sa cítite, ale bolo to nevyhnutné. Vidíte tieto zničené husle? Stáli iba 50 dolárov!“ Potom vzal druhé husle a pokračoval: "Teraz budem hrať na tomto nástroji. Sú to moje oblúbené husle, drahocenné husle - stáli 50 000 dolárov. Chcem, aby ste pochopili, že hudba nezávisí od

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nástroja, ale od hráča." Po týchto slovách pokračoval v koncierte. V rukách majstra lacné husle sa vyrovnali drahocenným. Hudba nezávisí od nástroja, ale od hráča.

Poučenie, ktoré dal tento huslista svojim divákom, nás môže priviesť k inému zamysleniu. Hudba ekumenizmu možno neznie príliš lahodne. Azda si niekedy povzdychneme: „Keby som mal také a také vlastnosti a talenty, mohol by som pre Boha, pre Cirkev, pre šírenie Božieho kráľovstva urobiť oveľa viac.“ Postoje takého typu však sú však škodlivé. Bránia nám ponúknutu Bohu, ktorý je najväčším umelcom, to málo, čo máme. Pritom v jeho rukách i z toho mála môže vzniknúť nádherné dielo.

MY

Ježiš splnil svoje poslanie. Modlil sa za jeden ovčinec a jedného pastiera. Nik dnes nevie, ako sa bude uberať ekumenizmus ďalej. Je potrebné pokračovať v tom, čo nás spája. Príklad ženy z evanjelia je povzbudením pre všetkých, ktorí veria v Krista, aby odložili hriech nejednoty, ktorý sme zdedili. Úsilie žiť s Kristom, naplniť jeho učenie, aby všetci boli spasení je položené nielen na viere ako teórii, ale aj konkrétnych skutkoch lásky. Nikým pre vieru neopovrhovať. Nerobiť násilne pričleňovanie k určitému ríitu. Nekupovať, nezastrašovať pre vieru. Rešpektovať slobodu rozhodovania k ríitu. Cirkev sa modlí a to nielen na Veľký piatok aj za neveriacich, veriacich iných vyznaní, ako aj židov, ktorých prijímame ako starších bratov vo viere.

Pri pohľade a správnom pochopení podobenstva Pána Ježiša o deťoch a šteňatách, môže mnoho napovedať príklad.

Stal sa v juhitalianskom Bari. Do kanála spadlo sedem práve vyliahnutých šteniat. Ich matka nemohla do kanála a preto na mriežke stála a skučala, plakala ako pláčú psy. Vedela, že tam sú, ale nemohla sa ku nim dostať, nevedela čo má spraviť, bola bezradná. Keď to videl človek, uvedomil si, čo sa stalo a začal konáť. Odkryl mrežu na kanáli a začal ich vytiahovať. Ich matka ich jazykom čistila. Vytiahol ich šest. Siedme nemohol vytiahnuť žiadnym spôsobom. Pomohol si napokon jeho matkou, ktorá zázračným

- ĽUBOMÍR STANČEK -

spôsobom vytiahla v pysku držiac svoje mláďa. Akciu nafilmovali a vzbudila masmediálnu pozornosť. Vyvolala veľké emócie. Ukázala ľuďom na psa, ktorý miluje a je verný k svojím mláďatám.

Ježiš, Boh, aj nás neprestal milovať, hoci sme sa rozdelili. Hovoríme o sebe - ten je arab, ten žid, ten kresťan a dokonca ten východný a ten západný, či ešte viac, ten protestant. Máme však jedného Boha, hoci ho voláme Jahve, Alah či Boh. Čo nás delí, rozdelilo, je vlastne urážka Boha. Boh, ktorý je Láska, chce naše zjednotenie. Ako? Aké? Akým spôsobom? Nie je jednoduché, dať odpoveď a previesť, realizovať to, čo od nás chce Boh. Je to však možné. Dôležité je, že si uvedomujeme, že Boh si to praje. Vyžaduje si to z každej strany dobrú vôľu, porozumenie, úctu a najmä lásku.

ADE

Každý máme možnosť i u nás na Slovensku svojimi možnosťami podniknúť snahu o nápravu. Vyžaduje si to veľkú a živú vieru, o ktorú už pri tejto svätej omši môžeme prosiť.

Amen.

Dvadsiata prvá nedelea v období cez rok „A“

Mt 16,13-20

Kto je pre mňa Ježiš Kristus

Nestačí dať len správnu odpoveď na otázku: Kto je pre mňa Ježiš Kristus?

AI

Počas končiacich sa prázdnin či dovolenky, sme si mohli položiť viac životných otázok. Snáď sme boli skutkami, ľuďmi, okolnostami preskúšaní, čo sme za kresťania...? Vedeli sme správne odpovedať? Neboli naše odpovede len v duchu, akí by sme chceli byť, či akí by sme mali byť? Začína nové obdobie

- ĽUBOMÍR STANČEK -

štúdií, prác a môžeme si doplniť nielen vedomosti, ale aj životom dokázať svoju vieru.

KE

Ježiš sa i nás ako Petra a apoštolov pýta: „*A za koho ma pokladáte vy*“ (*Mt 16,15*).

DI

Okolie Cézarey Filipovej dávalo Ježišovi priestor utiahnuť sa do ticha. Ježiš pred očami apoštolov robí divy, znamenia i zázraky. Učí a vysvetľuje, čomu nerozumejú. Apoštoli rastú vo viere. Dozrieva ich vzťah a pohľad na Ježiša. Práve tu Ježiš kladie zásadné otázky: „*Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?*“ (*Mt 16,13*). Takto sa sám Ježiš označuje. Ježiš týmto výrazom nielen vyjadruje svoj vzťah k ľudstvu, ale taktiež poukazuje na svoju „ľudskú prirodzenosť“, keď ako obyčajný človek má telesné potreby, musí jest, piť či spať a zároveň poukazuje na svoju „božskú prirodzenosť“, keď hovorí o tom, kto je, keď to dokazuje svojim správaním. Evanjelia predstavujú Ježiša, Syna človeka v jeho poníženosti a velebnosti, čo je pre apoštolov a najmä zástup okolo Ježiša, tajomstvom. K tajomstvu Syna človeka sa vracia sv. Pavol (*1 Kor 15,45*), keď na miesto výrazu 'Syn človeka', používa označenie 'druhý Adam', ktorý pochádza z neba, ktorého treba odlišovať od prvého Adama.

Ľudia si s Ježišom kládli mnohé otázky, o čom hovorí i odpoved' na prvú Ježišovu otázku: „*Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?*“ (*Mt 16,13*). Odpovedajú: „*Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov*“ (*Mt 16,14*). Jednoducho odpoved' hovorí, že zástup ešte Ježiša nepovažuje za Mesiáša. Zástup je pod vplyvom spomenutých osobností, ktoré poznali osobne alebo z textov Písma. Okrem týchto pozitívnych názorov o Ježišovi kolovali aj zlé, ale tie učeníci nespomínajú. Niektorí ho totiž nazvali priateľom hriešnikov a mýtnikov, žráčom a pijakom, ale i nebezpečným novátorom, podvodníkom či bohorúhačom. Najmä správanie Ježiša po rozmnožení chlebov a rýb, mení pohľad ľudí na Ježiša. Takého, čo chce dať jest'

- ĽUBOMÍR STANČEK -

svoje telo a krv, nechcú priať ako Mesiáša. Väčšina ľudí, ktorí prišli do kontaktu s Ježišom, v ňom vidia čosi viac ako sú oni sami, preto tá odpoved' apoštolov. Ježiš vidí, že učeníci nesúhlásia s mienkami ľudí. Už viac spolupracujú s Duchom. Ježiš sa im viac venuje. A preto kladie druhú otázku: „**A za koho ma pokladáte vy?**“ (Mt 16,15). To, že odpovedá Peter, už niečo znamená. Peter sa prepracúva na prvého z učeníkov. Peter označuje Ježiša za Mesiáša: „**Ty si Mesiáš, Syn živého Boha**“ (Mt 16,16). Mesiáš znamená: samým Bohom posvätený za kráľa, proroka a kňaza.

Odpoved' prekračuje doterajší pohľad apoštolov i ľudí na Ježiša. Uvedomujú si, že na Ježiša sa vzťahujú slová prorokov. V aramejčine mesiáš znamená, že Ježiš je ten 'jediný, jedinečný'. Za túto odpoved' Ježiš Petra oslovuje oboma menami - Šimon Peter a v celej odpovedi Ježiša je cítiť, vidieť veľavravný a vedomý kontrast. V pomenovaní „Syn živého Boha“ je vidieť niečo dovtedy mimoriadne a neslýchané, čo označuje nekonečný kvalitatívny rozdiel medzi Kristom a všetkým stvorením, viditeľným i neviditeľným, anjelmi i ľuďmi. Petrovo vyjadrenie, čo pre nich znamená Ježiš, predstavuje postavenie Petra; a Ježiš cíti blaženosť, pretože jeho učenie, život už zapustil medzi ľuďmi korene. Ježiš sa teší, že v ňom učeníci spoznali Mesiáša. Petrove slová hovoria o vnútri, presvedčení apoštolov, ktoré je z vnuknutia Ducha Svätého. Upevňuje sa vzťah medzi Ježišom a apoštolmi i napriek odmietavému postoju učiteľov národa, kňazov a zástupu. Nebeský Otec sám dal toto vyjadrenie o svojom Synovi cez Petra.

Peter na to dostáva od Ježiša uistenie, že práve Peter pre Ježišovu Cirkev bude znamenať pevnosť, neochvejnlosť, kde bude Ježiš sám uholným kameňom. Ježiš sám dosadzuje Petra za skalu - základný kameň Cirkvi. Petrove slová sú aj dnes mnohovravné: „**Prichádzajte k nemu, k živému kameňu, ktorý ľudia sice zavrhli, ale pred Bohom je vyvolený a vzácný a dajte sa vybudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety**“ (1Pt 2,4-5). Aj keď ešte dnes niektorí teológovia a cirkvi neprijímajú

- ĽUBOMÍR STANČEK -

učenie Ríma: že Ježiš zveril Petrovi celú Cirkev, Peter je prvý spomedzi apoštolov. On dostáva prísľub moci: „*Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva*“ (*Mt 16,19*). Tieto slová hovoria o tom, že Peter je opravdivý zástupca Krista na zemi. Petrov primát prechádza na rímskych biskupov, pápežov.

PAR

Za koho ja pokladám Ježiša? Nestačia slová. Náš život, skutky postoje, názory, denne bez toho, že by sme si Ježišovu otázku uvedomili, hovoria, kto je pre mňa Ježiš. Má byť náš brat, najlepší priateľ, ktorého máme prijímať zároveň ako svojho Boha a Pána, Sudcu, Vykupiteľa. Otázka z evanjelia je aktuálna, aby sme čo najužšie spolupracovali s Ježišom. Máme sa starať o jeho priazeň, viac ho poznávať, opravdivejšie milovať a neodopriť mu nič, akými nás chce mať.

Stredoškolský profesor bol s triedou na týždňovom výlete. Študenti boli z neho 'vedľa'. Zo školy ho poznali ako zásadového rozhladeného šikovného učiteľa, ktorý vie vysvetliť, správne ohodnotiť. Jeho život mimo školy nepoznali. Teraz ho poznali aj ako človeka i kresťana. Vyrazilo im dych, keď ich po večeri, pred programom, ktorý mali na večer, oslovil, či by sa nechceli pomodliť ruženec. Mnohí nevedeli ani tajomstvá ruženca. Potom ich pri večernom programe zabavil, rozosmial a pritom nepadlo jedno vulgárne, dvojzmyselné slovo, urážka niekoho. V tú nedeľu mnohí z nich boli po čase radi v kostole na omši. A keď ho videli ísť na prijímanie, viacerí chlapci z triedy si povedali, že musia byť ako on a viaceré dievčatá si povedali, že chcú mať muža ako je on.

Učiteľ neurobil nič mimoriadne, len to, čo robil denne, každú nedeľu ako kresťan katolík a predsa vyznal Ježiša; položil svojim správaním študentom otázku: A za koho vy pokladáte Ježiša?

MY

Jedno príslovie hovorí: „Kto skutočne miluje, ten iste pamätá, iste napíše, iste zazvoní, iste e-mailuje.“ Ked' skutočne milujeme Ježiša, správame sa tak, že na Ježiša nezabúdame. Naopak. O takých kresťanoch sa nedá hovoriť, že sú 'matrikovými'. Kristova Cirkev je tajomstvo, je to božská - presnejšie povedané božsko-ľudská skutočnosť na tomto svete. Čím viac vnikáme do jej tajomstva,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

tým sa nám zdá nepochopiteľnejšia, ba protirečivejšia. Jej podstata a jej poslanie sú naznačené v obrazných výrazoch, ako Boží dom, Boží ľud, Kristovo telo. Preto si dnes uvedomujeme, že sme chrámom Ducha Svätého, že náš základ je na pevnej Skale - Petrovi, dnes je to viere a mravom učiaci pápež. S ním biskupi sveta a pod ich vedením kňazi, učia žiť a životom svedčiť o Kristovi. Nikto, kto uveril a žil s Kristom, neboli a nebude v hodine smrti sklamaný. Kto počul, že niekto v hodine smrti ľutoval, že žil s Kristom? Ale iste sme už počuli, že tí, čo popierali Krista v hodine smrti si zúfali, boli sklamaní životom. Niečo nám môže napovedať i príklad:

Priateľ sa pyta priateľa, ktorý konvertoval, to znamená: stal sa nasledovníkom Ježiša, uveril Ježišovi: „Veríš v Ježiša?“ – „Verím!“ – „Môžeš mi o ňom niečo povedať – kde sa narodil, kde zomrel, čo učil?“ „Neviem!“, priznal sa priateľovi. – „To teda málo vieš o tom, v ktorého si uveril!“ – „Máš pravdu. Málo o Ježišovi viem. Musím sa veľa o ňom učiť. Jedno však už viem dnes, že bol som alkoholik a dnes už nepijem alkohol. Bol som nestály v práci a dnes sa práci teším. Bol som zlý na deti, manželku, bil som ich, urážal a dnes sa spolu tešíme – ja na nich a oni na mňa. Moja rodina treba núdzu pre moje chyby, hriechy a dnes si žijeme primerane, nič podstatné nám nechýba. Viem, že sa mi ľudia vyhýbali a dnes sa pri mne pristavia, vážia si ma. A za to ďakujem Ježišovi. To viem o Ježišovi, že ma zachránil. Dal mi zmysel života. Žijem nový život.“

A pýtajme sa seba a dajme sami odpoveď pozerajúc na svoj život: „**A za koho ma pokladáte vy?**“ (Mt 16,15).

ADE

Končíme zamyslenie. Ako sa skončili prázdniny či dovolenka. Náš život musí pokračovať. Pán života a smrti, Ježiš chce, aby sme boli šťastní, aby sme si zaistili večný život. Božie kráľovstvo je už medzi nami. Práve preto, začnime vyznávať Ježiša, žiť s Ježišom a svedčiť o Ježišovi.

Amen.

Kríž náš každodenný

Naučiť sa žiť pod krížom Krista so svojimi krížami.

AI

Fort Hancock si spomína, ako ho vo vojenskom výcvikovom tábore oslovil Božím slovom istý muž. Ten chcel priniesť Božie slovo mladým vojakom. No veliteľstvo mu odmietlo žiadosť o vstup do vojenského priestoru. Rozmýšľal teda, čo urobiť. Obrátil sa na malú firmu, ktorá vyrábala zrkadlá. Objednal niekoľko tisíc zrkadiel takej veľkosti, aby sa pohodlne vošli do vrecka. Na každé jedno zozadu pripesnil slová z evanjelia „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma“ (Mt 16, 24). Nad týmto citátom bol nápis: „Ak chceš vidieť, koho Boh miluje, pozri na druhú stranu.“ Tieto zrkadielka ako dar sa dostali na vojenskú základňu. A tak každý vojak mohol vidieť, koho Boh miluje.

KE

Ježiš nám preto pripomína: „**Ved’ čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!**“ (Mt 16,26).

DI

Ježiš tieto slová povedal pri Cézarey Filipovej Petrovi, ktorý v ňom rozpoznal Mesiáša. Tam ustanobil Ježiš Petra za skalu Cirkvi. Selanka sa rýchlo skončila, keď Ježiš v zapäti predpovedá svoje utrpenie od starších, veľkňazov a zákonníkov v Jeruzaleme. Ježiš hovorí jasne o svojom utrpení, smrti ale i zmŕtvychvstaní. Apoštoli ešte nechápu poslanie Ježiša ako Mesiáša, preto Peter koná ako koná, berie si Ježiša nabok a dohovára mu: „**Nech ti je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!**“ (Mt 16,22). Dôkaz, že aj apoštol Peter ešte neprijíma všetky vnuknutia Ducha. Hoci na prvý pohľad sa môže zdať, že Ježiš koná neadekvátnie, keď Petrovi odpovedá: „**Chod’ mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!**“ (Mt 16,23).

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Poslanie a celá činnosť vykúpenia je tajomstvom. Preniknúť do neho je možné - čoho dôkazom je viera mnohých, ale je to podmienené spoluprácou s milosťami, ktorých sa nám dostáva skrze Ducha Svätého. Ježiš preto svoje slová vysvetľuje. Kto chce ísť za Ježišom, musí sa naučiť, musí si osvojiť, musí prijať to, čo mu vo svojej láske dáva Boh, hoci pre oči, zmysly človeka je to utrpenie, bolest - strata blízneho, života a iné. Ježiš tak pripravuje svojich, aby vedeli a chceli vedome a dobrovoľne prijať všetko, len aby získali večný život. Po smrti mali účasť v Božom kráľovstve. Prijať kríž je podmienené plnením vôle Pána Ježiša. Nasledovanie Ježiša nie je preto jednoduché, ľahké, bez ťažkostí, obetí, zriekaní sa, ovládaní sa, práce na sebe. Ide o odumieranie tomuto svetu, aby sme si zaslúžili večný život.

PAR

Evanjelium má konkrétne dopady na život. Koho Boh prijíma do svojich služieb, toho prijíma aj do svojej školy a preto komu sa veľa dostalo, od toho sa bude aj veľa požadovať. Začína nový školský rok. Žiaci, študenti sa musia učiť. Učiť sa bolí. Ak chcú raz úspešne žať, musia s bolesťou a námahou denne na svojich školských povinnostiach pracovať. Činnosť si vyžaduje čas, potrebné je osobne zaangažovanie srdca i vôle. A keď vieme pochopiť, že vysvedčenie, výučný list, maturita, vysokoškolský diplom sa nedávajú zadarmo, tak treba sa naučiť a prijať, osvojiť si i Ježišove slová o kríži: „*Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Vedť čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uskodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!*“ (Mt 16,25-26).

Reálny človek a kresťan si nedokážu predstaviť život bez kríža rôzneho druhu a veľkosti. Ježiš z lásky k nám, kladie rozhodne utrpenie na nás nie ako trest, ale ako znamenie lásky. Kde sa človek najskôr, najradikálnejšie očistí od všetkého čo zanedbal, nevykonal, nezvládol, ak nie pod krížom? Prečo mnohí ďakujú za kríže svojho života? Pochopili, že aj v krízoch, trápeniach sme milovaní. Je potrebné, aby sme sa očistili od špiní hriechu, najmä pýchy.

Študent bojových umení sedel pri šálke čaju so svojím učiteľom. Povedal mu: „Osvojil som si všetko, čo ste ma učili. Chcel by som, aby ste ma naučili ešte jednu vec. Porozumieť božím cestám.“ Učiteľ nepovedal ani slovo. Vzal čajník a začal nalievať čaj do šálky svojho študenta. Šálka bola rýchlo plná, ale učiteľ neprestával liat. Čaj vytekal zo šálky, rozlial sa po stole a začal stekáť na dlážku. Študent povedal: „Stačí! Stačí! Čaj sa rozlieva! Do šálky sa viac nevojde!“ Učiteľ na neho pozrel a povedal: „Ty sa podobáš tejto šálke. Si plný sám seba a tak v tebe nie je žiadne miesto pre Boha. Nemôžeš porozumieť Božím úmyslom, dokiaľ sa nenaučíš, ako v sebe urobiť miesto pre Boha.“

Porozumieť krížu Krista a priať svoj každodenný kríž si vyžaduje spoluprácu. Kríže pomáhajú urobiť miesto Bohu v našom živote. Ako často by sme chceli veriť len ústami, veriť len vtedy keď nás to nič nestojí. Ježiš chce pripomenúť, že žiť s ním s krížom, bude raz odmenené: „**Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov**“ (Mt 16,27).

MY

Kríž a nielen Kristov obohacuje život. Nezáleží kto sme, tieň kríža ide za nami. Hoci by sme kríž odhodili, zriekli sa ho, vymenili, príde čas, keď kríž dolahne na naše ramená. Učíme sa ho priať po vzore Božieho Syna. Kto nasleduje Krista v nesení kríža spozná, že s Kristom sa kríže nesú ľahšie, menia sa z ťažkých bremien na kríže, ktoré sa dajú niesť. Keď vedľa človeka s krížom kráča Ježiš, prestáva rúhať sa, hnevať, vyhovárať. Ježiš naučí zrealizovať slová: „**Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma**“ (Mt 16,24). O pravdivosti slov vydávajú svedectva mnohí. Tí čo sa narodili chorí, tí, čo pri rôznych tragédiách prišli o zdravie, drahých, svoj majetok a podobne. Trpiaci Ježiš, muž bolesti, z Getsemany, kalvárie, Golgoty sa stáva nádejou, posilou, víťazstvom. Nie je ľahké priať kríž. A ešte k tomu sám, či niesť ho roky. Niet sa čo čudovať, že kríža sa človek bojí. Prečo tí, čo neveria, si siahajú na život, keď dolahnú na nich kríže? S nesením kríža sa spája modlitba. Ježiš sa vtedy modli: „**Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja,**

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ale tvoja vôľa nech sa stane“ (Lk 22,42). Kráčať v šlapajach Krista vzpružuje, učí získavať zásluhy pre nebo, víťaziť nad malomyseľnosťou, nadobúdať istotu, že ten, kto s Kristom vytrvá, Kristom bude aj odmenený.

Uveriť v Krista a žiť s Kristom je nádej, ktorú nik iný nemôže dať. Jedine Ježiš môže s istotou sprevádzať do večnosti. Ježiš potrebuje našu pomoc. Kresťan pomáha druhému znášať kríže. Vie vypočuť, má čas pomôcť, chce poradiť, bez nároku na odmenu. Kto už zažil takúto službu lásky vie, ako to pomáha, keď má s trpiacim človek porozumenie, súcit, keď vie potešiť, pomôcť... Môžeme byť svedkami, že tí čo trpia a žijú s Kristom, stávajú sa pre zdravých povzbudením, obohatením pre zmysel a cieľ života. Je správne, že nie násilne, nie nápadne dávame trpiacim Krista silu a chuť žiť skrze evanjelium, sviatosti, návštevu, ktorá sa netočí len okolo pominuteľných vecí. Nie je zriedkavosťou, že trpiaci netrpiaceho zahanbí tým, že sa neslažuje, nie je netrpezlivý, čo si zdravý často neváži.

Matka až keď zomrela, jej deti a manžel sa dozvedeli diagnózu, uvedomili si, čo asi pretrpela a pritom na jej tvári nevideli nelásku, nechuť, snažila sa byť milá, srdečná, pozorná. Čo bolo jej posilou? V tom sa zhodli jednohlasne. Jej viera v Boha, pomoc v Matke Božej, čo prejavovala svojou účasťou na omši, modlitbou ruženca.

Mladí stredoškoláci sa vracali od spolužiačky a dlho sa medzi sebou nerozprávali. Prečo? ...ich spolužiačka, ktorá má sarkón, vie o tom, rozpráva o svojej chorobe otvorené, zaujíma sa o dianie okolo seba, nemá vyplakané oči, vie sa usmiať, hoci vie, že jej dni sú spočítané. Na jej stolíku mala Písma sväté a ruženec. Na záver spolužiakov tak samozrejme požiadala, že kto chce a vie sa modliť, aby sa spolu pomodlili za triedu a úspešné maturity desiatok ruženca.

Jedine mama vie, že jej syn trpí, že pláče, že zatína zuby. Neprijíma morfium, chce trpieť. Všetko obetuje za otca, ktorý ich pred párom opustil. Keď príde návšteva, snaží sa svoju bolest skryť. Dokáže sa i usmiať. Prečo to všetko? Nie je to divadlo z jeho strany a ani pretvárka. Túži, aby duša otca bola spasená.

ADE

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Kríž náš každodenný, taký by mohol byť názov toho, nad čím sme premýšlali. Pozrieme si do zrkadiel svojich životov, na svoje kríže a konajme.

Amen.

Dvadsia tretia nedeľa v období cez rok „A“

Mt 18,15-20

Napomenutie

Vedieť napomenúť a napomenutie prijať.

AI

Napomínať a prijať napomínanie patrí k životu. Aké máme skúsenosti? Ako reagujeme na napomínania? Prečo a s akými pohnútkami napomíname? Čo je potrebné, aby sme s Božím požehnaním napomínali a napomenutia prijali? Je povinnosťou kresťana napomenúť a je rovnako povinnosť kresťana napomenutie prijať.

KE

Hovorí to Pán Ježiš: „*Ked' sa tvoj brat prehreší ... chod' a napomeň ho...*“
(Mt 18,15).

DI

Ježiš učí o našej zodpovednosti jedeného za druhého. Zodpovednosť musí vychádzať z opravdivej lásky. Pravá láska nemlčí. Pravá lásky si nezapcháva uši. Pravá láska je jednoduchá a pokorná a pravdivá a spravodlivá. Kto vidí prehrešenie svojho blížneho, nesmie zmýšľať „čo ťa nepáli nehas“. Slová 'proti tebe' neznamenajú len priamo voči nám, že sme povinní konáť, ale slová treba chápať tak, že voči akémukoľvek hriechu musíme zaujať rozhodný postoj. Hriech blížneho ničí Božie dielo, ktoré patrí všetkým. Tvoríme putujúcu Cirkev, kde na ceste k Bohu sme zodpovední aj jeden za druhého. Tak ako do neba nik nejde sám, ale idú s ním aj tí z jeho okolia, tak ani do pekla nejde nikto sám, ale

idú s ním aj tí, s ktorými žil. Hriech je stratou Boha, odlúčením od Boha, tak usporiadanie vecí, vzťahu - dať ich do poriadku, je návrat k Bohu, je ziskom. Jediným úmyslom ako naplniť lásku, je: dať do poriadku, čo sa zničilo a stále sa ničí ...čiže získať blížneho.

PAR

Pred čím nás Ježiš vystríha v evanjeliu? Že často mlčíme pri hriechu bližných. Ospravedlňujeme hriech blížneho. Vynášame názor - je dospelý, slobodný, má svoj rozum, je strojcom svojho šťastia. Ale inde je pravda: bojíme sa napomenúť. Máme podobné prehrešky a nechceme so svojimi hriechmi urobiť poriadok, zrieť sa ich, zmeniť svoj život. Dokonca sa aj tešíme z prehrešení, vtipkujeme z hriechov iných, skôr o nich bez potreby rozprávame, ohovárame, posudzujeme dokonca až osočujeme... Sme pyšní. Chýba nám pokora. V takom prípade, ak nie sme horší, tak sme aspoň takí prehrešujúci ako ten, ktorému nechceme pomôcť, alebo už nemôžeme pre svoj hriech pomôcť...?

Ježišove slová nemajú nič spoločné s našimi ľudskými snahami a jalovými slovami.. Ježiš jasne a rázne učí, čo proti prehrešeniu robiť. Ježiš učí, ak milujeme toho, kto sa prehrešuje, nesmieme mlčať. „**Chod a napomeň ho medzi štyrmi očami**“ (*Mt 18,15*). Slovom 'chod' žiada Ježiš od nás naše osobne zaangažovanie sa na odstránenie prehrešenia. Nie je to často jednoduché, ľahké či príjemné podniknúť. Čakať, odkladať s napomenutím, alebo sa spoliehať na iných, že to urobia, je od nás škodlivé, nečestné, je to prejav našej nelásky. Ak skutočne milujeme Boha, konáme. V texte evanjelia tým Ježišovým slovám predchádza poučenie o pokore. Kto chce napomínať, musí napomínať v duchu pokory. Sám si je vedomý svojich slabostí. Pred napomínaním je potrebná modlitba, pôst, obeta, snáď slúbiť Bohu, že my urobíme pokánie za toho, koho chceme napomenúť. Nikdy nesmieme napomínať z pozície sily, moci, ale z lásky k Bohu, blížnemu i k sebe samému. Nikdy voči tomu, kto sa prehrešil, nesmieme vystupovať tak, že by sme ho urážali, tupili, ironizovali, vysmievali, nadávali mu, hrešili ho. Zbavme sa pýchy. Uvedomme si právo, že k tomu, čo

sa prehrešil máme ísť ako brat, sestra. Chcem pomôcť, najmä máme na mysli spásu duše. Ak nemáme takéto pohnútky, radšej mlčme a zostaňme tam, kde sme. Samotné 'napomenutie' sa musí udiať diskrétnie, delikátne a má prebehnúť bez žiadnych urážok. O tom, čo bolo a ako bolo, keď „**ta počúvne, získal si svojho brata**“ (*Mt 18,15*), treba mlčať. Kto získal brata späť, nech mlčí. Nech ďakuje Bohu, že získal späť toho, čo sa prehrešil.

Ježiš v evanjeliu vystupuje ako realista. Získať brata jedným stretnutím, rozhovorom, je ľažké, zriedkavé. Preto Ježiš radí: „**Ak ta nepočúvne, pribier si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoved' potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov**“ (*Mt 18,16*). Jedná sa o psychologickú zásadu. Svedectvo dáva silu. Argumenty sú pôsobivejšie. Svedok musí byť rovnako človek, ktorý koná z lásky k prehrešujúcemu. Svedok má len pomôcť k dialógu. Jedná sa o akýsi „trialóg“, ktorý býva účinnejší ako dialóg. Tam zohráva úlohu intervencia, argumenty, svedectvo, emócie... a najmä pravda. Je dobré, keď svedok je človek autoritou, ktorú si prehrešujúci váži, priateľ, človek ktorého má rád.

Ježiš prišiel spasíť všetkých. Ako často Ježiš napomínal? Prijali ho všetci? A práve preto Ježiš dáva radu: „**Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi**“ (*Mt 18,17*). Kto sa dostal do moci diabla, dlhšie zotrvava v hriechu, len tak ľahko sa nespamätá. Naopak. Cirkev ako spoločenstvo má svoju moc. Dnes sa na ňu zabúda. Máme sa viac modliť za obrátenie hriešníkov. Robiť za nich pokánie. Postiť sa! Ani Cirkev hned' nekoná ako trestajúca. Nevynáša tresty, neexkomunikuje, nevyhlasuje interdikt, čo umožňuje Kódex kanonického práva. Človeku ktorý sa 'prehrešil', sa treba venovať. Viesť s ním dialóg. Podávať mu argumenty, dôkazy, prejavovať mu pozornosť, lásku, úctu... Veriaci sme predsa zodpovední navzájom za seba. Keď vidíme, že niekto má ľažkosti, zblúdil, zhrešil, aj keď to nie je z rodiny, priateľ, je povinnosťou nás veriacich, byť si vedomí toho, že Boh vidí do našich sŕdc, vie čo pre návrat a spamätaní sa, sme

urobili. Boh neostane dlžníkom. Dôležité sú slová Pána Ježiša: „**Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Lebo, kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi**“ (Mt 18,19-20).

Takéto správanie dá silu odolať klebetám, nemiestnej kritike a ďalším hriechom. Kto nám dal právo súdiť blížneho? Súd patrí Bohu. My máme konať skutky lásky. Cirkev je možné skôr prirovnáť k nemocnici a už vôbec nie k väzeniu.

Ježiš zomrel za všetkých. Ale aby sme boli spasení, musíme vedome a dobrovoľne spolupracovať s Božími milosťami. Preto treba si aj uvedomiť slová: „**Keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mytnik**“ (Mt 18,17). Zatvrdlivosť hriešika je hrozná. Sv. Jána Vianney, sv. Páter Pio a iní, to často zažili. Diabol sa veľmi ľažko zrieka svojej koristi. Boh aj najzatvrdlivejšiemu hriešnikovi dá takú milosť, aby mohol byť spasený. Ale človek má svoju spásu vo svojich rukách. Cirkev o nikom neučí, nepovie, že je zatratený. Cirkev učí o pekle. Peklom však nestraší. Nehovorí o konkrétnom utrpení v pekle. Cirkev volá k milosrdnému, láskavému, spravodlivému Bohu. Aj keď musí Cirkev konať v takýchto veciach rázne - aby zabránila ďalšiemu hriechu, neprestáva konať skutky lásky za pomýlených, zblúdených, zatrpknutých, bratov a sestry. Dnes nepozeráme ani na bratov a sestry iných vyznaní, že budú zatratení. Súd patrí Bohu. Boh súdi každého človeka osobitne. Človek sám sa odsúdi. Keď zatvrdivo zostával proti Bohu a jeho láske na zemi.

MY

Láska Božia sa prejavuje aj v slovách Pána Ježiša: „**Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi**“ (Mt 18,18). V týchto slovách učí Cirkev o takzvanej 'moci kľúčov'. Aj keď iní učia, nie tak ako učí naše náboženstvo, my veríme, že Cirkev má moc, pokiaľ človek žije a oľtuje svoje hriechy, zmieri sa s Bohom, že hriechy sú mu odpustené. Pre nás je to výzva: nepodceníť sviatosť zmierenia a rovnako zabráňme, aby nik

- ĽUBOMÍR STANČEK -

z nás nezomrel bez sviatosti zmierenia. Moc si Cirkev nedala sama. V evanjeliu o nej hovorí osobne Ježiš. Ježiš poveril Cirkev, aby sa starala o tých, ktorí sa prehrešili. Je na nás, chrániť sa hriechu. Učiť sa prijať napomenutie. Napomenúť... Nenapomenúť je tiež hriech.

Sv. Augustín píše: „Nesprával by sa kruto ten, kto vidí brata ísť k prieplasti, že mu tam hrozí nebezpečenstvo a mlčal by. Ked' vieme volať, aby sme zachránili prirodzený život bratovi, tým viac musí nám záležať na spáse duše brata.“ Dá sa povedať aj toto: „Beda psom, ktorí neštekajú, ked' prichádza zlodej.“ Nesmieme mlčať, ked' sa prehreší brat.

Sv. Pavol žiakovi sv. Timotejovi dáva rady: „**Staršieho nekarhaj, ale ho napomínať ako otca, mladých ako bratov, staršie ženy ako matky, mladšie ako sestry vo všetkej čistote**“ (1 Tim 5,1-2).

Ako to riešia správne mamy? Ked' sa vrátil zo školy syn prváčik, ktorý plakal, že mu niekto ukradol prezuvky, mama si ho pritúlila a povedala: „Neplač! Nič veľké sa nestalo. Je lepšie, že tebe ukradli, ako by si to mal ty urobiť. Vtedy by som ja plakala.“

Nie jedna mama si z celej duše praje, aby jej dieťa nespáchalo ani jeden ťažký hriech. Nie jedna matka má na svoje deti dosť času. Ked' sa dieťa niečím previní, nekričí po ňom, netrestá, nebije ho, ale zoberie si ho stranou, vloží si do svojich dlaní hlavičku dieťatka a díva sa mu do očí. Oči mnohé prezradia. Takýto postoj, prejav lásky si dieťa dlho pamäta.

Pre každého, čo sa previnil je užitočné, dobré a jasné slovo. Rovnako za jeho hriech spolu s ním trpieť a ukázať mu cestu, ktorou sa vec dá na správny smer. To si vyžaduje pokoru na oboch stranách a rovnako prejav lásky.

ADE

Ked' spomíname na tých, čo nás napomenuli, buďme im vdăční za pomoc, nezabúdajme na nich v modlitbe i keď už zomreli. Nech nám záleží najmä na mladých, ktorí potrebujú našu pomoc i cez napomínanie. Raz aj oni budú vdăční za túto cennú pomoc. Ved' tým vydávame svedectvo kresťana katolíka. Amen.

Odpustenie

Vedieť odpustiť a prijať odpustenie.

AI

Odpustenie. Jedno slovo – a čo všetko vie vyvolať v srdci každého z nás. Je niekto, kto nepotrebuje odpustenie?

Muž v rokoch hovorí manželke, ktorá mu pripomína spoved: „Nikoho som nezabil, nikomu som nič neukradol, som ti verný.“

Rýchlo zabúdame. Pamätáme si len to, čo chceme, čo nám vyhovuje a na druhých si skôr všimneme horšie ako lepšie.

Lekár zistí, že chlapec trpí na zvláštnu chorobu: bojí sa vlastného otca. Chlapec má všetko, viac ako jeho kamaráti, ale otec ho za všetko a hneď trestá. Ešte nepočul, nezažil odpustenie.

Manželka už roky vyhadzuje manželovi na oči, že mu rodičia nedali všetko, čo im slúbili.

Sused sa už roky prihovára susedovi, hoci je aj starší, aby odpustil ich rodine, že je ochotný veci dať do poriadku.

Neochota odpustiť druhým to, čím nám skutočne, či len v našich predstavách ublížili, pôsobí ako jed, ktorý ničí zdravie, telesné i duchovné, a niekedy až do neuveriteľnej hĺbky.

Prečo hovoríme: „Odpúšťam, ale nemôžem zabudnúť?!“

Aj pri svätej omši budeme hovoriť k Bohu a blížnym: „Odpust nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.“ Prečo je ľahšie povedať: odpušť, prepáč, zabudni, a rovnako: odpúšťam, už na to nemyslím, už som na to zabudol, už je všetko v poriadku, majme sa radi, vedť sme veriaci, sme predsa súrodenci, priatelia, susedia.

Odpustenie. Je ešte aktuálne vedieť odpustiť a prijať odpustenie?

KE

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pýtajme sa spolu s apoštolom Petrom Ježiša: „*Pane, kolko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?*“ (Mt 18,21).

DI

Každý človek musí prejsť skúškou lásky nielen voči Bohu, ale aj voči bližnemu i sebe samému. Nezaslúžime si odmenu, večný život, keď budeme milovať len Boha a nedokážeme odpustiť bližnemu, a dokonca aj sebe. Nie je to problém apoštola Petra. Vie, že má bratovi často odpúšťať. Číslovka 'sedemkrát' je číslo znázorňujúce veľa. Ježiš odmieta túto zdanlivú dobrosrdečnosť. Ježiš nezužuje a neobmedzuje povinnosť odpustenia. Ježišova odpoveď je jasná: „*Nie sedem ráz, ale sedemdesiat sedem ráz*“ (Mt 18,22). Ježiš odpúšťanie nepodmieňuje počtom previnení brata. Číslovka "77" znamená 'stále'.

Príbehom o dvoch dlžníkoch chce poukázať nielen na spôsob a zásady odpustenia, ale i na to, že odpustenie sa musí vykonať rýchlo. Na správaní sluhu a spoluслуhu, Ježiš chce poukázať na lásku Boha k ľuďom, aký je k nám Boh milosrdný, vždy ochotný odpustiť naše hriechy, keď ho prosíme o milosrdenstvo, ale Ježiš chce poukázať aj na to, aby sme si navzájom jeden druhému odpúšťali. Ježiš sa v príbehu predstavuje ako 'istý kráľ' a následne ako 'pán'. „Sluha“ je každý z nás vo vzťahu k Bohu. „Spoluслуha“ je každý brat a sestra voči nám. Čo všetko sme si už od Boha vypožičali! Alebo máme život, zdravie, talent, nadanie samy od seba? Nie! Aké sú to už čísla, a ako s vypožičaným zaobchádzame? Sluha v evanjeliu sa zadlžil desiatimi tisícami talentov, čo je približne 360 tisíc kg striebra. Kto povie, že je to málo? Ježiš nás chce týmto upozorniť, že sme povinní voči Bohu mať vzťah úcty, vďačnosti a lásky. Sluha si to uvedomuje, keď padá na kolená a prosí o čas, aby mohol dlh splatiť. Aj my sa musíme správať voči Bohu zodpovedne. Vie niekto z nás, kedy zomrie? Je v našom živote všetko v poriadku? Dostáva sa nám od Boha výstrah: havária, choroba, neúspech... a vtedy vieme Boha prosiť, slubujeme polepšenie.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ked' myslíme svoj návrat k Bohu vážne, často priam citeľne prežívame Božiu lásku, Božie odpustenie.

Ako rýchlo však neraz zabúdame na to, čo sme sľúbili Bohu. Napríklad po uzdravení, úspechu, po sviatosti zmierenia. A ako sa vzápäť správame k spoluслuhom - bratovi či sestre? Dovolávame sa pravdy či spravodlivosti. Nevieme odpustiť, nedokážeme zabudnúť, nechceme prepáčiť. Súdime a odsudzujeme. Ked' Ježiš kladie do protikladu desaťtisíc talentov sluhu a jeden talent spoluслahu, chce poukázať na Božie odpustenie a povinnosť, aby sme si vedeli odpúštať. Chceme sa robiť spravodliví a nevieme odpustiť. Boh chce, aby sme nielen pre neho mali svoje srdce, ale aj pre svojich blížnych. Náš vzťah lásky k blížnym je najkrajšia odpoveď na lásku Boha k nám.

V závere podobenstva Ježiš predstavuje, čo nás neminie: spravodlivý trest, keby sme chceli od Boha milosrdenstvo, odpustenie, a neboli by sme milosrdní a neodpúšťali by sme si navzájom medzi sebou. Premárnena milosť vyvoláva súd. Božia milosť sa zmení na Boží hnev. Aké vážne sú Ježišove slová o vzájomnom odpúšťaní! Je to vlastne obrátená formulácia prosby z modlitby 'Otčenáš': „Odpust nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.“ Ty si nám, Pane, odpustil naše viny, preto aj my odpúšťame tým, ktorí sa stali našimi dlžníkmi.

PAR

Odpustenie, odpúšťanie je podstatná časť učenia Pána Ježiša. Kde si vedia odpustiť zo srdca, tam je predpoklad zjednotenia v modlitbe. Odpustenie druhému nám pomáha viac mu porozumieť. Odpustenie prináša dve požehnania. Boh žehná tomu, ktorý odpustil i tomu, ktorý dostal odpustenie. Rozumní ľudia sa hádam dajú presvedčiť, aby sa zriekli pomsty, pretože pomstou sa vec nerieši, ale komplikuje. Mnohí už ani nevedia, prečo sa nerozprávajú, hnevajú. Tak je to aj na pracovisku, medzi susedmi. Dozaista nemáme nijaký dôvod vysmievať sa starej smernici, ktorá sa snažila zredukovať chuť ľudí po pomste na 'jedna k jednej': oko za oko, Zub za Zub... Ježiš

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nevýžaduje len zrieknuť sa pomsty, ale úprimne odpustiť, a to bez miery a hranice, čo najrýchlejšie.

Pri vzájomných stretnutiach si často prajeme šťastie a pokoj. Je to prirodzené, pretože len v atmosfére pokoja a šťastia môže človek žiť pekný život. Túto myšlienku však môžeme dotiahnuť ešte ďalej. Vieme, že pokoj, šťastie, láska, sú Božie vlastnosti. Kde nájdeme dokonalý pokoj, šťastie, lásku, tam nachádzame Boha. Potom aj odstraňovanie všetkého, čo nedovoľuje vstúpiť týmto vlastnostiam do života, je vlastne putovaním k Bohu. Podobenstvo o nemilosrdnom sluhovi sa dotýka jednej z tých prekážok, ktorú môžeme prekonať tým, že sa naučíme veľkodušne odpúšťať.

Odpustiť nie je jednoduché. Ľudia zvyčajne považujú odpustenie a zabudnutie urážky za niečo neprirodzené, za niečo, čo tupí ich dôstojnosť a čest. Ani pre nás kresťanov to nie je jednoduché. Zvyčajne výčitky svedomia utišíme takto: „Odpustil som..., ale nezabudol!“ Ale to nie je odpustenie, ktoré od nás Boh očakáva. Vieme to aj sami, lebo takéto odpustenie nevyháňa zo srdca hnev a túžbu po pomste. Veľkorysé odpustenie, ktoré zabúda na urážky, je známkou veľkého ducha. Je známkou Ježišovho Ducha.

Ked' bol na pápeža Jána Pavla II. spáchaný atentát a ležal v nemocnici s ťažkým zranením, prvé slová, ktoré povedal, boli: „Odpúšťam tomu, kto na mňa vystrelil.“ Ked' sa uzdravil, navštívil atentátnika vo väzení.

Gándhí, veľký vodca indického ľudu v boji za oslobodenie, bol postrelený hinduistickým fanatikom. Umieral, ale ešte chcel vidieť svojho vraha, aby mu odpustil. Ked' mu okolostojaci zacláňali výhľad, dotkol sa hrude a čela na znamenie odpustenia.

V Brémach navštívil 65-ročný muž väzňa, vraha jeho manželky, detí, rodičov i svokrovcov, aby mu podal ruku na odpustenie.

Vo Švajčiarsku ponúkla istá pani pomoc žene, ktorej manžel zabil jej muža. Pretože uväznením vraha stratila rodina živiteľa, táto pani sa veľkoryso postarala o jeho rodinu.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Dcéra, ktorá odpustila svojmu otcovi, s ktorým nekomunikovala osem rokov, povedala: „V tej chvíli, keď som otcovi odpustila a začala sa s ním rozprávať, pocítila som v srdci pokoj, radosť, pocit uvoľnenia, pohody, čo som osem rokov už nepoznala.

Aby sme dokázali podobne veľkodušne odpúštať, musíme si uvedomiť dve základné skutočnosti, ktoré vyplývajú z dnešného evanjelia. Medzi Bohom a človekom je určitý vzťah. Je isté, že v tomto vzťahu Boh koná vždy korektne a s láskou. Človek však nespočítateľne narúša tento vzťah rôznymi hriechmi, ktoré vážne urážajú Boha. Medzi ľuďmi by takýto vzťah nemal dlhú životnosť. Boh nám však neustále odpúšťa za predpokladu, že aj my odpustíme tým, ktorí sa previnili voči nám. Máme odpustiť úplne, veľkoryso. Môže byť azda naša urazená dôstojnosť a česť prekážkou pre dosiahnutie Božieho odpustenia? Veľkoryso odpúštať je známkou Ježišovho Ducha. Zaiste to nie je ľahké, ale môžeme sa tomu naučiť. A môžeme začať hned v tejto chvíli. Skúsme si predstaviť tvár človeka, ktorý nám ublížil a hned teraz mu veľkodušne odpustíme! Dajme mu novú šancu. Nedabajme na protesty našej urazenej pýchy. Ved' odpustiť znamená: mať nádej na odpustenie.

MY

Učíme sa tomu od Krista na kríži. Chceme ho nasledovať nielen v jeho slovách, ale aj svojimi skutkami. Chceme sa riadiť jeho slovami: „**Otče, odpust mi, lebo nevedia, čo robia**“ (Lk 23,34).

To pochopila i matka syna, ktorý sa dopustil skutku, na ktorý otec reagoval tak, že syna nielen vyhodil z domu, vydedil, ale nechcel ho už v živote vidieť: „Nikdy nesmieš prekročiť prah môjho domu!“ Na čo syn hrdo reagoval: „Nikdy ťa o to nepoprosím!“ Matka ochorela. Rodinný priateľ, lekár, povedal mužovi: „Žena ti zomrie, ak sa nevráti syn.“ Muž ostal ako skala. Lekár sám zaslal telegram: „Hned príď, zomiera ti matka!“ Tvár syna pri čítaní telegramu zbledla. Keď stál pri dverách domu, všetko sa mu živo premietlo pred očami. Prekonal sa, a vstúpil do izby, kde ležala matka. Tá s námahou chytila na jednej strane ruku syna a na druhej ruku otca a nad svojou posteľou ich

- ĽUBOMÍR STANČEK -

spojila. Spojili sa dve mužské dlane a ruka matky padla pod nimi. Dokonala so zmierením otca so synom. Odpustili si.

Príslovie hovorí, že odpustenie je najlepšia pomsta. Rodičia odpúšťajú svojim deťom najťažšie chyby, ktoré im všetili výchovou. Nikdy nie je človek taký krásny, ako keď prosí o odpustenie alebo sám odpúšťa. Odpustenie neoznačuje ukončenie vojny, konfliktu, keď sa nejedná o skutočné odstránenie všetkého, čo zlo spôsobilo. Len vtedy je pravé odpustenie, keď víťazí pokoj, láska. Uvedomujeme si, že nestačí len odpustiť, ale aj prosiť o odpustenie. Preto nepovedzme: „odpúšťam ti“, ale povedzme: „prosím, odpusť mi“. Odpustenie nesmie byť len v srdci ukryté. Odpustenie sa musí prejaviť konkrétnie navonok.

Všetci si preto uvedomujeme význam Kristových slov: „*Ked' teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a chod' sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar*“ (Mt 5,23-24).

ADE

Odpustenie od Boha je pre nás záväzok a zodpovednosť, a to natol'ko, že milosrdný Boh odvrhuje od seba toho, kto nechce byť milosrdný a nechce bratovi odpustiť. Urobme teraz, dnes, všetko preto, aby Boh odpustil aj nám. Predstavme si v súvislosti s odpustením tvár Krista - Sudcu, tvár svojich bratov a sestier, ktorí potrebujú naše odpustenie, a tvár svoju, ktorá najviac potrebuje odpustiť.

Amen.

Milosrdná láska

Memento čo a ako žiť.

AI

V súčasnosti sledujeme na našich obrazovkách jednu show, ktorá nás snáď dosť pohltila. Okrem toho, že nedeľný večer trávime pred obrazovkou, celý týždeň čítame v denníkoch a týždenníkoch: kto ako tancoval, kto na to čo povedal a kto si o tom, čo myslie. Takéto články sa nám stávajú žráčom nášho času a aj náhradou nášho kontaktu s Bohom. Ale predsa sa dá na tento 'Tanec pre teba', inak povedané 'Bailando', pozrieť trochu inak. Väčšina z tých, ktorí sa rozhodli súťažiť o vytancovanie piatich miliónov, sa to rozhodla aj preto, lebo ich otvorené oči ale aj srdce sa pohlo súcitom pri pohľade na niektoré ľudské osudy. Akoby im v úvodzovkách 'nestačilo chodiť len tak spravodlivu' okolo tých, ktorí naoko vyzerajú byť za niečo potrestaní. Táto prvotná spravodlivosť tých, ktorých voláme celebrity a tých, ktorí sa vďaka tejto relácii a medializácii nimi stávajú, sa posúva niekde do pre nás nepoznaných výšin. Posúva sa do postoja milosrdenstva.

KE:

Vnútornú pohodu a pokoj nám prinesie milosrdná láska, spravodlivosť z nás určite neurobí zlých ľudí a postoj nespravodlivého odsudzovania a povyšovania otvára naše srdce pre zlo, hriech, depresie a nepokoj.

DI:

Podobenstvo z dnešného evanjelia sa skladá z dvoch častí. Prvú by sme mohli nazvať: najímanie robotníkov. Hospodár sa skoro ráno vyberá na tržnicu, aby najal pracovníkov do vinice. V priebehu dňa najíma päť odlišných skupín a to: prvú zavčasu ráno, druhú o tretej, ďalšiu o šiestej, potom o deviatej a poslednú o jedenástej. Druhá časť podobenstva sa odohráva vo vinici. Tu Pán vinice vypláca mzdu. Namiesto radosti sa však stretáme s veľkým odporom

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a nesúhlasom a to tých, čo pracovali od rána. Veľmi dôležitým je aj miesto, kde sa podobenstvo odohráva a tým je vinica.

Prorok Izaiáš o vinici píše: Bo vinica Pána zástupov je dom Izraela a judskí muži jeho sadom radostným. Izrael a judskí muži boli tí, ktorí boli Pánom vyvolení. Pán ich sprevádzal a bol s nimi. Vinica je veľká a hospodár chce, aby nie len Izrael a judskí muži pracovali v nej, ale pozýva i ďalších robotníkov. Už je večer a pán neúnavne pozýva - nemá problém zjednať sa s nikým, kto má len trochu chuť pracovať, lebo sa blíži koniec dňa – blíži sa žatva, alebo mohli by sme povedať, blíži sa posledný súd. Izaiáš o Pánovej vinici ešte napísal: Prečo kým čakal som hrozno, urodila len plánky, čo som mal ešte urobiť vo svojej vinici a neurobil som jej? Plánkami by sme mohli nazvať postoj tých, čo pracovali od rána - v Ježišovej dobe by sme ich tak opatrne mohli pomenovať zákonníkmi a farizejmi. Sú to ľudia spravodliví, verní zákonu a nariadeniam, veľmi ľažko prijímajú ako svojich kolegov mýtnikov a hriešnikov. S tým sú schopní ešte ako-tak sa vyrovnať, čo ich však úplne rozhádže, je postoj hospodára. Ako je možné, že ja čo tu driem od rána, mám takú istú odmenu ako ten, čo pracoval iba hodinu..?

Ale majiteľ vie, čo robí. Tí, ktorí boli najatí ako prví, obdržali spravodlivú odmenu, ved' na nej sa predsa dohodli. A to, že posledná skupina dostala rovnakú odmenu, treba pripisať Božiemu milosrdenstvu. Na tomto veľmi pekne vidíme vyváženosť medzi Božou spravodlivosťou a Božím milosrdenstvom.

PAR:

A čo my, pracovali sme už vo vinici? Myslím v tej Božej, nie v tej, ktorú máme pred alebo za domom, alebo v tej, ktorú vlastníme na úrodnejších zemiach. Ak áno, vydržali sme podnes, alebo naše postoje nás z nej vylúčili? Možno sme tu takí, čo sme hospodára ešte nestretli. On sa aj vybral za nami už už sme sa aj mali stretnúť, ale v momente nášho kontaktu som sa vybral niekde inde ako som mal pôvodne v pláne. Nevadí, hospodár sa vyberá znova a znova, snáď aj teraz na tejto svätej omši je tu a chce sa s nami stretnúť. Preto sa mu

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nevyhnime, skúsme sa s ním zjednotiť, skúsme ho počúvať, naozaj nebojme sa kontaktu s ním. Možno bude veľmi živý a odkryje nám veľmi veľa, ukáže nám našu neodbornosť v práci vo vinici. Nezľaknime sa a neutečme, ved' každú schopnosť a zručnosť predchádza veľká drina zoznamovania a začiatočná nemotornosť. A my, čo už nejakí ten čas vo vinici pracujeme, zaujmime postoj k tým, čo práve prichádzajú alebo len prídu.

Ten postoj môže byť dvojaký: ten ľahší a jednoduchší spočíva v tom, že začiatočníka ubijem a to svojou pýchou, nadradenosťou, nebodaj veľmi jasným negatívnym postojom, skrytým vo vete: 'A ty tu čo chceš, toto nie je miesto pre takých zlých ľudí ako si ty!' A ten ľahší, ku ktorému sa musíme dopracovať, by sme mohli opísať týmto postojom: 'Vitaj, aj ty si tu, už som ťa čakal, pod' ukážem ti ako sa tu pracuje.' Áno, tým prvým postojom zabíjame a tým druhým nechávame, aby popri nás vyrástli osobnosti. Ak sme teda vo vinici, chodíme do kostola, aj sa modlíme, aj do zvončeka dávame a to už roky a nedarí sa nám, žiadne hrozno, len plánky, v čom je asi chyba?

V dnešnom evanjeliu bola veľmi presne popísaná: chýba mi postoj milosrdenstva. Akými očami sa pozérám na tých okolo mňa, na tých z ulice, z paneláku, ktorí nechodia do kostola a ani sa nemodlia? Nevidím v nich oveľa - oveľa horších odo mňa, dal som im už niekedy šancu? ...lebo hospodár ju dal a to tesne pred koncom - o jedenástej, len hodinu pred záverečnou, pred fajrontom. Naša spravodlivosť je často obdivuhodná, no naše milosrdenstvo veľkou neznámou. Možno si povieme: 'A kto už len ku mne kedy bol milosrdný? Ja som sa všade pretíkal sám.' Ale to je omyl, lebo tam kde si, ťa dostał hospodár, nie ty sám. Preto neutekajme z vinice, naše posudzovačné a odsudzovačné postoje môžu spôsobiť, že prídeme o denár. A nie je to škoda, keď už sme nejakú tú hodinu vo vinici pracovali?

MY

Učiť sa na chybách iných, je múdre.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

V jednej dedine na Slovensku pred päťdesiatimi rokmi žili dve rodiny. Obidve boli veľmi nábožné a chodili do kostola aj v čase najtvrdšieho komunizmu. Kvôli tomu veľmi trpeli, lebo otcovia obidvoch rodín vzdelaní ľudia, ktorí pracovali ako učitelia, lenže kvôli tomu, že nechceli v oblasti viery zmeniť svoj postoj, boli zo školstva vylúčení a museli pôsobiť vo výrobe. Okrem toho mali jedného veľmi nepríjemného suseda. Minimálne raz do týždňa sa prechádzal po ulici kde bývali a vždy, keď pred domami spomínaných páнов stáli nejaké autá, odpisoval štátnej poznávaciu značku - raz boli dokonca predvolaní aj na vypočúvanie. No všetko zvládli, všetko vydržali.

Prešlo sedem rokov po páde komunizmu v roku 1996, v jednu nedeľu ráno obidvaja vzorní a verní Bohu páni v kostole v druhej lavici ako už roky boli zvyknutí, ale táto svätá omša sa pre nich premenila na veľký boj. Pred nimi v prvej lavici sedel človek, ktorý ich počas celého komunistického režimu prenasledoval. V obidvoch sa odohrávali rovnaké vnútorné scény. Čo tu tento chce, čo tu robí, takýto človek a v kostole? Do mesiaca sa s tým dokázali vysporiadať. Sem-tam v nich prebiehali vnútorné boje a to, keď dotyčného neustále stretávali v kostole.

Po roku prišla ďalšia rana. Nedeľa ráno a dotyčného v lavici nebolo. Prečo? Lebo už sedel v presbytériu ako mimoriadny rozdávateľ sväteho prijímania. Takýto boj so sebou ešte nezažili. V ten deň ani jeden z nich na sväté prijímanie nešiel. Čo však bolo horšie, jedného z nich to úplne zlomilo. Od toho dňa do kostola ani nevstúpil. Keď už ani v kostole neexistuje spravodlivosť, nemám tam čo robiť, povedal si dotyčný. Ten druhý sa pomaly so situáciou vyrovnával, no vždy pri pohľade smerom k oltáru vidiac spomínaného akolytu, ho pri srdci bolestne pichlo.

Túto bolesť liečil povzdyhom: Bože nech sa mu darí, jemu aj jeho rodine, stojí ma to veľa, ale nech. Na jeho mieste by som si podľa spravodlivosti zaslúžil stať ja, ale nie je tu okrem spravodlivosti aj čosi iné. Neviem to súce pomenovať, ale vnímam to.

Milosrdenstvo bolí, lebo nás čosi stojí, čosi nám vždy berie, napríklad ubera nám z nášho privilegovaneho náboženského postavenia. Poviem si: a čo z toho mám? A čo z toho mal hospodár? On sa aj s tým najposlednejším zjednal za denár. Milosrdná láska bola preňho veľmi podstatná. Nepotrebovali sme ju, alebo ju nepotrebujeme aj tí, čo sa cítame byť najspravodlivejší...?

ADE:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Vstúpme si do seba a úprimne si priznajme, čo nám je bližšie. Nespravodlivosť, spravodlivosť, alebo milosrdenstvo? 'Tanec pre teba' je tiež milosrdným postojom, spravodlivého alebo pravdivého poukázania na pre nás nespravodlivých ľudských osudov. A čo my - nasledujúci týždeň? Budeme tancovať pre tých okolo nás, pre náš osobný zisk, alebo na úkor niekoho? Je to len a len na našom rozhodnutí.

Amen.

Dvadsiata šiesta nedele v období cez rok "A"

Mt 20,1-16

Aktuálne je pokánie

Aj počas roka konajme pokánie.

AI

Do starého chrámu vstúpil cudzinec. Hned na prvý pohľad ho upútali staré a veľmi nízke dvere. Opýtal sa miestneho kňaza, čo sú to za dvere a kam vedú, že človek cez ne len-len že prejde. Kňaz mu rozpovedal istú legendu, ktorá sa viazala na tento vchod. Boh ked' tvoril nebo a nebeskú bránu, postavil ju takú nízku, že každý, kto chcel cez ňu prejsť, musel byť buď malý, alebo sa musel zohnúť. Nikto vzpriamený, so vztyčenou hlavou cez ňu neprešiel, lebo bol príliš vysoký a brána príliš nízka. A keďže hrozilo, že sa do neba nikto nedostane, dal Boh postaviť na zemi podobnú bránu, vchod či skôr dvere, ktoré viedli do spovedeňnice a boli tak ako brána do neba nízke a každý vchádzajúc cez ne sa musel zohnúť.

KE

V dnešnom evanjeliu sme počuli, že všetci potrebujeme pokánie.

DI

Príbeh otca a jeho dvoch synov rozpráva Ježiš v Jeruzalemskom chráme veľkňazom a straším ľudu. Vedie dialóg s tými, ktorí mali v rukách náboženskú moc. Veľkňazi, s ktorými sa Ježiš rozprával, patrili do židovskej skupiny, ktorá

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sa volá Saduceji. Boli to vplyvní a bohatí občania. Rozhodovali o dianí v chráme, synagógach, v najvyššom židovskom súdnom dvore. Svoju moc uplatňovali so súhlasm Ríma. Spolupracovali s Rimanmi – tými, čo utláčali židovský národ. Ostatní židia ich kvôli povýšenectvu nenávideli, často sa na nich pozerali ako na kolaborantov s Rimanmi.

Ježiš sa počas svojho pozemského účinkovania nedostal s nimi do konfliktu, až kým nevystúpil do Jeruzalema a nevošiel do chrámu, kde sa oni zdržiavalia a pôsobili. Ježiš otvorene proti nim vystúpil a viedol dialóg. Videli v Ježišovi hrozbu ako narušenie 'ich' poriadku a nebezpečenstvo, že im Rimania obmedzia ich moc.

V takejto situácii predniesol Ježiš príbeh o Otcovi a jeho dvoch synoch. Veľkňazi a starší ľudu mu odpovedajú, správne reagujú, keď označujú za spravodlivého syna toho prvého a tak automaticky odsudzujú toho druhého. Sami sa usvedčili a Ježiš to slávnostne potvrdí hebrejským „amen“, čo v preklade znamená „tak je“, veru že“.

PAR

Človek ako jediné stvorenie je schopný myslieť a uvažovať. Vedený rozumom a citmi je schopný veľkých vecí. Veľkých charitných diel, vie sa obetovať a žiť pre druhých, ale na opačnej strane dokáže urobiť aj veľa zla. Človek toto všetko reflektuje a späťne hodnotí. Súdi, čo bolo zlé a čo bolo dobré. Tak stojí pred skutočnosťami dobra a zla. Nie len prostredníctvom Božieho slova, ale aj zo svojej skúsenosti vie, že spáchané zlo mu priamo alebo aj nepriamo škodí. Ak fajčíme, kazíme si zdravie, ubližujeme sebe, ale trpí aj naša rodina, pretože ju Oberám o peniaze a seba pripravujem o zdravie. Preto potrebuje, a na to už prichádza prostredníctvom Svätého písma, pokánie.

Všetci potrebujeme pokánie. Potreboval ho prvý aj druhý syn, starší i veľkňazi, mýtnici a neviestky, a potrebujeme ho aj my! Prvý syn oľutoval a išiel do otcovej vinice, druhý syn neposlúchal otca, hoci mu povedal „idem otče“. Mýtnici a neviestky sa dali na pokánie, hoci pred tým žili hriešne.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Veľkňazi a starší ľudu mali svoj obraz spravodlivosti, ktorý neboli správny a nechceli sa dať na pokánie.

Takto pred nami stoja dve skupiny ľudí. Tí, čo sú navonok, podľa svojho správania hriešni, zlí, ale dali sa na pokánie, chcú žiť lepšie, oľutovali. Na druhej strane tí, čo sú navonok podľa zákona spravodliví, ale sú zároveň pyšní a v skutočnosti neplnia Božie povolanie. Títo sa nechcú dať na cestu nápravy.

MY

Človek usvedčil sám seba keď povedal: „Ten prvý syn plní vôľu otca.“ Kde sa nachádzame my? Do ktorej skupiny patríme? Ako vnímame seba samých? Potrebujeme pokánie? Potrebujeme, aby nám niekto odpustil? Potrebujeme zmierenie s ľuďmi, s Bohom?

Potrebujeme sa zmieriť s Bohom? Veľkňazi, starší ľudu a druhý syn by povedali, že NIE. Prostitútky, mýtnici a prvý syn by povedali, že Áno. Čo povieme my? Táto druhá skupina ľudí získa nebo ľahšie, tá druhá skupina ľahšie alebo vôbec. Lebo Boh dokáže, vie a chce odpustiť naše hriechy. Aj tie najťažšie. No aby ich odpustil, my sa ich musíme zrieť, odhodiť ich od seba. Oľutovať ich a prosiť o odpustenie. Pravé pokánie si vyžaduje premenu zmýšľania a to je pokora srdca, čiže treba sa zbaviť pýchy, hlavne tej vnútornej.

Človeku sa raz prisnil sen. Snívalo sa mu, že sa dostal do neba a chodil krížom-krážom po celom nebi a stretával tam rôznych ľudí. Videl tam popri všetkých tých čestných ľuďoch aj ľudí, ktorí boli na zemi zlodejmi a vrahmi, videl tam vydieračov a klamárov, videl tam každý hriech okrem jedného. Jeden hriech tam skutočne neboli a tým bola 'pýcha'. Zrazu sa ocitol v pekle. Chodil celým peklom a taktiež tam stretával zúfalých ľudí. Bolo tam veľa hriešnikov, ale aj veľa ľudí, čo na zemi žili navonok sväto. Stretal tam ľudí, ktorí sa vyznačovali mnohými cnosťami ale jednu cnosť nevidel. V celom pekle chýbala 'pokora'.

Ježiš je ten, ktorý nalomenú trst nedolomí a hasnúci knôtok nedohasí (*Mt 12,20*). Každému hriešníkovi dáva šancu začať žiť opäť odznova. Odpúšťa sedemdesaťsedemkrát a chce iba to, aby sme boli šťastní a naše šťastie spočíva

- ĽUBOMÍR STANČEK -

v počúvaní Božieho slova a jeho napĺňaní. Je dôležité sa nad sebou zamyslieť, nad svojou predstavou seba. Nemusím hrešiť navonok, že to každý vidí, ale už vo svojom srdci žiadostivo pozéráme a vynášame súdy, podľa ktorých budeme súdení. Pýcha je záležitosťou srdca, ktorá sa môže a často sa aj prejavuje navonok. Preto si prehodnoťme svoje skutky, túžby a myšlienky a dajme sa na cestu pokánia.

Každého z nás spája s Bohom nič. Ked' spáchame hriech, nič sa pretrhne, ale ked' ľutujeme svoje viny, Boh túto roztrhnutú nič opäť zviaže na uzol a nič sa tak skráti. Z odpustenia do odpustenia sa približujeme k Bohu (Porov. Lk 15,7). Ježiš hovorí: „*Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie ako nad deväťdesiat deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú.*“

ADE:

Boh nám dal obrovský dar, ktorým je pokánie, možnosť sa opäť vrátiť k Bohu. Dal nám ho preto, lebo sa bez neho nezaobídeme, bez neho sa stratíme a nenájdeme cestu späť. Dal ho všetkým, nie len očividným hriešnikom, ale aj 'spravodlivým' a hlavne tým, ktorí si myslia že sú bez hriechu. Iba Boh nás môže pravdivo súdiť, ale skôr ako by to urobil, dal nám žolíka, ktorým je táto sviatosť /sviatosť zmierenia/, aby sme s ním boli zmierení ked' predstúpime pred neho ako pred Sudcu.

Amen.

Prehodnoťme svoj život

Kto žije život spojený s Kristom?

AI

Nemusíme veľa premýšľať a môžeme povedať, že v našom okolí ale i v nás je veľa zla a hriechu. Spravodajstvo televízia, rozhlas, noviny i časopisy, internet nepomerne viac času a miesta venujú negatívnym oznamom, udalostiam, hodnotám ako pozitívny. O čom sa viac medzi nami rozpráva? Čomu viac venujeme pozornosť? Ale pýtajme sa aj, čo nás ubíja, unavuje, ničí v nás pokoj, radosť?

Potrebuje radikálne zmeniť sami seba, svoje okolie v smere pozitívnom, kladnom. Potrebujeme posilniť sa vo viere, aby sme neupadli do depresií, beznádeje, či nepodľahli frustrácií. Kto nám pomôže?

Filozof Rufus Jones vo svojej autobiografii spomína na udalosť z detstva, ktorá napriek svojej jednoduchosti vniesla svetlo do jeho života, stala sa bodom zmeny života a ovplyvnila celú jeho budúcnosť.

V ten deň jeho rodičia kamsi odchádzali a prikázali mu, aby ostal doma a pokosil trávnik. No len čo začal, išli okolo priateľa a volali ho so sebou na ryby. Naliehali a slúbili, že keď sa vrátia, pomôžu mu s trávnikom. Ale - ako každý rybár vie, na rybačke je ľažko ustriechnuť čas, zvlášť keď ryby berú. Malý Rufus sa vrátil domov až za tmy. Matka ho čakala. Potichu, bez slova ho viedla do jeho izby. Vedel, čo si zaslúži a tak nepovedal ani slovo na svoju obhajobu. „Ale potom,“ ako píše, „stal sa zázrak. Matka ma posadila do kresla, kľakla si, položila svoje ruky na mňa a začala Bohu o mne rozprávať. Rozprávala mu svoj sen o tom, ako by mal môj život vyzeráť. Vykreslila ma ako chlapca a muža, ktorý, ako dúfala, naplní jej nádeje. Povedala aj to, ako som ju sklamal. Modlila sa: Ó, Bože! Vezmi si tohto môjho chlapca a urob z neho chlapca a muža, ktorý ti bude hlboko oddaný. Potom sa naklonila, pobozkala ma a nechala ma samého v tichu s Bohom.“ V ten deň sa jeho život zmenil...

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Možno dnes alebo zajtra niekto pošliape naše nádeje. Možno to nebude po prvýkrát... Možno budeme v pokušení napomenúť ho pre jeho dobro. Skúsme to však ako Rufusova matka. Skúsme v tej chvíli milovať...
Tá chvíľa môže byť pre toho druhého začiatkom nového života v jeho živote...
KE

Na to aj nás upozorňujú slová ľudí zo zástupu: „**Zlých bez milosti zahubí a vinicu prenajme iným vinohradníkom, ktorí mu budú načas odovzdávať úrodu**“ (Mt 21,41).

DI

Boh sám vedie a vychováva „svoj ľud“. Tak robí aj Boží Syn - Ježiš Kristus v podobenstve o vinici, vinohradníkoch a úrode. Na uľahčenie pochopenia podobenstva, Ježiš používa obrazy, ktoré sú poslucháčom známe. Obraz vinohradu používajú už proroci. Prorok Izaiáš predstavuje pod vinicou Izrael (*porov. Iz 5,1-7*). Obraz vinohradníci sú členovia vyvoleného národa. Hospodár je Boh a syn je očakávaný Mesiáš, Boží Syn. Obraz oberačky je čas súdu. Podiel z úrody sú osobné skutky každého človeka. Podobenstvo má aj iné črty, ktoré sú použité v prenesenom zmysle: „zabitie sluhov“, a najmä „zabitie syna“, je potrebné pochopiť ako útok členov národa na prorokov a napokon na Ježišovu smrť. Iný obraz: „**Chytili ho, vyvliekli z vinice a zabili**“ (Mt 21,39) je predpoved' udalosti okolo smrti Ježiša. Ježiš hovorí sám o sebe zástupu. Ježiš vie, že je poslaný k Izraelu a tento národ mu spôsobí najväčšiu potupu. Ježiš podobenstvom hovorí o vzťahu národa k jemu samému. Ježiš to tak jasne povedal, že to pochopia poslucháči, dokonca i farizeji a veľkňazi. Práve títo sa radia, čo urobiť s Ježišom, pretože jeho osoba a učenie sa nezhoduje s ich učením a životom. Chcú preto Ježiša zabiť. Ježiš vie, prečo prišiel na svet a vie aj to, akou smrťou a kde musí dokončiť svoje poslanie. Ježiš jasne hovorí o sebe, že je Boží Syn. Hovorí, čo bude nasledovať. Vyvolenie nového národa Zmluvy. Používa na to slová žalmu (118,22-23): „**Kameň, čo staviteľia zavrhli, stal sa**

kameňom uholným. To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná“ (Mt 21,42). Ježiš tak učí o osobnom rozhodnutí každého človeka. Podobenstvo, ktoré Ježiš rozpráva, obsahuje niečo, čo presahuje každú ľudskú surovosť. Nijaký nájomník vinice sa tak nezachová, ani len vtedy nie, kedy sa ťažkosti s majiteľom vinohradu vystupňovali do tvrdého protikladu. Podobenstvo ako príbeh nie je vzatý zo života. V živote sa také čosi nestáva. Ježiš práve touto nemožnosťou ukazuje, aký nezmyselný je postoj farizejov a zákonníkov. Oproti nároku, ktorý na nich Boh kladie v poslaní svojho Syna, správajú sa tak, akoby sa v normálnom živote nikdy nesprávali a ako sa nespráva nijaký normálny človek. Tým, že im Ježiš takto ukazuje nezmyselnosť ich postoja, prestavuje neveru ako bláznovstvo. Nevera nie je iba neposlušnosť, hriech, ale je aj také veľké bláznovstvo, aké by človek v každodennom živote nikdy neurobil.

Podobenstvo hovorí aj o nepochopiteľnej Božej nekonečnej dobrote, ktorou nás Boh zahŕňa. Boh koná tak, akoby nijaký majiteľ voči svojim nájomcom nekonal. Prejavuje takú trpežlivosť k človeku, akej na zemi niet. A predsa má aj táto trpežlivosť hranice. Ježiš hovorí: „*Vám sa Božie kráľovstvo vezme a dá sa národu, ktorý bude prinášať úrodu“ (Mt 21,43).* Toto podobenstvo je poslednou Ježišovou ponukou spojenou s výstrahou, že je skutočne tou poslednou, za ktorou bude nasledovať neúprosný trest, ak bude odmietnutá. Odpoveď na podobenstvo je možná v dvoch postojoch. Budť sa podriadit - čiže obrátenie, zanechanie zla a hriechu, alebo je to - vzbura, ktorá ukrižovala Ježiša a dnes pokračuje životom žitým v hriechu.

PAR

Hoci poslucháči, medzi nimi boli aj farizeji a veľkňazi, pochopili podobenstvo, nekonali tak, ako mali konáť. Ukrižovali svojho Mesiáša. Áno, splnili, čo bolo potrebné urobiť, aby Syn človeka spasil ľudstvo, ale pre nás je to výzva, aby sme po Kristovom zmŕtvychvstaní konali v zhode s učením Krista.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Náš Boh je trpezlivý Otec, je spravodlivý Sudca, ale je aj bohatý na milosti. Duch Svätý, ktorý nám vnuká, čo a ako robiť, aby sme boli spasení. Áno, pokiaľ žijeme, dostáva sa nám príležitostí, aby sme zanechali život hriechu, konali pokánie a získali zásluhy pre večný život. Svet - vinica je dar, ktorý každý človek dostáva aby ho zužitkoval v čo najväčšej miere. Aj keď po dedičnom hriechu rozum a vôle človeka oslabli a často nekonajú čo majú konáť, Boh posiela aj dnes svojich poslov, aby pripomínali, čo je cieľ, zmysel, poslanie každého človeka. Dostáva sa nám nových príležitostí zmeniť, zanechať život hriechu a vrátiť sa s svojmu Bohu. Hriech však oslepuje oči tela i duše. Každý hriech viac a viac zatvrdzuje srdcia ľudí voči Bohu. Niet sa čo čudovať, že hriech človeka priviedie k stavu, že vyhlásí: Boha niet, neverím v Boha, žijem len raz, môžem si robiť so životom čo chcem, je môj...

Sme však deťmi Božími aj vtedy, keď sa takto správame. Boh - či v to veríme alebo nie, je ten, čo nás stvoril, vykúpil a čo nás chce posilniť, aby sme boli spasení. Preto má svoje miesto na svete aj utrpenie každého druhu a napokon smrť každého človeka. Ku každému človeku Boh nielen posiela prorokov, ale aj svojho Syna. V živote každého človeka je dostaťok poznania dobra a zla. Boh dáva ľuďom dostaťok znamení, aby človek žil tak, ako si od neho žiada Boh. Preto každý náš návrat k Bohu je upevnenie sa v nádeji na večný život. Každý dobrý skutok vykonaný na oslavu Boha, je aj hodnotou, za ktorú nás raz Boh odmení. Je čas nášho konania.

Podnikateľ sa vrátil z pohrebu svojho zamestnanca. Pred ženou konštatoval, že to bol dobrý človek, pracovitý, čestný. Večer nemohol spať a premýšľal nad tým, čo priviedlo tohto muža, otca, manžela k tomu, že spáchal samovraždu. Vtedy počul v srdci hlas: 'Koľkokrát si mu nevyplatił to čo si mal? Koľkokrát s niekolkomesačným oneskorením si mu vyplatil mzdu len po častiach? Ako často si ho nútíl pracovať nadčas ale aj po sobotách a nedeliach?' V tú noc podnikateľ nezaspal.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Položme si pre seba otázku: Po takejto noci, udalosti, zmenili by sme svoj život, keby sme boli spomínaným podnikateľom?

Každý však v niečom podnikáme. Sme si navzájom bratia a sestry. Čo absencia lásky? Čo naše pohoršenia života, skutky, slová, priateľstva, vzťahy?

MY

Podobenstvo o vinohradníkoch, ktorí sa neštítia nielenže nedáť majiteľovi vinice čo mu patrí, ale ktorí vyhodia z vinice aj sluhov, ktorí mali vybrať podiel, ktorý patril ich pánovi a dokonca ktorí zabijú jediného syna majiteľa vinice, toto podobenstvo si vyžaduje z našej strany prehodnotiť svoj životný postoj k Bohu, k hodnotám života, k spáse duše.

Lekári nielen konštatujú, že najlepšími pacientmi sú pacienti, ktorí chcú a vedia spolupracovať s lekármi. Boh od nás, čo sme veriaci, právom čaká, že budeme spolupracovať s ním. Sme vyvolený národ. Máme viac ako tisícročnú skúsenosť s Božím slovom a práve preto prijímame podobenstvo v dobrej vôle zrealizovať ho vo svojom živote v náš prospech. Vieme, že hodina žatvy i v našom živote, len nevieme čas. Preto evanjelium prijímame a uvedomujeme si slová: „**Bezo mňa, nemôžete nič urobiť**“ (*Jn 15,5*).

Je to ako s mužom, ktorý dostal niekoľko šekov od priateľa a príkaz: „Chodź s nimi do banky.“ Muž urobil čo mu priateľ prikázal. Z banky sa vrátil bohatý. Prečo? Platné šeky mu banka zmenila na peniaze.

Boh nám dáva rovnako cenné šeky, sú to jeho slová v podobenstve z evanjelia. Boh nás posiela ich zrealizovať v živote. Prečo? Aby sme sa naším pričinením stali na celú večnosť synmi a dcérami nebeského Otca, ktorý nás chce obdarúvať vo svojom kráľovstve.

ADE

Takýto cieľ nechceme podceniť. Potrebujeme pracovať na sebe, hoci urobiť i radikálnu zmenu, alebo otvoriť svoje oči ako filozof Rufus Jones, aby sme jasne videli význam svojho poslania na zemi, splnili čo od nás Boh očakáva

- ĽUBOMÍR STANČEK -

a všetci, áno, čo žijeme vedľa seba, čo nás všeličo spája a zjednociuje, raz pokračovali vo večnom živote v Božom kráľovstve.

Amen.

Dvadsaťta ôsma nedeľa v období cez rok "A"

Mt 22, 1-14

Všetci sme pozvaní...

Boh rešpektuje človeka.⁵⁸

AI

Mám dojem, že naša predstava neba súvisí s tým, čo si predstavujeme vo svojom živote za to najlepšie a čo by sme si želali mať najviac. Toto platilo vždy, odkedy je človek človekom. Každá doba znova a znova vymýšľala a vymýšľala svoje nebo, ktoré je odzrkadlením jej vlastných túžob a snov a možno prízemnosti tej ktorej doby.

KE

Tak nejako to je aj s podobenstvom o svadobnej hostine. „**Nebeské kráľovstvo**“... ako obraz svadobnej siene, „**sieň sa naplnila hostami**“ (*Mt 22,1.10*).

DI

Ježiš prirovnáva nebeské kráľovstvo ku kráľovskej svadbe s množstvom jedla a iných nápojov. No nech sú jedlo a nápoje v tomto podobenstve akokoľvek príťažlivé, ja osobne si nemyslím, že by nebeské kráľovstvo spočívalo v tomto. Samotná hostina tu nie je podstatou. Ja som sa, síce nezúčastnil na množstve svadobných a podobných hostín, na ktorých sa často ponúkalo jedlo a nápoje od výmyslu sveta, panovala tam úžasná nálada. Skôr to boli diskotéky a im podobné zábavy. A po všetkom tom pití, jedle a natriasaní pri hudbe si

⁵⁸ Porov.: URBAN, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nemyslím, že práve toto by mal byť vrchol mojej blaženosti. No uznávam, že v mojom živote jestvovali chvíle, kedy zábava stála na najvyššom rebríčku hodnôt a kedy by som bol za ňu dal aj to posledné, pretože bez nej to nebolo ono. Vtedy som toto odreagovanie, možno únik od reality bežného dňa, pokladal za nebo a za vrchol mojej blaženosti. Mám dojem, že vy máte podobné skúsenosti, s tým istým alebo podobným.

V Ježišovej dobe bolo jedlo pre mnohých ľudí často vrcholom, rôzne oslavu pre toho či onoho človeka. Preto Ježiš používa práve obraz jedla a hostiny na popis nebeského kráľovstva. Podstata je v inom. Je v tom, že všetci ľudia a všetky spoločnosti sa dajú dohromady a budú zjednotení okolo toho istého stola. Stôl a jedlo je v mnohých kultúrach veľmi silný symbol jednoty, spoločenstva a bratstva.

PAR

Neviem, čo je pre vás momentálne nebom. Možno je to spánok. No môže to byť aj niečo úplne iného. Pre mňa osobne je to zjednotenie sa ľudí v spoločných hodnotách. Mám dojem, že nikdy v minulosti nebolo toľko rozdelenia, ako je práve teraz. Nehovorím len o rozdelení medzi národmi, politikmi, náboženstvami ale aj o rozdeleniach na miestnych úrovniach. Pozrite sa na rozdelenie, ktoré prináša politika, rozdelenie vyplývajúce z rozličných hodnôt, rozdelenie vyplývajúce z postavenia, bohatstva, či chudoby. Náboženstvo, kvôli ktorému, žiaľ boli a sú a pravdepodobne aj budú vojny. Platí to podobne ako v Ježišovej dobe - na náboženskopolitických predstaviteľov, kde sa rozdelenie myslí a hodnôt prejavovalo často na tej najparadoxnejšej úrovni.

MY

Sme volaní do spoločenstva, v ktorom by nebola nerovnosť, kde by mal každý dostatok, a kde by bol každý každému hodný rovnakej pozornosti. Čo je do istej miery utópia pre človeka žijúcom na materiálnej báze. No toto pozvanie sa môže dnes, podobne ako aj v minulosti, stretnúť s rozličnými reakciami a typmi ľudí.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Tí, čo sú ochotní počúvať a prijať. Sem by sme mohli zaradiť ľudí, ktorí tak veľmi túžia po raste, po stretnutí sa s Bohom v akejkoľvek podobe, že im žiadna obeta nie je dosť veľká. Pre účasť na Eucharistii, pre možnosť niečo dobré vykonať pre ľudí, pre možnosť pridať ruku k dielu nepoznajú prekážok.

Tí, čo iba počúvajú, ale nedabajú o to, čo im bolo povedané. Tí, ktorí prijmú pozvanie, ale bez vedomia akejkoľvek zodpovednosti alebo schopnosti niečo pre to urobiť. To sú povrchní ľudia, ktorí sú iba konzumentmi v spoločnosti, sú bez úcty ku každému, možno i k sebe. Prakticky: rešpekt, prijímanie podmienok, aj dávanie zriekanie sa, nielen prijímanie, aj ja urobím niečo pre iných, nielen budem čakať, aby iní robili pre mňa... to je im cudzie.

Úplní ignorantia. To sú tí, ktorí otvorene bojujú proti „vrchnosti“, sú nepoddajní s tvrdou šijou. Títo plní energie, ibaže nesprávne usmernenej. Tých by sme mohli tiež podeliť do podskupín. Napríklad ľudia, ktorí sú výslovne oddaní zlu. A robia len to, čo by pomohlo tomu ich zlu zvíťaziť a čo by bolo deštruktívne... Poznáte ich prejavy v rozličných formách... Alebo by sem mohli patriť tí, ktorí sú úprimne presvedčení, že Boh, viera v neho a Cirkev, sú ozajstným zlom a oni úprimne veria, že toto zlo treba zničiť. S týmito nie je až taká ťažká práca, čo sa týka obrátenia...

Tí, ktorým to bolo jedno. Tí ľahostajní, ktorí nemali záujem: To sú ľudia, ktorí nemajú záujem nielen o nebeské kráľovstvo alebo aspoň si vyraziť s priateľmi na pizzu, ale o nič inšpirujúce. To sú ľudia apaticí, správni konzumenti. Konzumujú to, čo iní pripravia, alebo to, čo im najlepšie a práve v tejto chvíli chutí. Toto je veľmi zlý stav. Ja osobne tento typ ľudí pokladám za beznádejné, a žiaľ, čím ďalej, tým viac ich vidím okolo seba. Naozaj, nie je tam možné žiadne oslobodenie z tejto pasce, pretože tito po ničom netúžia, iba ak po istom ukolení svojich potrieb, idú za tým inštinktívne. Často je kladená otázka: „Ako týmto ľuďom pomôcť?“ Je to naozaj oriešok. Snáď sa podarí nájsť odpoveď, prípadne, keď oni sami zažijú naozajstný pád, keď ich to poriadne otrieska o zem, ale budú schopní vstať a uvedomiť si, čo sa s nimi stalo.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

No sú aj takí, ktorí mali popletené priority: Týmto nie že by nebolo záležalo na okolí. Majú asi preň zmysel, aj druhých si iste vážia. Ale asi majú pred sebou veľa vecí, ktoré stavajú na prvé miesto, ako je Božie kráľovstvo...

Sú aj takí ktorí, odkladali mnohé na neskoršie. To je ako napríklad s učením. Odkladáte to, pretože bud' sa neviete donútiť, alebo to chcete tak dobre urobiť, že si myslíte, že až keď budete mať dostatok času a kludu, že sa do toho pustíte... Oni sa možno niekedy predsa len dostanú k tomu, ale až po mnohých vnútorných trýzneniach, alebo sa nikdy nedostanú.

ADE

Jedno je vždy podstatné, a to je - uvedomenie si svojich chýb, svojej malosti. A druhé - chcieť to zmeniť. Tretie je síce podstatné, ale nesmierne ťažké, a to je - samotná zmena.

Nerobme si nebo s našich náklonností, ale radšej sa nakloňme my k nebu.

Amen.

Dvadsiata deviata nedeľa v období cez rok "A"

Mt 22,15-21

Náš život Bohu právom patrí

Prečo treba finančne podporovať Cirkev a takisto, že náš život patrí Bohu.

AI:

Papierové peniaze v jednej ruke, mince v sáčku, hrkocem... Ach, aký lahodný zvuk: peniaze voňajú mocou a bezstarostným životom. Škoda, že treba platiť rôzne poplatky, keď sa chcem niekde dostať, musím zaplatiť za autobus, alebo za benzín a nakoniec veľa mojich peňazí sa premení na dane štátu... čo s nimi? Platiť, či neplatiť? „To je otázka!“, povedal by Shakespeare.

KE:

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pán Ježiš nám odpovedá: „**Dávajte, čo je cisárovo, cisárovi a čo je Božie, Bohu.**“

DI:

Myslíte, že Pán Ježiš dnes hovorí o peniazoch? Alebo sa jeho reč vzťahuje na niečo iné? Ak áno, na čo? Čo to vlastne máme dať cisárovi? Čo máme dať Bohu?

Každý z nás určite pochopil, že to, čo sme dnes číitali v evanjeliu, môže mať viacero významov.

Prvý je doslovný význam, ktorý sa týka platenia daní. Tie patria k životu spoločnosti, aj keď, priznajme, že si radi na ne pofrfleme a keby sme ich nemuseli platiť, tak ich neplatíme. Keď sa hovorí o daniach, vždy si spomeniem na môjho ujka, ako sedí pri správach pred televízorom a hundre, že od neho zase niekto ťahá nejaké peniaze. Má na to aj také osobitné výrazy a slovné spojenia, ktoré nie sú sice vulgárne, ale nehodí sa ich na tomto mieste hovoriť. Kto ich bude chcieť počuť, nech príde po sv. omši za mnou, s radosťou ich pretlmočím. Z platenia daní plynú výhody pre toho, kto ich platí (zdravotnícka starostlivosť, dôchodkové zabezpečenie v starobe...). Na druhej strane ten, kto by ich neplatil, prichádza nielen o tieto výhody, ale je za to aj patrične stíhaný. Ale to myslím netreba nikomu z nás vysvetľovať.

Druhý význam, ktorý majú Ježišove slová, je takpovediac náboženský, alebo nábožensko-praktický. Možno sa vám to bude zdať háklivá téma, no myslím, že sa jej treba dotknúť aj z tohto miesta bez nejakých škrupúľ. Ide o povinnosť podporovať Cirkev finančnými príspevkami. Poviete si: „Aha, ide si prihrievať polievočku.“ No nevadí, môžete to povedať.

Príhoda, ktorá sa stala jednému spolubratovi, keď bol farárom v istej farnosti. Raz po svätej omši prišiel za ním chlap do sakristie a povedal mu: „Pán farár, tam vzadu pod chórom vám nesveti žiarovka!“ On mu odpovedal: „Ale bodaj ťa..., mne že nesveti žiarovka? Tak aby si vedel, Štefan, odteraz je to tvoja žiarovka a máš ju na starosti, nech

- ĽUBOMÍR STANČEK -

je v tejto farnosti ktokoľvek kňazom, až do svojej smrti, dobre?“ Dohodli sa a s úsmevom sa rozišli.

To je taký jednoduchý príklad toho, o čo vlastne ide pri vašich milodaroch 'do zvončeka'. Každý podľa svojich možností prináša do pokladničky: jeden žiarovku, iný čistiace prostriedky na umývanie kostola, ďalší časť energie na vykurovanie a zase iný časť videoprojektora v pastoračnom centre. Pre zjednodušenie sa na to dnes používajú peniaze, za ktoré sa potom spomínané potrebné veci kupujú. Ďalšia vec je zase: podpora misijných a charitatívnych diel Cirkvi, (no a nakoniec, veď ma poznáte a nedáte mi zahynúť, staráte sa aj o mňa, vášho kňaza resp. o nás kapucínov v tejto farnosti).

Tretí, najpodstatnejší význam dnešného evanjelia je duchovný. Pán Boh dal človeku život, vložil do jeho rúk zem, aby na nej pracoval a zveľaďil jej bohatstvo vo svoj prospech. Bez Boha by sa nepohol ani lístok na strome, ako sa hovorí. Vo Svätom písme čítame: „...vy však máte všetky vlasy na hlate spočítané...“ (*Mt 10,30*). To znamená, že bez nekonečnej Božej lásky by neboli svet, neboli by človek, neboli by si ty, neboli by som ja. Cítite, že je na mieste podákovanie Bohu za stvorenie, ako prejav jeho nekonečnej lásky. Lenže my ľudia mu nemôžeme odplatiť to, čo sme od neho dostali. Tak ale čo mu dať, aby bola aspoň čiastočne vyvážená cena jeho daru? Patrilo by sa dať mu niečo cenné. Ale čo? Čo myslíte, bratia a sestry, čo máte najcennejšie? (chvíľa ticha) Čo má pre vás najväčšiu cenu? Dám vám pomôcku. Pán Ježiš na istom mieste v evanjeliu hovorí: „**Kto stratí svoj ... pre mňa, nájde ho**“ (*Mt 10,39*). Áno, je to náš život.

PAR:

Život je to najcennejšie, čo sme od Pána Boha dostali. Ale dostali sme ho nie pre to, aby sme si ho prisvojili, ale aby sme mu ho vrátili zveľadený snahou konáť dobro všetkým, ktorí sú okolo nás. Nakoľko sme občanmi Slovenska, plynú z toho povinnosti voči Slovensku a teda aj platenie daní. Nakoľko sme však synmi Boha (čo nám zaslúžil jeho Syn Ježiš Kristus) plynie z toho

- ĽUBOMÍR STANČEK -

povinnosť voči Bohu. Tieto dve veci sa ale nedajú porovnávať. Pán Boh nepríde a nepovie ti: „**Zaplati!**“ alebo „**Vráť, čo si dostal!**“ Pokojne a s láskou čaká na každého z nás, že konečne prídeme na to, že náš život patrí jemu. To si však uvedomíme až vtedy, keď sa posnažíme pochopiť jeho lásku, s ktorou nám dáva všetko, čo potrebujeme.

Láska je viac, ako zákon, ktorý hovorí: „Zaplať, aby sme ťa nemuseli trestne stíhať, nerob výtržnosti a nepodvádzaj, lebo pôjdeš do basy.“ Láska nie je direktívna, nič neprikujuje, ale, ako nám hovorí svätý Pavol v liste Korinčanom: „*Láska je trpežlivá, láska je dobrotná; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z neprávosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží*“ (Kor 13, 4–7). Veľmi dobre viete, že čo dáte z lásky (resp. čo z lásky dostanete), má oveľa väčšiu cenu, ako keby ste to dali z povinnosti. Dar z lásky a dar z povinnosti, sú od seba veľmi, veľmi vzdialené.

MY:

Japonský cisár mal zbierku dvadsiatich kvetinových váz. Bola to najvzácnejšia zbierka váz na svete a cisár bol na ňu nesmierne pyšný. Jedného dňa ktosi zo služobníctva nešťastnou náhodou jednu vázu rozbil. Cisár sa veľmi nahneval a previnilca odsúdil na smrť. Skôr ako popravu vykonal, dozvedel sa o tejto skutočnosti starec. Prišiel k cisárovi a povedal: „Viem zariadiť, že rozbitá váza bude vyzeráť ako ostatné.“ Cisár sa potešil, keď počul starcove slová, ukázal mu zbierku svojich váz a povedal: „Tu je devätnásť váz. Mal som ich dvadsať, ale jedna sa rozbila. Oprav tú rozbitú a ja sa ti bohatu odmením.“ Starec sa rozohnal palicou a rozbil všetkých devätnásť váz. Cisár očervenal od hnevu a zreval: „Čo si to urobil, ty hlupák?“ Starec chladne odvetil: „A či nevyzerajú rovnako? Splnil som svoju povinnosť. Každá z týchto váz by znamenala jeden ľudský život. Teraz si môžeš vziať len jeden, ten môj.“ Cisára zaujala múdrost a neohrozenosť starého muža. Ocenil ju tak, že ani starca, ani svojho sluhu nepotrestal. Táto krásna japonská rozprávka rozpráva poučný príbeh. Viete, ako sa dotýka nás?

Starec zjavne nemal čo stratiť. Bol už taký starý a mûdry, že sa nebál vsadiť svoj život, aby naučil cisára, čo je skutočná cena. My si veľmi často

- ĽUBOMÍR STANČEK -

myslíme, že to, čo máme (domy, polia, peniaze, deti, rodina) je skutočná cena. Hej. Sú to veľmi pekné veci, ktoré sa dajú využiť na oslavu Boha. Ale skutočná cena, ktorá je v tvojich rukách, je tvoj život. Nepremárni ho zháňaním zbytočností, ale daruj ho Bohu, lebo jemu patrí.

ADE:

A tieto peniaze, čo mám s nimi urobiť? Chce ich niekto? Ale nie, nikomu ich nedám. Dávajme cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je Božie. Tieto peniaze dnes budú patriť Bohu.

Amen.

Dvadsaťta deviata nedeľa v období cez rok "A"

Mt 22,15-21

Naša pravda... chyby v zákone a využívanie ich, interrupcie...

Myliť sa nie je často ľudské.

AI

Viete, že niektoré veci nepotrebuju úvod, úvodne slovo? Hovorí sa, že vtedy sa ide na vec priamo: In medias res. Začnime takto.

KE

Učeníci farizejov a herodianov prichádzajú za Ježišom s otázkou o dovoľovaní platiť daň cisárovi. No Ježiš im na tento 'chyták' neskočil a po predložení denára odpovedá: „**Dávajte teda cisárovi, čo patrí cisárovi a Bohu, čo patrí Bohu**“ (Mt 22,21).

DI

Centrum tejto výpovede je práve v slovách: Dajte Bohu, čo je Božie. Ježiš tým do svojej odpovede vnáša niečo, na čo sa ho nik nepýtal, čo jeho protivníci jednoducho prehliadli. A práve na to chce Ježiš svojich protivníkov upozorniť.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ježiš svojim slovom uniká z nastavenej pasce. Pre židovstvo totiž bola vláda cisára v striktnom protiklade k vláde Božej. Keď teda Ježiš hlásal Božiu vládu, musel odmietať platiť daň z hlavy, ktorá znamenala uznanie vlády cisára. No v prísnom zmysle bolo toto uznanie vyjadrené už v používaní mincí, na ktorých bol cisárov portrét. A keďže učeníci farizejov mali pri sebe denár, bolo jasné, že ho používajú v bežnom živote, a teda ekonomicky do rímskej ríše patria a podľa židovstva tím uznávajú nadvládu cisára. Preto položená otázka má skompromitovať Ježiša.

PAR

Ježiš tým, že svojich protivníkov upozorní na mincu, ktorú sami používajú, predovšetkým odhalí ich neúprimnosť, totiž: že im na otázke vôbec nezáleží. A chce ich tiež upozorniť na hlbší význam otázky. Pri otázke cisár alebo Boh nejde tak o vonkajšie postoje, ale o to, aby sme Bohu skutočne dali, čo mu patrí. Práve teraz nám dáva príležitosť ukázať, že to s Božím kráľovstvom myslíme vážne.

MY

V dnešnej dobe je tu otázka interrupcie, či sa môže ukončiť život človeka v tele jeho matky...? Žiaľ, podľa väčšiny: áno. Na našich rozhodnutiach musí byť vždy zrejmé, že ich robíme pred Božou tvárou, teda v zodpovednosti pred najvyššou autoritou, o ktorej svet často ani nevie. Potom naše konanie - v porovnaní s konaním nekresťanov, bude vždy poznačené väčšou zodpovednosťou. Otázky: od kedy je človek človekom - či už od počatia, usídlenia sa oplodneného vajíčka v maternici alebo X-tého týždňa života plodu, ba dokonca iba od narodenia, sú mnohokrát zásterka, ktorou sa chránime pred tým, čo si myslíme sami, prípadne sme tlačení do rozhodnutia naším najbližším okolím aby sme 'kráčali s dobou'! Uvedomujeme si vôbec, od kedy je človek človekom pred Bohom? A rešpektujeme poznanie ľudstva dávno pred touto pretechnizovanou dobou? Kde sa podeli morálne zásady...? Teraz mnohí kričia za potrat, pritom mnohí z nich nemajú čisté ruky ani pred verejnoušou, nieto

- ĽUBOMÍR STANČEK -

pred Bohom. Sami využívajú diery v nie dokonalých zákonoch na obohatenie seba, svojej rodiny či ako revanš za služby pre 'priateľa môjho priateľa'. Hľadanie a vynášanie špiny iných, nie je to pravé, čo máme robiť. Nie je to hľadanie ihly v kope sena, ale akoby sa niekto smial inému za chrbtom a to rovno do očí. A neskôr by pri chybe, či priestupku neukazoval prstom: „Aha pozrite, aký je to lump!“ pritom má plné vrecko špinavých peňazí!

„Dajte cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je Božie.“ V dnešnej dobe je na mieste cisára štát. Štát, ktorý možno ani nie je až tak veľmi proti Bohu (?) ako skôr bez Boha. Je to štát, ktorý svoje zákony už nestavia na zákonoch Božích. A pre kresťanov tu vzniká dilema: nakoľko zachovávať zákony, ktoré sú morálne zlé. Ako napríklad lekári, ktorí odmietnu vykonať interrupciu, majú byť za to postihovaní?

ADE

No táto dilema sa neodohráva len vo vzťahu k štátu. Vo svete je toľko malých cisárov, ktorí si robia nároky na naše svedomie. Môže to byť strana, firma, škola, klub a pod. Všetci títo sa uchádzajú o našu lojalitu, každý z nich si robí právo na naše svedomie. Ostáva nám len dúfať, že dáme najvyššie právo nad naším svedomím Bohu a nie cisárovi. Aj v prípade, že musíme dať cisárovi všetko, nedávajme mu to, čo je nám najcennejšie: svoje svedomie, čiže seba.

Amen.

Milovať budeš...

Milovať je aj o niečom konkrétnom.

AI

V jednom príbehu o rabínovi Baalšamovi sa hovorí: Rabína Baalšema sa pýtali žiaci: „Majstre, ako to je, že ten, ktorý v Bohu uverí, po určitom čase cíti, ako by sa od neho vzdaloval, ako by sa mu Boh stratil?“ Rabín mu odpovedal: „To je tak, ako keď otec učí dieťa chodiť. Postaví ho pred seba, vzdiali sa od neho na niekoľko krokov a povie: „Nič sa neboj, pod' za mnou“ - a natiahne ruky, aby dieťa nespadlo. A tak dieťa ide prvými samostatnými krôčikmi k otcovi medzi jeho rukami.“

KE

Kristus v dnešnom evanjeliu hovorí: „**Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myšľou**“ (Mt. 22,37).

DI

Farizeji boli veľmi dychtiví po vedomostiach. Keď sa niekoho pýtali na otázky spojené s Písmom, boli ochotní ich považovať za nový predpis a žiť podľa neho. No Ježiš sa pýtal farizej nie kvôli zvedavosti a ochote plniť toto vysvetlenie Zákona, ale kvôli tomu, že sa dopočuli, že Kristus umlčal saducejov, čo ich akiste dosť potešilo. Farizej asi očakával takúto odpoveď: „**Ja som Pán tvoj Boh, ...**“ a k tomu ďalšie 'Mojžišove prikázania' či predpisy zdôrazňované farizejmi. Ježiš ich sklamal na celej čiare. Keďže poznal ich úmysel a ich zmýšľanie, povedal: „**Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myšľou.**“ A na záver dodal túto vetu: „**Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.**“ Týmto výrokom nepoprel platnosť Zákona a Desatora, ale ho ešte podporil a poukázal na skutočnosť a prítomnosť lásky zo strany Boha v knihách Písma, a taktiež poukázal na falošnosť a pokrytectvo vychádzajúce zo škrupulózneho dodržiavania predpisov, prípadne iba naoko - pre povšimnutie okolia. Skutočne

- ĽUBOMÍR STANČEK -

sa evanjeliová časť končí v Svätom písme týmto jedným konštatovaním: „A už sa ho nikto neopovážil viac vypytať.” Bolo farizejom všetko jasné? Všetko vedeli? Alebo boli zaskočení týmto konštatovaním? V odpovedi i napriek svojej povrchnosti, vycítili jeho duchovné spojenie s Bohom, možno aj jeho Božstvo. Od tejto chvíle sa snažili 'kuň proti nemu pikle', ako ho poslať z tohto sveta. Pretože ich ponížil medzi ľuďmi, pred ktorými chceli vyniknúť, vyzeraj dokonale. To bol ich skutočný prejav lásky k Bohu a k blížnemu.

PAR

A čo my? Vieme, čo znamená milovať Boha, a čo znamená milovať svojho bližného? Vidíme v blížnom Boha a prejav jeho lásky k nám? Čo vlastne vidíme v blížnom, to čo chceme my? Alebo ho provokujeme? Myslím si, že každý z nás má v týchto otázkach jasno, alebo sa mylí?

MY

Dám vám príklad – manželstvo z lásky. Jeden miluje toho druhého bez toho, aby si všimol nejaké nedostatky alebo drobné chybčky krásy, pretože si uvedomujú, že milujú aj tie nedostatky⁵⁹. Milujú to neopísateľné v tom druhom celým svojím srdcom. Nevadí im, či je vonku zima alebo leto, ale jedinú vec vedia a majú ju v srdci vpísanú, že ten druhý je to najlepšie na svete. Sú spolu, spolu hľadajú riešenia problémov. Milujú druhého celou svojou dušou tým, že sa postarali aj o duchovné dobro, o dary pre neho o milosti od Boha. Milujú ho celou svojou mysľou, lebo sú ochotní za neho dýchať, za neho plakať, za neho trpieť, len aby sa tomu druhému nič nestalo. V láske k ľuďom my všetci milujeme Boha a Boh nám pomáha.

Možno poznáte príbeh o človeku, ktorý mal sen. Bol na krásnej pláži pri mori. Obzeral si okolitú scenériu krajiny a v piesku zbadal dva páry stôp. Ked' zrazu za sebou počul príjemný hlas. „Vieš čo je to?” On sa obzrel a nevidel tam nikoho. V mysli mal otázku: „Kto je to?” Neznámy mu odpovedal: „Je to tvoj život a ja som ten, komu neveríš.” Človek si pomyslel: „Ty si Kristus?” „Áno, ja som Kristus”. Pomaly kráčali

⁵⁹ Pozri: Film - Dobrý Will Hunting.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

proti smeru stôp až prišli k veľmi úzkej lávke nad priečasťou. Jeden pári stôp zmizol a človek sa opýtal Krista: „Kde si bol a čo je to?“ „To je trápenie v tvojom živote a to sú moje stopy.“ „A ja som kde?“ pýta sa ďalej človek. Kristus mu odvetil: „Ja som ťa niesol, lebo si mal veľký strach a bál si sa prejsť na druhú stranu.“

My spolu s Bohom prekonávame prekážky života. Aj keď si neuvedomujeme, že je s nami. Schádzame sa tam, kde nám je dobre, kde vieme riešiť naše problémy, naše trápenia. Tam, kde je náš ochranca, kde je hlava našej Cirkvi kde je Kristus. On nás obdarúva láskou, aj my milujme svojich blížnych, svojich priateľov, svojich nepriateľov ale aj tých, ktorých sme nepoznali a tých, ktorých ani nebudeme poznať. Aj napriek tomu, nemilujeme ho niekedy nadovšetko, a svojho blížneho radšej pošleme...

ADE

Sme ľudia, ktorí majú chyby, no napriek tomu sa snažíme zachovávať Božie prikázania aj s ťažkostami s tým prichádzajúcimi. Tak je to so mnou, i s tebou - Boh sa ti vzdialil, aby si ho sám hľadal. Dôveruj mu, jeho ruky ťa ochránia, aby si nespadol. Keby sa Boh od teba nevzdialil, nenaučil by si sa kráčať vo viere a milovať ho...a tiež i svojho blížneho.

Amen.

Hovoria a nekonajú

Ježiš nepočúva len naše slová, ale vidí aj naše skutky.

AI

Ako vnímame autoritu? Je to správne ako počúvame vyjadrovať sa o prezidentovi, učiteľoch, rodičoch či kňazoch? Na druhej strane - sú dnes prezident, učitelia, rodičia, kňaz hodnoverní? Môžeme polemizovať. Pravdaže nielen títo tvrdia, že to, čo hovoria, je pravdivé a to čo robia, je dobré. Niektorí v to aj veria a u mnohých je to dokonca pravda. Ked' však niekto vystupuje v Božom mene, alebo v mene národa, možno hovorí pravdu. Na toho však, čo hovorí, ale sám sa tým necíti zasiahnutý, dopadne tvrdý súd.

KE

Preto Ježiš k zástupom a svojim učeníkom na adresu zákonníkov a farizejov hovorí: „**Preto robte a zachovávajte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria a nekonajú**“ (Mt 23,3).

DI

Ježiš odhaluje pretvárku tých, ktorí boli poverení učiť, viest' a vychovávať vyvolený národ. Ich učenie je v krikľavom protiklade s ich skutkami. Ježiš, ktorý učí láske, pravde a spravodlivosti, ktorý je milosrdný k zástupom, odkrýva pýchu týchto poverených pre vedenie národa. Ich život, skutky sa nezhodovali s tým, čo učili. Ich skutočný život, myslenie, úmysly maskovali pred Bohom i pred ľuďmi a možno aj pred sebou samými. Isteže boli medzi farizejmi v Ježišovej dobe aj takí, čo to mysleli vážne a čestne. Nesmieme sa dať pomýliť, pretože farizejstvo nevymrelo - aj dnes jestvuje, nielen v našom okolí, ale môže žiť aj v nás. Preto Ježišove obžaloby a vyhrážky sa nezameriavajú len proti jeho súčasníkom, ale platia do konca čias - všetkým, ktorí žijú falošnú nábožnosť. Konanie farizejov je zamerané nie k oslave Boha, ale na prezentovanie sa pred

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ľuďmi. Vo svojej pretvárke boli pokorní a predsa im Ježiš vytýka, že „*radi majú popredné miesta na hostinách, prvé stolice v synagógach, pozdravy na uliciach a keď ich ľudia oslovojú Rabbi*“ (Mt 23,6-7). Chcú, aby ich ľudia volali učiteľmi a zabúdajú na slová Ježiša: „*lebo len jediný je váš Učiteľ, Kristus*“ (Mt 23,10). Ježiš zákonníkom a farizejom ubera na autorite. Nech učia národ ďalej, ale nech odstránia zo sŕdc pýchu. Dovtedy platia Ježišove slová, ktoré povedal zástupom a učeníkom: „*Preto robte a zachovávajte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria a nekonajú*“ (Mt 23,3). Počinanie takýchto učiteľov je nečestné a sú viac nároční na druhých ako na seba: „*Viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom na plecia, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť*“ (Mt 23,4). Ježiš odsúdil ich konanie. Ježišove učenie nepohýda nikým. Mementom sú slová: „*Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponižuje, bude povyšený*“ (Mt 23,12).

PAR

Múdry kresťan sa nedá pomýliť. Pokora je krásna čnosť, ale náročná. Pokorný človek nepozerá na iných, nezávidí iným, ale buduje svoj vzťah k Bohu rovnako na slovách i skutkoch, ktoré sú v zhode s učením Ježiša. Nerobí nič len preto, aby bol chválený, obdivovaný, uctený, vážený... Ježišovo napomenutie má chrániť pred každým prejavom pýchy. Pýcha má mnoho odtieňov. Tým viac budeme ostražití. Uchránime sa sklamania či trestu od Boha. Žime v pravde. Pokorne zmýšľajme o sebe. „*Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponižuje bude povyšený*“ (Mt 23,12). Všetko čo robíme, robme v duchu učenia Krista, aby nás mohol odmeniť vo večnosti.

Štrnásť rokov sa hnevala žena na kňaza. Prečo? Pretože dovolil invalidovi si sadnúť na jej miesto v kostole. Vtedy povedala: „Nikdy mu to nezabudnem. Takto sa zachoval ku mne a manželovi, ktorý mu pomáhal pri opravách.“

Iná žena o tom istom kňazovi hovorí: „Nikdy mu nezabudnem, ako pred štrnástimi rokmi dovolil môjmu manželovi sedieť na mieste, kde nemal ťažkosť so sadnutím si do lavice.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Pýcha a pád. Ako často sa s nimi v živote stretávame. Pokorný chce, čo chce Boh. Pokorný je v srdci plný pokoja a lásky. Nepotrpí si na pochvalách, povšimnutí, poctách. Jeho modlitba je v duchu Ježišových slov, keď si ich koná v tichu a v skrytosti.

Starší muž sa podelil s mladými o svoju životnú skúsenosť: „V mladosti som túžil priviesť k Bohu všetkých ľudí na svete. Veľmi rýchlo som spoznal, že bude stačiť, keď k Bohu priviedem svojich drahých. Dnes pracujem na tom, aby som sám urobil všetko, čo chce odo mňa Boh.“

Slúžiť Bohu v každej dobe, za každého počasia opravdivo a v pravde je nielen povinnosť, ale aj výsada. Boh si praje, aby sme spolupracovali v pokore s jeho milosťami. Robme to, čo môžeme, k čomu nás pozýva a vedie Boh.

MY

Zmýšlať o sebe pokorne, sa Bohu páči. Je správne, že počítame s pýchou, ktorá na nás dolieha. Kto je pred ňou uchránený?

V životopise sv. Jána Mária Vianney sa opisuje dialóg medzi ním a diabolom. Diabol mu hovorí: „Ty sa postíš, ja nejem. Ty bdieš a ja nikdy nespím. Všetko môžem urobiť čo ty, len jedno nemôžem, poníziť sa!“

Je čas odložiť všetku zlobu a každú lešť, pokrytectvo, závisť, ohováranie a ako novonarodené deti túžme po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby sme od neho rástli na spásu, keď sme okúsili i v evanjeliu, aký dobrý je Pán Ježiš.

ADE

Chce sa nám polemizovať o Ježišových slovách? Iste nie! Rovnako zachovajme sa ako kresťania k autoritám, ktoré nás vedú. Ježiš nezakázal veriacim a učeníkom robiť, čo im farizeji a zákonníci kázali, učili. Modlime sa za všetkých, aby tak žili, tak si plnili svoje povinnosti, aby obstáli pri poslednom súde.

Amen.

1. novembra Slávnosť všetkých svätých

Mt 5,1-12a

Sväti a svätošť

Čo nám chce sviatok všetkých svätých povedať?

AI

Pápež Ján Pavol II. je pápež rekordov. Zaregistrovali ste, že 6. októbra 2002 máme 761 svätých v Katolíckej cirkvi? Z nich 463 svätorečil Ján Pavol II. Jeho predchadcovia vyhlásili za svätých 298. Okrem toho za blahoslavených vyhlásil 1297. Tento pápež vyhlásil za svätých a blahoslavených, čiže vyzdvihol na oltár a dal nám za vzor, príklad mužov a žien, zasvätených Bohu, kňazov a rehoľníkov, ale aj laikov, otcov i matiek, ale aj slobodných, rôzneho zamestnania, veku, národnosti, vzdelania, ktorí žili už v našich časoch. Dnes ešte žijú ich najbližší, ešte si na nich pamätajú svedkovia ich života. O pápežovi Jánovi Pavlovi viacerí poznamenali, že chrlí, čiže 'moc vyhlasuje za svätých'.

Pýtajme sa: Prečo asi? Môžu svätí dnešný svet ešte osloviť? Je svätošť dnes možná? Chceme byť svätí? Kto je svätý? A podobne...

KE

Apoštol sv. Ján v Knihe zjavenia, či Apokalypsa píše: „**Potom som videl; a hľa veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať, zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov. Stáli pred trónom a pred Baránkom, oblečení do bieleho rúcha, v rukách mali palmy a mohutným hlasom volali: „Spása nášmu Bohu“** (Zjv 7,9-10).

DI

My čo sme uverili v Krista, máme jeden ciel po smrti, keď sa skončí náš pozemský život - prijať od Krista po našom osobnom súde, odmenu za život na zemi, mať účasť v Božom kráľovstve.

Sme rôzni. Každý žijeme svoj život, na ktorý si navzájom pôsobíme. Veríme, že smrťou sa život nekončí. Preto dnes zvláštnym spôsobom sa spájame s tými, s ktorými sme žili, ktorí nás obohatili svojím životom a ktorí zomreli v spojení s Bohom. Aj keď ich Cirkev úradným spôsobom nekanonizuje,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nevyhlási za svätých, veríme, že Boh je milosrdný a našich zomrelých odmenil za ich život na zemi večnou slávou.

Dnes si však spomíname zvlášť tých, ktorých nám dáva Cirkev, aby sme sa povzbudili na príklade života. Už v prvotnej Cirkvi si prví kresťania zvlášť uctili tých, ktorí za Boha, Ježiša Krista, Cirkev zomreli. Verili, že sú u Boha, dostali za svoj život večnú odmenu a verili, že ich príhovor u Boha môže ešte žijúcim pomôcť. O príhovor sa usilovali najmä pri svätej omši, ale aj uctením si miesta, kde zomreli, kde boli uložené ich pozostatky a tiež v kostoloch, ktoré k ich úcte boli Cirkvou určené, zasvätené. Uctili si ich ako mimoriadny vzor života. Titul 'svätý' prešiel v dejinách viacerými zmenami. V Novom zákone 'svätým, svätými' sa nazývali všetci, ktorí uverili v Krista, tí čo prijali krst a zúčastňovali sa na živote kresťanského spoločenstva. S rastúcim počtom veriacich sa zmysel slova 'svätý' zužuje a viac sa vzťahuje na zvýraznenie niečoho mimoriadneho vo vzťahu k viere a k Bohu. Išlo o jasný prejav vernosti k Božiemu volaniu a oddanosti Bohu. Žili na zemi podrobení skúškam a museli sa osvedčiť vo vernosti k Bohu ako iní ľudia. Boli však svedkami iného sveta a naplnení jeho tajomstvom. Osvojovali si vážne prikázania milovať Boha a blízneho a nežili len pre sebe, ale pre všetkých. Láska týchto priateľov Božích vychádzala z nezištnosti, ktorá môže pochádzať len od Boha, a preto sa usilovali o blaho druhých so všetkou snahou.

Od prvých kresťanských čias nachádzame živý vzťah veriacich k tým, ktorí sa prejavili zvláštnym spôsobom ako Boží priatelia. Nič nechceli Bohu odoprieť. Plnia vždy vôle Božiu. Stali sa za života svedkami Božími. Svätí majú význam aj vo vzťahu i okoliu. Prinášajú okoliu Boha. Boh skrže nich a cez nich obohacuje svet. Cez nich sa ľudia dostávali viac a rýchlejšie k Bohu. Boh sa skrže nich stával svetu priateľnejší, bližší. Svet skrže nich poznával Boha, ktorý je Cesta, Pravda, Život, Láska. Ľudia v ich prítomnosti, blízkosti zažili niečo, čo bolo príčinou zmeny ich života k lepšiemu. Skrže ich príklad, slová, život, menili sami svoj život. Stávali sa svetu znamením. Často až po ich smrti si svet

- ĽUBOMÍR STANČEK -

uvedomil - kto boli, čím obohacovali svet. Tešili sa úcte a pritom zostávali pokorní, skromní, jednoduchí. O sebe si nič mimoriadne nemysleli, aj keď sa skrže nich diali znamenia. Boli ľudia, ktorí žili svoj život na zemi verne, čestne, zodpovedne. Boli to ľudia, ktorí sa ponorili do Božieho tajomstva a dovršilo sa v nich nové stvorenie. Boli svedkami a učiteľmi svojej doby, hoci to nikomu nenútili. Nevyžadovali si úctu, pozornosť, lásku. Mnohí sa vyhýbali hluku, úradom, poctám, aby mohli viac slúžiť. Iní dokázali svoju úlohu uprostred sveta.

Pri svätej omši počas „Glória“ vyznávame: „Ved' len ty si Svätý, len ty si Pán, len ty si Najvyšší“, je pre nás nádejou na slávu, ktorú svojím verným dáva Boh. On to je, kto má byť vzývaný a oslavovaný. Vtedy nevzniknú pochybnosti, ku komu smeruje kresťanská modlitba. Svätí sú tí, čo objavujú Božie výšiny a diaľky a možnosti. Svätí ukazujú cesty iným a vytvárajú životné formy, ktoré môžu nasledovať tí, ktorí by si ich sami nedokázali vytvoriť.

Len Boh je bytostne Svätý a každá úcta patrí jemu. Boh dáva zažiarieť svetlu svojej svätosti v ľuďoch, ktorí sa naučili v Kristovi dokonale milovať.

PAR

Práve preto dnes hnutie Cor-Lumen Christi v Anglicku a Amici di Dio v Rakúsku, znova vyzývajú, aby katolíci dali predvečer sviatku Všetkých kresťanských náplň, namiesto pohanského Halloweenu s jeho zlými duchmi a čarodejnicami. Pretože sa v Európe šíri zvyk sláviť po vigílii sviatku Všetkých svätých «noc svetla», aby sa uctievala Najsvätejšia Sviatosť svetlom v oknách, aby sme si uvedomili potrebu svetla svätosti v našom živote. Aj my sme pozvaní spievať s bratmi a sestrami, ktorí už vidia Boha z tváre do tváre: „**Svätý, svätý, svätý je Pán Boh zástupov**“ (Iz 6,3). Každý z nás sme neopakovateľné svetielko. Každý sme povolaný nasledovať našich oslávených bratov a sestry už na zemi oslavovať Boha, aby sme ho raz mohli oslavovať po celú večnosť v nebi. My putujúca Cirkev na zemi, máme vzor v oslávenej Cirkvi v nebi.

MY

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Svätosť nie je výsada pre vyvolených. Svätosť možno dosiahnuť i v kuchyni pri povinnosti varenia a umývania riadu. Už sv. Terezka Ježiškova napísala: „Medzi hrncami sa prechádza Boh.“ A to je pravda. Svätec je človek čistého srdca, radosti, priateľstva s Bohom, nech žije a pohybuje sa kdekoľvek. Buďme fascinovaní originalitou svätých. Sú neopakovateľní, nenapodobiteľní, jedineční. Sv. Terezka z Lisieux si v chorobe si prosila banán v čokoláde. Sv. Bernardena Soubirousová mala chuť na šťavnatú broskyňu položenú na nočnom stolíku. O sv. rehoľnej sestre Márii Restute vieme, že bola nielen veselá, ale i rázna a mala rada pivo (*JP.II ju v júni 1998 kanonizoval*).

Boh potrebuje svätých pre svoje veľké podujatia, ktoré zdobia a budujú Nebeské mesto. Kým človek žije, nepozná svoju sväatosť a nepozná sväatosť ani tých okolo. Plní však vždy vôľu Boha. Našou úlohou je pracovať na svojom posväcovaní.

3.novembra 1985 sv. Otec Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslaveného Pátra Títa Brandsma, profesora, rektora katolíckej univerzity v Nijmegene. Bol ešte novinárom, spisovateľom a najmä svedkom viery.

V júli 1942 sa dostal do koncentračného tábora v Dachau. Denne bol bitý a týraný. Vázni sa čudovali prečo. Bol najpokojamilovnejší človek v baráku. Po poslednom bití si nechal len ruženec. Keď prišla ošetrovateľka, aby mu vraj ako chorému pichla injekciu, vedel, že čaká ho smrť. Usmeje sa na sestru, vie, že je Holanďanka. Podáva jej poslednú vec ktorú vlastní, ruženec. Tá sa čuduje: „Načo mi to je, ja sa neviem modliť, som nacistka.“ Páter jej hovorí: „Tak aspoň hovorte: „Pros za nás hriešnych.“ Po pätnástich minútach je mŕtvy. On však žije, hoci ho spálili v krematóriu tábora. Ošetrovateľka ktorej dal ruženec, konvertovala. Stala sa kresťankou. A on po 43 rokoch v Bazilike sväteho Petra bol povýšený na oltár.

Niekoho si Boh vyvolil, aby mu vlastnou krvou dokázal svoju vernosť. Iní zomierajú nekravavým mučením, keď celý život trpia na tele, na duši a trpia odovzdane, nereptajú, žijú v tichu, ale verní Bohu i v tom najmenšom. Raz budeme milo prekvapení, keď uvidíme v nebi týchto našich bratov a sestry na vysokých stupňoch slávy v nebi. A to je oslovenie aj pre každého z nás.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

ADE

Aj keď dnes mnohí pochybujú o svätosti, nechcú byť svätými, svätých na zemi v našom okolí žije mnoho. Svet potrebuje svätých. Pápež Ján Pavol II. z prozreteľnosti Božej svätorečením bratov a sestier nás vyzýva k svätosti a pripomína, čo povedal Boh: „*Budťte svätí, lebo ja som svätý*“ (Lv 11,44) a tieto slová nám pripomína i sv. Peter (1 Pt 1,16).

Amen.

Tridsiata druhá nedelea v období cez rok „A“

Mt 25,1-13

Hodina “H“

Sme pripravení na smrť?

AI

Videli ste už zomierať človeka? Asi nikto pri smrti nežartuje. Každá smrť, každý odchod človeka z tohto sveta hlboko sa dotýka tých, čo zostávajú. Rovnako smrť, odchod vyvoláva v nás otázku - čo smrťou začína? Ked' si oči nezatvárame nad životom, vieme, že vždy neboli správny, čestný, zodpovedný... A Boh je spravodlivý Sudca, ktorý odmeňuje a trestá.

Rodina kňaza prosí, keď ide zaopatriť muža v rokoch: „Len mu nepovedzte, že zomiera.“

Pýtajme sa samy seba: „Ked' budeme zomierať a rodina, lekár budú vedieť, že nám z ľudí už nikto nemôže pomôcť, budeme si priať, aby nám to nepovedali? Ako často premyšľame o smrti? Je pre nás smrť záležitosť viery? Kedy sme si naposledy uvedomili svoj odchod k Bohu? Smrť je nám každému istá, len hodinu nepoznáme.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Po pohrebe viacerí spomínali: Mávali sme im na šťastnú cestu. Vychádzali na hlavnú cestu. Šofér nedal prednosť. Obzerali sa za nami, ktorí sme im kývali. Koho by bolo napadlo, že to bude kývanie na rozlúčku, na cestu do večnosti..? V tej chvíli došlo k zrážke s kamiónom, ktorý šiel po hlavnej ceste. Pred ich očami všetci tragicky zomreli. Kto vedel, že sadá naposledy do auta? Kto vtedy vedel, že má niekoľko sekúnd života? Kto z tých, čo odprevádzali, vedeli, že sa lúčia posledný raz? Predstavovali si inú smrť?

Keby sa nás niekto spýtal, kedy, kde a ako chceme zomrieť a keby nám to mohol zaistiť, čo by sme si vybrali?

KE

Pretože Boh nás povolal na svet bez nás, Boh nás bez nás aj odvoláva a práve preto platia slová Pána Ježiša: „**Preto bdejte, lebo neviete ani dňa ani hodiny**“ (Mt 25,13).

DI

Týmito slovami končí Ježiš podobenstvo o desiatich pannách, ktoré sú pozvané, aby odprevadili ženicha. Ježiš poukazujúc na radostnú udalosť, akou je svadba, poukazuje na niekoľko vážnych vecí.

Ženich je sám Ježiš ako Sudca sveta. Pannami sme všetci ľudia. Nemúdre panny sú tí, ktorých Ježiš v hodine smrti, o ktorej nik nevie kedy nastane, nájde nepripravených. Múdre panny predstavujú tých, ktorí nezabúdajú, že život na zemi je dočasu a že naša vlast je v nebesiach, preto platí: „**bdejte, lebo neviete ani dňa ani hodiny**“ (Mt 25,13). Svadobná hostina je Božie kráľovstvo. Dvere na svadobnú hostinu znamenajú: smrť. Olej v lampách znamená stav duše. Dostatok oleja v nádobách je stav priateľstva s Bohom. Nedostatok oleja je pohrdanie priateľstvom s Bohom, opovážlivé spoliehanie sa, že ešte je čas, že sme zdraví, mladí. Driemanie a spánok, ktoré prichádzajú na panny je rýchlosť, tempo, povinnosti života, ktorým človek na zemi podlieha. Slovom 'polnoc' je zvýraznená hodina, o ktorej všetci vieme, že príde, len nevieme kedy. Výrazom

- ĽUBOMÍR STANČEK -

'bdejte' Ježiš zdôrazňuje , aby sme boli rozvážni. Memento žiť tak, že plníme vôle Božiu, zachovávame prikázania.

PAR

Smrť, odchod z tohto sveta sa nedá zopakovať. Smrť neznesie reparát. Ako každý človek prichádza na svet nahý a každý má povinnosť počas svojho života obchodovať so všetkým, čím ho obdaroval Boh, tak na konci života každého človeka čaká konečné vyúčtovanie zo života pred jediným Sudcom - Ježišom Kristom.

Podobenstvo je stále aktuálne a dotýka sa každého z nás. Uvedomujeme si, že je vec, na ktorú nik nesmie zabudnúť, že na svete nie sме naveky. Všetko dočasu. Boh však naveky. Boh dáva každému človeku primerane podľa svojej lásky a pravdy prostriedky, ktoré má človek spracovať, aby mohol byť primerane, spravodlivo samým Bohom odmenený.

Kto sa učí päť minút jazdiť autom pred skúškou v autoškole? Či sa rozumný človek nechráni pred chorobami? Spočíva šťastie človeka na cvičení sa vo vyhováraní? Boh je vševediaci. Múdry človek sa učí čakať na Boha, hoci niekedy sa nám v živote môže zdať, že Boh čaká na nás. Žiť pripravený na stretnutie s Bohom – Sudcom znamená: čakať na stretnutie, ktoré je zmyslom nášho života a zmyslom dejín. Boh príde, kedy on bude chcieť. Prichádza vtedy, keď vo svojej láske, pravde a spravodlivosti sám rozhodne za najvhodnejšie. Smrť je večer nášho života. Preto Boh má právo odvolať zo života dieťa ešte v lone matky, či vtedy, keď ešte nepovedalo hoci len jediné slovo 'mama'. Boh jediný má právo odvolať z tohto sveta, pretože od neho pochádza život každého človeka. Nik nemá právo druhému vziať život. Nik nemá právo sám sebe vziať život. Život sme nikomu nedali, ako sme život ani sami sebe nedali.

Eutanázia, potrat, a iné filozofické pohľady, názory, mienky, sú rovnako vražda. Boh si nemusí pýtať mienku, názor, radiť sa s niekým, že koho, kedy, za akých okolnosti odvolá zo svojho sveta, pretože on, ktorý svet i nás stvoril, má na to právo a jediný moc. Boh však rešpektuje rozum a slobodu človeka, za čo

- ĽUBOMÍR STANČEK -

však človek berie zodpovednosť. A tak môžeme pochopiť, že za rôzne katastrofy, ako sú aj prírodné - zavinené človekom, Bohu patrí súd. Hovoria pravdu tí, čo hovoria: „Keby bol Boh nebol by toto dopustil“. „Keby bol Boh, nedovolil by nevinným, deťom a podobným zomrieť, nedopustil by vojny, pohromy...“

Či to robí Boh? Boh, o ktorom sa môžeme presvedčiť, že je Láska? Človek dostał od Boha príkaz podmaniť si svet. Keď človek prestúpi a nesplní Božie prikázania, Boh vo svojej spravodlivosti musí povedať: „**Nepoznám vás**“ (Mt 25,12). Má človek právo volať k Bohu, keď neplní vôle Božiu: „**Pane, Pane, otvor nám**“ (Mt 25,11)?

MY

V podobenstve zaspia aj mûdre panney. V ich nádobách však oleja nechýba. Sú teda pripravené vojsť na svadobnú hostinu. Boh netrestá za to, že človek sa dostał do víru, tempa, povinnosti vo svojom živote, keď človek zostáva verný Bohu vo svojich povinnostiach. Nezáleží na tom, čím je človek, postavením, vekom, stavom, keď plní vôle Božiu. Nezáleží kde zomrie, kde ho pochovajú a už vôbec nezáleží na okolnostiach pohrebu, mieste pochovania.

Augustín vo svojej knihe 'Vyznania', (porov. LUČ. 1997. s.244-248) opisuje rozhovor s matkou o večnom živote a smrti. Vtedy mu matka povedala: „Pochovajte toto telo kdekoľvek, nech vás to netrápi. Len o jedno vás prosím: kdekoľvek budete, spomínajte na mňa pri oltári Pánovom.“

V našom živote ide o veľa viac ako je to, čo sa s naším telom stane po našej smrti. Nám musí ísť o dušu, v akom stave bude duša v hodinu, v ktorej sa rozhodne nie o rok, či o sto rokov života na zemi, ale o celej večnosti. Keď môžeme povedať, že robíme všetko pre to, aby naša duša bola pripravená predstúpiť pred Boha - Sudcu, robíme to najpotrebnejšie. I pri tejto snahe ešte môžeme cítiť nie strach, ale bázeň, pretože následky dedičného hriechu sú ťažké. Nás život na zemi je príprava, dostali sme pozvanie na svadobnú hostinu, ktorá začína už počas života na zemi. Vernosť Bohu na zemi dáva nádej na

- ĽUBOMÍR STANČEK -

stretnutie s milosrdným Sudcom. U Boha je všetko „začiatok“. Áno, jeho milosť je po našej nevernosti taká veľká, ba ešte väčšia, než predtým. Boh vždy začína odznova. U neho ide všetko tak, ako to hovorí cirkevný otec, vedie nás od začiatkov k začiatkom cez začiatky, až k definitívному začiatku (*Schott: Zo stola Božieho slova. Trnava: Dobra kniha 2000.s. 303.*)

Brazílsky profesor latinčiny - José Pereira, vytvoril nový svetový rekord v rečnení. Bez prestávky hovoril 72 hodín a dve minúty. O čom toľko rečnil? To vraj nie je podstatné. Keď dorečnil, upadol do hlbokého spánku priamo za rečníckym pultom. Potlesk od siedmych skalných poslucháčov nepočul... (KN 17.3.2002. s.12).

My veríme v niečo iné. Veríme, že nie je rozhodujúce aký dlhý bude náš život na zemi. Veríme, že nie je rozhodujúce, čo o nás po smrti budú hovoriť pozostalí. Rozhodujúce bude: ako sme žili a v akom stave duše nás zastihne odvolanie z toho sveta Bohom.

ADE

Počas obetovania pri tejto svätej omši obetujme svoj život Bohu a vyprosujme si milosť šťastnej hodiny svojej smrti. A na konci svätej omše pri slovách: „Idťte v mene Božom“, naše „Bohu vdaka“, nech je pre nás nádejou, že chceme po celú večnosť mať účasť na večnej oslave Boha v jeho kráľovstve.

Amen.

Boh si praje naše angažovanie sa

Za splnenie vôle Božej nás Boh odmení a naopak.

AI

Kto by dokázal nič nerobiť, ako napríklad: celé dni stáť so založenými rukami, či zdravý ležať, nezaujímať sa čo vylepšiť, zdokonaliť, nadobudnúť...? Komu sú takýto ľudia sympatickí? Zaiste nie sú obohatením ani spoločnosti a aj sami sebe sa stanú bremenom.

Naopak, obdivujeme ľudí, ktorí i napriek veku, chorobe, menším talentom pracujú a sú povzbudením, obohatením pre seba i okolie.

Je pravdou, že nemožno brať tam, kde niet. Každý človek však dostal niečo od Boha do vienka: povahu, vlohy, talenty, zdravie... Každý človek svojou usilovnosťou sa môže niečo naučiť, v niečom zlepšiť, zdokonaliť. Či vrcholoví športovci nemusia trénovať? Či odborník v tej či onej profesií znova a znova neexperimentuje, nehľadá nové riešenia? Môže žiak mať na vysvedčení jednotku, keď sa neusiluje, neučí, nepíše úlohy? Môžeme byť spokojní, keď sme hladní, chorí, špinaví? Každý rozumný človek povie: „Nie! Nie! Nie!“

KE

Ježiš dvom sluhom, ktorí svoje talenty, jeden päť a druhý dva, znásobili tým, že s nimi správne nakladali, Ježiš povedal: „*Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdi do radosti svojho pána*“ (Mt 25,21.23).

DI

Podobenstvo napovedá, že Ježišovi záleží, aby sme sa zaangažovali a pracovali na Božom živote v nás a okolo nás. V troch sluchoch, ktorým pán na čas zveril pred svojim odchodom svoj majetok, Ježiš učí o našej povinnosti, zodpovednosti za zverené hodnoty. Ježiš hovorí o využití darov, ktoré dáva Boh každému človeku. Vtedy sa majetok počítal na talenty a talent predstavoval

- ĽUBOMÍR STANČEK -

cenu 41 kg striebra, čo pri násobku päť, dva a jeden talent nebolo málo. Každý dostal počet talentov podľa schopnosti. Nik sa neslažoval.

Podobenstvom Ježiš učí aj o hodnotách duchovných. Človek si má nielen podmaniť svet, ale rovnako zaslúžiť spásu duše. Podobenstvo naznačuje dôležitú vec. Bohu sa páči, keď človek nezaháľa, nie je lenivý, vypočítavý, ale snaží sa o rozmnoženie, znásobenie toho, čo od Boha dostal. Preto pochvala patrí tomu čo dostal päť talentov a získal ďalších päť a rovnako pochvala patrí tomu, čo dostal dva a získal ďalšie dva.

V podobenstve sa najviac venuje pozornosť tretiemu, ktorý dostal len jeden talent. Čoho zlého sa dopustil sluha, keď na jeho adresu pán povie: „**Zlý a lenivý sluha**“ (*Mt 25,26*)? Nič nespreneveril. Čo dostal, to vrátil. Chyba je práve v tom. Sluha na svojho pána pozeral ako na tvrdého, človeka bez srdca, pred ktorým je treba sa mať na pozore. Sluha s jedným talentom podcenil, že odmena sa dáva nie podľa priyatých talentov, ale podľa vernosti. Dobrý sluha znásobuje dar. Zlý nechá dar ležať lalom. Ježiš vystríha pred pasivitou, vyhýbaním sa povinností, útekom pred zodpovednosťou či nedôverou k možnému víťazstvu.

Ježiš ako učiteľ a Boží Syn je mementom, vzorom. Jeho život je neustála aktivita. Vždy plní vôle Otca. Vôle Otca je mu nadovšetko. Učí slovom i skutkom. Napokon zomiera a smrťou na kríži nás zmieruje s Otcom. Ježiš je náš Vykupiteľ a Spasiteľ.

„**Istý človek**“ (*Mt 25,14*) z evanjelia je sám Ježiš. Každý človek z dobroty Boha Otca dostáva talenty. Nezáleží na počte koľko, ale rozhoduje to, čo s darovanými talentami spravíme. Dostali sme všetko čo potrebujeme, aby sme vtedy, keď budeme vyzvaní Bohom vydať počet zo svojho života, si zaslúžili pochvalu. Boh neprišiel aby nás trestal. Boh je Láska. Náš hriech spočíva v nevernosti voči vôle Božej. Aj keď vždy sme neužitoční sluhovia, Boh dáva odmenu, lebo je dobrý a odmenou je on sám, jeho hostina, jeho spoločenstvo, jeho radosť. „**Lebo každému, kto má, ešte sa pridá a bude mať hojnejšie. Ale kto**

- ĽUBOMÍR STANČEK -

nemá, tomu sa vezme aj to, čo má“ (Mt 25,29). Neverného sluhu čaká hrozné prekvapenie. Tvrď súd. Nie preto, že vracia všetko, čo dostal, ale preto, že urazil svojho pána. Urazil ho svojou lenivosťou, nezáujmom znásobiť, čo dostal. Reakcia tretieho sluhu je vlastne hriech proti láske, odboj proti Bohu. Súd nad tretím sluhom, ktorý bol nezodpovedný, je spravodlivý: „**Sluhu vyhodťte von do tmy; tam bude pláč a škrípanie zubami“ (Mt 25,30).**

PAR

Naša zodpovednosť. V čom spočíva? Každý človek má nielen svoje práva, ale aj povinnosti. Máme zodpovednosť voči Bohu, blížnym i sebe. Na to sme na svete. Boh dáva každému odmenu, nie podľa jeho zásluh, ale podľa toho, čo je schopný priať. Keď za zatvorí pred Bohom, keď nespolupracuje, nie je nič schopný priať. Čo máme preto urobiť, aby sme Bohom mohli byť odmenení a nie potrestaní? Poučenie z podobenstva je jasné: máme byť zodpovední za všetko, čím sme obdarovaní od Boha. Preto každý človek podľa svojho rozumu, vôle ako sa postavil k hodnotám života, bude súdený. Nebude nás Boh súdiť všetkých rovnako. Každý sme iný, iným počtom talentov obdarovaný. Boh je však vševediaci. Boh sa nedá oklamať. Boh je spravodlivý a jeho súd sa nedá zmeniť odvolaním sa na iný súd, či inú inštanciu či človeka, alebo sa vyhovárať. Náš život je čas skúšky, obchodovania, práce na sebe, posväcaní sa. Ježiš povedal o Otcovi: „**Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem“ (Jn 5,17).** A my máme v živote zaháľať? Podobenstvo nestráca na časovosti. Nepodceňme vôľu Božiu. Nepovedzme, Božie slovo dnes už neplatí, je staré.

Španielsky filozof, historik Unamuno, rozpráva o starom rímskom aquadukte v Segovii. Tento vodovod bol postavený v roku 109. Osemnásť storočí privádzal chladnú vodu z hôr do horúceho a smädného mesta. Takmer šesťdesiat generácií ľudí využívalo službu tohto starobylého vodovodu. Potom prišla generácia, súčasná, ktorá povedala: „Tento vodovod je tak veľký a tak veľkolepý, že je ho potrebné uchovať pre naše deti ako muzeálny kus. Nebudeme ho ďalej zaťažovať touto storočia trvajúcou prácou.“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

A tak aj skutočne urobili. Vystavali nový vodovod zo železných rúr. Keď bola práca hotová, starý vodovod odstavili, aby ho zachránili pre ďalšiu generáciu. No aquadukt sa začal rozpadávať. Slnko pražilo na staré múry. Tie už neboli zvlhčované vodou a preto praskali, z prasklín vypadla malta i kúsky tehál. Čo nemohli zničiť storočia služby, to zničilo pár rokov nečinnosti.

Pre nás evanjelium nestarne. Boh je ten istý - včera, dnes i zajtra. Je správne a v náš prospech, že svoj život žijeme naplno s Bohom. Nechceme si spôsobiť 'rozpadnutie aquaduktov'. My chceme s Bohom budovať, aby sme splnili vôle Božiu. Nechceme trosky veľkých plánov na ceste života. Chceme pod vplyvom podobenstva o talentoch, urobiť nápravu toho, čo sme pokazili. Je čas život prehodnotiť, poučiť sa, objaviť silu i toho najnepatrnejšieho skutku, pretože budúcou nedeleou sa končí ďalší cirkevný rok a nám sa blíži návrat domov k Otcovi.

MY

Boh nás nevyzýva k nejakým veľkým skutkom, dielam v živote. Bohu ide o to, aby sme celý život s pokojom v láske, pravde, spravodlivosti pracovali na svojom poslaní. Boh si praje, aby sme rozvíjali v trpežlivosti svoje talenty. Nedali sa znechutiť zdanlivými neúspechmi, slabosťami svojimi či iných. Kto aj v maličkostach vytrvá verne, nepríde o svoju odmenu.

Dyson Hague bol počas vojny vojenským kaplánom. Pri jednej návštive ranených vojakov ho jeden z nich poprosil: „Otče, ja umieram. Chcel by som však, aby ste v mojom mene napísali mojej učiteľke náboženstva. Napíšte jej, že zomieram ako kresťan vďaka nej.“

Vojenský kaplán splnil jeho prianie. O pár týždňov dostal odpoved. V liste učiteľka piše: „Pred mesiacom som sa vzdala vyučovania náboženstva. Robila som roky túto službu pre našu farnosť, ale mala som pocit, že to neprináša žiadne ovocie. A teraz som dostala Váš list, v ktorom píšete, že moje vyučovanie malo účinok na toho úbohého chlapca. Chcem Vám povedať, že som svoju výpoved stiahla. Budem znova učiť. Nech sa Boh nado mnou zamiluje!“

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Ako veľmi potrebujeme Ježišove slová, aby nám neuškodil nejaký jed, ktorý nám ponúka svet. Potrebujeme aj jeden druhého, aby sme sa navzájom posilňovali vo viere.

ADE

Pane, daj, aby som veril! Vyprosujme si silu, milosti, aby sme nepodľahli hriešnemu nič nerobeniu. Chcime byť nielen ľuďom, ale najmä Bohu sympathetický. Byť Bohu vďačný za každý dar, ktorým nás obdaril. Byť vďačný, že tieto dary môžeme znásobovať a mať nádej Božích detí.

Amen.

Tridsiata štvrtá nedeľa cez rok „A“ - Krista Kráľa

Mt 25,14-30

Pred Božím súdom rozhodne to, čo sme urobili či neuroobili

Čo bude rozhodujúce pred Božím súdom?

AI

Posledná nedeľa v cirkevnom roku, nedeľa Krista Kráľa, je čas pripomenúť si, že čas, veda, šport, kultúra a iné, nám pripomínajú žiť v prítomnosti Ježiša Krista, ktorému právom patri naša úcta, vernosť, láska... Kristus Kráľ! Titul, ktorý i napriek tomu, že kráľovské tituly a všetko čo s nimi súvisí, zanikajú, skôr patria do minulosti, Cirkev si pripomína titul, ktorý nestráca na aktuálnosti, hodnote, význame, pre nás ktorý veríme v Ježiša Krista.

Spomeňme si na knihu Marka Twaina 'Kráľ a žobrák'. Dej knihy hovorí, ako sa dvaja chlapci, ktorí sa na seba podobajú, navzájom vymenia, znamená to: zmenia miesto kde dovtedy žili. Chlapec Eduard kneža Welsu si zamení miesto s Tomkom Cantym, ktorý je chudobný chlapec z ulice. Čo dokáže zámena šiat? Zmení sa tým celý ich život. Tomek spozná prepych, pohodlie, nič nerobenie a iné..., a Eduard spozná biedu, hlad, špinu detí a ľudí poddaných. Ked' dôjde znova k zámene, majú obaja skúsenosti,

- ĽUBOMÍR STANČEK -

o ktorých by sa im ani nesnívalo. Preto keď sa Eduard stane kráľom Anglicka, mal skúsenosti, ktorým by ho nenaučili učitelia.

Kniha nám pripomína inú, vážnejšiu udalosť, keď Boží Syn - Ježiš Kristus, si z lásky k ľuďom vzal prirodzenosť človeka a stal sa nám podobný vo všetkom okrem hriechu, aby sme my všetci jeho smrťou mohli získať stratené dedičstvo synov a dcér nebeského Otca.

KE

Sám Ježiš nám pripomína podmienky, ktoré budú platiť až do konca čias na zemi, ktoré keď splníme, budeme počuť z jeho úst: „**Podte požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta**“ (Mt 25,34), a keď jeho podmienky nesplníme, budeme počuť rovnako z jeho úst: „**Odídeťte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diab洛ovi a jeho anjelom**“ (Mt 25,41).

DI

Sväté písmo nie je rozprávková kniha. Nie je kniha, ktorá by stratila časom na význame. Nie je adresovaná len vybraným, vyvoleným, niektorým ľuďom. A v evanjeliu čítame, že Ježiš Kristus svoj titul Kráľ sám potvrdil, keď Pilátovi na jeho otázku: „**Si židovský kráľ?**“, odpovedal; „**Sám to hovoríš**“ (Mt 27,11).

Ježiš Kráľ, keď prijal prirodzenosť človeka, poznal a osobne zažil všetko, čo patrí k našej ľudskej prirodzenosti po dedičnom hriechu. Žil medzi nami v ľudskom tele od narodenia a uloženia do jaslí v betlehemskej maštali, až po smrť na kríži a pochovanie. Poznal ženu z ktorej sa počal, narodil. Poznal ľudí všetkých vrstiev a stavov, ich hriechy a následky hriechov. Poznal to preto, aby ako jediný, Boží Syn, mohol dať zadosť Bohu Otcovi za hriechy všetkých ľudí a teda - zmieriť ľudí s Otcom. Kto mohol urobiť viac pre ľudí? Kto urobil viac pre ľudí? Komu právom patrí najväčšia úcta, titul Kráľ? Jedine Ježiš má právo na titul Kristus Kráľ!

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Tento kráľ rešpektuje dary, ktorými nás obdaril jeho i náš Otec. Tie dary sú náš rozum a slobodná vôle, ktoré rozhodujú o tom, či raz od Krista Kráľa, vtedy keď bude našim Sudcom budeme počuť buď: „*Podte požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta*“ (Mt 25,34), alebo, keď jeho podmienky nesplníme, budeme počuť z jeho úst: „*Odídte odo mňa, zlorečení do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom.*“ (Mt 25,41). Ježiš nás vykúpil bez nás, ale k tomu, aby sme získali účasť v Božom kráľovstve, musíme s ním spolupracovať. Dostali sme príkazy, sociálny zákon Cirkvi, ktorý podľa toho, ako zachováme či nezachováme, budeme odmenení, alebo potrestaní. Pretože Ježiš žije v každom z nás, mohol Ježiš povedať: bol som hladný, smädný, pocestný, nahý, chorý, vo väzení. A ako sa my zachováme k bratom a sestrám, svojimi skutkami, vedome a dobrovoľne rozhodneme sami. Keď chceme počuť z úst Krista: „*Podte požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta*“ (Mt 25,34), treba, aby sme Ježiša v bratoch a sestrách nasýtili, dali mu piť, pritúlili ho, priodeli, navštívili a prišli k nemu. Keď však Ježiša v bratoch a sestrách nenasýtime, nedáme im piť, nepritúlime ich, nepriodejeme ich, nenavštívime a neprídeme ku nim, budeme počuť: „*Odídte odo mňa, zlorečení do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom*“ (Mt 25,41).

Naše áno, alebo naše nie rozhodne. Čo ste urobili, alebo čo ste neuroobili jednému z mojich najmenších, mne ste, alebo ani mne ste - urobili či neuroobili.

PAR

Keď slúžime bratom a sestrám, nerobíme to pre nejaké kráľovské insígnie pozemského kráľa. Tie totiž časom hoci budú mať historickú, materiálnu či inú cenu, neznamenajú nič proti tomu, čo nás spája s Ježišom Kristom - Kráľom. Sú to viera, nádej a láska tu na zemi s bratmi a sestrami a bratom Ježišom.

Kráľovské insígnie ešte tak môžu zaujímať zberateľov pokladov na zemi. Dnes sa ľudia skôr obzrú za novou značkou auta, ako za tým, čo králi držali v rukách, keď vykonávali úrad. Nás však zaujímajú slová Pána Ježiša, slová, ktoré voláme

- ĽUBOMÍR STANČEK -

'ústavný sociálny zákon Cirkvi'. Ježišove slová - chudobných budete mať stále medzi sebou (*porov. Mt 26,11*), jasne hovoria, na čo kresťan katolík nesmie zabudnúť. Kristus s trňovou korunou na hlave a oblečený do purpurového plášťa vojaka, aj dnes viac znamená, je známy, ako ceremonie pri návštevách rôznych korunovaných a nekorunovaných hlavách. Ježišovo kráľovstvo totiž nie je z tohto sveta. A predsa rozhoduje náš postoj k Bohu, blížnym i k nám samým na tomto svete. Ježiš "Dobrý pastier" sa aj tu na zemi viac stará o nás ako akýkoľvek vladár, prezident, predseda či generálny tajomník ktoréhokoľvek štátu na zemi. Kto nám dá pravú nádej, istotu, povie pravdu, prejaví lásku? Mocní tohto sveta? Tí, čo si usurpujú moc? Iste nie! Je to Kristus Kráľ - pre ktorého aj dnes mnohí zomierajú, pretože on ktorý je Cesta, Pravda a Život. On jediný môže dať večnú odmenu tým, ktorí vytrvajú s ním až do konca. Tomuto Kráľovi chceme slúžiť.

MY

Titul Kristus Kráľ dávame Pánovi Ježišovi preto, že naša reč nemá nijaký iný vhodnejší výraz. Tento titul je širší, obsažnejší, viac znamenajúci ako si môžeme predstaviť. Skrze Krista Kráľa je na svete viditeľnejší zmysel, cieľ nášho života. Pre naše dobro počas poslednej nedeli v cirkevnom roku venujeme pozornosť Kristovi Kráľovi. Skrze neho, s ním a v ňom, sa nám dostáva darov, milostí, požehnaní, keď sme ich schopní prijať.

V životopise sv. Mikuláša von Flue, pustovníka sa rozpráva udalosť, že bol so svojím rodným bratom Petrom v nedeľu v kostole. Keď sa vracali domov, Peter bratovi sv. Mikulášovi hovoril: „Dnes som mal čudné videnie. Keď kňaz prišiel k oltáru v strede chrámu začal vyrastať stromček, ktorý sa rozprestrel v košatý strom nad všetkými. Pri slovách premenenia rozkvitol. Krásne a voňavé kvety začali padať na všetkých prítomných. Na hlavách niektorých ostali stále krásne a voňavé ako padli a na hlavách iných rýchlejšie či pomalšie vädli. Takto si ich ľudia aj odnášali zo svätej omše domov.“ Vtedy sv. Mikuláš povedal Petrovi: „To si nevidel nič mimoriadneho. Počas každej svätej omše sa nám dostáva zvláštnych milostí. To bol rozkvitnutý strom a jeho kvety.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Každému sa ponúka dostatok milostí, kvetov a vône. Kto si kolko odnesie, to záleží od každého človeka osobne, od stavu jeho duše.

Naše skutky, stav našej duše rozhodnú o našej večnej odmene a treste. Aj pri dnešnej svätej omši sa nám dostáva milosti, záleží od nás, kolko si odnesieme, aby sme si v službe bratom a sestrám získavali ďalšie zásluhy, ktoré rozhodnú o odmene a treste. Slúžiť Kristovi Kráľovi je výhodné. Slúžime mu však cez bratov a sestry. „**Čo ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili**“ (Mt 25,40).

Snáď jedna osobná skúsenosť:

Je od vysokoškoláčky, ktorá sa angažovala v mnohých smeroch. Patrila medzi aktivistov Greenpeace a pri rôznych príležitostiach upozorňovala na dôsledky znečisťovania a ničenia životného prostredia. Podporovala aj práva homosexuálov a zapojila sa do kampane pre pomoc ľuďom z rozvojových krajín.

Po vypuknutí vojny v bývalej Juhoslávii sa stala dobrovoľnou spolupracovníčkou Červeného kríža a pomáhala pri humanitárnej pomoci. Jednoducho zdalo sa, že je všade, kde to bolo potrebné. Mnohí si o nej mysleli, že jej láska k blížnemu je jednoducho obrovská. A ona si to myslať tiež. No boli ľudia, ktorí si to nemysleli. Jej starší rodičia od nej nikdy nepocítili túto jej lásku. Za posledné roky im zriedka poslúžila nákupom či sprevádzaním pri nemocničných vyšetreniach. Vedľa mala toľko dôležitejších povinností, že jej takmer nikdy nebolo doma. Nemysleli si to ani jej spolužiačky, ktoré potrebovali vysvetlenie učiva. Odmietla túto službu z rovnakého dôvodu. Nemysleli si to o nej ani tí, ktorí u nej hľadali radu, povzbudenie alebo azda len vypočutie ich problému. Na to bola príliš zaneprázdnene „veľkými vecami“ ktoré robila.

Na slová: „**Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili**“ (Mt 25, 40), zabudla. Zabudla, že títo „najmenší bratia“, sú tí, ktorí sú v konkrétnej chvíli k nám najbližšie, nielen duchovne, ale aj fyzicky. Mnohokrát ide o celkom neznámych ale aj najbližších, pokrvných ľudí.

- ĽUBOMÍR STANČEK -

Spomínaná dievčina zaiste mala dobré úmysly. Chcela pomáhať ľuďom. Mala však jednostranné zameranie, ktoré jej zabránilo vidieť konkrétnie potreby ľudí okolo seba a tak konať skutky lásky sice nebadaným, skrytým spôsobom, ale oveľa konkrétnejším. Dnes je to už iné. Porozumela dnešnému evanjeliu a žije ho každodennou službou vo svojom okolí.

ADE

Kniha Marka Twaina 'Kráľ a žobrák', môže byť mnohým nápomocná a poučná. My si uvedomujeme, že môžeme viac načerpať od Ježiša Krista, ktorému dávame titul Kristus Kráľ. Skôr ako začneme sláviť nový cirkevný rok, skôr ako začne advent, urobme miesto Kristovi Kráľovi v našom srdci, prehodnoťme končiaci starý cirkevný rok, urobme z neho správne, pravdivé uzávery. Eucharistickú slávnosť, v ktorej budeme pokračovať, využime na vyprosenie nových milostí pre seba i našich najdrahších.

Amen.